

TURKISH CRIMINAL PROCEDURE CODE

CEZA MUHAKEMESİ KANUNU

İstanbul, 2009

Beta

Yayın No : 2081
 Hukuk Dizisi : 975

1. Baskı – Ocak 2009 – İSTANBUL

ISBN 978 - 975 - 295 - 979 - 8

Copyright© Bu kitabın bu basisının Türkiye'deki yayın hakları BETA Basım Yayım Dağıtım A.Ş.'ye aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafi kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılmaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

Dizgi : Beta Basım A.Ş.
 Baskı - Cilt : Kahraman Neşriyat Ofset San. Tic. Ltd. Şti. (Sertifika No: 12084)
 Yüzyıl Mah. Matbaacilar Cad. Atahan No: 34 K: 4
 Bağcılar/İstanbul (0-212) 629 00 01
 Kapak Tasarım : Gülgonca Çarpık

Beta BASIM YAYIM DAĞITIM A.Ş.
 Himaye-i Etfal Sokak Talas Han No. 13-15
 Cağaloğlu - İSTANBUL
 Tel : (0-212) 511 54 32 - 519 01 77
 Fax: (0-212) 511 36 50
 E-Posta: betakitap@betakitap.com
 www.betakitap.com

Acknowledgments

Turkish Criminal Procedure Code has been enacted in 2004 and is in force since June, 1.2005.

The Bill of a Turkish Criminal Procedure Code had been translated by me already in 2003 and then reviewed in 2007.

Jelani Jefferson Exum, Associate Professor of Law at Kansas University, School of Law has edited this translation. I very much appreciate the scientific introduction written by her that compares Turkish Criminal Procedure with the Criminal Procedure in the United States of America.

Ayşe Tezel who is official translator for Turkish language at the Federal Courts in the United States has also co-edited the revised text for its better understanding and made such important contributions that deserves a title of co-translator as well.

For further exploration on Turkish Criminal Law and Criminal Procedure in English, you may consult the Encyclopaedia of Laws by Kluwer, the monograph on Turkey; or the translation of the Turkish Criminal Code by Vahit Bışak, published by Seçkin, Ankara.

The publication of this book has been only possible by the kind production support of Mr. Seyhan Satar, the founder of the Beta Publishing House. I humbly express my sincere thanks to him, to Jelani Jefferson Exum and to Ayşe Tezel.

Prof. Dr. Feridun Yenisey

Director of the Institute for Global Understanding of Rule of Law,
 Bahçeşehir University School of Law, İstanbul
 (www.feridunyaenisey.com.tr)

Contents

Acknowledgments • V

Introduction by Jelani Jefferson Exum, Associate Professor of Law; The Essence of the Rules: A Comparison of Turkish and U.S. Criminal Procedure • 1

Turkish Criminal Procedure Code • 21

Dictionary • 329

**CEZA MUHAKEMESİ KANUNU
TURKISH PENAL PROCEDURE CODE
(4.12.2004-5271, RG. 17.12.2004, Nr. 25673)**

**FIRST BOOK
General Provisions**

**FIRST PART
Scope, Definitions, Subject Matter Jurisdiction and Venue**

**FIRST CHAPTER
Scope and Definitions**

**BİRİNCİ KİTAP
Genel Hükümler**

**BİRİNCİ KISIM
Kapsam, Tanımlar, Görev ve Yetki**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Kapsam ve Tanımlar**

The scope of the Code

Article 1 - (1) This Code regulates rules about how to conduct the criminal proceedings as well as the rights, powers and obligations of individuals who take part in this procedure.

Definitions

Article 2 - (1) In the application of this Code the following concepts mean,

- a) Suspect: The individual, who is under suspicion of having committed a crime, at the investigation phase,
- b) Accused: The individual, who is under suspicion of having committed a crime, after the prosecution phase has started, and until the final judgment,
- c) Defense counsel: The lawyer, who defends the suspect or the accused during the criminal proceedings,
- d) Representative: The lawyer, who represents the intervening party, the victim, or the person, who is liable for pecuniary compensation
- e) Investigation: The phase that comprises transactions, starting with gaining knowledge of

Kanunun kapsamı

MADDE 1. - (1) Bu Kanun, ceza muhakemesinin nasıl yapılacağı hususundaki kurallar ile bu süreçte katılan kişilerin hak, yetki ve yükümlülüklerini düzenler.

Tanımlar

MADDE 2. - (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Şüpheli: Soruşturma evresinde, suç şüphesi altında bulunan kişiyyi,
- b) Sanık: Kovaşturmanın başlamasından itibaren hükmün kesinleşmesine kadar, suç şüphesi altında bulunan kişiyyi,
- c) Müdafi: Şüpheli veya sanığın ceza muhakemesinde savunmasını yapan avukatı,
- d) Vekil: Katilan, suçtan zarar gören veya malen sorumlu kişiyi ceza muhakemesinde temsil eden avukatı,
- e) Soruşturma: Kanuna göre yetkili mercilere suç şüphesinin öğrenilmesinden iddianamenin kabulüne kadar geçen evreyi,
- f) Kovaşturma: İddianamenin

suspicion of a committed crime by competent authorities as indicated by the Code, and continuing until the indictment has been approved,

f) Prosecution: The phase beginning with the decision on the admissibility of the indictment and ending with the final judgment,

g) Interview: Questioning of the suspect by the law enforcement authorities or by the public prosecutor about the crime, which is under investigation,

h) Interrogation: A hearing of the suspect or the accused by the judge or the court about the crime, which is under investigation or prosecution,

i) Liable for pecuniary compensation: The individual, who, carrying the material and monetary liability, shall be effected by the results of the judgment regarding the case to be adjudicated, and who is subject to the consequences of the court's final decision,

j) Offense detected in the act: this includes:

1. A crime that is being committed at the moment,

kabulüyle başlayıp, hükmün kesinleşmesine kadar geçen evreyi,

g) İfade alma: Şüphelinin koluk görevlileri veya Cumhuriyet savcısı tarafından soruşturma konusu suçla ilgili olarak dinlenmesini,

h) Soru: Şüpheli veya sanığın hâkim veya mahkeme tarafından soruşturma veya kovaşurma konusu suçla ilgili olarak dinlenmesini,

i) Malen sorumlu: Yargılama konusu için hükme bağlanması ve bunun kesinleşmesinden sonra, maddî ve malî sorumluluk taşıyarak hükmün sonuçlarından etkilenerek veya bunlara katlanacak kişiyyi,

j) Suçüstü:

1. İşlenmekte olan suç,
2. Henüz işlenmiş olan fiil ile fiilin işlenmesinden hemen sonra kolluk, suçtan zarar gören veya başkaları tarafından takip edilerek yakalanan kişinin işlediği suç,
3. Fiilin pek az önce işlendiğini gösteren eşya veya delille yakalanan kimsenin işlediği suç,

2. A crime that has just been committed; and a crime committed by the individual arrested without a warrant by the law enforcement authorities, by the victim or by others, after he has been chased immediately after the crime has been committed,

3. A crime committed by the individual who was arrested without a warrant with the movable goods or evidence which indicate that recently a crime has been committed.

k) Collective offense: An offense committed by three or more people with or without the intent of participation,

l) Disciplinary incarceration: The imprisonment imposed for certain conduct, which will be put into effect with the aim of protecting the partial order in certain institutions; which cannot be transformed into alternative measures; and cannot be subject to settlement procedures; and shall not be a ground for application of repetition provisions; the perpetrator of which may not be released under certain conditions; which cannot be postponed; and cannot be taken into the records of convicted individuals.

k) Toplu suç: Aralarında iştirak iradesi bulunmasa da üç veya daha fazla kişi tarafından işlenen suçu,

l) Disiplin hapsi: Kismî bir düzene korumak amacıyla yaptırılmış altına alınmış olan fiil dolayısıyla verilen, seçenek yaptırımlara çevrilemeyen, önödeme uygulanamayan, tekerrüre esas olmayan, şartla saliverilme hükümleri uygulanamayan, ertelenemeyen ve adlı sicil kayıtlarına geçirmeyen hapsi,

İfade eder.

SECOND CHAPTER

Subject Matter Jurisdiction

Subject matter jurisdiction

Article 3 - (1) The subject matter jurisdiction of the courts shall be designated by law.

Ex officio decision on jurisdiction and conflict on jurisdiction

Article 4 - (1) The trial court may render a decision related to its subject matter jurisdiction in a case at every stage of the prosecution phase by its own motion. The provision of Article 6 is reserved.

(2) If there is a dispute between the courts about subject matter jurisdiction, their common court of superior jurisdiction shall decide which one of them shall be granted jurisdiction.

Mandatory decision on lack of subject matter jurisdiction of court and its consequence

Article 5 - (1) After the admissibility of the indictment has been decided, the court shall decide to send the case to the competent court, if it considers

İKİNCİ BÖLÜM

Görev

Görev

MADDE 3. - (1) Mahkemelerin görevleri kanunla belirlenir.

Re'sen görev kararı ve görevde uyuşmazlık

MADDE 4. - (1) Davaya bakan mahkeme, görevli olup olmadığına kovuşturma evresinin her aşamasında re'sen karar verebilir. 6 ncı madde hükmü saklıdır.

(2) Görev konusunda mahkemeler arasında uyuşmazlık çıktığında, görevli mahkemeyi ortak yüksek görevli mahkeme belirler.

Görevsizlik kararı verilmesi gereken hâl ve sonucu

MADDE 5. - (1) İddianamenin kabulünden sonra; işin, davayı gören mahkemenin görevini istediği veya dışında kaldığı anlaşılırsa, mahkeme bir kararla işi görevli mahkemeye gönderir.

that the case is beyond or outside its jurisdiction.

(2) Decisions on lack of jurisdiction rendered by the courts of ordinary jurisdiction may be subject to opposition.

Instances, where a decision on lack of subject matter jurisdiction may not be rendered

Article 6 - (1) The file shall not be sent to the lower court by rendering a deciding on lack of jurisdiction by stating that the legal definition of the crime has changed during the inquiry at the trial.

Interactions conducted by the judge or court that has no jurisdiction

Article 7 - (1) Except those that are not subject to renewal, legal interactions conducted by the judge or court that has no jurisdiction are void.

(2) Adlı yargı içerisindeki mahkemeler bakımından verilen görevsizlik kararlarına karşı itiraz yoluna gidilebilir.

Görevsizlik kararı verilemeyecek hâl

Madde 6 - (1) Duruşmada suçun hukukî niteliğinin değiştiğiinden bahisle görevsizlik kararı verilerek dosya alt dereceli mahkemeye gönderilemez.

Görevli olmayan hâkim veya mahkemenin işlemleri

MADDE 7. - (1) Yenilenmesi mümkün olmayanlar dışında, görevli olmayan hâkim veya mahkemece yapılan işlemler hükümsüzdür.

THİRD CHAPTER Connected lawsuits

The concept of connection

Article 8 - (1) Lawsuits shall be deemed to be in connection if an individual is accused of more than one offense, or if more than one person is charged with committing that same offense, no matter what the attribution of that person is.

(2) Helping the perpetrator after the offense has been committed, destroying, hiding or altering the evidence shall be considered connected crime.

Merging the lawsuits at the stage of indictment

Article 9 - (1) Connected criminal conducts, which individually would be under the subject matter jurisdiction of different courts, may be filed jointly in the court of superior jurisdiction.

Merging and severance of pending lawsuits

Article 10 - (1) The court of superior jurisdiction may decide to merge or sever

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Bağlantılı Davalar

Bağlantı kavramı

MADDE 8. - (1) Bir kişi, birden fazla suçtan sanık olur veya bir suçta her ne sıfatla olursa olsun birden fazla sanık bulunursa bağlantı var sayılır.

(2) Suçun işlenmesinden sonra suçluyu kayırma, suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirme fiilleri de bağlantılı suç sayılır.

Davalaların birleştirilerek açılması

MADDE 9. - (1) Bağlantılı suçlardan her biri değişik mahkemelerin görevine giriyorsa, bunlar hakkında birleştirilmek suretiyle yüksek görevli mahkeme de dava açılabilir.

Görülmekte olan davaların birleştirilmesi ve ayrılması

MADDE 10. - (1) Kovuşturma evresinin her aşamasında, bağlantılı ceza davalarının birleştirilmesi, davaların birleştirilmesi veya davaların ayrılmaması konusunda mahkemece bir kararname alınması gerekmektedir.

connected lawsuits during any stage of the prosecution phase.

(2) Lawsuits that have been merged shall be subject to the procedural rule of the trial court that tries that type of lawsuit.

(3) If the connected lawsuits are severed after the court had heard evidence, the same court shall keep the case for trial.

Joiner of several lawsuits in cases of a broad sense of connection

Article 11 - (1) If the court deems that there is a connection between several lawsuits that are pending in the court, it may decide to merge these cases in order to try and to render a judgment jointly, even if the relationship between the lawsuits is not of the type defined in Article eight.

CHAPTER FOUR

Venue

Court of venue

Article 12 - (1) The court in whose district the offense was committed has venue.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yetki

Yetkili mahkeme

MADDE 12. - (1) Davaya bakmak yetkisi, suçun işlendiği yer mahkemesine aittir.

rilmesine veya ayrılmamasına yüksek görevli mahkemece karar verilebilir.

(2) Birleştirilen davalarda, bu davaları gören mahkemenin tâbi olduğu yargılama usulü uygulanır.

(3) İşin esasına girdikten sonra ayrılan davalara aynı mahkeme devam olunur.

Geniş bağlantı sebebiyle birleştirme

MADDE 11. - (1) Mahkeme, bakmakta olduğu birden çok dava arasında bağlantı görürse, bu bağlantı 8 inci maddede gösterilen türden olmasa bile, birlikte bakmak ve hükmeye bağlamak üzere bu davaların birleştirilmesine karar verebilir.

(2) Venue shall be established in the court in whose district the last movement of an attempt was committed, in the case of ongoing offenses where the interruption has occurred and in repeatedly committed offenses, where the last crime has been committed.

(3) If the offense has been committed by the contents of a printed matter published in Turkey, the court where the center of publishing of the printed matter is located has venue. However, if the same publication has been printed in several locations and the offense was committed by the content created beyond the center of publishing, then the venue for that offense shall also be in the court, where the work was printed.

(4) In defamation lawsuits, which shall be investigated and prosecuted only upon the claim of the victim, the court in whose district the defamed person has his domicile or ordinary residence shall also have jurisdiction, if the publication was distributed there. In cases where the victim is an arrestee or a convict

(2) Teşebbüste son icra hareketinin yapıldığı, kesintisiz suçlarda kesintisinin gerçekleştiği ve zincirleme suçlarda son suçun işlendiği yer mahkemesi yetkilidir.

(3) Suç, ülkede yayımlanan bir basılı eserle işlenmişse yetki, eserin yayım merkezi olan yer mahkemesine aittir. Ancak, aynı eserin birden çok yerde basılması durumunda suç, eserin yayım merkezi dışındaki baskısında meydana gelmişse, bu suç için eserin basıldığı yer mahkemesi de yetkilidir.

(4) Soruşturulması ve kovuşturulması şikayeteye bağlı olan hukuk yetkisi suçunda eser, mağdurun yerleşim yerinde veya oturduğu yerde dağıtılmışsa, o yer mahkemesi de yetkilidir. Mağdur, suçun işlendiği yer dışında tutuklu veya hükümlü bulunuyorsa, o yer mahkemesi de yetkilidir.

(5) Görsel veya işitsel yayınında da bu maddenin üçüncü fikrası hükmü uygulanır. Görsel ve işitsel yayın, mağdurun yerleşim yerinde ve otur-

outside of the location where crime has been committed, the court at that location also has jurisdiction.

(5) The provision of the third paragraph of this Article shall also be applicable in cases of visual and auditory broadcasting. If the visual and auditory broadcasting has been heard or viewed at the domicile or ordinary residence of the victim, then the court in that district shall also have jurisdiction.

Special venue

Article 13 - (1) If the place where the offense has been committed is not known, venue shall be established where the suspect or the accused was arrested without a warrant; if there was no arrest without a warrant, the court of his domicile has venue.

(2) If there is no domicile of the suspect or the accused in Turkey, the venue shall be established in the court where he last resided in Turkey.

(3) If even according to this procedure it is not possible to establish the court that has

duğu yerde iştilmiş veya görülmüşse o yer mahkemesi de yetkilidir.

Özel yetki

MADDE 13. - (1) Suçun işlendiği yer belli değilse, şüpheli veya sanığın yakalandığı yer, yakalanmamışsa yerleşim yeri mahkemesi yetkilidir.

(2) Şüpheli veya sanığın Türkiye'de yerleşim yeri yoksa Türkiye'de en son adresinin bulunduğu yer mahkemesi yetkilidir.

(3) Mahkemenin bu suretle de belirlenmesi olanağı yoksa, ilk usul işleminin yapıldığı yer mahkemesi yetkilidir.

venue, then the court in the district where the first transaction of criminal proceedings occurred shall have venue.

Venue for offenses committed in a foreign country

Article 14 - (1) The venue for the offenses committed in a foreign country, which, according to the statutes are to be investigated and prosecuted in Turkey, shall be designated according to subparagraphs 1 and 2 of Article 13.

(2) However, upon motion of the public prosecutor, the suspect, or the accused, the Court of Cassation is entitled to designate a court that is closer to the location where the offense was committed.

(3) In such offenses, if the suspect or the accused has not been arrested without a warrant, did not reside or had no address in Turkey, then upon the motion of the Minister of Justice, and upon the petition of the Chief Public Prosecutor of the Court of Cassation, the competent court shall be determined by the Court of Cassation.

Yabancı ülkede işlenen suçlarda yetki

MADDE 14. - (1) Yabancı ülke- de işlenen ve kanun hükümleri uyarınca Türkiye'de soruşturulması ve kovuşturulması gereken suçlarda yetki, 13 üncü maddenin birinci ve ikinci fikralarına göre belirlenir.

(2) Bununla birlikte Cumhuriyet savcısının, şüphelinin veya sanığın istemi üzerine Yargıtay, suçun işlendiği yere daha yakın olan yer mahkemesine yetki verebilir.

(3) Bu gibi suçlarda şüpheli veya sanık Türkiye'de yakalanmadı, yerleşmemiş veya adresi yoksa; yetkili mahkeme, Adalet Bakanının istemi ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusu üzerine Yargıtay tarafından belirlenir.

(4) Yabancı ülkelerde bulunup da diplomatik bağışıklıktan yararlanan Türk kamu görevlilerinin işledikleri suçlardan dolayı

(4) For the offenses committed by Turkish civil servants who have diplomatic immunities and reside in foreign countries, the competent court shall be the Ankara court.

Venue for offenses committed in or with maritime, air or railway vehicles

Article 15 - (1) If the offense is committed in a ship authorized to fly the Turkish flag, or in a like vessel, while she was outside of the Turkish territory, venue shall be established in the court located where the vessel first arrived in Turkey after the offense had been committed, or where the ship is registered.

(2) Air vessels that have the right to fly under the Turkish flag, as well as railway vehicles are subject to the above provisions as well.

(3) If an offense is committed in ship, air vessels or railway vehicles or by these vehicles while they were in the Turkish territory, the court located at the place of first arrival also has venue.

(4) If an offense related to the

yetkili mahkeme Ankara mahkemesidir.

Deniz, hava ve demiryolu taşıtlarında veya bu taşıtlarla işlenen suçlarda yetki

MADDE 15. - (1) Suç, Türk bayrağını taşıma yetkisine sahip olan bir gemide veya böyle bir taşıt Türkiye dışında iken işlenmişse, geminin ilk uğradığı Türk limanında veya bağlama limanında bulunan mahkeme yetkilidir.

(2) Türk bayrağını taşıma hakkına sahip olan hava taşıtları ile demiryolu taşıtları hakkında da yukarıdaki fikra hükümleri uygulanır.

(3) Ülke içerisinde deniz, hava veya demiryolu taşıtlarında ya da bu taşıtlarla işlenen suçlarda, bunların ilk ulaştığı yer mahkemesi de yetkilidir.

(4) Çevreyi kirletme suçu, yabancı bayrağı taşıyan bir gemi tarafından Türk kara suları dışında işlendiği takdirde, suçun işlendiği yere en yakın veya ge-

pollution of environment is committed by a ship that flies a foreign flag while she was outside of Turkish territorial waters the court closest to the place where the crime was committed, or the court located where the vessel first arrives in Turkey shall have jurisdiction.

Venue for connected offenses

Article 16 - (1) Each of the lawsuits, which fall under the jurisdiction of different courts, according to the above provisions, may be tried jointly at any of the competent courts.

(2) If the connected lawsuits have already commenced in different courts, with the condition that there is an accordance of the motions of the public prosecutors, upon an agreement between the courts, all or some of the lawsuits may be joined in one of these courts.

(3) If such an agreement is not reached, upon a motion by the public prosecutor or by the accused, the common court of superior jurisdiction shall decide whether the joinder is necessary and if it necessary in which court the lawsuits shall be joined.

minin Türkiye'de ilk uğradığı limanın bulunduğu yer mahkemesi yetkilidir.

Bağlantılı suçlarda yetki

MADDE 16. - (1) Yukarıdaki maddelere göre her biri değişik mahkemelerin yetkisi içinde bulunan bağlantılı ceza davaları, yetkili mahkemelerden herhangi birisinde birleştirilerek görülebilir.

(2) Bağlantılı ceza davalarının değişik mahkemelerde bakılmasına başlanmış olursa, Cumhuriyet savcısının istemlerine uygun olmak koşuluyla, mahkemeler arasında oluşacak uyuşma üzerine, bu davaların hepsi veya bir kısmı bu mahkemelerin birinde birleştirilebilir.

(3) Uyuşulmazsa, Cumhuriyet savcısı veya sanığın istemi üzere ortak yüksek görevli mahkeme birleştirmeye gerek olup olmadığına ve gerek varsa hangi mahkemedede birleştirileceği karar verir.

(4) Lawsuits, that have been joined, also may be severed in the manner described above.

Affirmative or negative dispute regarding venue

Article 17 - (1) If several judges or courts have an affirmative or a negative dispute on the venue, the common court of superior jurisdiction shall decide, which judge or court has venue.

Motion of non jurisdiction on the point of venue

Article 18 - (1) The accused must bring a motion of non jurisdiction on the point of venue, challenging venue of the court of first instance at the beginning of the main hearing, before his interview by the judge starts; challenging the venue of the Regional Court of Appeal on Facts and Law, before the inspection has started, and in lawsuits, where a main hearing before the Regional Court of Appeal on Facts and Law shall be conducted, before the inspection report is read out in the main hearing.

(2) At the court of the first instance, the decision on the motion challenging the venue

(4) Birleştirilmiş olan davaların ayrılması da bu suretle olur.

Yetkide olumlu veya olumsuz uyuşmazlık

MADDE 17. - (1) Birkaç hâkim veya mahkeme arasında olumlu veya olumsuz yetki uyuşmazlığı çıkarsa, ortak yüksek görevli mahkeme, yetkili hâkim veya mahkemeyi belirler.

Yetkisizlik iddiası

MADDE 18. - (1) Sanık, yetkisizlik iddiasını, ilk derece mahkemelerinde duruşmada sorgusundan, bölge adliye mahkemelerinde incelemenin başlamasından ve duruşmalı işlerde inceleme raporunun okunmasından önce bildirir.

(2) Yetkisizlik iddiasına ilişkin karar, ilk derece mahkemeleinde sanığın sorgusundan önce, bölge adliye mahkemelerinde duruşmasız işlerde incelemenin hemen başlangıcında, duruşmali işlerde inceleme raporu okunmadan önce verilir. Bu aşamalardan sonra yetkisizlik iddiasında bulunulamayaçağı gibi mahkemeler de bu hırsızca re'sen karar veremez.

shall be rendered before the interrogation of the accused by the judge starts; at the Regional Court of Appeal on Facts and Law in those cases tried without a main hearing, at the very beginning of the inspection; and in cases tried in public hearing, before the reading out of the inspection report. After this point, a motion challenging the venue may not be brought and the courts are not entitled to render a decision on their own motion.

(3) Decisions of the court related to the lack of venue may be subject to opposition.

Transferring of a lawsuit

Article 19 - (1) If a competent judge or court is, for legal or factual grounds, hindered from exercising its judicial authority, the court of superior jurisdiction shall assign the case to an equivalent instance court of another judicial district.

(2) If conducting the prosecution in the district of the court that has subject matter jurisdiction and venue would be endangering the public safety, the Minister of Justice shall request the Court of Cassation to

(3) Yetkisizlik kararlarına karşı itiraz yoluna gidilebilir.

Davanın nakli

MADDE 19. - (1) Yetkili hâkim veya mahkeme, hukukî veya fiili sebeplerle görevini yerine getiremeyecek hâlde bulunursa; yüksek görevli mahkeme, davanın başka yerde bulunan aynı derecede bir mahkemeye nakline karar verir.

(2) Kovuşturmanın görevli ve yetkili olan mahkemenin bulunduğu yerde yapılması kamu güvenliği için tehlikeli olursa, davanın naklini Adalet Bakanı Yargıtaydan ister.

issue an order on the transfer of the case.

Interactions of the judge or court, lacking venue

Article 20 - (1) Interactions by the judge or court, lacking venue shall not be ineffective by virtue of the lack of venue alone.

Interactions in cases where there is peril in delay

Article 21 - (1) If there is peril in delay, a judge or court shall conduct the necessary interactions in its judicial district, even if it is lacking venue.

CHAPTER FIVE

Exclusion of the judge from proceedings and motion to disqualify the judge

Cases, where a judge is excluded

Article 22 - In the following cases, a judge must not practice the judicial duty:

- If he himself had suffered damages by the offense,
- If the relationship of marriage or guardianship or tutorial relationship exist or previously existed between the judge and

Yetkili olmayan hâkim veya mahkemenin işlemleri

MADDE 20. - (1) Yetkili olmayan hâkim veya mahkemece yapılan işlemler, sadece yetkisizlik nedeniyle hükümsüz sayılır.

Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde yapılan işlemleri

MADDE 21. - (1) Bir hâkim veya mahkeme, yetkili olmasa bile, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, yargı çevresi içерisinde gerekli işlemleri yapar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hâkimin Davaya Bakamaması ve Reddi

Hâkimin davaya bakamayacağı hâller

MADDE 22. - (1) Hâkim;

- Suçtan kendisi zarar görmüşse,
- Sonradan kalksa bile şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında evlilik, vesayet veya kayımlık ilişkisi bulunmuşsa,
- Şüpheli, sanık veya mağdu-

the suspect, the accused or the victim,

c) If the suspect, accused or the victim is related lineally or collaterally to the ascendants or descendants of the judge,

d) If the suspect, accused or the victim has an adoptive relationship with the judge,

e) If the judge is lineally related to the third degree (including the third degree) with the suspect, accused or the victim,

f) If the suspect, accused or the victim is related to the judge collaterally including the second degree, even if the marriage has ended,

g) If he has acted in the same case as public prosecutor, investigating judicial police officer, or as defense counsel for the suspect or the accused, or as representative of the victim,

h) If he had testified in the same lawsuit as a witness or expert.

The judge, who is not entitled to participate in the adjudication

Article 23 - (1) The judge, who has participated in the decision-making process of a decision or a judgment, must not participate in the ruling of the decision or

run kan veya kayın hisimliginden üstsoy veya altsoyundan biri ise,

d) Şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında evlât edinme bağlantısı varsa,

e) Şüpheli, samık veya mağdur ile aralarında üçüncü derece dahil kan hisimliği varsa,

f) Evlilik sona ermiş olsa bile, şüpheli, samık veya mağdur ile aralarında ikinci derece dahil kayın hisimliği varsa,

g) Aynı davada Cumhuriyet savcılığı, adlı kolluk görevi, şüpheli veya sanık müdafiliği veya mağdur vekilliği yapmışsa,

h) Aynı davada tanık veya bilirkişi sıfatıyla dinlenmişse,

Hâkimlik görevini yapamaz.

Yargılamağa katılamayacak hâkim

MADDE 23. - (1) Bir karar veya hükme katılan hâkim, yüksek görevli mahkemece bu hükme ilişkin olarak verilecek karar veya hükme katılamaz.

the judgment about the same lawsuit at the court of superior jurisdiction.

(2) The judge, who has observed duties in the investigation phase at the same case, shall be excluded in the prosecution phase.

(3) The judge, who has observed duties in the previous adjudication, shall be excluded in the same matter.

Grounds for a motion to disqualify the judge and ability to submit such a motion

Article 24 - (1) A motion to disqualify the judge may be forwarded both where he has been excluded by law from exercising judicial office and where there are other grounds that raise doubt concerning his impartiality.

(2) The public prosecutor, the suspect, the accused or their defense counsel, the intervening party or his representative are entitled to file a motion for disqualification of the judge.

(3) The names of the judges, who are going to participate in the decision or in the judgment, shall be furnished upon the request of any of them.

(2) Aynı işte soruşturma evresinde görev yapmış bulunan hâkim, kovuşturma evresinde görev yapamaz.

(3) Yargılamannın yenilenmesi halinde, önceki yargılama da görev yapan hâkim, aynı işte görev alamaz.

Hâkimin reddi sebepleri ve ret isteminde bulunabilecekler

MADDE 24. - (1) Hâkimin dava ya bakamayacağı hâllerde reddi istenebileceği gibi, tarafsızlığını şüpheye düşürecek diğer sebeplerden dolayı da reddi istenebilir.

(2) Cumhuriyet savcısı; şüpheli, sanık veya bunların müdafisi; katılan veya vekili, hâkimin reddi isteminde bulunabilirler.

(3) Bnlardan herhangi biri istediği takdirde, karar veya hükmeye katılacak hâkimlerin isimleri kendisine bildirilir.

Time limit of the motion to disqualify the judge on the grounds of doubt concerning his impartiality

Article 25 - (1) A motion to disqualify the judge on the basis of doubt concerning his impartiality may be forwarded to the court of the first instance at the beginning of the main hearing until interrogation of the accused by the judge starts; where there is a hearing at the Regional Court of Appeal on Facts and Law shall be conducted, until the inspection report is read out in the main hearing; and at the Court of Cassation, until the report that had been written by the appointed member or examination judge had been disclosed to the members. At other cases, the judge may be challenged until the beginning of the inspection.

(2) On the grounds that appear or has been found out after the time limit had expired, the motion may also be submitted until the main hearing or the inspection is over. However, such a motion must be submitted within seven days after gaining knowledge of the grounds of disqualification.

Tarafsızlığını şüpheye düşürecek sebeplerden dolayı hâkimin reddi isteminin süresi

MADDE 25. - (1) Tarafsızlığını şüpheye düşürecek sebeplerden dolayı bir hâkimin reddi, ilk derece mahkemelerinde sanığın sorgusu başlayıncaya; duuşmalı işlerde bölge adliye mahkemelerinde inceleme raporu ve Yargıtayda görevlendirilen üye veya tetkik hâkimî tarafından yazılmış olan rapor üyelere açıklanıncaya kadar istenebilir. Diğer hâllerde, inceleme başlayıncaya kadar hâkimin reddi istenebilir.

(2) Sonradan ortaya çıkan veya öğrenilen sebeplerle duruşma veya inceleme bitinceye kadar da hâkimin reddi istenebilir. Ancak bu istemin, ret sebebinin öğrenilmesinden itibaren yedi gün içinde yapılması şarttır.

Procedure concerning motion for challenge

Article 26 - (1) The motion for challenge shall be filed by a written application with the court of which the judge is a member, or an application shall be submitted to the court recorder to prepare a court record about this subject.

(2) The person putting forward the motion for challenge has the burden of declaring all grounds for challenge within his knowledge at once, within its limited time and in a plausible manner.

(3) The challenged judge shall make an official written statement on his opinions about the grounds for challenge.

The court deciding on the motion to disqualify the judge

Article 27 - (1) The court of which the challenged judge is a member shall decide on the motion to disqualify. However, the challenged judge is not entitled to participate in the deliberations about this motion. If the non-participation of the challenged judge results in the court's lacking a sufficient quorum and;

Ret isteminin usulü

MADDE 26. - (1) Hâkimin reddi, mensup olduğu mahkemeye verilecek dilekçeyle veya bu hususta zabit kâtibine bir tutanak düzenlenmesi için başvurulması suretiyle yapılır.

(2) Ret isteminde bulunan, öğrendiği ret sebeplerinin tümünü bir defada açıklamak ve süresi içinde ogluları ile birlikte ortaya koymakla yükümlüdür.

(3) Reddi istenen hâkim, ret sebepleri hakkındaki görüşlerini yazılı olarak bildirir.

Hâkimin reddi istemine karar verecek mahkeme

MADDE 27. - (1) Hâkimin reddi istemine mensup olduğu mahkemece karar verilir. Ancak, reddi istenen hâkim müzakereye katılmaz. Bu nedenle mahkeme teşekkül edemezse bu hususta karar verilmesi;

a) Reddi istenen hâkim asliye ceza mahkemesine mensup ise bu mahkemenin yargı çevresi

a) The challenged judge is a member of the court of general jurisdiction, the court of assize in the same district of jurisdiction shall decide on the motion; or

b) The challenged judge is a member of court of assize and in the same district of jurisdiction there are more than one chambers of the court of assize, the next chamber with the following number (and for the last numbered chamber, chamber one) shall decide on the motion; if there is only one chamber of the court of assize in that district of jurisdiction, the proximate court of assize shall decide on the motion.

(2) If the motion for disqualification was filed against the judge of peace in criminal matters, court of general jurisdiction of the same district of jurisdiction, which the judge belongs to shall decide the issue, and if the motion was filed against the judge sitting alone, the court of assize in his district of jurisdiction shall decide.

(3) On the motion of challenge made against the president and members of the Criminal Chambers of the Regional Court

içerisinde bulunan ağır ceza mahkemesine,

b) Reddi istenen hâkim ağır ceza mahkemesine mensup ise o yerde ağır ceza mahkemesinin birden fazla dairesinin bulunması hâlinde, numara olarak kendisini izleyen daireye, son numaralı daire için (1) numaralı daireye; o yerde ağır ceza mahkemesinin tek dairesi bulunması hâlinde ise, en yakın ağır ceza mahkemesine,

Aittir.

(2) Ret istemi sülh ceza hâkimine karşı ise, yargı çevresi içinde bulunduğu asliye ceza mahkemesi ve tek hâkime karşı ise, yargı çevresi içerisinde bulunan ağır ceza mahkemesi karar verir.

(3) Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin başkan ve üyelerinin reddi istemi, reddedilen başkan ve üye katılmaksızın görevli olduğu dairece incelemek karara bağlanır.

(4) Ret isteminin kabulü halinde, davaya bakmakla bir başka hâkim veya mahkeme görevlendirilir.

of Appeal on Facts and Law, the same court shall make a ruling, but without the participation of challenged chairman or member.

(4) If the motion of challenge is granted, a new judge or court shall be appointed to try the case.

The decisions on the motion of challenge and legal remedies

Article 28 - (1) Decisions granting a motion to suppress the judge are final; a motion of opposition may be filed against rulings rejecting the motion. The ruling denying the motion of rejection shall be inspected together with the judgment.

Interactions of the challenged judge

Article 29 - (1) The challenged judge shall, until the decision on motion for challenge, perform only interactions in cases where there is peril in delay.

(2) However, if the judge is challenged during the main hearing, even if the decision on the challenge would require an interruption of the main hearing, the hearing shall continue

Ret istemi üzerine verilecek kararlar ve başvurulacak kanun yolları

MADDE 28. - (1) Ret isteminin kabulüne ilişkin kararlar kesindir; kabul edilmemesine ilişkin kararlara karşı itiraz yoluna gidilebilir. İtiraz üzerine verilen ret kararı hükmle birlikte incelenir.

Reddi istenen hâkimin yapabileceği işlemler

MADDE 29 - (1) Reddi istenen hâkim, ret hakkında bir karar verilinceye kadar yalnız gecikmesinde sakınca olan işlemleri yapar.

(2) Ancak, hâkimin oturum sırasında reddedilmesi hâlinde, bu konuda bir karar verilebilmesi için oturuma ara vermek gereksizin devam olunur. Şu kadar ki, 216

without any interruption. But, motions and speeches of the parties shall not be submitted according to Article 216, and the next session of the main hearing shall not be carried on by the challenged judge or with his participation unless there has been a ruling on the motion of challenge.

(3) If the challenge is declared admissible, the main hearing shall be repeated, except for the interactions, which had been conducted previously, due to peril in delay.

Self-disqualification and inspecting authority

Article 30 - (1) If the judge conducts self-disqualification because of grounds necessitating the challenge, the ruling authority shall appoint another judge or court to try the case.

(2) If the judge refrains from the office by submitting grounds casting doubt on his unpartiality, the authority shall decide if the refraining is acceptable or not. If the refraining has been approved, an other judge or court shall be appointed to try the case.

ncı madde uyarınca tarafların iddia ve sözlerinin dinlenilmesine geçilemez ve ret konusunda bir karar verilmeden reddedilen hâkim tarafından veya onun katılımıyla bir sonraki oturuma başlanamaz.

(3) Ret isteminin kabulüne karar verildiğinde, gecikmesinde sakınca bulunan hâl nedeniyle yapılmış işlemler dışında, duruşma tekrarlanır.

Hâkimin çekinmesi ve inceleme mercii

MADDE 30 - (1) Hâkim, yasaklılığını gerektiren sebeplere dayanarak çekindiğinde; merci, bir başka hâkimi veya mahkemeyi davaya bakmakla görevlendirir.

(2) Hâkim, tarafsızlığını şüpheye düşürecek sebepler ileri sürekerek çekindiğinde, merci çekinmenin uygun olup olmadığına karar verir. Çekinmenin uygun bulunması halinde, davaya bakmakla bir başka hâkim veya mahkeme görevlendirilir.

(3) Article 29 shall be applied for interactions conducted in cases where there is peril in delay.

Inadmissible challenge

Article 31 - (1) The court shall reject a motion to disqualify the judge, which had been filed during the prosecution, as inadmissible if;

- a) The motion was not filed in time,
- b) There is no disclosure of the ground for the challenge and its evidence,
- c) It is obvious that the motion was filed to delay the main trial.
- (2) In these cases, the motion shall be rejected as inadmissible by the courts of collective judges with participation to the deliberations of the challenged judge; if a judge sitting alone is challenged, he himself shall decide on rejecting the challenge.
- (3) The decisions of the above mentioned issues may be subject to opposition.

Challenge or self-disqualification of the court recorder

Article 32 - (1) The provisions of this chapter shall also apply to the court recorders.

(3) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde yapılan işler hakkında 29 uncu madde hükmü uygulanır.

Ret isteminin geri çevrilmesi

MADDE 31. - (1) Mahkeme, kovuşturma evresinde ileri sürülen hâkimin reddi istemini aşağıdaki durumlarda geri çevirir:

- a) Ret istemi süresinde yapılmamışsa.
- b) Ret sebebi ve delili gösterilmemişse.
- c) Ret isteminin duruşmayı uzatmak amacıyla yapıldığı açıkça anlaşılıyorsa.
- (2) Bu hâllerde ret istemi, toplu mahkemelerde reddedilen hâkimin müzakereye katılmasıyla, tek hâkimli mahkemelerde de reddedilen hâkimin kendisi tarafından geri çevrilir.
- (3) Bu konudaki kararlara karşı itiraz yoluna başvurulabilir.

Zabit kâtibinin reddi veya çekinmesi

MADDE 32. - (1) Bu Bölümde yazılı hükümler zabit kâtipleri hakkında da uygulanır.

(2) The decision about the challenge or self-disqualification of the court recorder by stating the grounds necessitating his self-disqualification shall be rendered by the president of the court or by the judge he has been assigned to.

(3) The adjudicative authority, which shall decide on motion for challenge or self-disqualification of both of judge and court recorder in the same case, shall be designated depending on the status of judge.

SECOND PART

Decisions, Pronouncement and Notification, Time Limits and Reinstatement

FİRST CHAPTER

Decisions, Pronouncement and Notification

Procedure how the decisions are to be given

Article 33 - (1) Decisions to be rendered during the main hearing, shall be ruled on after hearing the public prosecutor, the defense counsel who is present at the main trial, the representative and the other related persons; decisions to be

(2) Zabit kâtibinin reddi veya kendisinin reddini gerektiren sebepleri bildirerek görevden çekinmesi hâlinde gereken karar, yanında çalıştığı mahkeme başkanı veya hâkim tarafından verilir.

(3) Aynı işte zabit kâtibinin hâkim ile birlikte reddi istemi hakkında veya çekinmelerine karar verecek merci, hâkime göre belirlenir.

İKİNCİ KISIM

Kararlar, Açıklanması ve Tebliği, Süreler ve Eski Hâle Getirme

BİRİNCİ BÖLÜM

Kararlar, Açıklanması ve Tebliği

Kararların verilmesi usulü

MADDE 33. - (1) Duruşmada verilecek kararlar, Cumhuriyet savcısı, duruşmada hazır bulunan müdafî, vekil ve diğer ilgiliiler dinlendikten; duruşma dışındaki kararlar, Cumhuriyet savcısının yazılı veya sözlü görüşü alındıktan sonra verilir.

rendered besides during the main hearing shall be rendered after the oral or written opinion of the public prosecutor had been taken.

Written motives required at decisions

Article 34 – (1) All kind of decisions rendered by the judge and courts, including dissenting opinions, shall be delivered in a written form and contain the motives. While writing the motives, Art. 230 shall be considered. The duplicates of the decisions shall also include the dissenting opinions.

(2) The decisions shall contain explanations on the legal remedies that are open to the parties, the time limits for the motion, where to apply and formalities of the application.

Explanation of decisions and their notifications

Article 35 – (1) The decision rendered in the presence of the related party shall be explained to him orally, and if he requests so, he shall be furnished with a duplicate of the decision as well.

(2) Decisions rendered by the judge or the court, which may be

Kararların gerekçeli olması

MADDE 34. - (1) Hâkim ve mahkemelerin her türlü kararı, karşı oy dahil, gerekçeli olarak yazılır. Gerekçenin yazımında 230 uncu madde göz önünde bulundurulur. Kararların örneklerinde karşı oylar da gösterilir.

(2) Kararlarda, başvurulabilecek kanun yolu, süresi, mercii ve şekilleri belirtilir.

Kararların açıklanması ve tebliğî

MADDE 35. - (1) İlgili tarafın yüzüne karşı verilen karar kendisine açıklanır ve isterse kararın bir örneği de verilir.

(2) Koruma tedbirlerine ilişkin olanlar hariç, aleyhine kanun yoluna başvurulabilecek hâkim veya mahkeme kararları,

challenged, shall be notified to the related party, if he is not able to be present; decisions related to the measures of protection are exempted from this rule.

(3) Where the related party is deprived of his liberty or he is under arrest, the notified decision shall be read and explained to him.

Procedure of notifications and correspondence

Article 36 – (1) The presiding judge of the court or the judge shall make all manner of notifications or correspondence with real or private persons or public legal entities and state departments and establishments.

(2) Decisions to be executed shall be forwarded to the office of the chief public prosecution.

Procedures of the notifications

Article 37 – (1) Notifications shall be made according to the provisions of the related statute; special provisions in this Code are reserved.

(2) In cases where international agreements contain provisions permitting sending written documents directly by post or by other means of communication,

hazır bulunamayan ilgilisine tebliğ olunur.

(3) İlgili taraf serbest olmayan bir kişi veya tutuklu ise tebliğ edilen karar, kendisine okunup anlatılır.

Tebliğat ve yazışma usulü

MADDE 36. - (1) Mahkeme başkanı veya hâkim, her türlü tebliğati, tüm gerçek veya özel hukuk tüzel kişileri veya kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili yazışmaları yapar.

(2) İnfaz edilecek kararlar, Cumhuriyet Başsavcılığına verilir.

Tebliğat usulleri

MADDE 37. - (1) Tebliğat, bu Kanunda belirtilen özel hükümler saklı kalmak koşuluyla, ilgili kanunda belirtilen hükümlere göre yapılır.

(2) Uluslararası anlaşmalar, yazılı belgelerin doğrudan doğruya postayla veya diğer iletişim araçlarıyla gönderilmesini

notifications to the foreign countries shall be achieved by registered mail or by other means of correspondence.

Notifications to the office of the chief public prosecution

Article 38 - (1) Notifications to the office of the chief public prosecution shall be completed by handing over the original documents that is subject to the notification. If the notification has the effect of commencing the running of a time limit, the office of the chief public prosecution shall record on the original document the date on which it was exhibited to him.

SECOND CHAPTER **Time limits and reinstatement**

Calculation of time limits

Article 39 - (1) The time limits, determined in terms of days, shall begin to run on the day following the actual day of notifications.

(2) Where the period is determined in terms of weeks, it shall expire at the time of office closing hours on the same named day of the latest week following the actual day of notifications.

İKİNCİ BÖLÜM

Süreler ve Eski Hâle Getirme

Sürelerin hesaplanması

MADDE 39. - (1) Gün ile belirlenen süreler, tebliğatin yapıldığının ertesi günü işlemeye başlar.

(2) Süre, hafta olarak belirlenmiş ise, tebliğatin yapıldığı günün, son haftada isim itibarıyla karşılığı olan günün mesai saatini bitiminde sona erer.

kabul ettiğinde; yurt dışına yapılan tebliğat, iadeli taahhütlü posta veya diğer iletişim araçları ile gerçekleştirilir.

Cumhuriyet Başsavcılığına yapılan tebliğat

MADDE 38. - (1) Cumhuriyet Başsavcılığına yapılan tebliğat, tebliği gereken evrakin aslinın verilmesi suretiyle olur. Tebliğ ile bir süre işlemeye başlıyorsa verildiği gün, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından evrakin asına yazılır.

(3) Where the period is determined in terms of months, it shall expire at the time of the office closing hours on the same numbered day of the latest month following the actual date of notifications. If there is no equivalent day in the latest month, then it shall expire on the last day of that month.

(4) Where the last day of a period falls on a holiday, the term shall expire on the following day.

Reinstatement

Article 40 - (1) Where an individual failed to comply with a limitation of time without his personal fault, he may ask for reinstatement in to the original status quo.

(2) He shall also be considered without personal fault, if he had not been notified of his right to an existing legal remedy.

Written application of reinstatement

Article 41 - (1) The written application of reinstatement must be filed within seven days following the ending of the cause of inability, to the court that would have taken the procedural steps in case of

(3) Süre, ay olarak belirlenmiş ise tebliğatin yapıldığı günün, son ayda sayı itibarıyla karşılığı olan günün mesai saatini bitiminde sona erer. Son bulduğu ayda sayı itibarıyla karşılığı olan gün yoksa; süre, aynı son günü mesai saatini bitiminde sona erer.

(4) Son gün bir tatile rastlarsa süre, tatilin ertesi günü biter.

Eski hâle getirme

MADDE 40. - (1) Kusuru olmaksızın bir süreyi geçirmiş olan kişi, eski hale getirme isteminde bulunabilir.

(2) Kanun yoluna başvuru hakkı kendisine bildirilmemesi haliinde de, kişi kusursuz sayılır.

Eski hâle getirme dilekçesi

MADDE 41. - (1) Eski hâle getirme dilekçesi, engelin kalkmasından itibaren yedi gün içinde, süreye uyulduğunda usule ilişkin işlemleri yapacak olan mahkemeye verilir.

(2) Dilekçe sahibi, sürenin geç-

compliance with the time limitation.

(2) The applicant shall disclose the facts showing that the expiration of the time limit was not his fault, by attaching, if any, the necessary documents as well. At that time he shall undertake whatever other procedural interactions he has failed to undertake.

Ruling about the written application of reinstatement

Article 42 - (1) The court that would have ruled on the merits if the procedural interactions would have been conducted within the time limitatiton, shall also rule on the written application of reinstatement.

(2) The decision accepting the motion of reinstatement is final; a motion of an opposition may be filed against the decision of rejection of the motion for reinstatement.

(3) The written application of reinstatement does not bar the execution; however, the court is entitled to stay the execution.

mesinde kusuru olmadığına ilişkin olguları, varsa belgelerini de ekleyerek açıklar. Dilekçe verildiği anda usule ilişkin yapılamayan işlemler de yerine getirilir.

Eski hâle getirme dilekçesi üzere verilecek karar

MADDE 42. - (1) Süresi içinde usul işlemi yapılsaydı, esasa hangi mahkeme hükmedecek idiyse, eski hâle getirme dilekçesi hakkında da o mahkeme karar verir.

(2) Eski hâle getirme isteminin kabulüne ilişkin karar kesindir; reddine ilişkin karara karşı itiraz yoluna gidilebilir.

(3) Eski hâle getirme dilekçesi, kararın yerine getirilmesini durdurmaz; ancak, mahkeme yerine getirmeyi erteleyebilir.

THIRD PART

Witness-stand, expert examination and judicial inspection

FIRST CHAPTER

Witness-stand

Summoning witnesses

Article 43 - (1) Witnesses shall be invited to court by summons. The summons shall contain a caution about the consequences of a failure to appear. In cases where the suspect is under arrest, a subpoena order may be issued for the witnesses. The subpoena order shall contain an explanation of reasons for the direct application of the subpoena and such witnesses shall be subject to the equal interactions applicable to the witnesses, who appear upon summoning.

(2) Summons may also be served by communication means such as telephone, telegraph, fax, email. However, in such cases, the legal consequences of a summons are not applicable.

(3) During the course of the main hearing at the trial, the court may give written orders to the officials to subpoena the

ÜÇÜNCÜ KISIM

Tanıklık, Bilirkişi İncelemesi ve Keşif

BİRİNCİ BÖLÜM

Tanıklık

Tanıkların çağrılması

MADDE 43. - (1) Tanıklar çağrı kâğıdı ile çağrılır. Çağrı kâğıdında gelmemenin sonuçları bildirilir. Tutuklu işlerde tanıklar için zorla getirme kararı verebilir. Karar yazısında bu yoldan getirilmenin nedenleri gösterilir ve bunlara çağrı kâğıdı ile gelen tanıklarlarındaki işlem uygulanır.

(2) Bu çağrı telefon, telgraf, faks, elektronik posta gibi araçlardan yararlanılmak suretiyle de yapılabilir. Ancak, çağrı kâğıdına bağlanan sonuçlar, bu durumda uygulanmaz.

(3) Mahkeme, duruşmanın devamı sırasında hemen dinlenilmesi gereklı görülen tanıkların belirteceği gün ve saatte hazır bulundurulmasını görevlilere yazılı olarak emredebilir.

(4) Cumhurbaşkanı kendi takdiri ile tanıkluktan çekinebilir. Tanıklık yapmayı istemesi ha-

witnesses at the day and hour designated by the court, if it determines that they should be heard immediately.

(4) The State President may refrain from taking the witness-stand under his discretion. If he decides to testify, his testimony as a witness shall be taken in his residence, or he may send a written text.

(5) The provisions of this Article are only applicable to witnesses who are to be interviewed by the Public prosecutor, the judge, or by the court.

Failure of witnesses to appear

Article 44 - (1) Witnesses, who fail to appear after having been summoned according to the regular procedural rules without notifying the reason of their absence, shall be subpoenaed by the use of force and shall be subject to a restitution covering the losses of failing to appear, and this amount shall be paid by him under the rules of public debts. If the subpoenaed witness submits the reasons of his failing to appear subsequently, the decision on paying the expenditures shall be lifted.

linde beyanı konutunda alınabilir ya da yazılı olarak gönderebilir.

(5) Bu madde hükümleri, kişinin ancak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme önünde tanık olarak dinlenmesi halinde uygulanabilir.

Çağrıya uymayan tanıklar

MADDE 44. - (1) Usulüne uygun olarak çağrılp da mazere-tini bildirmeksızın gelmeyen tanıklar zorla getirilir ve gelmelerinin sebep olduğu giderler takdir edilerek, kamu alacaklarının tâhsili usulüne göre ödettirilir. Zorla getirilen tanık evvelce gelmemesini haklı göstererek sebepleri sonradan bildirirse aleyhine hükmedilen giderler kaldırılır.

(2) Fiiî hizmette bulunan askerler hakkındaki zorla getirme kararı askerî makamlar aracılığıyla infaz olunur.

(2) Subpoena orders related to the soldiers serving their duty shall be executed with the help of military authorities.

Refraining from testimony

Article 45 - (1) The following persons may use the privilege to not testify as a witness:

a) The fiancée of the suspect or the accused,

b) The husband or wife of the suspect or the accused, even if the link of marriage is not existing at that time,

c) Persons related to the suspect or the accused in the assending or dissending direct line, either by blood relationship or affinity relationship,

d) Persons lineally related to the accused within three degrees, or persons collaterally related to the accused within two degrees,

e) Persons having a relationship to the accused by virtue of adoption.

(2) Individuals, who are not capable of understanding the importance of refraining from testimony because of their minor age, mental illness or mental weakness, may be heard as

Tanıkluktan çekinme

MADDE 45. - (1) Aşağıdaki kimseler tanıkluktan çekinebilir:

a) Şüpheli veya sanığın nişanlısı.

b) Evlilik bağı kalmasa bile şüpheli veya sanığın eşi.

c) Şüpheli veya sanığın kan hisimligündan veya kayın hisimligündan üstsoy veya altsoyu.

d) Şüpheli veya sanığın üçüncü derece dahil kan veya ikinci derece dahil kayın hisimleri.

e) Şüpheli veya sanıkla aralarında evlâtlık bağı bulunanlar.

(2) Yaş küçüklüğü, akıl hastalığı veya akıl zayıflığı nedeniyle tanıkluktan çekinmenin önemini anlayabilecek durumda olmayanlar, kanunî temsilcilerinin rızalarıyla tanık olarak dinlenebilirler. Kanunî temsilci şüpheli veya sanık ise, bu kişilerin çekinmeleri konusunda karar veremez.

witnesses, if their legal representative consents. The legal representative is not entitled to make a decision on behalf of these individuals about refraining from taking the witness-stand, if he is one of the suspects or accused at the same matter.

(3) The individuals who have the right of refraining from testimony shall be given notice of their privilege before being called upon to testify. These individuals may also assert their privilege at any point of the testimony during the hearing.

Refraining from testimony because of professional privilege and privilege caused by permanent occupation

Article 46 – (1) The persons who have the right of refraining from taking the witness-stand because of their professions or their permanent occupations, as well as the subject matter and the conditions of refraining are listed below;

a) The lawyers or their apprentices or assistants about the information they have learned in their professional capacity or during their judicial duty,

(3) Tanıkluktan çekinebilecek olan kimselere, dinlenmeden önce tanıkluktan çekinebilecekleri bildirilir. Bu kimseler, dinlenirken de her zaman tanıkluktan çekinebilirler.

Meslek ve sürekli uğraşları sebebiyle tanıkluktan çekinme

MADDE 46. - (1) Meslekleri ve sürekli uğraşları sebebiyle tanıkluktan çekinebilecekler ile çekinme konu ve koşulları şunlardır:

a) Avukatlar veya stajyerleri veya yardımcılarının, bu sıfatları dolayısıyla veya yüklenikleri yargı görevi sebebiyle öğrendikleri bilgiler.

b) Hekimler, diş hekimleri, eczacılar, ebeler ve bunların yardımcıları ve diğer bütün tıp meslek veya sanatları mensup-

b) Medical doctors, dentists, pharmacist, hebammas and their assistants, as well as other members of the medical profession, about their patients' information and that of the relatives of the patients that they acquired in their capacity as a professional,

c) Certified public accountants and notary publics in respect to information of their clients that they acquired in their capacity as a professional.

(2) Except for those mentioned in the sub-section (a) of the subparagraph above, those persons shall not refrain from taking the witness-stand if the related person gives his consent.

Testimony by related parties about state secrets

Article 47 – (1) Knowledge related to the facts of a crime shall not be kept secret from the court. Knowledge, if disclosed could impose any harm to the external relations of the state, to national defense and national security, or that create a danger in respect to the constitutional order and in external relations, if revealed, shall be considered as state secret.

larının, bu sıfatları dolayısıyla hastaları ve bunların yakınları hakkında öğrendikleri bilgiler.

c) Mali işlerde görevlendirilmiş müşavirler ve noterlerin bu sıfatları dolayısıyla hizmet verdikleri kişiler hakkında öğrenmekleri bilgiler.

(2) Yukarıdaki fikranın (a) bendinde belirtilenler dışında kalan kişiler, ilgiliinin rızasının varlığı halinde, tanıkluktan çekinmez.

Devlet sırrı niteliğindeki bilgilerle ilgili tanıklık

MADDE 47. - (1) Bir suç olgusuna ilişkin bilgiler, Devlet sırrı olarak mahkemeye karşı gizli tutulamaz. Açıklanması, Devletin dış ilişkilerine, milli savunmasına ve milli güvenliğine zarar verebilecek; anayasal düzeni ve dış ilişkilerinde tehlike yaratabilecek nitelikteki bilgiler, Devlet sırrı sayılır.

(2) Tanıklık konusu bilgilerin

(2) In cases where the knowledge of the witness is related to a state secret, only the trial judge or the court panel hears the witness in camera, without even the court recorder being present. Later, the judge or the president of the court shall dictate to the court records only the relevant information that would be clarifying the charged crime.

(3) The provision of this Article is applicable where the punishment of the crime is imprisonment of five years or more at the lower level.

(4) If the State President is a witness, he has the discretion to determine the nature of the secret and whether to reveal it to the court or not.

Refraining from testimony against himself, or against his relatives

Article 48 – (1) A witness has the privilege of refraining from testimony on questions that would incriminate him or individuals listed in Article 45, paragraph one. His right of refraining from answering questions shall be declared to the witness before any testimony is given.

Devlet sırrı niteliğini taşıması halinde; tanık, sadece mahkeme hâkimî veya heyeti tarafından zâbit kâtibi dahi olmaksızın dinlenir. Hâkim veya mahkeme başkanı, daha sonra, bu tanık açıklamalarından, sadece yüklenen suçu açılığa kavuşturabilecek nitelikte olan bilgileri tutanağa kaydettirir.

(3) Bu madde hükmü, hapis cezasının alt sınırı beş yıl veya daha fazla olan suçlarla ilgili olarak uygulanır.

(4) Cumhurbaşkanının tanıklığı söz konusu olduğunda sırrın niteliğini ve mahkemeye bildirilmesi hususunu kendisi taktır eder.

Kendisi veya yakınları aleyhine tanıkluktan çekinme

MADDE 48. – (1) Tanık, kendisini veya 45inci maddenin birinci fıkrasında gösterilen kişileri ceza kovuşturmasına uğratabilecek nitelikte olan sorulara cevap vermekten çekinilebilir. Taniğa cevap vermekten çekinebileceği önceden bildirilir.

Declaration of the grounds of refraining from testimony

Article 49 – (1) If it is deemed necessary by the presiding judge or the judge or the public prosecutor, the witness shall declare reasons for refraining from testimony in cases regulated by Articles 45, 46 and 48, and he shall be asked to take an oath if necessary.

Witnesses who are exempt from taking an oath

Article 50 – (1) The following individuals shall testify without taking an oath:

- a) Individuals, who at the date of testimony have not attained the age of 15,
- b) Individuals, who lack the ability to distinguish between right and wrong, and therefore cannot comprehend the meaning and the nature of the oath,
- c) Individuals, who are suspect or accused or convicted because of participating to the crimes under investigation or prosecution, or are suspect, accused or convicted because of helping the offender at these crimes, or destroying, hiding or altering the evidence.

Tanıkluktan çekinme sebebinin bildirilmesi

MADDE 49. - (1) Mahkeme başkanı veya hâkim veya Cumhuriyet savcısı tarafından gerekli görüldüğünde 45, 46 ve 48inci maddelerde gösterilen hâllerde tanık, tanıkluktan çekinmesinin dayanağını oluşturan olguları bildirir ve bu hususta gereğiğinde kendisine yemin verdirilir.

Yemin verilmeyen tanıklar

MADDE 50. - (1) Aşağıdaki kimseler yeminsiz dinlenir:

- a) Dinlenme sırasında onbeş yaşını doldurmamış olanlar.
- b) Ayırt etme gücüne sahip olmamaları nedeniyle yeminin niteliği ve önemini kavrayamayanlar.
- c) Soruşturma veya kovuşturma konusu suçlara iştirakten veya bu suçlar nedeniyle suçluyu kayırmaktan ya da suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirmekten şüpheli, sanık veya hükümlü olanlar.

Testimony of witnesses, who had the privilege of not testifying

Article 51 – (1) The judge or court shall have discretion whether to require an oath from the individuals who have the privilege of refraining from testimony according to Article 45. However, such witness may refrain from taking an oath. This right shall be declared to him.

Hearing of the witnesses

Article 52 – (1) Every witness shall be heard separately, and no witness shall be heard in the presence of the next one.

(2) Until the prosecution phase, witnesses may be confronted with each other and with the suspect, only if there is peril in delay, or purposes of identification require such confrontation.

(3) It is permissible to make image or voice recordings during the witness-testimony. However, recording is required in cases, where;

- a) A child victim is the witness, or;
- b) The witness is an individual, who cannot be brought before the court because of some impossibility but their testimony

Tanıkluktan çekinebilecek kimseyenin çekinmemesi

MADDE 51. - (1) 45inci madde gereğince tanıkluktan çekinebileceklerle yemin verip vermemek hâkim veya mahkemenin takdirine bağlıdır. Ancak, tanık yemin etmekten çekinebilir. Bu hususun kendisine bildirilmesi gereklidir.

Tanıkların dinlenmesi

MADDE 52. - (1) Her tanık, ayrı ayrı ve sonraki tanıklar yanında bulunmaksızın dinlenir.

(2) Tanıklar, kovuşturma evresine kadar ancak gecikmesinde sakınca bulunan veya kimliğin belirlenmesine ilişkin hâllerde birbirleri ile ve şüpheli ile yüzleşirebilirler.

(3) Tanıkların dinlenmesi sırasında görüntü veya sesler kayda alınabilir. Ancak;

- a) Mağdur çocukların,
- b) Duruşmaya getirilmesi mümkün olmayan ve tanıklığı maddî gerçeğin ortaya çıkarılması açısından zorunlu olan kişilerin,

is indispensable for revealing the factual truth.

(4) The voice and image recordings obtained as described in the provision of subsection 3, shall only be used at criminal proceedings.

Advising the witness of the importance of his duty

Article 53 – (1) Before the witness gives his testimony, he shall be cautioned;

- a) About the importance of the telling of the truth,
- b) That he shall be punished of perjury if he doesn't tell the truth,
- c) That he has to take an oath that he is going to tell the truth, and
- d) That he is not allowed to leave the courtroom without an open permission of the presiding judge or the judge.

Giving an oath to the witnesses

Article 54 – (1) Witnesses shall be given an oath separately before they testify. Where necessary or where there was a doubt about whether the individual is eligible as a

Tanıklığında bu kayıt zorunludur.

(4) Üçüncü fıkra hükmünün uygulanması suretiyle elde edilen ses ve görüntü kayıtları, sadece ceza muhakemesinde kullanılır.

Tanığa görevinin önemini anlatma

MADDE 53. - (1) Tanığa;

- a) Dinlenmeden önce, gerçeği söylemesinin önemi,
  - b) Gerçeği söylememesi halinde yalan tanıklık suçundan dolayı cezalandırılacağı,
  - c) Doğruyu söyleyeceği hususunda yemin edeceği,
  - d) Duruşmada mahkeme başkanı veya hâkimin açık izni olmadan mahkeme salonunu terk edemeyeceği,
- Anlatılsın.

Tanıklara yemin verilmesi

MADDE 54. - (1) Tanıklar, tanıkluktan önce ayrı ayrı yemin ederler. Gereğinde veya bir kimsenin tanık sıfatıyla dinlenmesinin uygun olup olmadığı tereddüt varsa yemin, ta-

witness, the oath may be postponed until the testimony has been received.

(2) Public prosecutors shall also be entitled to give an oath to the witnesses during the investigation phase.

Form of the oath

Article 55 – (1) The witnesses shall be required to say the following words before testifying: “I swear on my honor and conscience that I shall disclose what I know of the truth”; and according Article 54, if the oath had been postponed until the testimony had been received, “I swear on my honor and conscience that I have disclosed what I know of the truth”.

(2) During the witness oath, everybody stands.

Giving the oath, and swearing of deaf or dumb persons

Article 56 – (1) The witness shall take his oath by repeating the oath in a loud voice or by reading it in a loud voice.

(2) Deaf or dumb persons, who can read and write, shall take the oath by writing the words of the oath and putting their signature

nıklığından sonraya bırakılabilir.

(2) Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcıları da tanıklara yemin verirler.

Yeminin biçimini

MADDE 55. - (1) Tanığa verilecek yemin, tanıklıktan önce “Bildiğimi dosdoğru söyleyeceğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim.” ve 54 üncü maddeye göre tanıklıktan sonra verilmesi hâlinde “Bildiğimi dosdoğru söylediğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim.” biçiminde olur.

(2) Yemin edilirken herkes ayağa kalkar.

Yeminin yerine getirilmesi, sağır veya dilsizin yemini

MADDE 56. - (1) Tanık, yüksek sesle tekrar ederek veya okuyarak yemin eder.

(2) Okuma ve yazma bilen sağır veya dilsizler yemin biçimini yazarak ve imzalarını koyarak yemin ederler. Okuma ve yaz-

under it. Deaf and dumb persons, who can neither read nor write, shall take the oath through an interpreter, who knows the gestures of deaf or dumb persons, making the required motions.

Subsequent testimony of a witness

Article 57 – (1) If it is necessary to call a witness, who had testified under an oath during the same investigation or prosecution phase again to the witness-stand, than it may be deemed sufficient to remind him of his original oath, and a new oath procedure may not be conducted.

Preliminary questions to be asked of a witness and witness protection programs

Article 58 – (1) The witness shall be asked first about his name, family name, age, occupation and domicile, the address of his workplace or where he is residing temporarily, if any, his telephone numbers. If deemed necessary, questions related to the reliability of his testimony shall be asked, to inform the judge, especially about his relationships with the suspect, accused or the victim.

ma bilmeyen sağır veya dilsizler işaretlerinden anlayan bir tercüman aracılığıyla ve işaretle yemin ederler.

Tanığın tekrar dinlenmesi

MADDE 57. - (1) Yemin ile dinlenen tanığın aynı soruşturma veya kovuşturma evresinde tekrar dinlenmesi gerekiğinde, yeniden yemin verilmeyip önceki yemini hatırlatılmakla yetinilebilir.

Tanığa ilk önce sorulacak hususlar ve tanığın korunması

MADDE 58. - (1) Tanığa, ilk önce adı, soyadı, yaşı, işi ve yerleşim yeri, işyerinin veya geçici olarak oturduğu yerin adresi, varsa telefon numaraları sorulur. Gerekirse tanıklığına ne dereceye kadar güvenilebileceği hakkında hâkimî aydınlatacak durumlara, özellikle şüpheli, sanık veya mağdur ile ilişkilerine dair sorular yöneltilir.

(2) Tanık olarak dinlenecek ki-

(2) If there is a fear of gravely endangering the witness or his relatives if the witness's identity is revealed, necessary precautions shall be taken in order to keep the identity a secret. The witness, whose identity shall not be revealed, is obliged to explain the grounds and occasion for obtaining knowledge of the facts about which he is going to testify. The personal data about the witness shall be kept with the public prosecutor, judge or the court, in order to keep his identity as a secret.

(3) If there is a probable grave danger for the witness in being heard in the presence of others, and if there are no other means of preventing this danger, or other measures would endanger the aim of revealing the factual truth, the judge is empowered to hear the witness in the absence of others who have the right to be present. During the hearing of the witness, voice and image shall be transmitted. The right to ask questions to the witness is reserved.

(4) The measures, which shall be applied after the witness has testified, in order to keep his

şilerin kimliklerinin ortaya çıkması kendileri veya yakınları açısından ağır bir tehlike oluşturacaksı; kimliklerinin saklı tutulması için gerekli önlemler alınır. Kimliği saklı tutulan tanık, tanıklık ettiği olayları hangi sebep ve vesile ile öğrenmiş olduğunu açıklamakla yükümlüdür. Kimliğinin saklı tutulması için, tanığa ait kişisel bilgiler, Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından muhafaza edilir.

(3) Hazır bulunanların huzurunda dinlenmesi, tanık için ağır bir tehlike teşkil edecek ve bu tehlike başka türlü önlenemeyeceksse ya da maddî gerçeğin ortaya çıkarılması açısından tehlike oluşturacaksı; hâkim, hazır bulunma hakkına sahip bulunanlar olmadan da tanığı dinleyebilir. Tanığın dinlenmesi sırasında ses ve görüntülü aktarma yapılır. Soru sorma hakkı saklıdır.

(4) Tanıklık görevinin yapılmasından sonra, kişinin kimliğinin saklı tutulması veya güvenliğinin sağlanması hususunda alınacak önlemler, ilgili kanunda düzenlenir.

identity as a secret, or measures about his security, shall be ruled by an Act in this respect.

(5) The provisions of subparagraphs 2, 3 and 4 are only applicable for crimes committed within the activities of an organized crime gang.

Instructing the witness and permissible questions

Article 59 - (1) Before hearing the witness, the Presiding judge or the judge shall explain to him the subject of the lawsuit that shall be tried; and shall also show him the accused who is present. If the accused is not present, his identity shall be revealed to the witness. The witness shall be requested to tell all his knowledge of the subjects about which he is going to testify and shall not be interrupted during his hearing as a witness.

(2) The witness may be asked additional questions in order to clarify, complete and evaluate the sources of his knowledge about the subject he is giving the testimony.

Refraining from testimony and from taking the oath without a valid ground

Article 60 - (1) A witness, who

(5) İkinci, üçüncü ve dördüncü fikra hükümleri, ancak bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak uygulanabilir.

Tanığa söylenecek eyler ve sızılacak sorular

MADDE 59. - (1) Tanık, dinlenmeden önce hakkında tanıklık yapacağı olayla ilgili olarak mahkeme başkanı veya hâkim tarafından, kendisine bilgi verilir; hazır olan sanık, tanığa gösterilir. Sanık hazır değilse kimliği açıklanır. Tanıktan, tanıklık edecek konulara ilişkin bildiklerini söylemesi istenir ve tanıklık ederken sözü kesilmez.

(2) Tanıklık edilen konuları aydınlatmak, tamamlamak ve bilgilerinin dayandığı durumları gereğince değerlendirebilmek için tanığa ayrıca soru yöneltilbilir.

Tanıkluktan ve yeminden sebebsiz çekinme

MADDE 60. - (1) Yasal bir sebep olmaksızın tanıkluktan ve

refrains from testimony or from taking the oath without a legally accepted ground shall be subject to compensate the expenditure stemming there of, additionally he may be subject to disciplinary imprisonment not exceeding a period of three months while the lawsuit is pending, in order to compel him to take the oath or to take the witness stand. If the individual complies with his duties as a witness, he shall be released immediately.

(2) The member of the court who was delegated to accomplish a certain interaction, or a court that had been asked to perform an interaction by a letter of rogatory, as well as the judge of the peace in criminal matters during the investigation phase, shall be entitled to order such measures.

(3) After these measures have been applied during the pending lawsuits and the time limits above have been applied wholly according to the nature of the crime, this case or also another case related to the same subject shall not be repeated.

(4) The rulings related to the disciplinary imprisonment may be subject to a motion of opposition.

ya yeminden çekinen tanık hakkında, bundan doğan giderlere hükmedilmekle beraber, yemininin veya tanıklığının gerçekleştirilmesi için dava hakkında hükm verilinceye kadar ve her hâlde üç ayı geçmemek üzere disiplin hapsi verebilir. Kişi, tanıklığa ilişkin yükümlülüğüne uygun davranışması halinde, derhâl serbest bırakılır.

(2) Bu tedbirleri almaya naip hâkim ve istinabe olunan mahkeme ile soruşturma evresinde sulh ceza hâkimi yetkilidir.

(3) Davanın görüldüğü sırada bu tedbirler alındıktan ve yukarıdaki süreler suçun türüne göre tümyle uygulandıktan sonra o dava veya aynı işe ilişkin diğer davada tekrar edilmez.

(4) Disiplin hapsi kararına itiraz edilebilir.

Covering the losses of the witness and expenditures

Article 61 - (1) The witness summoned by the Public prosecutor or the presiding judge or the judge shall be reimbursed, in an amount proportional to the time he has spent according to a scale, yearly decided by the Ministry of Justice. If the witness had to travel in order to be present, his travel expenses, as well as his daily allowance at the place where he had to testify, shall be reimbursed.

(2) The payment made to the witness according to the provision of subparagraph one, to cover his losses and his expenditures is free of tax, duty and fee.

SECOND CHAPTER Expert inspection

Provisions applicable to experts

Article 62 - (1) The provisions related to the witnesses, which do not contradict the following Articles, shall be applicable to the experts as well.

Appointment of expert

Article 63 - (1) Where a special or technical knowledge for the

Tanığa verilecek tazminat ve giderler

MADDE 61. - (1) Cumhuriyet savcısı veya mahkeme başkanı veya hâkim tarafından çağrılan tanığa, her yıl Adalet Bakanlığıncı hazırlanan tarifeye göre kaybettiği zaman ile orantılı bir tazminat verilir. Tanık hazır olmak için seyahat etmek zorunda kalmışsa, yol giderleriyle tanıklığa çağrıldığı yerdeki ika-met ve beslenme giderleri de karşılanır.

(2) Birinci fikra hükmüne istinaden ödenmesi gereken tazminat ve giderler, hiçbir vergi, resim ve harç alınmaksızın, ödenir.

İKİNCİ BÖLÜM Bilirkişi İncelemesi

Bilirkişilere uygulanacak hükümler

MADDE 62. - (1) Tanıklara ilişkin hükümlerden aşağıdaki maddelere ayskırı olmayanlar bilirkişiler hakkında da uygulanır.

Bilirkişisinin atanması

MADDE 63. - (1) Çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgi-

solution of some cases is required, it may be decided to obtain the vote and opinion of an expert, by the court's own motion, by the motion of the public prosecutor, or by motion of the intervening party; of his representative, of the suspect or the accused or his defense counsel, or his legal representative. However, if the solution of the subject is possible by applying a judges' professional, general and legal knowledge, then an expert shall not be heard at the main hearing.

(2) The judge or court shall be entitled to appoint an expert; if the number of experts shall be more than one, the appointment shall be made by a decision, for which reasons shall be given. If motions on appointing more than one expert have been denied, the decision shall meet the same requirements.

(3) The public prosecutor shall also be entitled to exercise the powers regulated in this Article, during the investigation phase.

Individuals who are eligible to take the expert stand

Article 64 – (1) The experts shall be chosen from the names of the

yi gerektiren hâllerde bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına re'sen, Cumhuriyet savcısının, katılanın, vekilinin, şüphelinin veya sanığın, müdafinin veya kanunî temsilcinin istemi üzerine karar verilebilir. Ancak hâkimlik mesleğinin gerektirdiği genel ve hukuki bilgi ile çözülmesi olanaklı konularda bilirkişi dinlenemez.

(2) Bilirkişi atanması ve gereklilik gösterilerek sayısının birden çok olarak saptanması, hâkim veya mahkemeye aittir. Birden çok bilirkişi atanmasına ilişkin istemler reddedildiğinde de aynı biçimde karar verilir.

(3) Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı da bu maddede gösterilen yetkileri kullanabilir.

Bilirkişi olarak atanabilecekler

MADDE 64. - (1) Bilirkişiler, il adlı yargı adalet komisyonları tarafından her yıl düzenlenen

natural or legal persons, yearly listed by the judicial commission at the courts of ordinary jurisdiction. Public prosecutors and judges may choose the experts not only from the lists of experts compiled for the city of their jurisdiction, but may also choose from lists of other cities. The internal regulation shall regulate the principles and procedures on how the lists of experts shall be prepared or how the experts named in the list shall be removed.

(2) An expert, whose name is not listed, may be appointed if the motive of this appointment is explained in the decision of the appointment.

(3) Where official experts have been designated by Statute for certain areas of expertise, such experts have a priority at the appointment. However, civil servants shall not be appointed as an expert in a case that is related to the office to which they are attached.

(4) In cases where a legal person is appointed as an expert, this legal person shall name the natural person or persons who shall conduct the examination on his behalf to the judicial authority for its approval.

bir listede yer alan gerçek veya tüzel kişiler arasından seçilirler. Cumhuriyet savcılıarı ve hâkimler, yalnız bulundukları il bakımından yapılmış listelerden değil, diğer illerde oluşturmuş listelerden de bilirkişi seçebilirler. Bu listelerin düzenlenmesine veya listelerde yer verilenlerin çıkarılmasına ilişkin esas ve usuller, yönetmelikte gösterilir.

(2) Atama kararında, gerekçesi de gösterilmek suretiyle, birinci fıkradı belirtilen listelere girmeyenler arasından da bilirkişi seçilebilir.

(3) Kanunların belirli konularda görevlendirdiği resmî bilirkişiler öncelikle atanırlar. Ancak kamu görevlileri, bağlı bulundukları kurumla ilgili davalarda bilirkişi olarak atanamazlar.

(4) Bilirkişi olarak atanmış bir tüzel kişi ise, kendisi adına incelemeyi yapacak gerçek kişi veya kişilerin isimlerini, bilirkişi atayacak yargı merciinin onayına sunar.

(5) Listelere kaydedilen bilirkişiler, il adlı yargı adalet komis-

(5) The experts, who are placed on the expert-lists, shall give an oath, repeating the following words in front of the judicial commission at the courts of ordinary jurisdiction: "I swear on my honor and conscience, that I shall fulfill my duty pursuing the justice and in accordance with sciences and technology, in an impartial manner". These experts need not take a repeated oath for every single expert testimony they shall give in the future.

(6) The experts who are not enlisted shall take the oath in the above-mentioned manner before the authority that appointed them. The protocol for attesting that the oath had been given shall be signed by the judge or public prosecutor, court recorder and the expert.

(7) In cases where there are obstacles, the oath may be given in a written form and the text of it shall be attached to the file. However, the reasons for this must be laid down at the decision.

Obligation to accept to serve as an expert

Article 65 - (1) The following persons and institutions are

yonu huzurunda "Görevimi adalete bağlı kalarak, bilim ve fenne uygun olarak, tarafsızlıkla yerine getireceğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim." sözlerini tekrarlayarak yemin ederler. Bu bilirkişilere görevlendirildikleri her işte yeniden yemin verilmez.

(6) Listelerde yer almamış bilirkişiler, görevlendirildiklerinde kendilerini atamış olan merci huzurunda yukarıdaki fıkradı öngörülen biçimde yemin ederler. Yeminin yapıldığına ilişkin tutanak hâkim veya Cumhuriyet savcısı, zabıt kâtibi ve bilirkişi tarafından imzalanır.

(7) Engel bulunan hâllerde yemin yazılı olarak verilebilir ve metni dosyaya konulur. Ancak bu hâle ilişkin gerekçenin kararda gösterilmesi zorunludur.

Bilirkişiliği kabul yükümlülüğü

MADDE 65. - (1) Aşağıda belirtilen kişi veya kurumlar, bilirkişilik görevini kabul etmekte

obliged to accept to serve as an expert:

- a) Those who have been assigned as official experts and those who have been enlisted as shown in Article 64,
- b) Those who are professionals in the field of science and arts that are necessary for conducting the inspection,
- c) Those who are officially empowered to work as professionals in that field of inspection.

The decision on the appointment and the course of examination by the experts

Article 66 - (1) The decision granting an expert examination shall clarify the questions to be answered requiring specialized and technical knowledge, the subject of the examination, and the duration within which this task is to be accomplished. This duration shall not exceed three months, according to the qualifications of the duty. In cases where special grounds make it necessary, the appointing authority may prolong this duration upon the demand of experts, with a

yükümlüdürler:

- a) Resmî bilirkişilikle görevlendirilmiş olanlar ve 64 üncü maddede belirtilen listelerde yer almış bulunanlar.
- b) İncelemenin yapılması için bilinmesi gereklî fen ve sanatları meslek edinenler.
- c) İncelemenin yapılması için gerekli mesleği yapmaya resmen yetkili olanlar.

Atama kararı ve incelemelerin yürütülmesi

MADDE 66. - (1) Bilirkişi incelemesi yaptırılmasına ilişkin kararda, cevaplandırılması uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren sorularla inceleme konusu ve görevin yerine getirileceği süre belirtilir. Bu süre, işin niteliğine göre üç ayı geçemez. Özel sebepler zorunlu kaldırıldığına bu süre, bilirkişinin istemi üzerine, kendisini atayan merciin gerekçeli kararıyla en çok üç ay daha uzatabilir.

(2) Belirlenen süre içinde raporu vermeyen bilirkişi hemen

decision that includes reasons, for not longer than three months.

(2) Experts who do not deliver their written opinion within the determined duration may be immediately replaced. In such instances, the aforementioned shall submit a written report, explaining what has been conducted up to that point, and shall immediately return items and documents delivered to them in connection with their duty. Such experts may be taken out of the lists mentioned in Article 64; also, a ruling against them may be made, setting forth the compensation of the losses suffered because of the delay.

(3) Experts shall fulfill their duties in accordance with the authority that had appointed them; they shall deliver information about the developments in their examination, if necessary, and may ask for the application of useful measures.

(4) The experts are entitled to ask questions also to individuals who are not the suspect or accused in order to collect information while fulfilling their duties. If the experts require

değiştirilebilir. Bu durumda bilirkişi, o ana kadar yaptığı işlemeleri açıklayan bir rapor sunar ve görevi sebebiyle kendisine teslim edilmiş olan eşya ve belgeleri hemen geri verir. Bu bilirkişi, 64 üncü maddede öngörülen listelerden çıkarılabileceği gibi; gecikme dolayısıyla uğranılmış zararları ödemesine de karar verilebilir.

(3) Bilirkişi görevini, kendisini atamış olan merci ile ilişki içinde yerine getirir, gerektiğinde bu mercie incelemelerindeki gelişmeler hakkında bilgi verir, yararlı görülecek tedbirlerin alınmasını isteyebilir.

(4) Bilirkişi, görevini yerine getirmek amacıyla bilgi edinmek için şüpheli veya sanık dışındaki kimselerin de bilgilere başvurabilir. Bilirkişi, uzmanlık alanına girmeyen bir sorun bakımından aydınlatılmasını isteyeceğ olursa; hâkim, mahkeme veya Cumhuriyet savcısı, nitelikli ve konusunda bilgisıyla tanınmış kişilerle bir araya gelmesine izin verebilir. Bu şekilde çağrılan kişiler yemin eder ve verecekleri raporlar, bilirkişi raporunun tamamlayıcı bir

information related to a problem that is outside of the scope of their expertise, the judge, the court or the public prosecutor may give them permission to meet individuals who are qualified and nominated in their field. In such cases, the invited individuals shall give an oath and the written opinions delivered by them shall be attached to the file as an annex to the expert opinion report.

(5) During the inspection, the related individuals are also entitled to ask the authority to render a decision in order to hear persons who are capable of submitting technical knowledge to the experts, or to hear the individuals whose names have been submitted, or to make certain explorations.

(6) If the experts deem it necessary to ask questions to the suspect or the accused, these questions shall be addressed through the presiding judge, judge or public prosecutor. However, the presiding judge, judge or public prosecutor may give a permission, to ask direct questions. The experts who are medical doctors, appointed to make the examination are

bölümü olarak dosyaya konulur.

(5) İlgililer de merciinden, incelemeler yapılrken bilirkişiyeye teknik nitelikte bilgiler verebilecek olan ve ismen belirleyecekleri kişileri dinlemeleri veya bazı araştırmaların yapılması hususlarında karar verilmesini isteyebilir.

(6) Gerekli olması halinde, bilirkişi, mağdur, şüpheli veya sanığa mahkeme başkanı, hâkim veya Cumhuriyet savcısı aracılığı ile soru sorabilir. Ancak, mahkeme başkanı, hâkim veya Cumhuriyet savcısı, bilirkişinin doğrudan soru sormasına da izin verebilir. Muayene ile görevlendirilen hekim bilirkişi, görevini yerine getirirken zorunlu saydığı soruları, hâkim, Cumhuriyet savcısı ve müdafı bulunmadan da mağdur, şüpheli veya sanığa doğrudan doğruya yöneltebilir.

(7) Bilirkişiyeye inceleyeceği şeyle mühür altında verilmeden önce bunların listesi ve sayımı yapılır. Bu hususlar bir tutanakla belirlenir. Bilirkişi, mührülerin açılmasını ve yeniden

entitled to ask questions they deem necessary in order to fulfill their duties directly to the victim, suspect or the accused, the presence of the judge, the public prosecutor or a lawyer is not required.

(7) The items that are subject to expert inspection shall be given in a sealed container and those items shall be listed and counted before being handed over. These issues shall be documented. The experts shall make a document about the breaking of the seal and a new document after their inspection about sealing, and are obliged to produce a list of the items.

Written opinion of the court appointed experts, and the opinion of the experts appointed by the parties

Article 67 - (1) After the inspection of an expert has ended, he shall produce a written opinion, describing the procedure he has followed during the inspection and its outcomes; he shall additionally testify that he has personally conducted the requested inspection and he shall give or send his written opinion to the

konulmasını yine tutanakla belirtmek ve bir liste düzenlemekle yükümlüdür.

Bilirkişi raporu, uzman müta-laası

Madde 67 – (1) İncelemeleri sona erdiğinde bilirkişi yaptığı işlemleri ve verdiği sonuçları açıklayan bir rapor, kendisinden istenen incelemeleri yaptığına ayrıca belirterek, imzalayıp ilgili mercie verir veya gönderir. Mühür altındaki şeyler de ilgili mercie verilir veya gönderilir ve bu husus bir tutanağa bağlanır.

(2) Birden çok atanmış bilirkişi-

respected authority after he has signed it. Items that are in sealed containers shall also be delivered or sent to the respected authority and a document about this will be produced.

(2) If there is more than one expert appointed and they have different views or they have different opinions on common outcomes, they shall write this instance along with their reasons in the written expert opinion.

(3) In his written opinion, the expert shall not make legal evaluations, which shall be conducted by the judge.

(4) The duplicates of the written expert opinions shall be directly given to the public prosecutor, intervening party, his representative, to the suspect or the accused, his defense counsel or the legal representative during the main hearing, or may be sent to them by registered mail.

(5) After the expert has finished the inspection, the public prosecutor, the intervening party, his representative, the suspect or the accused, his defense counsel or the legal representative shall be given a

ler değişik görüşleri yansımışlarsa veya bunların ortak sonuçlar üzerinde ayrik görüşleri varsa, bu durumu gerekçeleri ile birlikte rapora yazarlar.

(3) Bilirkişi raporunda, hâkim tarafından yapılması gereken hukuki değerlendirmelerde bulunulamaz.

(4) Bilirkişi tarafından düzenlenen rapor örnekleri, duruşma sırasında Cumhuriyet savcısına, katılana, vekiline, şüpheliye veya sanığa, müdafiine veya kanunî temsilciye doğrudan verebileceği gibi; kendilerine iadelî taahhütlü mektupla da gönderilebilir.

(5) Bilirkişi incelemeleri tamamlandığında, yeni bilirkişi incelemesi yapılması veya itirazların bildirilmesi için isteme de bulunabilmelerini sağlamak üzere Cumhuriyet savcısına, katılana, vekiline, şüpheliye veya sanığa, müdafiine veya kanunî temsilciye süre verilir. Bu kişilerin istemleri reddedildiğinde, üç gün içinde bu hususta gerekçeli bir karar verilir.

(6) Cumhuriyet savcısı, katılan, vekili, şüpheli veya sanık, mü-

specified time limit to ask any new expert opinion or to put motions of opposition against this given written expert opinion. If the motion filed by these individuals is denied, a decision with the reasons shall be produced within three days.

(6) The public prosecutor, the intervening party, his representative, the suspect or the accused, his defense counsel or the legal representative may ask an expert of that field to produce a scientific opinion which they shall utilize to evaluate the subject matter of the trial or to use it while preparing a written expert opinion or to evaluate the written opinion of the experts. They are not entitled to ask for additional time for this purpose.

Rendering an oral opinion during the main hearing by the expert

Article 68 – (1) The court may decide to hear the oral explanations of the expert at the main hearing at any stage on the court's own motion; or upon the request of the concerned individuals, the court may summon the expert to the main trial to give oral explanations.

dafii veya kanunî temsilci, yargılama konusu olayla ilgili olarak veya bilirkişi raporunun hazırlanmasında değerlendirilmek üzere ya da bilirkişi raporu hakkında, uzmanından bilimsel mütalaa alabilirler. Sadece bu nedenle ayrıca süre istenemez.

Duruşmada bilirkişinin açıklaması

Madde 68 – (1) Mahkeme, her zaman bilirkişinin duruşmada dinlenmesine karar verebileceği gibi, ilgililerden birinin istemesi halinde de açıklamalarda bulunmak üzere duruşmaya çağırabilir.

(2) Yaptıkları açıklamalardan sonra mahkeme başkanı veya

(2) After they have rendered their opinion orally in the above mentioned manner, the experts shall remain in the court room until the presiding judge or the judge permits them to leave; however, it is not necessary that they be let into the court room one by one, in order to be heard.

(3) About the hearing of the expert during the main trial who has prepared a scientific opinion upon the motion of the public prosecutor, intervening party, his representative, suspect or the accused, his defense counsel or legal representative, the rules of the foregoing subparagraph shall apply.

Exclusion motion against an expert

Article 69 – (1) The grounds related to the exclusion of judges are valid for the experts as well.

(2) Public prosecutor, the intervening party, his representative, the suspect and the accused, his defense counsel or his legal representative may file a motion to exclude the expert. The names and last names of experts appointed by the judge or the presiding judge shall be revealed to the parties

hâkim, çekilmelerine izin vermedikçe, bilirkişiler duruşma salonunda kalırlar; ancak salona tek tek alınıp birbirinden ayrı olarak dinlenmeleri zorunlu değildir.

(3) Cumhuriyet savcısının, katılanın, vekilinin, şüphelinin veya sanığın, müdafinin veya kanunî temsilcinin istemi üzerine bilimsel mütalaa hazırlayan uzmanın duruşmada dinlenmesi hususunda da yukarıdaki fikralar hükümleri uygulanır.

Bilirkişinin reddi

Madde 69 – (1) Hâkimin reddini gerektiren sebepler, bilirkişi hakkında da geçerlidir.

(2) Cumhuriyet savcısı, katılan, vekili, şüpheli veya sanık, müdafii veya kanunî temsilci, ret hakkını kullanabilirler. Hâkim veya mahkeme tarafından atanmış bilirkişinin adı ve soyadı, engel sebepler olmadıkça ret hakkına sahip olanlara bildirilir.

(3) Ret istemini davayı görmek-

who have the right to file a motion to exclude, unless there is a ground that bars revealing.

(3) The motion to exclude an expert shall be examined by the trial judge or the trial court. During the investigation phase, the motion to exclude that has been denied by the public prosecutor shall be examined by the Judge of Peace in Criminal Matters. The party who files this motion has to support the motion by a preponderance of the evidence.

Right to decline, persons who are not qualified as experts

Article 70 – (1) The grounds valid for declining to testify as a witness shall also be applicable to the experts. Experts may put forward also other valid grounds to be excused.

Interactions about the experts who fail to fulfill their duty

Article 71 – (1) Where an expert who had been summoned in accordance with the rules does not appear, or if after appearing refuses to take an oath or to deliver his vote and his opinion, he shall be subject to the provisions of Article 60, subparagraph one.

te olan hâkim veya mahkeme inceler. Soruşturma evresinde, Cumhuriyet savcısınca kabul edilmeyen ret istemi sülh ceza hâkimince incelenir. Reddi isteyen kişi, bunun nedenini, dalyandığı olguları göstererek açıklamakla yükümlüdür.

Bilirkişilikten çekinme, bilirkişi olarak dinlenemeyenler

Madde 70 – (1) Tanıkluktan çekinmeyi gerektirecek sebepler bilirkişiler hakkında da geçerlidir. Bilirkişi, geçerli diğer sebeplerle de görüş bildirmekten çekinebilir.

Görevini yapmayan bilirkişi hakkındaki işlem

subMadde 71 – (1) Usulunce çağrıldığı hâlde gelmeyen veya gelip de yeminden, oy ve görüş bildirmekten çekinen bilirkişiler hakkında 60 inci maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

The expenditures and fee of the expert

Article 72 – (1) The expert shall receive a compensation for his expenditures related to his inspection and travels, as well as a fee proportional to the work done by him.

Inspections related to counterfeiting money and values

Article 73 – (1) In crimes related to falsification, committed on currency and values such as stock papers and treasury checks, all seized items of the currency and values shall be asked to be examined by those authorities in the center or their affiliated units in the country having responsibility for circulating the original materials.

(2) Also in cases, where foreign currency and values are involved, a ruling shall be made having an expert-opinion delivered by Turkish authorities.

CHAPTER THREE

Stationary mental examination, inspection of the body, judicial inspection and autopsy

Stationary mental examination

Article 74 – (1) If strong

Bilirkişi gider ve ücreti

Madde 72 – (1) Bilirkişiyeye, inceleme ve seyahat gideri ile çalışmasıyla orantılı bir ücret ödenir.

Sahte para ve değerler üzerinde yapılacak incelemeler

Madde 73 – (1) Para ve Devlet tarafından çıkarılan tahlil ve Hazine bonosu gibi değerler üzerinde işlenen sahtecilik suçlarında, elkonulan para ve değerlerin hepsi, bunların asıllarını tedavüle çikaran kurumların merkez veya taşra birimlerine incelettilir.

(2) Yabancı devletlerin paraları ve değerleri hakkında da, yetkili Türk makamlarının görüşlerinin alınmasına karar verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gözlem Altına Alınma, Muayne-ne, Keşif ve Otopsi

Gözlem altına alınma

Madde 74 – (1) Fiili işlediği yolunda kuvvetli şüpheler bulu-

indications of suspicion are present, which tend to show that the suspect or the accused committed the criminal conduct; then in order to clarify whether the suspect or the accused is mentally ill, and if so, the duration of the illness, and whether this affected his actions, the Justice of the Peace in Criminal Matters during the investigation phase, and the trial court during the prosecution phase, may order the suspect or the accused to be stationed in a public medical center upon the proposal of the expert, after hearing both the public prosecutor and the defense counsel.

(2) In cases, where the suspect or the accused has no defense counsel, a defense counsel shall be appointed for him by the Bar Association upon the request of the judge or court.

(3) The period of the stationary mental examination shall not exceed three weeks. If this period is not sufficient, upon the motion of the public medical center, a ruling may be made and the additional terms not exceeding three weeks each may be given; the sum of the terms shall not exceed three months.

nan şüpheli veya sanığın akıl hastası olup olmadığını, akıl hastası ise ne zaman beri hasta olduğunu ve bunun, kişinin davranışları üzerindeki etkilerini saptamak için; uzman hekimin önerisi üzerine, Cumhuriyet savcısının ve müdafiin dinlenmesinden sonra resmî bir sağlık kurumunda gözlem altına alınmasına, soruşturma evresinde sulh ceza hâkimî, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından karar verebilir.

(2) Şüpheli veya sanığın müdafi yoksa hâkim veya mahkemenin istemi üzerine, baro tarafından bir müdafî görevlendirilir.

(3) Gözlem süresi üç haftayı geçmez. Bu sürenin yetmeyeceği anlaşılsa resmî sağlık kurumunun istemi üzerine, her seferinde üç haftayı geçmemek üzere ek süreler verilebilir; ancak sürelerin toplamı üç ayı geçmez.

(4) Gözlem altına alınma kararına karşı itiraz yoluna gidilebilir; itiraz, kararın yerine getirilmesini durdurur.

(4) The decision on stationary mental examination may be attacked by opposition; this motion stays the execution of the decision.

(5) This provision shall also apply in cases where a decision on the stay of the proceedings is required according the Article 223, subparagraph eight.

Physical bodily examination of the suspect or the accused, and taking samples

Article 75 – (1) In order to obtain evidence of a committed crime, the judge or the trial court by its own motion, or upon the motion of the public prosecutor or the victim, and in cases where there is peril in delay, the public prosecutor, may issue an order to conduct an internal physical bodily examination on the suspect or the accused, or to take sample from his body, such as blood or a like biological samples, as well as hair, saliva, nail. The decision of the public prosecutor shall be submitted to the approval of the judge or the court within 24 hours. The judge or the court shall issue it's decision within 24 hours. Unapproved decisions shall be

(5) Bu madde hükmü, 223 üncü maddenin sekizinci fıkrası gereğince yargılamanın durması kararı verilmesi gereken hâllerde de uygulanır.

Şüpheli veya sanığın beden muayenesi ve vücutundan örnek alınması

Madde 75 – (1) Bir suça ilişkin delil elde etmek için şüpheli veya sanık üzerinde iç beden muayenesi yapılabilmesine ya da vücuttan kan veya benzeri biyolojik örneklerle saç, tükürük, tırnak gibi örnekler alınabilmesine; Cumhuriyet savcısı veya mağdurun istemiyle ya da re'sen hâkim veya mahkeme, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının kararını, yirmidört saat içinde hâkim veya mahkemenin onayına sunulur. Hâkim veya mahkeme, yirmidört saat içinde kararını verir. Onaylanma-

invalid, and evidence so obtained shall not be used.

(2) The internal physical bodily examination or an intervention in order to take blood or similar biological samples from the body may only be conducted, if it shall not create a danger of harm to the subject's health.

(3) The internal physical bodily examination or taking blood or similar biological samples from the body shall only be undertaken by a medical doctor or by another member of medical profession.

(4) Any examination of the genital organs or anus shall be deemed as internal physical bodily examination.

(5) There shall be no internal physical bodily examination undertaken related to crimes that carry imprisonment less than 2 years at the upper level; in these instances, it is forbidden to take blood or similar biological samples from the body, as well as hair, saliva, nail.

(6) The decisions ruled according to this Article by the judge or the court may be subject to a motion of opposition.

yan kararlar hükümsüz kalır ve elde edilen deliller kullanılamaz.

(2) İç beden muayenesi yapılabilmesi veya vücuttan kan veya benzeri biyolojik örnekler alınabilmesi için müdahalenin, kişinin sağlığına zarar verme tehlikesinin bulunmaması gereklidir.

(3) İç beden muayenesi veya vücuttan kan veya benzeri biyolojik örnekler alınması, ancak tabip veya sağlık mesleği mensubu diğer bir kişi tarafından yapılabilir.

(4) Cinsel organlar veya anüs bölgesinde yapılan muayene de iç beden muayenesi sayılır.

(5) Üst sınırı iki yıldan daha az hapis cezasını gerektiren suçlarda, kişi üzerinde iç beden muayenesi yapılamaz; kişiden kan veya benzeri biyolojik örnekler saç, tükürük, tırnak gibi örnekler alınamaz.

(6) Bu madde gereğince alınacak hâkim veya mahkeme kararlarına itiraz edilebilir.

(7) Özel kanunlardaki alkol muayenesine ve kan örneği

(7) Alcohol tests and taking blood samples according to special laws are reserved.

The physical bodily examination, and taking samples from third parties

Article 76 – (1) The judge or the court upon the motion of the public prosecutor or on their own motion or, in cases of peril in delay, the public prosecutor, may decide to conduct external or internal physical bodily examination on the victim or taking blood or similar biological samples from the body of the victim, as well as hair, saliva, nail in order to obtain evidence of a crime, so long as this shall not create a danger to the subject's health and there is no surgical intervention: the decision of the public prosecutor shall be forwarded to the judge or the court for approval within 24 hours. The judge or the court shall give their decision within 24 hours. Unapproved decisions shall be invalid, and evidence so obtained shall not be used.

(2) In cases where there is the consent of the victim, obtaining a decision according to the rules as mentioned in the

alınmasına ilişkin hükümler saklıdır.

Diğer kişilerin beden muayenesi ve vücuttan örnek alınması

Madde 76 – (1) Bir suça ilişkin delil elde etmek amacıyla, mağdurun vücutu üzerinde dış veya iç beden muayenesi yapılabilmesine veya vücudundan kan veya benzeri biyolojik örnekler saç, tükürük, tırnak gibi örnekler alınabilmesine; sağlığını tehlkiye düşürmemek ve cerrahî bir müdahalede bulunmamak koşuluyla; Cumhuriyet savcısının istemidle ya da re'sen hâkim veya mahkeme, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından karar verebilebilir. Cumhuriyet savcısının kararı, yirmidört saat içinde hâkim veya mahkemenin onayına sunulur. Hâkim veya mahkeme, yirmidört saat içinde kararını verir. Onaylanmayan kararlar hükümsüz kalır ve elde edilen deliller kullanılamaz.

(2) Mağdurun rızasının varlığı halinde, bu işlemlerin yapılabilmesi için birinci fıkra hük-

subparagraph one is not required in order to conduct these interactions.

(3) Where there is a need to determine the parentage of a child, a decision according to the rules in subparagraph one is required, in order to conduct this research.

(4) The witness may refrain from bodily examination or giving body samples under the grounds of refraining from testimony. If the individual is a child or mentally ill, the decision to refrain shall be made by his legal representative. In cases where the child or the mentally ill person is capable of understanding the legal meaning and consequences of taking the witness-stand, his opinion on the subject shall also be asked. In cases where also the legal representative is the suspect or accused, then the judge must make the decision about this matter. However, evidence of the crime obtained in this way shall not be used as evidence in the further stages of the lawsuit unless the legal representative who is not under criminal charges as a suspect or an accused gives his consent.

müne göre karar alınmasına gerek yoktur.

(3) Çocuğun soy bağıının araştırılmasına gerek duyulması halinde; bu araştırmanın yapılabilmesi için birinci fikra hükmüne göre karar alınması gereklidir.

(4) Tanıkluktan çekinme sebepleri ile muayeneden veya vücuttan örnek alınmasından kaçınılabilir. Çocuk ve akıl hastasının çekinmesi konusunda kanunî temsilcisi karar verir. Çocuk veya akıl hastasının, tanıklığın hukukî anlam ve sonuçlarını algılayabilecek durumda olması hâlinde, görüşü de alınır. Kanunî temsilci de şüpheli veya sanık ise bu konuda hâkim tarafından karar verilir. Ancak, bu hâlde elde edilen deliller davanın ileri aşamalarında şüpheli veya sanık olmayan kanunî temsilcinin izni olmadıkça kullanılamaz.

(5) Bu madde gereğince verilen hâkim veya mahkeme kararlarına itiraz edilebilir.

(5) Judge or court decisions rendered under this provision may be subject to opposition.

The physical bodily examination of a female

Article 77 – (1) Upon her request and if it is possible, the physical bodily examination of a female shall be conducted by a female medical doctor.

Molecular-genetic tests

Article 78 – (1) Molecular-genetic tests shall be conducted on the material obtained through interactions described in Articles 75 and 76, only if it is necessary to determine the family connections or to determine if those body samples belong to the suspect or to the accused or to the victim. Tests that are outside of the scope of these aims are forbidden.

(2) Permitted tests mentioned in paragraph one may also be conducted on other body parts, that had been found and seized, and their owner's identity is not known. The second sentence of the paragraph one shall also apply at this case.

Kadının muayenesi

Madde 77 – (1) Kadının muayenesi, istemi halinde ve olanaklar elverdiğinde bir kadın hâkim tarafından yapılır.

Moleküler genetik incelemeler

Madde 78 – (1) 75 ve 76 nci maddelerde öngörülen işlemlerle elde edilen örnekler üzerinde, soybağının veya elde edilen bulgunun şüpheli veya sanığa ya da mağdura ait olup olmadığı tespiti için zorunlu olması hâlinde moleküler genetik incelemeler yapılabilir. Alınan örnekler üzerinde bu amaçlar dışında tespitler yapılması yönelik incelemeler yasaktır.

(2) Birinci fikra uyarınca yapılabilen incelemeler, bulunan ve kime ait olduğu belli olmayan beden parçaları üzerinde de yapılabilir. Birinci fikranın ikinci cümlesi, bu hâlde de uygulanır.

Ruling of the judge and procedure of the test

Article 79 – (1) Molecular genetic-tests according to Article 78 shall only be conducted upon a judge's order. The ruling shall also contain the name of the expert appointed to conduct the test.

(2) Experts may be selected from the officially appointed experts or from the individuals who are required to act as an expert or from officials who are not attached to the investigating or prosecuting authorities, or from officials belonging to an objectively separate structural branch of the investigating or prosecuting authority. These individuals are obliged to take all suitable organizational and technical precautions in order to prevent illegal conduct of molecular-genetic tests and so that unauthorized third parties shall not obtain the knowledge. The items subject to test shall be delivered to the expert without labeling them with the name, family name, address and date of birth of the person from whom the items originate.

Hâkimin kararı ve inceleme yapılması

Madde 79 – (1) 78 inci madde uyarınca moleküler genetik incelemeler yapılmasına sadece hâkim karar verebilir. Kararda inceleme ile görevlendirilen birliği de gösterilir.

(2) Yapılacak incelemeler için resmen atanan veya bilirkişilikle yükümlü olan ya da soruşturma veya kovuşturmayı yürüten makama mensup olmayan veya bu makamın soruşturma veya kovuşturmayı yürüten daireinden teşkilât yapısı itibarıyla ve objektif olarak ayrı bir birimine mensup olan görevliler, bilirkişi olarak görevlendirilebilirler. Bu kişiler, teknik ve teşkilât bakımından uygun tedbirlerle yasak moleküler genetik incelemelerin yapılmasını ve yetkisiz üçüncü kişilerin bilgi edinmesini önlemekle yükümlüdürler. İncelenen bulgu, bilirkişije ilgiliinin adı ve soyadı, adresi, doğum tarihi bildirilmeksızın verilir.

The secrecy of the outcomes of genetic analysis

Article 80.- (1) The outcome of the analysis on samples obtained according to Arts. 75, 76 and 78 are considered as personal data and shall not be used for another purpose; the individuals, who have access to the files, shall not disclose the information to unauthorized persons.

(2) As soon as the time limit for opposing the decision on no ground for prosecution is exhausted, the opposition has been overturned, the court gives a final judgment on acquittal or a judgment is rendered on not punishing the accused and those judgments are made final, these information shall be destroyed immediately in the presence of the public prosecutor, and this fact shall be documented and its document shall be kept in the file.

Establishing the identity in a physical way

Article 81 – (1) If the committed crime requires a maximum prison term of two years or a heavier punishment, upon the order of the public prosecutor, a picture shall be taken, measurement of the body shall be made, fingerprints or palmprints shall be taken,

Genetik inceleme sonuçlarının gizliliği

Madde 80 – (1) 75, 76 ve 78 inci madde hükümlerine göre alınan örnekler üzerinde yapılan inceleme sonuçları, kişisel veri niteliğinde olup, başka bir amaçla kullanılamaz; dosya içeriğini öğrenme yetkisine sahip bulunan kişiler tarafından bir başkasına verilemez.

(2) Bu bilgiler, kovuşturmaya yer olmadığı kararına itiraz süresinin dolması, itirazın reddi, beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilip kesinleşmesi hâllerinde Cumhuriyet savcısının huzurunda derhâl yok edilir ve bu husus dosyasında muhafaza edilmek üzere tutanağa geçirilir.

Fizik kimliğin tespiti

Madde 81 – (1) Üst sınırı iki yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı şüpheli veya sanığın, kimliğinin teşhisini için gerekli olması halinde, Cumhuriyet savcısının emriyle fotoğrafı, beden ölçüle-

special marks on the body, that would enable the recognition of the suspect or the accused shall be registered; and a voice sample and a video film shall be produced as well, and inserted into the file where the interactions related to the investigation and prosecution are kept.

(2) In cases where the time limit for opposing the decision on no ground for prosecution is exhausted, the opposition has been overturned, the court gives a final judgment on acquittal or a judgment is rendered on not punishing the accused and those judgments are made final, related records shall be destroyed in the presence of the public prosecutor and this fact shall be documented.

Internal regulations

Article 82 – (1) The procedures regarding the interactions foreseen in Articles 75 to 81 shall be fixed in an internal regulation.

Judicial inspection

Article 83 – (1) Judicial inspection shall be conducted by the trial judge or the trial court or by member of the court who was delegated to accomplish a certain

ri, parmak ve avuç içi izi, bedeninde yer almış olup teşhisini kolaylaştıracak diğer özellikler ile sesi ve görüntüleri kayda alınarak, soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin dosyaya konulur.

(2) Kovuşturmayla yer olmadığı kararına itiraz süresinin dolması, itirazın reddi, beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilip kesinleşmesi hâllerinde söz konusu kayıtlar Cumhuriyet savcısının huzurunda derhâl yok edilir ve bu husus tutanağa geçirilir.

Yönetmelik

Madde 82 – (1) 75 ilâ 81 inci maddelerde öngörülen işlemlerin yapılması ile ilgili usuller yönetmelikte gösterilir.

Keşif

Madde 83 – (1) Keşif, hâkim veya mahkeme veya naip hâkim ya da istinabe olunan hâkim veya mahkeme ile gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde

interaction, or by the court that had been asked to perform an interaction by a letter of rogatory, and if there is peril in delay, by the public prosecutor.

(2) The minutes of the judicial inspection shall contain information about the existing facts and the absence of the evidence of the crime that ought to be expected to exist according to the special circumstances of the conduct, but could not be obtained.

The right to be present during the judicial inspection, during the witness hearing and the hearing of an expert's opinion

Article 84 – (1) The suspect, the accused and the victim and their defense counsel and representative may be present during the judicial inspection.

(2) In the event that a witness or expert is unable to be present at the trial, or it would be difficult for him to appear because he is living a far distance away, the provision of the first paragraph shall also apply during his hearing.

(3) If the presence of the victim, suspect or the accused may

Cumhuriyet savcısı tarafından yapılır.

(2) Keşif tutanağına, var olan durum ile olayın özel niteliğine göre varlığı umulup da elde edilemeyen delillerin yokluğu da yazılır.

Keşifte, tanık veya bilirkişinin dinlenmesinde bulunabilecekler

Madde 84 – (1) Keşif yapılması sırasında şüpheli, sanık, mağdur ve bunların müdafii ve velisi hazır bulunabilirler.

(2) Tanık veya bilirkişinin duruşma sırasında hazır bulunamayacağı veya oturduğu yerin uzaklıği nedeniyle bulunmasının güç olduğu anlaşılsa, bu tanık veya bilirkişinin dinlenmesinde de birinci fikra hükmü uygulanır.

(3) Mağdur, şüpheli veya sanığın huzuru, tanıklardan birinin gerçeğe uygun tanıklık etmesi

prevent one of the witnesses from testifying truthfully, it may be ruled that the suspect or the accused shall not be present during this interaction.

(4) The individuals who have the right to be present during this interaction shall be informed of the date of the interaction in advance of the due day, under the condition that this shall not cause to delay the interaction.

(5) If the suspect or the accused is in custody, the trial judge or the trial court may decide that he may be present during the judicial inspection only if it is necessary.

Showing the crime scene

Article 85 - (1) The public prosecutor is entitled to conduct a crime scene visit with the suspect, if the suspect had already given some information about the crime of which he is suspected. The chief of the judicial police is also empowered to conduct a crime scene visit with the suspect, if the crime is within the scope of crimes mentioned in Art. 250 subparagraph one.

(2) The defense counsel may also

ne engel olabilecekse, o işte şüpheli veya sanığın bulunmasına karar verilebilir.

(4) Bu işlerde hazır bulunmaya hakkı olanlar, işin geri bırakılmasına neden olmamak koşuluyla, işlerin yapılması gününden önce haberdar edilirler.

(5) Şüpheli veya sanık tutuklu ise, hâkim veya mahkeme tarafından ancak zorunlu sayılan hâllerde keşifte hazır bulunurulmasına karar verilebilir.

Yer gösterme

Madde 85 - (1) Cumhuriyet savcısı, kendisine yüklenen suç hakkında açıklamada bulunmuş olan şüpheliye yer gösterme işlemi yapabilir. 250 nci maddenin birinci fıkrası kapsamına giren suçlar söz konusu olduğunda, adli kolluk amiri de yer gösterme işlemi yaptırmaya yetkilidir.

(2) Soruşturmayı geciktirmek kaydıyla, müdafî de yer gösterme işlemi sırasında hazır bulunabilir.

be present during the crime scene visit by the suspect, if this would not delay the investigation.

(3) Crime scene visit by the suspect shall be documented as regulated in Art. 169.

Identification of the deceased and post mortem legal examinations

Article 86 - (1) If there are no preventing grounds, before post-mortem legal examinations or the autopsy, the identity of the deceased person shall be determined by any means, preferably by exhibiting the body/corps to those persons who know the deceased, asking them of their personal knowledge; and if there is a suspect or an accused in that matter, the corps may be exhibited to him also, with the purpose of identification.

(2) During the post mortem legal examinations, medical indications, time of death and all diagnosis in order to clarify the cause of death shall be determined.

(3) This examination shall be conducted in presence of the

(3) Yer gösterme işlemi, 169uncu maddeye uygun olarak tutanağa bağlanır.

Ölünün kimliğini belirleme ve adlı muayene

Madde 86 - (1) Engelleyici sebepler olmadıkça ölü muayenesinden veya otopsiden önce ölüün kimliği her suretle ve özellikle kendisini tanıyanlara gösterilerek belirlenir ve elde edilmiş bir şüpheli veya sanık varsa, teşhis edilmek üzere ölü ona da gösterilebilir.

(2) Ölünün adlı muayenesinde tibbi belirtiler, ölüm zamanı ve ölüm nedenini belirlemek için tüm bulgular saptanır.

(3) Bu muayene, Cumhuriyet savcısının huzurunda ve bir hukim görevlendirilerek yapılır.

public prosecutor by a medical doctor who has been appointed for this purpose.

Autopsy

Article 87 – (1) Autopsy shall be conducted in the presence of the public prosecutor by two medical doctors, one of them being a coroner, the other an expert from the field of pathology or an expert of other branches, or a physician who is a general practitioner. The medical doctor provided by the defense counsel or the representative may be present during the autopsy as well. In cases of necessity, the autopsy may also be conducted by one medical doctor only; the report on autopsy shall contain clear indications about this point.

(2) Where the condition of the body/corps permits, autopsy shall definitely consist of an opening of the head, chest and abdomen.

(3) The medical doctor who had treated the deceased person for an illness immediately prior the death shall not be appointed as a medical doctor to conduct the autopsy. However, this medical doctor may be asked to be

Otopsi

Madde 87 – (1) Otopsi, Cumhuriyet savcısının huzurunda biri adlı tip, diğeri patoloji uzmanı veya diğer dallardan birisinin mensubu veya biri pratisyen iki hekim tarafından yapılır. Müdafi veya vekil tarafından getirilen hekim de otopside hazır bulunabilir. Zorunluluk bulunduğunda otopsi işlemi bir hekim tarafından da yapılabilir; bu durum otopsi raporunda açıkça belirtilir.

(2) Otopsi, cesedin durumu olanağ verdiği takdirde, mutlaka baş, göğüs ve karnın açılmasını gerektirir.

(3) Ölümünden hemen önceki hastalığında öleni tedavi etmiş olan tabibe, otopsi yapma görevi verilemez. Ancak, bu tabibin otopsi sırasında hazır bulunması ve hastalığın seyri hakkında bilgi vermesi istenebilir.

(4) Gömülümlü bulunan bir ceset, incelenmesi veya otopsi yapılması için mezardan çıkarılabilir. Bu husustaki karar, soruş-

present during the autopsy and give information about the course of the illness.

(4) A body/corps that had been buried may be exhumed in order to examine and to conduct an autopsy. This decision shall be rendered during the investigation phase by the public prosecutor, in the prosecution phase by the court. The decision of the exhumation shall be immediately notified to one of the relatives of the deceased person, if this would not jeopardize the aim of the investigation and if the relative is not difficult to reach.

(5) During the interactions described in the above mentioned subparagraphs, pictures of the body/corps shall be taken.

Post mortem legal examination of the corps of a newly born child and autopsy

Article 88 – (1) Post mortem legal examination of the body/corps of a newly born child or autopsy shall be performed in order to clarify whether the child lived during or after delivery and whether it was born at the due time and if it was mature enough

turma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından verilir. Mezardan çıkışma kararı, araştırmanın amacını tehlikeye düşürmeyeceğse ve ulaşılması da zor değilse ölüünün bir yakınına derhâl bildirilir.

(5) Yukarıdaki fikralarda sözü edilen işlemler yapıldıken, cedidin görüntüleri kayda alınır.

Yeni doğanın cesedinin adlı muayenesi veya otopsi

Madde 88 – (1) Yeni doğanın cesedi üzerinde adlı muayene veya otopside, doğum sırasında veya doğumdan sonra yaşam bulgularının varlığı ve olağan süresinde doğup doğmadığı ve biyolojik olarak yaşamını rahiim dışında sürdüribilecek ka-

biologically to live outside the womb of the mother, or if it was in a condition to live at the time of the birth and after delivery.

Interactions in cases of the suspicion of poisoning

Article 89 - (1) In cases where there are grounds to suspect poisoning, while removing samples from organs, the visible appearance as well as damage to the organ shall be described. Suspected substances, found in the body/corps, or in other places, shall be analyzed by an expert officially assigned.

(2) The public prosecutor or the court may rule that the inspection shall be conducted in the presence or under the lead of a medical doctor.

PART FOUR Measures of protection of evidence

CHAPTER ONE Arrest without a warrant and Custody

Arrest without a warrant and interactions with the individual arrested without a warrant

Article 90 - (1) In the instances listed below, any individual is

dar olgunlaşmış olup olmadığı veya yaşama yeteneği bulunup bulunmadığı saptanır.

Zehirlenme şüphesi üzerine yapılacak işlem

Madde 89 - (1) Zehirlenme şüphesi olan hâllerde organlardan parça alınırken, görünen şekli ile organın tahribatı tanımlanır. Ölüde veya başka yerlerde bulunmuş şüpheli maddeler, görevlendirilen uzman tarafından incelenerek tahlil edilir.

(2) Cumhuriyet savcısı veya mahkeme, bu incelemenin, hemkinin katılmasıyla veya onun yönetiminde yapılmasına karar verebilir.

DÖRDÜNCÜ KİSIM Koruma Tedbirleri

BİRİNCİ BÖLÜM Yakalama ve Gözaltı

Yakalama ve yakalanan kişi hakkında yapılacak işlemler

Madde 90 - (1) Aşağıda belirtilen hâllerde, herkes tarafından geçici olarak yakalama yapılabilir:

entitled to make an arrest of another person temporarily without a warrant:

a) If the other person was seen committing an offense,

b) If the other person was under pursuit after committing an offense, if there is the possibility of escape of the person under pursuit after committing an offense or, if the establishment of his identity rightaway is not possible.

(2) In cases where an arrest warrant issued by the judge or issuance of an apprehension order is required, and there would be peril in delay; if there is no immediate possibility to ask permission from the public prosecutor or their superiors, the officers of the security forces shall be entitled to arrest the individual without a warrant.

(3) Altough the crime would only be investigated and prosecuted by a claim of the victim, such crimes detected in the act that are committed against children, or individuals, who are not capable of making determination about themselves because of a bodily or mental illness, are handicapped, or have limited physical strength, shall be

a) Kişiye suçu işlerken rastlanması.

b) Suçüstü bir fiilden dolayı izlenen kişinin kaçması olasılığının bulunması veya hemen kimliğini belirleme olanağının bulunmaması.

(2) Kolluk görevlileri, tutuklama kararı veya yakalama emri düzenlenenmesini gerektiren ve gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde; Cumhuriyet savcısına veya âmirlerine derhâl başvurma olanağı bulunmadığı takdirde, yakalama yetkisine sahip tirler.

(3) Soruşturma ve kovuşturması şikayeteye bağlı olmakla birlikte, çocuklara, beden veya akıl hastlığı, malüllük veya güçsüzlükleri nedeniyle kendilerini idareden aciz bulunanlara karşı işlenen suçüstü hallerinde kişinin yakalanması şikayeteye bağlı değildir.

(4) Kolluk, yakalandığı sırada kaçmasını, kendisine veya başkalarına zarar vermesini önleyecek tedbirleri aldıktan sonra, yakalanan kişiye kanunî haklarını derhal bildirir.

arrested without a warrant and the claim is not required.

(4) The officers of the security forces shall inform the individual arrested without a warrant promptly about his legal rights, after taking measures to prevent him from escaping, and harming himself and others.

(5) In cases where an individual was arrested without a warrant according to paragraph one above and handed over to the security forces, or where an individual was arrested without a warrant in accordance to paragraph two above, the public prosecutor shall be informed immediately; further interactions shall be conducted upon the orders of the public prosecutor.

(6) In cases, where the arrest is based on an apprehension order and this order has been enforced, thus the apprehension order is no longer needed, the court, judge or the public prosecutor shall ask for the immediate return of the apprehension order.

Custody

Article 91 - (1) If the individual, who has been arrested without a warrant is not released by the public prosecutor in accordance

(5) Birinci fikraya göre yakalanıp kolluğa teslim edilen veya ikinci fikra uyarınca görevlilere yakalanan kişi ve olay hakkında Cumhuriyet savcısına hemen bilgi verilerek, emri doğrultusunda işlem yapılır.

(6) Yakalama emrine konu işlenmin yerine getirilmesi nedeniyile yakalama emrinin çıkarılma amacının ortadan kalkması durumunda mahkeme, hâkim veya Cumhuriyet savcısı tarafından yakalama emrinin derhâl iadesi istenir.

Gözaltı

Madde 91 - (1) Yukarıdaki maddeye göre yakalanan kişi, Cumhuriyet Savcılığınca bira-

with the above mentioned Article, then it may be ordered that he be taken into custody with the aim of completing the related investigation. The duration of the custody shall not exceed 24 hours, beginning from the moment of the arrest; the necessary time for transporting the suspect to the nearest judge or court of the place where the arrest had occurred, shall not be included. The necessary time for transportation to the nearest judge or court where the arrest had occurred, shall not exceed 12 hours.

(2) Taking an individual into custody requires that this measure is necessary in respect to the investigation and that evidence exists, which indicates the belief that the individual has committed an offense.

(3) If the crime has been committed collectively and if there are difficulties in collecting evidence of the crime, or there are a large number of suspects, the public prosecutor may order in writing an extension of the custody period for 3 more days, not exceeding one day at a time. The order of extension shall immediately be notified to the individual who has been taken into the custody.

kılmazsa, soruşturmanın tamamlanması için gözaltına alınmasına karar verilebilir. Gözaltı süresi, yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkeme gönderilmesi için zorunlu süre hariç, yakalama anından itibaren yirmidört saat geçemez. Yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkeme gönderilme için zorunlu süre oniki saatten fazla olamaz.

(2) Gözaltına alma, bu tedbirin soruşturma yönünden zorunlu olmasına ve kişinin bir suçu işlediğini düşündürebilecek emarelerin varlığına bağlıdır.

(3) Toplu olarak işlenen suçlarda, delillerin toplanmasındaki güçlük veya şüpheli sayısının çokluğu nedeniyle; Cumhuriyet savcısı gözaltı süresinin, her defasında bir günü geçmemek üzere, üç gün süreyle uzatılmasına yazılı olarak emir verilebilir. Gözaltı süresinin uzatılması emri gözaltına alınana derhâl tebliğ edilir.

(4) Yakalama işlemine, gözaltına alma ve gözaltı süresinin uzatılmasına ilişkin Cumhuri-

(4) The individual who has been arrested without a warrant, his defense counsel or his legal representative, his or her spouse, or a blood relative of first or second degree may file a motion with the Justice of the Peace against the interaction of arrest without a warrant, or against the written order by the public prosecutor on taking the individual into custody or on the extension of the custody period, in order to achieve an immediate release from custody. The Justice of the Peace shall conduct an immediate inspection on the files and shall make a ruling before the period of 24 hours has expired. If the arrest without warrant, or taking into custody or extension of custody period is appropriate, the motion shall be denied or a decision shall be rendered stating that the individual arrested without a warrant shall be immediately arraigned to the public prosecutor, accompanied by investigative documents.

(5) After the individual arrested without a warrant has been released, due to the expiration of the custody period, or upon the decision of the Justice of the peace, the same individual shall not be arrested without a warrant

yet savcısının yazılı emrine karşı, yakalanan kişi, müdafii veya kanunî temsilcisi, eşi ya da birinci veya ikinci derecede kan hisimi, hemen serbest bırakılmayı sağlamak için sult ceza hâkimine başvurabilir. Sult ceza hâkimi incelemeyi evrak üzerinde yaparak derhâl ve nihayet yirmidört saat dolmadan başvuruyu sonuçlandırır. Yakalamanın veya gözaltına alma veya gözaltı süresini uzatmanın yerinde olduğu kanışına varılırsa başvuru reddedilir ya da yakalananın derhâl soruşturma evrakı ile Cumhuriyet Savcılığında hazır bulundurulmasına karar verilir.

(5) Gözaltı süresinin dolması veya sult ceza hâkiminin kârri üzerine serbest bırakılan kişi hakkında yakalamaya neden olan fiille ilgili yeni ve yeterli delil elde edilmedikçe ve Cumhuriyet savcısının kararı olmadıkça bir daha aynı nedenle yakalama işlemi uygulanamaz.

(6) Gözaltına alınan kişi bırakılmazsa, en geç bu süreler sonunda sult ceza hâkimi ödü

for the same offense, unless new and sufficient evidence related to the conduct that was the ground of his previous arrest without a warrant has been obtained, and the public prosecutor gives an order.

(6) In cases where the individual who is taken into custody is not released, he shall be arraigned the latest at the end of these periods of time before the Justice of the Peace and interrogated. During the interrogation, his defense counsel shall also be present.

Supervision of interactions during the custody

Article 92 – (1) In the course of their judicial duties, the chief public prosecutors or public prosecutors appointed by them shall inspect the custody centers where the individuals taken into custody shall be accommodated, including, if any, the rooms where interviews are conducted, the factual situation of the individuals in custody, the grounds for being taken into custody and for the custody periods, as well as all the written material and interactions related to being taken into custody, and the outcome shall be noted into the record book of individuals taken into custody.

ne çıkarılıp soruya çekilir. Sorguda müdafii de hazır bulunur.

Gözaltı işlemlerinin denetimi

Madde 92 – (1) Cumhuriyet başsavcıları veya görevlendirecekleri Cumhuriyet savcıları, adlı görevlerinin gereği olarak, gözaltına alınan kişilerin bulundurulacakları nezarethane-leri, varsa ifade alma odalarını, bu kişilerin durumlarını, gözaltına alınma neden ve sürelerini, gözaltına alınma ile ilgili tüm kayıt ve işlemleri denetler; sonucunu Nezarethaneye Alınanlar Defterine kaydedeler.

Transportation of individuals arrested with or without an arrest warrant

Article 93 – (1) The individuals who have been arrested with or without an arrest warrant, and who are to be transported from one place to another shall be handcuffed if there are indications that they may be elusive or there are indications that they pose a danger for the life or bodily integrity of themselves or others.

Initial appearance upon an apprehension

Article 94 - (1) If it is not possible to arraign the individual who has been apprehended during the investigation phase or prosecution phase upon an apprehension order issued by the judge or the court the latest within 24 hours in front of the competent judge or court, he shall be arraigned in front of the nearest justice of the peace within the same period of time; if he is not released, he shall be put in arrest with a warrant in order to be transported within the shortest time to the competent judge or court.

Yakalanan veya tutuklanan kişilerin nakli

Madde 93 – (1) Yakalanan veya tutuklanarak bir yerden diğer bir yere nakledilen kişilere, kaçaklarına ya da kendisi veya başkalarının hayat ve beden bütünlükleri bakımından tehlike arz ettiğine ilişkin belirtirlerin varlığı hâllerinde kelepçe takılabilir.

Yakalanan kişinin mahkemeye götürülmesi

Madde 94 – (1) Hâkim veya mahkeme tarafından verilen yakalama emri üzerine soruşturma veya kovuşturma evresinde yakalanan kişi, en geç yirmidört saat içinde yetkili hâkim veya mahkeme önüne çıkarılmıyorsa, aynı süre içinde en yakın sulu ceza hâkimi önüne çıkarılır; serbest bırakıldığı takdirde, yetkili hâkim veya mahkemeye en kısa zamanda gönderilmek üzere tutuklanır.

Notification to the relatives of the status of the individual arrested without a warrant or taken into custody

Article 95 - (1) The status of an individual arrested without a warrant, taken into custody, or ordered to have an extension of custody shall be notified to one of the relatives, or an individual designated by the arrestee or person taken into custody, by the order of the public prosecutor, without delay.

(2) In cases where the individual arrested without an arrest warrant or taken into custody is a foreigner, his status shall be notified to the consulate of the country of citizenship if he doesn't oppose the notification in writing.

Information given to interested parties about the arrest without warrant

Article 96 - (1) In cases where the suspect had been arrested without warrant according to Article 90, subparagraph three, for offenses that are investigated and prosecuted only upon claim, the individual who has the right to put forward a claim, and if there are more than one interested parties, at least one of

Yakalanan veya gözaltına alınanın durumunun yakınlarına bildirilmesi

Madde 95 - (1) Şüpheli veya sanık yakalandığında, gözaltına alındığında veya gözaltı süresi uzatıldığında, Cumhuriyet savcısının emriyle bir yakınına veya belirlediği bir kişiye gecikmeksiz haber verilir.

(2) Yakalanan veya gözaltına alınan yabancı ise, yazılı olarak karşı çıkmaması halinde, durumu, vatandaşlığı olduğu devletin konsolosluğuna bildirilir.

Yakalamanın ilgililere bildirilmesi

Madde 96 - (1) Soruşturma ve kovuşturması şikayeteye bağlı olan suç hakkında 90 inci maddeinin üçüncü fıkrasına göre şikayetten önce şüpheli yakallanmış olursa şikayeteye yetkili olan kimseye ve bunlar birden fazla ise hiç olmazsa birine yakalama bildirilir.

them, shall be informed of the arrest.

Record about an arrest without a warrant

Article 97 - (1) The proceedings of an arrest without a warrant shall be recorded. In this record there shall be a clear indication of the offense for which the suspect has been arrested, under what circumstances, where and at what time he had been apprehended, who made the arrest and by which member of the security force the suspect had been specified, a clear indication shall be included that the rights of the suspect have been explained to him in the full extent.

Apprehension order and its grounds

Article 98 - (1) During the investigation phase, if the suspect does not appear upon a summons, or if it is not possible to serve a summons on him, the Justice of the Peace may issue an apprehension order upon the motion of the public prosecutor. Additionally, if the motion on arrest with a warrant has been rejected and there is an opposition to this decision and the inspecting authority has

Yakalama tutanağı

Madde 97 - (1) Yakalama işlemi bir tutanağa bağlanır. Bu tutanağa yakalananın, hangi suç nedeniyle, hangi koşullarda, hangi yer ve zamanda yakalandığı, yakalamayı kimlerin yaptığı, hangi kolluk mensubunca tespit edildiği, haklarının tam olarak anlatıldığı açıkça yazılır.

Yakalama emri ve nedenleri

Madde 98 - (1) Soruşturma evresinde çağrı üzerine gelmeyen veya çağrı yapılamayan şüpheli hakkında, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından yakalama emri düzenlenebilir. Ayrıca, tutuklama isteminin reddi kararına itiraz halinde, itiraz mercii tarafından da yakalama emri düzenlenebilir.

(2) Yakalanmış iken kolluk gö-

rendered a decision on arrest with a warrant, the examining authority at the level of opposition is also entitled to issue an apprehension order.

(2) Also, in cases where the suspect or unconvicted prisoner or convicted prisoner, who after seizure escapes from the hands of security forces or a prison or jail, the public prosecutors and the office of security forces are entitled to issue an apprehension order.

(3) During the prosecution phase, the apprehension order against a fugitive accused shall be rendered either by the court's own motion, or by the motion of the public prosecutor, by the judge or trial court.

(4) The apprehension order shall contain open descriptions and, if known, the identity of the individual, the offense the person is charged with, and where to take him in the case of the seizure.

Internal regulations

Article 99 - (1) Provisions for the structural requirements of custody centers; where individuals taken into custody shall be accommodated; the

revlisinin elinden kaçan şüpheli veya sanık ya da tutukevi veya ceza infaz kurumundan kaçan tutuklu veya hükümlü hakkında Cumhuriyet savcıları ve kolluk kuvvetleri de yakalama emri düzenleyebilirler.

(3) Kovaşurma evresinde kaçak sanık hakkında yakalama emri re'sen veya Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim veya mahkeme tarafından düzenlenir.

(4) Yakalama emrinde, kişinin açık eşkâli, bilindiğinde kimliği ve yüklenen suç ile yakalandığında nereye gönderileceği gösterilir.

Yönetmelik

Madde 99 - (1) Gözaltına alınan kişilerin bulundurulacakları nezarethanelerin maddî koşulları, bu kişinin hangi gö-

procedure how to conduct the health control, registrations and books to be kept about the custody proceedings; which documents are to be prepared at the beginning and at the end of the taking into custody and which documents shall be handed out to the individual who is in police custody, as well as the rules of the procedures of security forces related to arrests without an arrest warrant shall be enacted by an internal regulation.

SECOND PART

Arrest with a warrant

Grounds for arrest with a warrant

Article 100 – (1) If there are facts that tend to show the existence of a strong suspicion of a crime and an existing “ground for arrest”, an arrest warrant against the suspect or accused may be rendered. There shall be no arrest warrant rendered if arrest is not proportionate to the importance of the case, expected punishment or security measure.

(2) At the below mentioned instances, a “ground for arrest” may be deemed as existing:

revlinin sorumluluğuna bırakılacağı, sağlık kontrolünün nasıl yapılacağı, gözaltı işlemlerine ilişkin kayıt ve defterlerin nasıl tutulacağı, gözaltına alınmanın başlangıcında ve bu tedbire son verildiğinde hangi tutanakların tutulacağı ve gözaltına alınan kişiye hangi belgelerin vereceği ile kolluk tarafından gerçekleştirilen yakalama işlemlerinin yürütülmüşinde uyulacak kurallar, yönetmelikte gösterilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Tutuklama

Tutuklama nedenleri

Madde 100 – (1) Kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren olguların ve bir tutuklama nedeninin bulunması halinde, şüpheli veya sanık hakkında tutuklama kararı verilebilir. İşin önemi, verilmesi beklenen ceza veya güvenlik tedbiri ile ölçülu olmaması halinde, tutuklama kararı verilemez.

(2) Aşağıdaki hallerde bir tutuklama nedeni var sayılabilir:
a) Şüpheli veya sanığın kaçma-

sı, saklanması veya kaçacağı şüphesini uyandıran somut olgular varsa.

b) Şüpheli veya sanığın davranışları;

1. Delilleri yok etme, gizleme veya değiştirme;

2. Tanık, mağdur veya başkaları üzerinde baskı yapılması girişiminde bulunma,

Hususlarında kuvvetli şüphe oluşturuyorsa.

(3) Aşağıdaki suçların işlendiği hususunda kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı halinde, tutuklama nedeni var sayılabilir:

a) 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Soykırım ve insanlığa karşı suçlar (madde 76, 77, 78),

2. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83),

3. Silahla işlenmiş kasten yaralama (madde 86, fıkra 3, bent e) ve neticesi sebebiyle ağırlaşmış kasten yaralama (madde 87),

4. İşkence (madde 94, 95)

4. Torture (Arts. 94, 95),
5. Sexual assault (Art. 102, except for subparagraph 1),
6. Sexual abuse of children (Art. 103),
7. Theft (Arts. 141, 142), and aggravated theft (Arts. 148, 149)
8. Producing and trading with narcotic or stimulating substances (Art. 188),
9. Forming an organization in order to commit crimes (Art. 220, except for subparagraphs 2, 7 and 8),
10. Crimes against the security of the state (Arts. 302, 303, 304, 307, 308),
11. Crimes against the Constitutional order and crimes against the functioning of this system (Arts. 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315),
  - b) Smuggling with guns, as defined in Act on Guns and Knifes and other Tools, dated 10.7.1953, No. 6136, (Art. 12),
  - c) The crime of embezzlement as defined in Act on Banks, dated 18.6.1999, No. 4389, Art. 22, subparagraphs (3) and (4),
  - d) Crimes defined in Combating

5. Cinsel saldırı (birinci fikra hariç, madde 102),
6. Çocukların cinsel istismarı (madde 103),
7. Hırsızlık (madde 141, 142) ve yağma (madde 148, 149),
8. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),
9. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (iki, yedi ve sekizinci fikralar hariç, madde 220),
10. Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar (madde 302, 303, 304, 307, 308),
11. Anayasal Düzene ve Bu Düzenden İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315),
  - b) 10.7.1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanununda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.
  - c) 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fikralarında tanımlanan zimmet suçu.
  - d) 10.7.2003 tarihli ve 4926 sa-

Smuggling Act, dated 10.7.2003, No. 4926, and carry imprisonment as punishment,

e) Crimes defined in Act on Protection of Cultural and Natural Substances, dated 21.7.1983, No. 2863, Arts. 68 and 74,

f) Crime of intentionally start a fire in forests, as defined in Act on Forests, dated 31.8.1956, No. 6831, Art. 110, subsections 4 and 5.

(4) In cases where the committed crime is punishable with judicial fine, or with imprisonment not more than one year at the upper level, no arrest warrant shall be issued.

The decision for arrest with a warrant

Article 101 - (1) During the investigation phase, upon the motion of the public prosecutor, the Justice of the Peace in Criminal Matters shall issue an arrest warrant for the suspect, and during the prosecution phase the trial court shall issue an arrest warrant for the accused upon the motion of the public prosecutor, or by its own motion. The afore mentioned motions

yılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.

e) 21.7.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar.

f) 31.8.1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 110 uncu maddesinin dört ve beşinci fikralarında tanımlanan kasten orman yakma suçları.

(4) Sadece adlı para cezasını gerektiren veya hapis cezasının üst sınırı bir yıldan fazla olmayan suçlarda tutuklama kararları verilemez.

Tutuklama kararı

Madde 101 - (1) Soruşturma evresinde şüphelinin tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sülh ceza hâkimî tarafından, kovuşturma evresinde sanığın tutuklanması na Cumhuriyet savcısının istemi üzerine veya re'sen mahkemece karar verilir. Bu istemlerde mutlaka gerekçe gösterilir ve adlı kontrol uygulamasının yetersiz kalacağını belirten hu-

must contain reasons and must contain an explanation for why the application of judicial control would not be sufficient in a given case, based on legal and factual grounds.

(2) The decisions on arrest with a warrant, continuation of the detention, or a decision denying the motion of release from detention, must be furnished with the legal and factual grounds and reasons. The contents of the decision shall be explained to the suspect or accused orally, additionally a written copy of the decision shall be handed out and this issue shall be mentioned in the decision.

(3) In cases where a motion for an arrest has been submitted, the suspect or accused must have the legal help of a defense counsel chosen by him, or appointed by the bar association.

(4) In cases, where no arrest with a warrant decision has been rendered, the suspect or the accused shall be released immediately.

(5) Decisions rendered according to this Article and Article 100 may be subject to a motion of opposition.

kukî ve fiilî nedenlere yer verilir.

(2) Tutuklamaya, tutuklamamanın devamına veya bu husustaki bir tahliye istemimin reddine ilişkin kararlarda hukukî ve fiilî nedenler ile gerekçeleri gösterilir. Kararın içeriği şüpheli veya sanığa sözlü olarak bildirilir, ayrıca bir örneği yazılmak suretiyle kendilerine verilir ve bu husus kararda belirlenir.

(3) Tutuklama istenildiğinde, şüpheli veya sanık, kendisinin seçeceği veya baro tarafından görevlendirilecek bir müdafinin yardımından yararlanır.

(4) Tutuklama kararı verilmemesse, şüpheli veya sanık derhâl serbest bırakılır.

(5) Bu madde ile 100 üncü madde gereğince verilen kararlara itiraz edilebilir.

The duration of detention

Article 102 - (1) Where the crime is not within the jurisdiction of the court of assizes, the maximum period of detention shall be one year. However, if necessary, this period may be extended, for six more months, by explaining the reasons.

(2) Where the crime is under the jurisdiction of the court of assize, the maximum period of detention is two years. This period may be extended by explaining the reasons in necessary cases, but the extension shall not exceed 3 years.

(3) The decisions of extension, which in accordance with this article, shall be rendered only after the opinions of the public prosecutor, the suspect or accused and their defense counsel have been obtained.

Public prosecutor's motion on revocation of the arrest warrant

Article 103 - (1) The public prosecutor may ask the justice of the peace to release the suspect and put him under judicial control. In cases where there is a pending arrest warrant, the suspect and his defense counsel may also file the same motion.

Tutuklulukta geçecek süre

Madde 102 - (1) Ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işlerde tutukluluk süresi en çok bir yıldır. Ancak bu süre, zorunlu hallerde gerekçeli gösterilerek altı ay daha uzatılabilir.

(2) Ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde, tutukluluk süresi en çok iki yıldır. Bu süre, zorunlu hallerde, gerekçeli gösterilerek uzatılabilir; uzatma süresi toplam üç yılı geçmez.

(3) Bu maddede öngörülen uzatma kararları, Cumhuriyet savcısının, şüpheli veya sanık ile müdafinin görüşleri alınıldıktan sonra verilir.

Cumhuriyet savcısının tutuklama kararının geri alınmasını istemesi

Madde 103 - (1) Cumhuriyet savcısı, şüphelinin adlı kontrol altına alınarak serbest bırakılmasını sult ceza hâkiminden isteyebilir. Hakkında tutuklama kararı verilmiş şüpheli ve

(2) During the investigation phase, if the public prosecutor deems that judicial control or arrest is no longer necessary, he shall release the suspect by his own motion. In instances where a decision on no ground for prosecution has been rendered, the suspect automatically will be released.

Motion of release by suspect or accused

Article 104 - (1) The suspect or accused is entitled to file a motion of release at any stage of the investigation and prosecution phases.

(2) The judge or trial court shall decide on this motion that whether the detention period should continue, or the suspect or accused should be released. The decision that denies the motion of release may be subject to opposition.

(3) When the file gets in the hands of the Regional Court of Appeal on Facts and Law, or the Court of Cassation, the decision on the motion of release shall be rendered by the related Chamber of the Regional Court

müdafii de aynı istemde bulunabilirler.

(2) Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı adlı kontrol veya tutuklamanın artık gereksiz olduğu kanısına varacak olursa, şüpheliyi re'sen serbest bırakır. Kovoşturmaya yer olmadığı kararı verildiğinde şüpheli serbest kalır.

Şüpheli veya sanığın saliverilme istemleri

Madde 104 - (1) Soruşturma ve kovoşturma evrelerinin her aşamasında şüpheli veya sanık saliverilmesini isteyebilir.

(2) Şüpheli veya sanığın tutukluluk hâlinin devamına veya saliverilmesine hâkim veya mahkemece karar verilir. Ret kararına itiraz edilebilir.

(3) Dosya bölge adliye mahkemesine veya Yargıtaya geldiğinde saliverilme istemi hakındaki karar, bölge adliye mahkemesi veya Yargıtay ilgili dairesi veya Yargıtay Ceza Genel Kurulunca dosya üzerinde yapılacak incelemeden sonra verilir; bu karar re'sen de verilebilir.

of Appeal on Facts and Law, or the related Chamber of the Court of Cassation, or the General Assembly of the Court of Cassation after reviewing the file; this decision may be rendered also by the courts' own motion.

The procedure

Article 105 - (1) In cases where there is a motion filed according to the provisions of Arts. 103 and 104, the decision on approving the motion, denying the motion or ordering judicial control shall be rendered by the competent authority within three days, after the opinions of the Public Prosecutor, suspect, accused or defense counsel have been obtained. These decisions may be subject to a motion of opposition.

The obligations of the released

Article 106 - (1) Before released, the suspect or accused has the obligation to leave with the competent adjudicative authority, or with the warden of the jail, his address and, if any, his telephone number.

(2) The suspect or accused shall be warned that he has to notify of any changes in his address

Usul

Madde 105 - (1) 103 ve 104 üncü maddeler uyarınca yapılan istem üzerine, merciince Cumhuriyet savcısı, şüpheli, sanık veya müdafisi görüşü alındıktan sonra, üç gün içinde istemin kabulüne, reddine veya adlı kontrol uygulanmasına karar verilir. Bu kararlara itiraz edilebilir.

Saliverilenin yükümlülükleri

Madde 106 - (1) Saliverilmeden önce şüpheli veya sanık, yetkili yargı merciine veya tutukevinin müdürüne adresini ve varsa telefon numarasını bildirmekle yükümlüdür.

(2) Şüpheli veya sanığa soruşturma veya kovoşturmanın sona erdirileceği tarihe kadar,

either by appearing and notifying orally or by registered mail until the investigation or prosecution ends; additionally, the individual shall be notified that if not in compliance with the warning, all notification shall be sent to the known address. The records of these warnings and the new address as well as the original or copy of the document produced by the warden of the jail shall be sent to the competent adjudicative authority.

Notification of the status of the arrestee to his relatives

Article 107- (1) In cases where a decision of arrest and the extension of the period of arrest has been rendered, each decision shall be notified to a relative or to an individual designated by the arrestee, only if the judge decides so, without any delay.

(2) Additionally, the arrestee himself shall also be permitted to notify his arrest with a warrant to one of his relatives or an individual designated by him, only if this does not tamper with the aim of the pending investigation.

(3) In cases where the suspect or accused is a foreigner, the fact

yeniden beyanda bulunmak suretiyle veya iadelî taahhütlü mektupla önceden verdiği adreslerdeki her türlü değişiklikleri bildirmesi ihtar olunur; ayrıca, ihtarla uygun hareket etmediğinde, önceden bildirdiği adrese tebliğatın yapılacağı bildirilir. Bu ihtarların yapıldığını belirten ve yeni adresleri içeren tutanak veya tutukevi müdürenin düzenleyeceği belgenin aslı veya örneği yargı merkebine gönderilir.

Tutuklananın durumunun yakınlarına bildirilmesi

Madde 107 - (1) Tutuklamadan ve tutuklamanın uzatulmasına ilişkin her karardan tutuklunun bir yakınına veya belirlediği bir kişiye, hâkimin kariyyla gecikmeksiz haber verilir.

(2) Ayrıca, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürmemek kaydıyla, tutuklunun tutuklamayı bir yakınına veya belirlediği bir kişiye bizzat bildirmesine de izin verilir.

(3) Şüpheli veya sanık yabancı olduğunda tutuklanma durumu, yazılı olarak karşı çıkmak

that he has been arrested with a wararnt shall be notified to the consulate of the country of citizenship, if he does not oppose it in writing.

The evaluation of arrest with a warrant

Article 108 - (1) During the investigation phase while the suspect is in jail, and in time limits not exceeding 30 days each, an evaluation on whether the continuation of the status of the arrest with a warrant is necessary or not, shall be conducted by the Justice of the Peace upon the motion of the public prosecutor; Article 100 shall apply during this evaluation.

(2) Within the time limit mentioned in the foregoing paragraph, the suspect may also file a motion of evaluation of the status of his arrest with a warrant.

(3) The judge or court on their own motion shall evaluate the status of the accused who is in jail on each trial day or, if the conditions make it necessary, between the trial days, or within the time limits foreseen in the first subparagraph whether it is necessary that the detention period to continue.

ması halinde, vatandaşı olduğu devletin konsolosluğuna bildirilir.

Tutukluluğun incelenmesi

Madde 108 - (1) Soruşturma evresinde şüphelinin tutukevinde bulunduğu süre içinde ve en geç otuzar günlük süreler itibarıyla tutukluluk hâlinin devamının gerekip gerekmeyeceği hususunda, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından 100 üncü madde hükümleri göz önünde bulundurularak karar verilir.

(2) Tutukluluk durumunun incelenmesi, yukarıdaki fikrada öngörülen süre içinde şüpheli tarafından da istenebilir.

(3) Hâkim veya mahkeme, tutukevinde bulunan sanığın tutukluluk hâlinin devamının gerekip gerekmeyeceğine her oturumda veya koşullar gerektirdiğinde oturumlar arasında ya da birinci fikrada öngörülen süre içinde de re'sen karar verir.

THIRD PART
Judicial Control

Judicial Control

Article 109 – (1) In cases where the grounds as regulated in Art. 100 are present, which would have resulted in arrest with a warrant, a decision to put the suspect under judicial control may be rendered, instead of arresting him with a warrant, if the conducted investigation is about a crime that carries a punishment of imprisonment at the upper level of 3 years or less.

(2) Also in cases where the Code regulates a restriction of arrest with a warrant, the provisions of judicial control may be applicable.

(3) Judicial control includes one or more obligations inflicted on the suspect as stated below:

- a) To not to be permitted to travel outside of the country,
- b) To regularly apply to places that will be specified by the judge within the specified time periods,
- c) To obey the calls of authorities or persons specified by the judge and, when necessary, fulfilling the measures of control with respect to the professional activities or issues of continuing education.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Adlı Kontrol

Adlı kontrol

Madde 109 – (1) 100 üçüncü maddede belirtilen tutuklama sebeplerinin varlığı halinde, üst sınırı üç yıl veya daha az hapis cezasını gerektiren bir suç sebebiyle yürütülen soruşturmadada, şüphelinin tutuklanması yerine adlı kontrol altına alınmasına karar verilebilir.

(2) Kanunda tutuklama yasağı öngörülen hallerde de, adlı kontrole ilişkin hükümler uygulanabilir.

(3) Adlı kontrol, şüphelinin aşağıda gösterilen bir veya bir den fazla yükümlülüğe tabi tutulmasını içerir:

- a) Yurt dışına çıkamamak.
- b) Hâkim tarafından belirlenen yerlere, belirtilen süreler içinde düzenli olarak başvurmak.
- c) Hâkimin belirttiği merci veya kişilerin çağrılarına ve gerektiğinde meslekî uğraşlarına ilişkin veya eğitime devam konularındaki kontrol tedbirlerine uymak.

d) Not being able to drive any or some of the vehicles and, when necessary, leaving his driving license to the office of registry in return for a receipt,

e) To obey and accept the measures of medical diligence, treatment or examination, especially being hospitalized for purification from dependency on narcotics, stimulating or evaporating substances and alcohol,

f) To deposit an amount of the money as a safeguard, which shall be determined by the judge upon the motion of the public prosecutor, after taking into account the financial conditions of the suspect, and whether it shall be paid by more than one installments and the period of payment,

g) No to be permitted to have or to carry weapons and, if necessary, to leave the guns to the judicial depositary in return for a receipt,

h) To provide real or personal guarantee for the money to assure rights of the injured party; the judge upon the motion of the public prosecutor shall specify the amount and the payment period of the money,

d) Her türlü taşıtları veya burlardan bazılarını kullanamamak ve gerektiğinde kaleme, makbuz karşılığında sürücü belgesini teslim etmek.

e) Özellikle uyuşturucu, uyarıcı veya uçucu maddeler ile alkol bağımlılığından arınmak amacıyla, hastaneye yatmak dahil, tedavi veya muayene tedbirlerine tabi olmak ve bunları kabul etmek.

f) Şüphelinin parasal durumu göz önünde bulundurularak, miktarı ve bir defada veya birden çok taksitlerle ödeme süreleri, Cumhuriyet savcısının isteği üzerine hâkimce belirlenecek bir güvence miktarını yatırmak.

g) Silâh bulunduramamak veya taşıyamamak, gerektiğinde sahip olunan silâhları makbuz karşılığında adlı emanete teslim etmek.

h) Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim tarafından miktarı ve ödeme süresi belirlenecek parayı suç mağdurunun haklarını güvence altına almak üzere aynı veya kişisel güvenmeye bağlamak.

i) To provide assurance that he shall fulfill the obligations towards his family, and that he shall pay alimony regularly, pursuant to the judicial decisions.

(4) In cases where the suspect is subject to the measures mentioned in subparagraph 3 (a) and (f), the upper limit mentioned in subparagraph one shall not apply.

(5) In the application of the obligation mentioned in subsection (d), the judge or the prosecutor may permanently or temporarily allow the suspect to drive vehicles in his professional activities.

(6) Time periods that are spent under judicial control are not considered as restriction of personal freedom and shall not be subtracted from the punishment. This provision shall not apply to subparagraph 3, subsection (e).

(7) For those who have been released because the upper time limits of arrest with a warrant as foreseen in the statutes has run out, provisions about judicial control may be applied without taking into account the time limits requirement mentioned in subparagraph one.

i) Aile yükümlülüklerini yerine getireceğine ve adlı kararlar çerçevesinde ödemeye mahkûm edildiği nafakayı düzenli olarak ödeyeceğine dair güvence vermek.

(4) Şüphelinin, üçüncü fikranın (a) ve (f) bentlerinde yazılı yükümlülükler tâbi tutulması bakımından, birinci fikradan belirtilen süre sınırı dikkate alınmaz.

(5) Hâkim veya Cumhuriyet savcısı (d) bendinde belirtilen yükümlülüğün uygulamasında şüphelinin meslekî uğraşlarında araç kullanmasına sürekli veya geçici olarak izin verebilir.

(6) Adlı kontrol altında geçen süre, şahsî hürriyeti sınırlama sebebi sayilarak cezadan mahsup edilemez. Bu hüküm, maddeinin üçüncü fikrasının (e) bendinde belirtilen hallerde uygulanmaz.

(7) Kanunlarda öngörülen tutukluluk sürelerinin dolması nedeniyle saliverilenler hakkında birinci fikradaki süre koşulu aranmaksızın adlı kontrole ilişkin hükümler uygulanabilir.

Judicial control decision and the competent authorities to rule

Article 110 – (1) The suspect may be taken under judicial control in every phase of investigation upon the motion of the public prosecutor and with the decision of the Judge of the Peace in Criminal Matters.

(2) During the application of judicial control, upon the motion of the public prosecutor, the judge may put the suspect under one or more new obligations, may partly or completely revoke the obligations that constitute the content of the judicial control, or may alter the obligations or temporarily exempt the suspect from obeying some of them.

(3) The provisions of this Article and Article 109 are applicable at every stage of the prosecution phase by the judicial authorities with subject matter jurisdiction and venue also, when it is deemed necessary.

Repealing of the judicial control order

Article 111 – (1) Upon the motion of the suspect or the accused, the judge or the court may render a decision under the

Adlı kontrol kararı ve hükme-decek merciler

Madde 110 – (1) Şüpheli, Cumhuriyet savcısının istemi ve sult ceza hâkiminin kararı ile soruşturma evresinin her aşamasında adlı kontrol altına alınabilir.

(2) Hâkim, Cumhuriyet savcısının istemiyle, adlı kontrol uygulamasında şüpheliyi bir veya birden çok yeni yükümlülük altına koyabilir; kontrolun içeriğini oluşturan yükümlülükleri bütünüyle veya kısmen kaldırabilir, değiştirebilir veya şüpheliyi bunlardan bazılarına uymaktan geçici olarak muaf tutabilir.

(3) 109uncu madde ile bu madde hükümleri, gerekli görüldüğünde, görevli ve yetkili diğer yargı mercileri tarafından da, kovuşturma evresinin her aşamasında uygulanır.

Adlı kontrol kararının kaldırılması

Madde 111 – (1) Şüpheli veya sanığın istemi üzerine, Cumhuriyet savcısının görüşünü aldıktan sonra hâkim veya mahke-

second paragraph of Article 110 within 5 days, pursuant to obtaining the opinion of the public prosecutor.

(2) The decisions on the judicial control may be subject to a motion of opposition.

Non-compliance with the measures

Article 112 - (1) The judicial authority with venue may immediately issue an arrest warrant with respect to the suspect or the accused who voluntarily fails to comply with the provisions of judicial control, regardless of the duration of the custodial penalty that may be inflicted upon him.

Security deposit

Article 113 - (1) The security that shall be deposited by the suspect or accused shall guarantee the following points:

a) The presence of the suspect or accused during all the procedural interactions, during the execution of the judgment or during the fulfillment of other obligations he may be required to fulfill;

b) To make the following payments in the following row:

1. The expenditures that the

me 110 uncu maddenin ikinci fikrasına göre beş gün içinde karar verebilir.

(2) Adlı kontrole ilişkin kararlara itiraz edilebilir.

Tedbirlere uymama

Madde 112 - (1) Adlı kontrol hükümlerini isteyerek yerine getirmeyen şüpheli veya sanık hakkında, hükmedilebilecek hapis cezasının süresi ne olursa olsun, yetkili yargı mercii hemen tutuklama kararı verebilir.

Güvence

Madde 113 - (1) Şüpheli veya sanık tarafından gösterilecek güvence, aşağıda yazılı hususların yerine getirilmesini sağlar:

a) Şüpheli veya sanığın bütün usul işlemlerinde, hükmün infazında veya altına alınabileceği diğer yükümlülükleri yerine getirmek üzere hazır bulunması.

b) Aşağıda gösterilen sıraya göre ödemelerin yapılması:

1. Katlanın yaptığı masraflar,

intervening party has made, the damages occurred through the offense and restitution; depts of alimony, in cases where the suspect or the accused are prosecuted because they did not pay the alimony.

2. Public expences,

3. Judicial fines.

(2) The decision that obligates the suspect or the accused to deposit a security shall include each portion separately covered by the security.

Advance payment of the security

Article 114 - (1) In cases where the suspect or the accused consent, the judge, court or public prosecutor may issue an order upon the motion of the victim or recipient of the alimony, the portion of the security to be paid to them in advance that would cover the losses of the victim or the sum that constitutes the alimony.

(2) If there is a final court judgment in favor of the victim or the alimony recipient, related to the events that constitute the substance of the investigation or prosecution, then the payment may be ordered even if there is no consent of the suspect or the accused.

suçun neden olduğu zararların giderilmesi ve eski hâle getirme; şüpheli veya sanık nafaka borçlarını ödememeleri nedeniyle kovuşturuluyorlarsa nafaka borçları.

2. Kamusal giderler.

3. Para cezaları.

(2) Şüpheli veya sanığın güvence göstermeye zorunlu kılan karda, güvencenin karşıladığı kısımlar ayrı ayrı gösterilir.

Önceden ödetme

Madde 114 - (1) Hâkim, mahkeme veya Cumhuriyet savcısı, şüpheli veya sanığın rızasıyla güvencenin mağdurun haklarını karşılayan veya nafaka borcuna ilişkin bulunan kısımlarının, istedikleri takdirde, mağdura veya nafaka alacaklılarına verilmesini emredebilir.

(2) Soruşturma ve kovuşturmanın konusunu oluşturan olaylar nedeniyle, mağdur veya nafaka alacaklısı lehinde bir yargı kararı verilmiş ise, şüpheli veya sanığın rızası olmasa da ödemeyi yapılması emredilebilir.

Return of security deposit

Article 115 - (1) In cases where a convict had fulfilled all the requirements as laid down in subparagraph (1), subsection (a), of Article 113, then the security deposit that would guarantee the obligations listed in said Article 113 subparagraph (1), subsection (a) and the portion of the security that is specified in the decision, which is to be rendered according to the second paragraph of the same Article, shall be returned to him.

(2) Also in cases where a decision on no ground for prosecution or acquittal had been rendered, the second portion of the remaining security that was not paid to the victim of the crime or alimony recipient shall be returned to the suspect or accused. Otherwise, except in the absence of a good reason, the security shall be transferred to the state treasury as income.

(3) In cases of a conviction, the security shall be used in accordance with the provisions of the first subparagraph of the subsection (b) of Article 113, the remainder shall be returned.

Güvencenin geri verilmesi

Madde 115 - (1) Hükümlü, 113 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yazılı bütün yükümlülükleri yerine getirmiş ise güvencenin 113 üncü maddeinin birinci fıkrasının (a) bendini karşılayan ve aynı maddeinin ikinci fıkrasına göre verilecek kararda belirtilen kısmı kendisine geri verilir.

(2) Güvencenin, suç mağduru na veya nafaka alacaklısına verilmemiş olan ikinci kısmı, kovuşturmaya yer olmadığı veya beraat kararları verildiğinde de şüpheli veya sanığa geri verilir. Aksi hâlde, geçerli mazereti dışında, güvence Devlet Hazinesine gelir yazılır.

(3) Hükümlülük hâlinde güvence 113 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan hükümlere göre kullanılır, fazlası geri verilir.

FOURTH PART

Search and Seizure

Search related to the suspect or the accused

Article 116 - (1) In cases where there is reasonable doubt that he may be arrested without a warrant, or evidence of the crime may be obtained, then a body search and a search of the belongings, or a search in the dwelling, business place and in the other premises of the suspect or the accused may be conducted.

Search related to the other persons

Article 117 - (1) With the aim of securing the arrest of the suspect or the accused without a warrant, or with the aim of obtaining evidence, a body search, a search of the belongings, or a search of the dwelling, the business place or the other premises of another individual may be conducted as well.

(2) In such cases, the search shall only be conducted, if there are facts to conclude, that the person who is being searched or the evidence of the crime is located in those premisses.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Arama ve Elköymə

Şüpheli veya sanıkla ilgili arama

Madde 116 - (1) Yakalanabileceği veya suç delillerinin elde edilebileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin veya sanığın üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir.

Diğer kişilerle ilgili arama

Madde 117 - (1) Şüphelinin veya sanığın yakalanabilmesi veya suç delillerinin elde edilebilmesi amacıyla, diğer bir kişinin de üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir.

(2) Bu hâllerde aramanın yapılması, aranılan kişinin veya suçun delillerinin belirtilen yerlerde bulunduğu kabul edilebilmesine olanak sağlayan olayların varlığına bağlıdır.

(3) Bu sınırlama, şüphelinin veya sanığın bulunduğu yerler

(3) This restriction shall not apply to premises where the suspect or the accused is present, as well as to premises he entered during the pursuit.

Search during the night hours

Article 118 – (1) Private dwellings or business places, as well as other property closed to the public, shall not be searched at the night hours.

(2) The provision of the first subparagraph shall not apply to the searches conducted for the purpose of re-apprehending the individual or the unconvicted or convicted prisoner, who escaped after he had been arrested without a warrant, or put into the police custody, under the conditions where he was detected in the act, or where there was peril in delay.
(TEKRAR BAK)

Search warrant

Article 119 – (1) The members of the security forces shall conduct searches upon the order of the judge, or if there is peril in delay, upon a written order of the public prosecutor, if the public prosecutor is not reachable, upon a written order of the superior of the security force.

ile, izlendiği sırada girdiği yerler hakkında geçerli değildir.

Gece yapılacak arama

Madde 118 – (1) Konutta, işyerinde veya diğer kapalı yerlerde gece vaktinde arama yapılamaz.

(2) Suçüstü veya gecikmesinde sakınca bulunan hâller ile yakalanmış veya gözaltına alınmış olup da firar eden kişi veya tutuklu veya hükümlünün tekrar yakalanması amacıyla yapılan aramalarda, birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

Arama kararı

Madde 119 – (1) Hâkim kararı üzerine veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının, Cumhuriyet savcısına ulaşamadığı hâllerde ise kolluk amirinin yazılı emri ile kolluk görevlileri arama yapabilirler. Ancak, konut-

However, searches in private dwellings, business places, as well as other property closed to the public, shall be conducted upon the order of the judge; or in cases where there is peril in delay, upon the written order of the public prosecutor. The outcome of the search conducted upon the written order of the superior of the security forces shall be notified to the office of the public prosecution immediately.

(2) The search warrant or order shall clearly include;

a) The conduct that constitutes the ground for the search,

b) The person with respect to whom the search shall be conducted, the address of the dwelling or the place to be searched, or the material that is to be searched,

c) The time limitation of the validity of the warrant or order.

(3) The open identities of those who have conducted the search shall be included in the document produced after the search.

(4) If private dwellings, business premises or properties that are not open to the public are to be searched without the public

ta, işyerinde ve kamuya açık olmayan kapalı alanlarda arama, hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile yapılabilir. Kolluk amirinin yazılı emri ile yapılan arama sonuçları Cumhuriyet Başsavcılığına derhal bildirilir.

(2) Arama karar veya emrinde;

a) Aramanın nedenini oluşturan fiil,

b) Aranılacak kişi, aramanın yapılacak konut veya diğer yerin adresi ya da eşya,

c) Karar veya emrin geçerli olacağı zaman süresi,

Açıkça gösterilir.

(3) Arama tutanağına işlemi yapanların açık kimlikleri yazılır.

(4) Cumhuriyet savcısı hazır olmaksızın konut, işyeri veya diğer kapalı yerlerde arama yapabilmek için o yer ihtar heyetinden veya komşulardan iki kişi bulundurulur.

(5) Askerî mahallerde yapılacak arama, Cumhuriyet savcısı-

prosecutor being present, then two members of the community council in that district or two neighbors shall be called to be present, in order to be entitled to conduct the search.

(5) The search in places assigned for military services shall be conducted by the competent military authorities upon the motion and with the participation of the public prosecutor.

Persons who may be present at the search

Article 120 – (1) The owner of the premises or possessor of the items to be searched may be present at the search; if he is not present, his representative or one of his relatives who has the capability of distinguishing or a person living in his household or a neighbor shall be present.

(2) In cases stated in the first subparagraph of Article 117 the possessor, and in his absence, the person called on his behalf, shall be informed of the purpose of the search before it begins.

(3) The attorney of the individual shall not be prevented from being present during the search.

nın istem ve katılımıyla askerî makamlar tarafından yerine getirilir.

Aramada hazır bulunabilecekler

Madde 120 – (1) Aranacak yerlerin sahibi veya eşyanın zilye-di aramada hazır bulunabilir; kendisi bulunmazsa temsilcisi veya ayrıt etme gücüne sahip hisimlarından biri veya kendi-syle birlikte oturmakta olan bir kişi veya komşusu hazır bulundurulur.

(2) 117 nci maddenin birinci fikrasında gösterilen hallerde zilyet ve bulunmazsa yerine çağrılabilek kişiye, aramaya başlamadan önce aramanın amacı hakkında bilgi verilir.

(3) Kişinin avukatının aramada hazır bulunmasına engel olunamaz.

Documents to be handed over at the end of the search

Article 121 – (1) At the end of the search, the person who was subjected to the search, shall receive upon his request a document declaring that the search was conducted in accordance with Articles 116 and 117; and in an event which is regulated in Article 116, a document declaring the qualifications of the punishable conduct, and upon his request, a book-list of the items that were seized by force or taken under protection, and if nothing justifying the suspicion was found, a document including this fact, shall be given to him.

(2) The documents mentioned in the first subparagraph shall also include the searched person's opinions and allegations regarding the ownership of the seized objects.

(3) A complete book-list of the items put under the protection or seized by force shall be made and those items shall be sealed with an official seal or marked.

The power for inspection of documents and papers

Article 122 – (1) It is the Public

Arama sonunda verilecek belge

Madde 121 – (1) Aramanın sonunda hakkında arama işlemi uygulanan kimseye istemi üzere aramanın 116 ve 117 nci maddelere göre yapıldığını ve 116 nci maddede gösterilen durumda soruşturma veya kovuşturma konusu fiilin niteliğini belirten bir belge ve istemi üzere elkonulan veya koruma altına alınan eşyanın listesini içeren bir defter ve eğer şüpheyi haklı kılan bir şey elde edilmemiş ise bunu belirten bir belge verilir.

(2) Birinci fikrade belirtilen belgelerde, hakkında arama işlemi uygulanan kimsenin, elkonulan eşyanın mülkiyetine ilişkin görüş ve iddialarına da yer verilir.

(3) Koruma altına alınan veya elkonulan eşyanın tam bir defteri yapılır ve bu eşya resmî mühürle mühürlenir veya bir işaret konulur.

Belge veya kâğıtları inceleme yetkisi

Madde 122 – (1) Hakkında ara-

prosecutor's and judge's authority to inspect the documents or the papers of the person, with respect to whom the search was made.

(2) The possessor of the documents and the papers or his representative may also use his own seal or signature. If it is subsequently decided to break the seal and inspect the papers, the possessor or his agent or his defense counsel or his representative shall be summoned to be present at that time; in case they fail to appear, the interaction that is deemed necessary, shall be implemented.

(3) Documents or papers which are established as not connected to the crime subject to investigation or prosecution at the end of the inspection shall be delivered to the concerned individual.

Securing and seizure of materials or gains

Article 123 – (1) Materials likely to be useful as means of proof or values of property which are subject to confiscation of goods, or confiscation of gains shall be secured.

ma işlemi uygulanan kimsenin belge veya kâğıtlarını inceleme yetkisi, Cumhuriyet savcısı ve hâkimine aittir.

(2) Belge ve kâğıtların zilyedi veya temsilcisi kendi mührünü de koyabilir veya imzasını atabilir. İleride mührün kaldırılmasına ve kâğıtların incelenmesine karar verildiğinde bu işlemin yapılması sırasında hazır bulunmak üzere, zilyedi veya temsilcisi ya da müdafii veya vekili çağrırlar; çağrıya uyulmadığında gerekli işlem yapılır.

(3) İnceleme sonucu soruşturma veya kovuşturma konusu suça ilişkin olmadığı anlaşılan belge veya kâğıtlar ilgilisine geri verilir.

Eşya veya kazancın muhafaza altına alınması ve bunlara elkonulması

Madde 123 – (1) İspat aracı olarak yararlı görülen ya da eşya veya kazanç müsaderesinin konusunu oluşturan malvarlığı değerleri, muhafaza altına alınır.

(2) In cases where the individual who carries the evidence refuses to surrender voluntarily, those items may be seized by force.

Interactions related to individuals who refuse to surrender the requested items

Article 124 – (1) A person who carries such material or other values of property described in Article 123 is obliged to show and surrender this item upon request.

(2) If the surrender is refused, disciplinary arrest provisions of Article 60 are applicable against the possessor. However, this provision does not apply to the suspect or the accused or those persons, who may refrain from giving a testimony as a witness.

Inspection of documents by the court that include state secrets

Article 125 – (1) Documents that include information about a fact related to a crime shall not be classified as state secret in the court proceedings.

(2) Documents that include information of the nature of state secret shall only be examined by the judge of the court or by the panel of judges. Only the information included in these

(2) Yanında bulunduran kişinin rızasıyla teslim etmediği bu tür eşyaya elkonulabilir.

İstenen eşyayı vermeyenler hakkında yapılacak işlem

Madde 124 – (1) 123 üncü maddede yazılı eşya veya diğer malvarlığı değerlerini yanında bulunduran kişi, istem üzerine bu şeyi göstermek ve teslim etmekle yükümlüdür.

(2) Kaçınma hâlinde bu şeyin zilyedi hakkında 60 inci maddede yer alan disiplin hapsine ilişkin hükümler uygulanır. Ancak, şüpheli veya sanık ya da tanıkluktan çekinebilecekler hakkında bu hüküm uygulanmaz.

İçeriği Devlet sırrı niteliğindeki belgelerin mahkemece incelenmesi

Madde 125 – (1) Bir suç olgusuna ilişkin bilgileri içeren belgeler, Devlet sırrı olarak mahkemeye karşı gizli tutulamaz.

(2) Devlet sırrı niteliğindeki bilgileri içeren belgeler, ancak mahkeme hâkimi veya heyeti tarafından incelenebilir. Bu belgelerde yer alan ve sadece

documents that are suitable to reveal the charged crime shall be dictated to the court files by the judge or by the president of the court.

(3) The provision of this Article is only applicable to the crimes that carry imprisonment of 5 years at the lower level or more.

Letters and documents immune from seizure

Article 126 – (1) Letters and documents communicated between the suspect or the accused and those persons capable of asserting a privilege to refrain from testimony as a witness in accordance with the provisions of Articles 45 and 46 may not be seized as long as such items are at the hands of persons who have this privilege.

Power for the seizure decision

Article 127 – (1) The seizure may be conducted by the members of the security forces upon the decision of the judge, or if there is peril in delay, upon the written order of the public prosecutor; in cases where it is not possible to reach the public prosecutor, upon the written order of the superior of the security forces.

yüklenen suçu açığa kavuşturabilecek nitelikte olan bilgiler, hâkim veya mahkeme başkanı tarafından tutanağa kaydettirilir.

(3) Bu madde hükmü, hapis cezasının alt sınırı beş yıl veya daha fazla olan suçlarla ilgili olarak uygulanır.

Elkonulamayacak mektuplar, belgeler

Madde 126 – (1) Şüpheli veya sanık ile 45 ve 46 ncı maddele-re göre tanıkluktan çekinebilecek kimse-lar arasındaki mektuplara ve belgelere; bu kimse-lerin nezdinde bulundukça elkonulamaz.

Elkoyma kararını verme yetkisi

Madde 127 – (1) Hâkim kararı üzerine veya gecikmesinde sa-kinca bulunan hâllerde Cum-huriyet savcısının, Cumhuriyet savcısına ulaşlamadığı hallerde ise kolluk amirinin yazılı emri ile kolluk görevlileri, elkoyma işlemini gerçekleştirebilir.

(2) The open identity of the member of the security forces shall be included in the record of the seizure.

(3) Where a seizure was made without a warrant of a judge, the seizure shall be submitted to the judge who has jurisdiction for his approval within 24 hours. The judge shall reveal his decision within 48 hours from the act of seizure; otherwise the seizure shall be automatically void.

(4) The individual whose goods of his possession or his other property values have been seized, may ask the judge to give an order in this issue at any time.

(5) The seizure shall be notified to the victim, who suffered losses, without any delay.

(6) Seizures within places assigned for military services shall be conducted by the military authorities, upon the request of and with the participation of the public prosecutor.

Seizure of immovable goods, rights and credits

Article 128 – (1) The following items belonging to the suspect or the accused may be seized in

(2) Kolluk görevlisinin açık kimliği, elkoyma işlemeye ilişkin tutanağa geçirilir.

(3) Hâkim kararı olmaksızın yapılan elkoyma işlemi, yirmi-dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını elkoymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi hâlde elkoyma kendiliğinden kalkar.

(4) Zilyedliğinde bulunan eşya veya diğer malvarlığı değerleri-ne elkonulan kimse, hâkimden her zaman bu konuda bir karar verilmesini isteyebilir.

(5) Elkoyma işlemi, suçtan zarar gören mağdura gecikmeksiz bildirilir.

(6) Askerî mahâllerde yapılacak elkoyma işlemi, Cumhuriyet savcısının istem ve katılımıyla askerî makamlar tarafından yerine getirilir.

Taşınmazlara, hak ve alacaklar-a elkoyma

Madde 128 – (1) Soruşturma veya kovuşturma konusu suçun işlendiğine ve bu suçlar-

cases where there are strong grounds of suspicion tending to show that the crime under investigation or prosecution has been committed and that they have been obtained from this crime;

- a) Immovable goods,
- b) Transport vehicles of land, sea or air,
- c) All kinds of accounts in banks or other financial institutions,
- d) All kinds of rights and credits by real or juridical persons,
- e) Valuable documents,
- f) Shares at the firm where he is a shareholder,
- g) Contents of the rented safe,
- h) Other assets belonging to him.

Even in cases where these immovables, rights, credits and other values of belongings are in possession of individuals other than the suspect or the accused, the seizure is also permitted.

(2) The provisions of subparagraph one are only applicable to the following crimes:

- a) The following crimes as defined in the Turkish Penal Code;

dan elde edildiğine dair kuvvetli şüphe sebebi bulunan hallerde, şüpheli veya sanığa ait;

- a) Taşınmazlara,
- b) Kara, deniz veya hava ulaşım araçlarına,
- c) Banka veya diğer malî kuruumlardaki her türlü hesaba,
- d) Gerçek veya tüzel kişiler nezdindeki her türlü hak ve alacaklara,
- e) Kİymetli evraka,
- f) Ortağı bulunduğu şirketteki ortaklık paylarına,
- g) Kiralık kasa mevcutlarına,
- h) Diğer malvarlığı değerlerine,

Elkonulabilir. Bu taşınmaz, hak, alacak ve diğer malvarlığı değerlerinin şüpheli veya sanıkta başka bir kişinin zilyetliğinde bulunması halinde dahi, elkoyma işlemi yapılabilir.

- (2) Birinci fıkra hükmü;
- a) Türk Ceza Kanununda tanımlanan;
- 1. Soykırım ve insanlığa karşı suçlar (madde 76, 77, 78),

1. Genocide and crimes against humanity (Arts. 76, 77, 78),
2. Smuggling migrants and human trading (Arts. 79, 80),
3. Theft (Arts. 141, 142),
4. Aggravated theft (Arts. 148, 149),
5. Breach of trust (Art. 155),
6. Fraud (Arts. 157, 158),
7. Fraudulent bancrupcy (Art. 161),
8. Producing and trading of narcotic or stimulating substances (Art. 188),
9. Forgery of money (Art. 197),
10. Forming an organization in order to commit crimes (Art. 220),
11. Cheating in public bits (Art. 236),
12. Fraud in fulfilling of obligations (Art. 236),
13. Embezzlement (Art. 247),
14. Bribery by force (Art. 250),
15. Bribery (Art. 252),
16. Crimes againts state security (Arts. 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308),
17. Silahlı örgüt (madde 314) veya bu örgütlerle silah sağlama (madde 315) suçları,
2. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80),
3. Hırsızlık (madde 141, 142),
4. Yağma (madde 148, 149),
5. Güveni kötüye kullanma (madde 155),
6. Dolandırıcılık (madde 157, 158),
7. Hileli iflas (madde 161),
8. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),
9. Parada sahtecilik (madde 197),
10. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (madde 220),
11. İhaleye fesat karıştırma (madde 235),
12. Edimin ifasına fesat karıştırma (madde 236),
13. Zimmet (madde 247),
14. İrtikap (madde 250)
15. Rüşvet (madde 252),
16. Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar (madde 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308),

17. Crimes of an armed organisation (Art. 314), or supplying such organisations with arms (Art. 315),

18. Crimes against state secrets and spying (Arts. 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337),

b) Smuggling weapons as defined in the "Act on Firearms and Knives as well as Other Tools" (Art. 12),

b) Embezzlement as defined in the Banking Act (Art. 22/3 and 4),

c) Crimes as defined in the Combating Smuggling Act that carry imprisonment as punishment,

d) Crimes as defined in Arts. 68 and 74 of the Act on Protection of Cultural and Natural Values.

(3) A decision on the seizure of an immovable shall be enforced by taking a note in the title.

(4) A decision on the seizure of vehicles operating on land, sea and air shall be enforced by taking a note in the title, where they are registered.

(5) A decision on the seizure of accounts at banks and other financial institutions shall be enforced by immediately

18. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337) suçları.

b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları,

c) Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu,

d) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar,

e) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üçüncü maddelerinde tanımlanan suçlar,

Hakkında uygulanır.

(3) Taşınmaza elkonulması kararı, tapu kütüğüne şerh verilmek suretiyle icra edilir.

(4) Kara, deniz ve hava ulaşım araçları hakkında verilen elkoyma kararı, bu araçların kayıtlı bulunduğu sicile şerh verilmek suretiyle icra olunur.

(5) Banka veya diğer malî kurumlardaki her türlü hesaba el-

informing the bank or financial institute by technical communication means. The related decision shall also be notified to the bank or financial institution separately. The interactions at the bank account, aimed to make the decision of seizure ineffective, which are conducted after the decision has been rendered, are void.

(6) A decision on the seizure of shares at a firm shall be enforced by notifying the administration of the related firm and the head of the commerce title by technical communication means immediately. The related decision shall also be notified to the related firm and to the directorate of the financial institution separately.

(7) A decision on the seizure of rights and credits shall be enforced by immediately notifying the related real or juridical person by technical communication means. The related decision shall also be notified to the real or juridical person separately.

(8) In cases where there are violations of the requirements of the decision on seizure, Art. 289 of the Turkish Penal Code

konulması kararı, teknik iletişim araçlarıyla ilgili banka veya malî kuruma derhâl bildirilerek icra olunur. Söz konusu karar, ilgili banka veya malî kuruma ayrıca tebliğ edilir. Elköyma kararı alındıktan sonra, hesaplar üzerinde yapılan bu kararları etkisiz kılmaya yönelik işlemler geçersizdir.

(6) Şirketteki ortaklık paylarına elköyma kararı, ilgili şirket yönetimine ve şirketin kayıtlı bulunduğu ticaret sicili müdürlüğe teknik iletişim araçlarıyla derhâl bildirilerek icra olunur. Söz konusu karar, ilgili şirkete ve ticaret sicili müdürlüğe ayrıca tebliğ edilir.

(7) Hak ve alacaklara elköyma kararı, ilgili gerçek veya tüzel kişiye teknik iletişim araçlarıyla derhâl bildirilerek icra olunur. Söz konusu karar, ilgili gerçek veya tüzel kişiye ayrıca tebliğ edilir.

(8) Bu madde hükmüne göre alınan elköyma kararının gereklerine aykırı hareket edilmesi halinde, Türk Ceza Kanununun "Muhabaza görevini kötüye kullanma" başlıklı 289 un-

related to the “misusing of the power of protection” shall apply.

(9) Seizure under the provision of this Article shall only be decided by the judge.

Seizure at the post office

Article 129 – (1) Communications that are at the post office, may be seized by the order of the judge, or in cases where there is peril in delay, with the order of the public prosecutor, if there is probable cause to believe that these items are comprising evidence of the crime and it is deemed necessary to keep those items under the custody of the Administration of Justice during the investigation or prosecution in order to reach the truth.

(2) The officers of the security forces shall act and make the requested seizure, after they have been notified of the orders of the judge or the public prosecutor; and they shall not be entitled to open the envelopes or packages mentioned in the subparagraph one. Seized items of communication shall be sealed in the presence of the post officials and shall be delivered immediately to the judge or the

cu maddesi hükümleri uygulanır.

(9) Bu madde hükmüne göre elkoymaya ancak hâkim karar verebilir.

Postada elkoyma

Madde 129 – (1) Suçun delillerini oluşturduğundan şüphe edilen ve gerçeğin ortaya çıkılması için soruşturma ve kovuşturmadada adliyeden eli altında olması zorunlu sayılıp, posta hizmeti veren her türlü resmî veya özel kuruluşta bulunan gönderilere, hâkimin veya geçikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının kararı ile elkonulabilir.

(2) Hâkim kararının veya Cumhuriyet savcısının emrinin kendilerine bildirilmesi üzerine elkoyma işlemini yerine getiren kolluk memurları, birinci fikra da belirtilen gönderilerin içinde bulunduğu zarfları veya paketleri açamazlar. Elkonulan gönderiler, ilgili posta görevlilerinin huzuru ile mühür altına alınıp derhâl elkoyma kararını veya emrini veren hâkim veya Cumhuriyet savcısına teslim edilir.

public prosecutor who ordered the seizure.

(3) The concerned persons shall be informed of the applied measures, if there is no risk of harm to the aim of the investigation and prosecution.

(4) If the judge rules that the items shall not be opened, or, if after breaking the seal, he does not deem it necessary that these items are to be held in the custody of the Administration of Justice, those communications shall be immediately given back to the addressee.

The search and seizure in attorneys' offices, and seizure of mail

Article 130 – (1) The attorneys' offices shall only be searched with a court decision and in connection with the conduct that is indicated in the decision and under the supervision of the public prosecutor. The President of the Bar or an attorney representing him shall be present at the time of search.

(2) If the attorney whose office is searched or the president of Bar or the attorney representing him objects to the search in respect to the items to be seized, at the end

(3) Soruşturma ve kovuşturma nın amacına zarar vermek olasılığı bulunmadıkça, alınmış tedbirler ilgililere bildirilir.

(4) Açılmamasına veya açılıp da içeriği bakımından adliyenin eli altında tutulmasına gerek bulunmadığına karar verilen gönderiler, hemen ilgililerine teslim olunur.

Avukat bürolarında arama, elkoyma ve postada elkoyma

Madde 130 – (1) Avukat büroları ancak mahkeme kararı ile ve kararda belirtlen olayla ilgili olarak Cumhuriyet savcısının denetiminde aranabilir. Baro başkanı veya onu temsil eden bir avukat aramada hazır bulundurulur.

(2) Arama sonucu elkonulmasına karar verilen şeyler bakımından bürosunda arama yapılan avukat, baro başkanı veya onu temsil eden avukat, bunların avukat ile müvekkili arasındaki meslekî ilişkiye ait oldu-

of the search, by alleging that those items are related to the professional relationship between the attorney and his client, then those items shall be put in a separate envelope or a package and be sealed by the present individuals and, in the investigation phase, the judge of peace in criminal matters, or the judge or the Court in the prosecution phase, to give the necessary decision on this matter. If the judge with venue establishes that the seized items are under the privilege of attorney client relationship, the seized object shall be promptly returned to the attorney and the transcripts of the interactions shall be destroyed. The decisions mentioned in this subparagraph shall be issued within 24 hours.

(3) In cases of seizure in the mail office, the procedure stated in the second subparagraph shall be applicable, if the attorney, whose office is subjected to search, or the president of Bar Association, or the attorney representing him disagree.

Seized items to be returned

Article 131 – (1) The items that were taken from the suspect,

günü öne sürerek karşı koyduğunda, bu şey ayrı bir zarf veya paket içerisinde konularak hazır bulunanlarca mühürlenir ve bu konuda gerekli kararı vermesi, soruşturma evresinde sülh ceza hâkiminden, kovşurma evresinde hâkim veya mahkemeden istenir. Yetkili hâkim elkonulan şeyin avukatla müvekkili arasındaki meslekî ilişkiye ait olduğunu saptadığında, elkonulan şey derhâl avukata iade edilir ve yapılan işlemi belirten tutanaklar ortadan kaldırılır. Bu fikrada öngörülen kararlar, yirmidört saat içinde verilir.

(3) Postada elkoyma durumunda bürosunda arama yapılan avukat veya baro başkanı veya onu temsil eden avukatın karşı koyması üzerine ikinci fikrada belirtilen usuller uygulanır.

Elkonulan eşyanın iadesi

Madde 131 – (1) Şüpheliye, sanığa veya üçüncü kişilere ait el-

accused or the third parties, that are no longer needed with regard to the investigation and prosecution, or items of which it became clear that those are not subject to confiscation, shall be returned with the decision of the Public prosecutor, judge or the court on its own motion or upon a motion. The decision on denial may be subject to a motion of opposition.

(2) Items or other assets which have been seized under the provisions of Article 128 shall be returned to the owner, if they belong to the victim who is the injured party and they are no longer needed as pieces of evidence.

Protection of the seized items or their liquidation

Article 132 – (1) In cases where there is a present danger that the seized item is going to be damaged or to suffer a substantial loss of value, that item may be liquidated before the judgment is made final.

(2) The decision on the liquidation shall be rendered during the investigation phase by the judge, and by the court during the prosecution phase.

konulmuş eşyanın, soruşturma ve kovşurma bakımından muhafazasına gerek kalmaması veya müsadereye tabi tutulmayacağının anlaşılması halinde, re'sen veya istem üzerine geri verilmesine Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından karar verilir. İstemin reddi kararlarına itiraz edilebilir.

(2) 128 inci madde hükümlerine göre elkonulan eşya veya diğer malvarlığı değerleri, suçtan zarar gören mağdura ait olması ve bunlara delil olarak artık ihtiyaç bulunmaması halinde, sahibine iade edilir.

Elkonulan eşyanın muhafzası veya elden çıkarılması

Madde 132 – (1) Elkonulan eşya, zarara uğraması veya değerinde esaslı ölçüde kayıp meydana gelme tehlikesinin varlığı halinde, hükmün kesinleşmesinden önce elden çıkarılabilir.

(2) Elden çıkışma kararı, soruşturma evresinde hâkim, kovşurma evresinde mahkeme tarafından verilir.

(3) Before making a decision, the suspect, accused or other individuals, who are the owners of the item, shall be heard; the decision on the liquidation shall be notified to them.

(4) Necessary measures shall be taken in order to avoid any damage and to maintain the value of the item.

(5) The seized item may be given to the suspect, accused or to any other individual in order to protect it, during the investigation phase by the office of the public prosecution, during the prosecution phase by the court, under the condition to take related measures of care and protection and to return immediately if requested. This delivery may also be subject to posting a security.

(6) In cases where there is no need to keep the seized item as evidence, that item may be handed over to the concerned individual, if he pays the current value of the item immediately. In such cases, the paid current value shall become the subject of the confiscation decision.

(3) Karar verilmeden önce eşyanın sahibi olan şüpheli, sanık veya ilgili diğer kişiler dinlenir; elden çıkışma kararı, kendilerine bildirilir.

(4) Elkonulan eşyanın değerinin muhafazası ve zarar görmemesi için gerekli tedbirler alınır.

(5) Elkonulan eşya, soruşturma evresinde Cumhuriyet Başsavcılığı, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından, bakım ve gözetimiyle ilgili tedbirleri almak ve istendiğinde derhâl iade edilmek koşuluyla, muhafaza edilmek üzere, şüpheliye, sanığa veya diğer bir kişiye teslim edilebilir. Bu bırakma, teminat gösterilmesi koşuluna da bağlanabilir.

(6) Elkonulan eşya, delil olarak saklanması gereklilik olmaması halinde, rayic̄ değerinin derhâl ödenmesi karşılığında, ilgilisi teslim edilebilir. Bu durumda müsadere kararının konusunu, ödenen rayic̄ değer oluşturur.

Appointing a trustee for the administration of a firm

Article 133 - (1) In cases where there are strong grounds of suspicion that the crime is being committed within the activities of a firm and it is necessary for revealing the factual truth, the judge or the court is entitled to appoint a trustee for the administration of the firm with the aim of running the business of the firm, for the duration of an investigation or prosecution. The decision of appointment shall clearly indicate that the validity of the decisions and interactions conducted by the organ of the administration depends upon the approval of the trustee, or that the powers of the organ of the administration has been transferred to the trustee. The decision on appointing the trustee shall be announced by the newspaper for the record of the trade and by other suitable means.

(2) Fees for the trustee estimated by the judge or the court, shall be compensated by the budget of the firm. However, in cases where there is a decision on no ground for prosecution has been rendered about the investigated

Şirket yönetimi için kayyım tayini

Madde 133 – (1) Suçun bir şirketin faaliyeti çerçevesinde işlenmeye olduğu hususunda kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve maddi gerçegin ortaya çıkarılabilmesi için gerekli olması halinde; soruşturma ve kovuşturma sürecinde, hâkim veya mahkeme, şirket işlerinin yürütülmesiyle ilgili olarak kayyım atayabilir. Atama kararında, yönetim organının karar ve işlemlerinin geçerliliğinin kayyımın onayına bağlı kılındığı veya yönetim organının yetkilerinin tümüyle kayyıma verildiği açıkça belirtilir. Kayyım tayinine ilişkin karar, ticaret sicili gazetesinde ve diğer uygun vasıtalarla ilan olunur.

(2) Hâkim veya mahkemenin kayyım hakkında takdir etmiş bulunduğu ücret, şirket bütçesinden karşılanır. Ancak, soruşturma veya kovuşturma konusu suçtan dolayı kovuşturulmaya yer olmadığı veya beraat kararının verilmesi halinde; ücret olarak şirket bütçesinden ödenen paranın tamamı, kanu-

crime, or if there is a judgment of acquittal, the total sum of money paid as the fee of the trustee shall be compensated by the state treasury, with interest.

(3) The related persons are entitled to apply to the competent court against the interactions of the trustee, according to the provisions of the Turkish Civil Code dated 22.11.2001, No. 4721 and of the Turkish Commerce Code dated 29.6.1956, No. 6762.

(4) The provisions of this article are applicable only for the following crimes as listed below:

a) Crimes regulated in the Turkish Criminal Code,

1. Smuggling migrants and human trafficking (Arts. 79, 80),

2. Producing and trading in narcotic or stimulating substances (Art. 188),

3. Forgery in money (Art. 197),

4. Prostitution (Art. 227),

5. Providing place and opportunity for gambling (Art. 228),

6. Embezzlement (Art. 247),

7. Laundering of assets

nî faiziyle birlikte Devlet Hazinesinden karşılanır.

(3) İlgililer, atanın kayyımın işlemelerine karşı, görevli mahkemeYE 22.11.2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ve 29.6.1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre başvurabilirler.

(4) Bu madde hükümleri ancak aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir.

a) Türk Ceza Kanununda yer alan,

1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80),

2. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),

3. Parada sahtecilik (madde 197),

4. Fuhuş (madde 227),

5. Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama (madde 228),

6. Zimmet (madde 247),

7. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama (madde 282),

8. Silahlı örgüt (madde 314) ve

minating from crime (Art. 282),

8. Armed organization (Art. 314), or providing arms for such organizations (Art. 315),

9. Crimes against the secrets of the state and spying (Arts. 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337),

b) Smuggling weapons as defined in the Act on Fire Arms and Knives as well as Other Tools (Art. 12),

c) Embezzlement as defined in Banking Act Art. 22, subparagraphs (3) and (4),

d) Crimes as defined in Combating Smuggling Act that require the punishment of imprisonment,

e) Crimes as defined in the Act on Protection of Cultural and Natural Substances, Arts. 68 and 74.

Search of computers, computer programs and transcripts, copying and provisional seizure

Article 134 – (1) Upon the motion of the public prosecutor during an investigation with respect to a crime, the judge shall issue a decision on the

ya bu örgütlerle silah sağlama (madde 315),

9. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337),

Suçları,

b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar İle Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları,

c) Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu,

d) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar,

e) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar.

Bilgisayarlarda, bilgisayar programlarında ve kütüklerinde arama, kopyalama ve elkoyma

Madde 134 – (1) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturmadada, başka surette delil elde etme imkânının bulunmaması halin-

search of computers and computer programs and records used by the suspect, the copying, analyzing, and textualization of those records, if it is not possible to obtain the evidence by other means.

(2) If computers, computer programs and computer records are inaccessible, as the passwords are not known, or if the hidden information is unreachable, then the computer and equipment that are deemed necessary may be provisionally seized in order to retrieve and to make the necessary copies. Seized devices shall be returned without delay in cases where the password has been solved and the necessary copies are produced.

(3) While enforcing the seizure of computers or computer records, all data included in the system shall be copied.

(4) In cases where the suspect or his representative makes a request, a copy of this copied data shall be produced and given to him or to his representative and this exchange shall be recorded and signed.

(5) It is also permissible to

de, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine şüphelinin kullandığı bilgisayar ve bilgisayar programları ile bilgisayar kütüklerinde arama yapılmasına, bilgisayar kayıtlarından kopya çıkarılmasına, bu kayıtların çözüleerek metin hâline getirilmesine hâkim tarafından karar verilir.

(2) Bilgisayar, bilgisayar programları ve bilgisayar kütüklerine şifrenin çözülememesinden dolayı girilememesi veya gizlenmiş bilgilere ulaşlamaması halinde çözümün yapılabilmemesi ve gerekli kopyaların alınabilmesi için, bu araç ve gereçlere elkonulabilir. Şifrenin çözümünün yapılması ve gerekli kopyaların alınması halinde, elkonulan cihazlar gecikme olmaksızın iade edilir.

(3) Bilgisayar veya bilgisayar kütüklerine elkoyma işlemi sırasında, sistemdeki bütün verilerin yedeklemesi yapılır.

(4) İstemesi halinde, bu yedekten bir kopya çıkarılarak şüpheliye veya vekiline verilir ve bu husus tutanağa geçirilerek imza altına alınır.

produce a copy of the entire data or some of the data included in the system, without seizing the computer or the computer records. Copied data shall be printed on paper and this situation shall be recorded and signed by the related persons.

FIFTH PART

Interception of correspondence through telecommunication

Location, listening and recording of correspondence

Article 135 – (1) The judge or, in cases of peril in delay, the public prosecutor, may decide to locate, listen to or record the correspondence through telecommunication or to evaluate the information about the signals of the suspect or the accused, if during an investigation or prosecution conducted in relation to a crime there are strong grounds of suspicion indicating that the crime has been committed and there is no other possibility to obtain evidence. The public prosecutor shall submit his decision immediately to the judge for his approval and the judge shall make a decision within 24 hours. In cases where

(5) Bilgisayar veya bilgisayar kütüklerine elkoymaksızın da, sistemdeki verilerin tamamının veya bir kısmının kopyası alınabilir. Kopyası alınan veriler kâğıda yazdırılarak, bu husus tutanağa kaydedilir ve ilgili tarafından imza altına alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi

İletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması

Madde 135 – (1) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmadada, suç işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimini tespit edilebilir, dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhâl hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Sürenin dolması veya

the duration expires or the judge decides the opposite way, the measure shall be lifted by the public prosecutor immediately.

(2) The correspondence of the suspect or the accused with individuals who enjoy the privilege of refraining from testimony as a witness shall not be recorded. In cases where this circumstance has been revealed after the recording has been conducted, the conducted recordings shall be destroyed immediately.

(3) The decision that shall be rendered according to the provisions of subparagraph 1 shall include the nature of the charged crime, the identity of the individual, upon whom the measure is going to be applied, the nature of the tool of communication, the number of the telephone, or the code that makes it possible to identify the connection of the communication, the nature of the measure, its extent and its duration. The decision of the measure may be given for maximum duration of 3 months; this duration may be extended one more time. However, for crimes committed within the activities of a crime organization,

hâkim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılır.

(2) Şüpheli veya sanığın tanıkluktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan kayıtlar derhâl yok edilir.

(3) Birinci fikra hükmüne göre verilen kararda, yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespit etmek için kodu, tedbirin türü, kapsamı ve süresi belirtilir. Tedbir kararı en çok üç ay için verilebilir; bu süre, bir defa daha uzatılabilir. Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, hâkim bir aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verebilir.

(4) Şüpheli veya sanığın yakalanabilmesi için, mobil telefonun yeri, hâkim veya gecikme-

the judge may decide to extend the duration several times, each time for no longer than one month, if deemed necessary.

(4) The location of the mobile phone may be established upon the decision of the judge, or in cases of peril in delay, by the decision of the public prosecutor, in order to be able to apprehend the suspect or the accused. The decision related to this matter shall include the number of the mobile phone and the duration of the interaction of locating (the establishment). The interaction of locating shall be conducted for maximum of three months; this duration may be extended one more time.

(5) Decisions rendered and interactions conducted according to the provisions of this article shall be kept confidential while the measure is pending.

(6) The provisions contained in this article related to listening, recording and evaluating the information about the signals shall only be applicable for the crimes as listed below:

a) The following crimes in the Turkish Criminal Code;

sinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararına istinaden tespit edilebilir. Bu hususa ilişkin olarak verilen kararda, mobil telefon numarası ve tespit işleminin süresi belirtilir. Tespit işlemi en çok üç ay için yapılabilir; bu süre, bir defa daha uzatılabilir.

(5) Bu madde hükümlerine göre alınan karar ve yapılan işlemler, tedbir süresince gizli tutulur.

(6) Bu madde kapsamında dilleme, kayda alma ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine ilişkin hükümler ancak aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir:

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80),

2. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83),

3. İşkence (madde 94, 95),

4. Cinsel saldırı (birinci fikra hariç, madde 102),

5. Çocukların cinsel istismarı (madde 103),

1. Smuggling with migrants and human trafficking (Arts. 79, 80),
2. Killing with intent (Arts. 81, 82, 83),
3. Torture (Arts. 94, 95),
4. Sexual assault (Art. 102, except for subsection 1),
5. Sexual abuse of children (Art. 103),
6. Producing and trading with narcotic or stimulating substances (Art. 188),
7. Forgery in money (Art. 197),
8. Forming an organization in order to commit crimes (Art. 220, except for subsections 2, 7 and 8),
9. Prostitution (Art. 227, subparagraph 3),
10. Cheating in bidding (Art. 235),
11. Bribery (Art. 252),
12. Laundering of assets emanating from crime (Art. 282),
13. Armed criminal organization (Art. 314) or supplying such organizations with weapons (Art. 315),
14. Crimes against the secrets of the state and spying (Arts. 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337).
- b) Smuggling with guns, as
6. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),
7. Parada sahtecilik (madde 197),
8. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (iki, yedi ve sekizinci fikralar hariç, madde 220),
9. Fuhuş (madde 227, fıkra 3),
10. İhaleye fesat karıştırma (madde 235),
11. Rüşvet (madde 252),
12. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini akılama (madde 282),
13. Silahlı örgüt (madde 314) veya bu örgütlere silah sağlama (madde 315),
14. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337) suçları.
- b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.
- c) Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fikralarında tanımlanan zim-

- met suçu,
- d) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.
- e) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar.
- (7) Bu maddede belirlenen esas ve usuller dışında hiç kimse, bir başkasının telekomünikasyon yoluyla iletişimini dinleyemez ve kayda alamaz.

Müdafiin bürosu ve yerleşim yeri

Article 136 – (1) In connection with investigations related to the suspect or the accused, Article 135 shall not be applied for telecommunication devices in the office, dwelling and domicile of a defense counsel.

Enforcement of decisions, destroying the contents of the communication

Madde 137 – (1) The decision rendered according to Article 135 shall be enforced by the

Kararların yerine getirilmesi, iletişim içeriklerinin yok edilmesi

Madde 137 – (1) 135 inci maddeye göre verilecek karar gere-

officials of the institutions that provide the service of telecommunication immediately, in cases where it is requested in writing by the public prosecutor or by the judicial police official who has been empowered by the public prosecutor to locate, listen or record the correspondence through telecommunication and to implant the relevant devices; if this request is not fulfilled, use of force is permitted. The beginning and ending date and time of the interaction and the identity of the individual who is enforcing the decision shall be put into the records.

(2) The recordings that are produced according to article 135 shall be decoded by individuals who are been appointed by the public prosecutor and shall be transcribed into written form. Recordings in a foreign language shall be translated by a translator into the Turkish language.

(3) In cases where there is a decision rendered about no ground for prosecution of the suspect, or where the judge does not give his approval according to the first subparagraph of Article 135, the application shall

ince Cumhuriyet savcısı veya görevlendireceği adlı kolluk görevlisi, telekomünikasyon hizmeti veren kurum ve kuruluşların yetkililerinden iletişimin tespiti, dinlenmesi veya kayda alınması işlemlerinin yapılması ve bu amaçla cihazların yerleştirilmesini yazılı olarak istediğiinde, bu istem derhâl yerine getirilir; yerine getirilmemesi hâlinde zor kullanılabılır. İşlemin başladığı ve bitirdiği tarih ve saat ile işlemi yapanın kimliği bir tutanakla saptanır.

(2) 135inci maddeye göre verilen karar gereğince tutulan kayıtlar, Cumhuriyet Savcılığınca görevlendirilen kişiler tarafından çözülmerek metin hâline getirilir. Yabancı dildeki kayıtlar, tercüman aracılığı ile Türkçe'ye çevrilir.

(3) 135inci maddeye göre verilen kararın uygulanması sırasında şüpheli hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi ya da aynı maddeinin birinci fikrasına göre hâkim onayının alınamaması hâlinde, bunun uygulanmasına Cumhuriyet savcısı tarafından

be terminated immediately by the public prosecutor. In such cases the recordings shall be destroyed within 10 days under the supervision of the public prosecutor and this event shall be recorded into the files.

(4) The office of the public prosecution shall inform in written form the related individual within 15 days the latest, beginning from the date of the end of the investigation phase, about the reasons, context, duration and the outcomes of the measure, if the recordings related to locating and listening have been destroyed.

Coincidental evidence

Article 138 – (1) If a search or seizure reveals an evidence that is not connected to the current investigation or prosecution, but there are reasonable grounds of suspicion that another criminal offense was committed, those items shall be immediately secured and the public prosecutor shall be informed thereof.

(2) If during the performing of interception of correspondence through telecommunication, a

derhâl son verilir. Bu durumda, yapılan tespit veya dinlemeye ilişkin kayıtlar Cumhuriyet savcısının denetimi altında en geç on gün içinde yok edilerek, durum bir tutanakla tespit edilir.

(4) Tespit ve dinlemeye ilişkin kayıtların yok edilmesi halinde soruşturma evresinin bitiminden itibaren, en geç onbeş gün içinde, Cumhuriyet Başsavcılığı, tedbirin nedeni, kapsamı, süresi ve sonucu hakkında ilgisine yazılı olarak bilgi verir.

Tesadüfen elde edilen deliller

Madde 138 – (1) Arama veya elkoyma koruma tedbirlerinin uygulanması sırasında, yapılmakta olan soruşturma veya kovuşturmayla ilgisi olmayan ancak, diğer bir suçun işlendiği şüphesini uyandırabilecek bir delil elde edilirse; bu delil muhafaza altına alınır ve durum Cumhuriyet Savcılığına derhâl bildirilir.

(2) Telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesi sırasında, yapılmakta olan

piece of evidence has been obtained that is not related to the ongoing investigation or prosecution, but raises the suspicion that a crime that is listed in Article 135/6 has been committed, this evidence shall be secured and this circumstance shall be immediately notified to the office of Public Prosecution.

SIXTH PART Undercover Investigator and Surveillance With Technical Devices

Appointing of the undercover investigator

Article 139 – (1) In cases where there are strong indications of suspicion that the crime under investigation had been committed, and if there are no other available means of obtaining evidence, the judge, or in cases of peril in delay, the public prosecutor, may decide to empower the public servants to act as an undercover investigators.

(2) The identity of the investigator may be changed. He is entitled to make legal interactions with this identity. In cases where it is necessary to produce and maintain the identity, the needed

soruşturma veya kovuşturmayla ilgisi olmayan ve ancak, 135inci maddenin altıncı fıkrasında sayılan suçlardan birinin işlendiği şüphesini uyandırabilecek bir delil elde edilirse; bu delil muhafaza altına alınır ve durum Cumhuriyet Savcılığına derhâl bildirilir.

ALTINCI BÖLÜM Gizli Soruşturmacı ve Teknik Araçlarla İzleme

Gizli soruşturmacı görevlendirilmesi

Madde 139 – (1) Soruşturma konusu suçun işlendiği hussusunda kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması ve başka surette delil elde edilememesi halinde, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı kararı ile kamu görevlileri gizli soruşturmacı olarak görevlendirilebilir.

(2) Soruşturmacının kimliği değiştirilebilir. Bu kimlikle hukuki işlemler yapılabilir. Kimliğin oluşturulması ve devam ettirilmesi için zorunlu olması durumunda gerekli belgeler hazırla-

documents may be prepared, altered and used.

(3) The decision related to the appointment of the undercover investigator and other documents shall be secured by the related office of the Public Prosecution. Even after the end of his mission, the identity of the undercover investigator shall be kept a secret.

(4) The undercover agent is obliged to conduct every kind of investigation related to the organization, the activities for which he has been appointed, as well as investigations related to crimes committed within the activities of this organization.

(5) The investigator shall not commit a crime while fulfilling his duty and shall not be held responsible for crimes being committed by the organization, for which he has been appointed.

(6) Personal information obtained through appointing an investigator shall not be used except for during the criminal investigation or prosecution for which he has been appointed.

(7) The provisions of this article shall only be applicable for the crimes listed below:

nabilir, değiştirilebilir ve kullanılabilir.

(3) Soruşturmacı görevlendirilmesine ilişkin karar ve diğer belgeler ilgili Cumhuriyet Başsavcılığında muhafaza edilir. Soruşturmacının kimliği, görevinin sona ermesinden sonra da gizli tutulur.

(4) Soruşturmacı, faaliyetlerini izlemekle görevlendirildiği örgüte ilişkin her türlü araştırmada bulunmak ve bu örgütün faaliyetleri çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili delilleri toplamakla yükümlüdür.

(5) Soruşturmacı, görevini yerine getirirken suç işleyemez ve görevlendirildiği örgütün işlemekte olduğu suçlardan sorumlu tutulamaz.

(6) Soruşturmacı görevlendirilmesi suretiyle elde edilen kişisel bilgiler, görevlendirildiği ceza soruşturması ve kovuşturması dışında kullanılamaz.

(7) Bu madde hükümleri ancak aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir:

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;

- a) The following crimes at the Turkish Criminal Code;
- 1. Producing and trading with narcotic or stimulating substances (Art. 188),
- 2. Forming an organization in order to commit crimes (Art. 220, except for subsections 2, 7 and 8),
- 3. Armed organizations (Art. 314) or supplying weapons for such organizations (Art. 315).
- b) Smuggling weapons as defined in the Act on Fire Arms and Knives as well as Other Tools (Art. 12),
- c) Crimes as defined in the Act on Protection of Cultural and Natural Substances, Arts. 68 and 74.

Surveillance with technical means

Article 140 – (1) If there are strong indications of suspicion that crimes listed below have been committed, and if there is no other available means of obtaining evidence, the activities of the suspect or the accused, conducted in fields open to the public and his working places, may be subject to surveillance by technical means, including voice and image recording:

- a) Crimes regulated in the Turkish Criminal Code,

- 1. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),
- 2. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (iki, yedi ve sekizinci fikralar hariç, madde 220),
- 3. Silahlı örgüt (madde 314) veya bu örgütlere silah sağlama (madde 315).
- b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.
- c) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar.

Teknik araçlarla izleme

Madde 140 – (1) Aşağıdaki suçların işlendiği hususunda kuvvetli şüphe sebepleri bulunması ve başka suretle delil elde edilememesi hâlinde, şüpheli veya sanığın kamuya açık yerlerdeki faaliyetleri ve işyeri teknik araçlarla izlenebilir, ses veya görüntü kaydı alınabilir:

- a) Türk Ceza Kanununda yer alan;
- 1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80),

- 1. Smuggling migrants and human trafficking (Arts. 79, 80),
  - 2. Killing with intent (Arts. 81, 82, 83),
  - 3. Trading in narcotic or stimulating substances (Art. 188),
  - 4. Forgery in money (Art. 197),
  - 5. Forming an organization with the aim of committing crimes (Art. 220, except for subparagraphs 2, 7 and 8),
  - 6. Prostitution (Art. 227, subparagraph 3),
  - 7. Cheating in bidding (Art. 235),
  - 8. Bribery (Art. 252),
  - 9. Laundering of assets emanating from crime (Art. 282),
  - 10. Armed organization (Art. 314), or providing arms for such organizations (Art. 315),
  - 11. Crimes against the secrets of the state and spying (Arts. 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337),
  - b) Smuggling weapons as defined in the Act on Fire Arms and Knives as well as Other Tools (Art. 12),
  - c) Crimes as defined in Combating Smuggling Act that require the punishment of imprisonment,
  - 2. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83),
  - 3. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),
  - 4. Parada sahtecilik (madde 197),
  - 5. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (iki, yedi ve sekizinci fikralar hariç, madde 220),
  - 6. Fuhuş (madde 227, fıkra 3)
  - 7. İhaleye fesat karıştırma (madde 235),
  - 8. Rüşvet (madde 252),
  - 9. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama (madde 282),
  - 10. Silahlı örgüt (madde 314) veya bu örgütlere silah sağlama (madde 315),
  - 11. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337),
- Suçları.
- b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.

d) Crimes as defined in the Act on Protection of Cultural and Natural Resources, Arts. 68 and 74.

(2) Surveillance with technical means shall be decided by the judge, and in cases where there is peril in delay, by the public prosecutor. The decisions rendered by the public prosecutor shall be submitted for the approval of the judge within 24 hours.

(3) The decision related to the surveillances with technical means may be rendered for a maximum of four weeks. This time limit may be extended once, if needed. However, the judge is entitled to extend this period several times for not more than one week each, related to the crimes committed within the activities of an organization, if needed.

(4) The evidence obtained shall only be used for investigations or prosecutions of the crimes listed above, and shall not be used outside of this scope; and the evidence shall be immediately destroyed under the supervision of the public prosecutor, if it is not useful for the criminal prosecution.

(5) The provisions of this Article

c) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.

d) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar.

(2) Teknik araçlarla izlemeye hâkim, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından karar verilir. Cumhuriyet savcısı tarafından verilen kararlar yirmidört saat içinde hâkim onayına sunulur.

(3) Teknik araçlarla izleme kararları en çok dört haftalık süre için verilebilir. Bu süre gerektiğinde bir defaya mahsus olmak üzere uzatılabilir. Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gereklili görülmeli halinde, hâkim bir haftadan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzaatmasına karar verebilir.

(4) Elde edilen deliller, yukarıda sayılan suçlarla ilgili soruşturma ve kovuşturma dışında kullanılmaz; ceza kovuşturması bakımından gereklili olmadığı taktirde Cumhuriyet savcısının gözetiminde derhâl yok edilir.

shall not be applied within the dwelling of an individual.

CHAPTER SEVEN

Compensation related to the Measures of Protection

Motion for compensation

Article 141 – (1) Individuals who suffer losses during the investigation or prosecution and have been subject to the following interactions, may claim their material and emotional losses from the State: individuals who;

- a) Have been arrested without or with an arrest warrant against the provisions foreseen by the statutes, or for whom the period of arrest has been extended against the regulations listed in statutes,
- b) Have not been taken before a judge within the period of police detention, as foreseen in the statute,
- c) Have been arrested with an arrest warrant without being told his legal rights, or who, after his rights have been told, his request to use such rights had not been fulfilled,
- d) Even though they have been arrested with or without a

(5) Bu madde hükümleri, kişinin konutunda uygulanamaz.

YEDİNCİ BÖLÜM

Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat

Tazminat istemi

Madde 141 – (1) Suç soruşturması veya kovuşturma sırasında;

- a) Kanunlarda belirtilen koşullar dışında yakalanan, tutuklanan veya tutukluluğunun devamına karar verilen,
- b) Kanunî gözaltı süresi içinde hâkim önüne çıkarılmayan,
- c) Kanunî hakları hatırlatılmadan veya hatırlatılan haklarından yararlanırılmama isteği yerine getirilmeden tutuklanan,
- d) Kanuna uygun olarak tutuklandığı hâlde makul sürede yargılama mercii huzuruna çıkarılmayan ve bu süre içinde hakkında hükm verilmeyen,
- e) Kanuna uygun olarak yakalandıktan veya tutuklandıktan sonra haklarında kovuşturma ya yer olmadığına veya beraatlerine karar verilen,

warrant, in conformity with the statutes, were not tried within a reasonable time before the court and did not receive a judgment within a reasonable time,

e) After having been arrested legally without or with an arrest warrant, a decision on no ground for prosecution had been issued, or at the main trial had been acquitted,

f) Were convicted, but the period they had spent in custody and in pretrial arrest was longer than the period in the sentence, or were necessarily only fined, as the Criminal Code foresees a fine only for their conduct and no imprisonment,

g) Had not been given written documentation of grounds of arrest without or with an arrest warrant and of the charges against them; or, in cases where the written documentation was not possible, there was failure to provide the individual oral explanation about the above mentioned grounds,

h) Have been arrested without or with an arrest warrant and their status had not been notified to their relatives,

i) Had been subject to a search based on a valid order, but the

f) Mahkûm olup da gözaltı ve tutuklulukta geçirdiği süreleri, hükümlülük sürelerinden fazla olan veya işlediği suç için kanunda öngörülen cezanın sadece para cezası olması nedeniyile zorunlu olarak bu cezayla cezalandırılan,

g) Yakalama veya tutuklama nedenleri ve haklarındaki suçlamalar kendilerine, yazıyla veya bunun hemen olanaklı bulunmadığı hâllerde sözle açıklanmayan,

h) Yakalanmaları veya tutuklanmaları yakınlarına bildirilmeyen,

i) Hakkındaki arama kararı ölçüsüz bir şekilde gerçekleştirilen,

j) Eşyasına veya diğer malvarlığı değerlerine, koşulları olmadığı halde elkonulan veya korunması için gerekli tedbirler alınmayan ya da eşyayı veya diğer malvarlığı değerleri amaç dışı kullanılan veya zamanında geri verilmeyen,

Kişiler, maddî ve manevî her türlü zararlarını, Devletten isteyebilirler.

execution of the order was not proportional,

j) Had been subject to the seizure of their property or of their assets, although the requirements as foreseen in the code had not been present, or measures of protection of their property had not been taken, or their property or their assets had been used outside of the scope of seizure, or had not been returned to them timely.

(2) The authorities that render decisions mentioned in subparagraph (1), subsections (e) and (f) shall notify the related party, that they have the right to file a motion for compensation and this notification shall be included in the decision.

The requirements of a motion for compensation

Article 142 – (1) The motion for compensation may be filed within 3 months after the notification of the final decisions or judgments to the related parties, or at any case within one year after the final decision.

(2) The decision about the motion shall be rendered by the Court of Assizes, where the injured party is residing, and in cases where the decision of this court is related to

(2) Birinci fikranın (e) ve (f) bentlerinde belirtilen kararları veren merciler, ilgiliye tazminat hakları bulunduğuunu bildirirler ve bu husus verilen kara-ra geçirilir.

Tazminat isteminin koşulları

Madde 142 – (1) Karar veya hükümlerin kesinleştiğinin ilgili-sine tebliğinden itibaren üç ay ve her hâlde karar veya hükümlerin kesinleşme tarihini izleyen bir yıl içinde tazminat isteminde bulunulabilir.

(2) İstem, zarara uğrayanın oturduğu yer ağır ceza mahkemesinde ve eğer o yer ağır ceza mahkemesi tazminat konusu

the motion for compensation, and if there is no other Court of Assizes in the district, by the closest court of Assizes.

(3) The individual who files a motion for compensation shall indicate in his written application his open identity and address, shall cite the interaction that caused his grievance, and the quality and quantity of losses suffered, and shall attach their documentations.

(4) If the court deems the filed motion as lacking explanation or documentation, it shall notify the individual that he must include the lacking points within one month, or his motion shall be denied. Where the motion is not supplemented within this period, the court shall deny the motion in a fashion, for which a remedy of opposition is available.

(5) The court shall examine the file and thereafter shall make a ruling on the admissibility of the motion, and in such cases shall send the written application and a copy of the attached documents to the respondent state treasury representative, within its jurisdiction, notifying this authority to submit his declarations and objections in writing within 15 days.

işlemle ilişkili ise ve aynı yerde başka bir ağır ceza dairesi yoksa, en yakın yer ağır ceza mahkemesinde karara bağlanır.

(3) Tazminat isteminde bulunan kişinin dilekçesine, açık kimlik ve adresini, zarara uğradığı işlemin ve zararın nitelik ve niceliğini kaydetmesi ve bunların belgelerini eklemesi gereklidir.

(4) Dilekçesindeki bilgi ve belgelerin yetersizliği durumunda mahkeme, eksikliğin bir ay içinde giderilmesini, aksi hâlde istemin reddedileceğini ilgiliye duyurur. Süresinde eksiği tamamlanmayan dilekçe, mahkemece, itiraz yolu açık olmak üzere reddolunur.

(5) Mahkeme, dosyayı inceledikten sonra yeterliliğini belirlediği dilekçe ve eki belgelerin bir örneğini Devlet Hazinesinin kendi yargı çevresindeki temsilcisine tebliğ ederek, varsa beyan ve itirazlarını onbeş gün içinde yazılı olarak bildirmesini ister.

(6) İstemİN ve ispat belgelerinin değerlendirilmesinde ve tazminat hukukunun genel prensip-

(6) The court shall be entitled to conduct any investigation in order to evaluate the motion and supporting documents as evidence, as well as investigation in order to determine the value of the compensation which shall be given according to the general principles of the law on compensation; this investigation may be conducted by the court, or the court may let one of the judges conduct the investigation.

(7) The court shall give its decision by conducting a trial. In case where the applicant and the representative of the State Treasury do not appear even if they had been notified through a letter of invitation, the decision may be rendered in their absence.

(8) The individual who put forward the motion, the public prosecutor or the representative of the state treasury may launch a motion of appeal on facts and law against this decision; this motion shall have priority and be performed in a speedy fashion.

Revocation of compensation

Article 143 – (1) In cases where the decision of the public prosecutor on no ground for prosecution was consequently

lerine göre verilecek tazminat miktarının saptanmasında mahkeme gerekli gördüğü her türlü araştırmayı yapmaya veya hâkimlerinden birine yaptırıma yetkilidir.

(7) Mahkeme, kararını duruşmalı olarak verir. İstemde bulunan ile Hazine temsilcisi, açıklamalı çağrı kâğıdı tebliğine rağmen gelmezlerse, yokluklarında karar verilebilir.

(8) Karara karşı, istemde bulunan, Cumhuriyet savcısı veya Hazine temsilcisi, istinaf yoluna başvurabilir; inceleme öncelikle ve ivedilikle yapılır.

Tazminatın geri alınması

Madde 143 – (1) Kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin kararı sonradan kaldırılarak, hakkında kamu davası açılan ve mah-

lifted and there was an official claim filed against the individual, who was later convicted by this court, and in cases where the former judgment of acquittal had been lifted through revision in disfavour, and the individual is convicted in the subsequent trial, the compensation paid to the individual shall be collected; the public prosecutor shall issue a written motion to the same court and the compensation which has already been paid shall be collected in the rulings according to the provisions of the statutes on collecting public debts. This decision may be subject to a motion of opposition.

(2) In cases where the state had to pay a compensation, the state shall request this sum from the public servants, who were at fault, as they had misused their duties by acting against the requirements of their duties related to the protection measures.

(3) In cases where a police detention or arrest with a warrant had occurred because of a false accusation or a false testimony, the state shall ask the individual who made a false accusation or gave a false testimony to pay back this sum as well.

küm edilenlerle, yargılamanın aleyhde yenilenmesiyle beraat kararı kaldırılıp mahkûm edilenlere ödenmiş tazminatların mahkûmiyet süresine ilişkin kısmı, Cumhuriyet savcısının yazılı istemi ile aynı mahkeme den alınacak kararla kamu alacaklarının tahsiline ilişkin mevzuat hükümleri uygulanarak geri alınır. Bu karara itiraz edilebilir.

(2) Devlet, ödediği tazminattan dolayı, koruma tedbiriyile ilgili olarak görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan kamu görevlilerine rücu eder.

(3) İftira konusunu oluşturan suç veya yalan tanıklık nedeniyle gözaltına alınma ve tutuklama halinde; Devlet, iftira eden veya yalan tanıklıkta bulunan kişiye de rücu eder.

Individuals who are not entitled to ask for compensation

Article 144 – (1) In the following situations, individuals shall not be entitled to file a motion of compensation if their arrest with or without an arrest warrant was legal as listed below:

- a) Situations in which individuals who had been convicted to a prison term by another crime have had their term of police detention and arrest with a warrant deducted from this conviction,
- b) Through a subsequent legislation, which is favorable, that became effective at a later time, the person shall become entitled for a compensation, although originally he had no right for a compensation,
- c) In cases where there was a decision on no ground for prosecution or the case has been dismissed, or the public claim was temporarily stayed, or the public claim was postponed or dismissed on the grounds such as amnesty or pardon, withdrawal of the claim, mediation,
- d) In cases where the court decides not to punish the offenders because of a lack of criminal capacity,

Tazminat isteyemeyecek kişiler

Madde 144 – (1) Kanuna uygun olarak yakalanan veya tutuklanan kişilerden aşağıda belirtilenler tazminat isteyemezler:

- a) Gözaltı ve tutukluluk süresi başka bir hükümlülüğünden indirilenler.
- b) Tazminata hak kazanmadığı hâlde, sonradan yürürlüğe giren ve lehte düzenlemeler getiren kanun gereği, durumları tazminat istemeye uygun hâle dönüşenler.
- c) Genel veya özel af, şikayetten vazgeçme, uzlaşma gibi nedenlerle hakkında kovuşturmayaya yer olmadığına veya davanın düşmesine karar verilen veya kamu davası geçici olarak durdurulan veya kamu davası ertelenen veya düşürüler.
- d) Kusur yeteneginin bulunması nedeniyle hakkında ceza verilmesine yer olmadığına karar verilenler.
- e) Adlı makamlar huzurunda gerçek dışı beyanla suç işledi-

e) In cases where an individual made a false admission of guilt or had falsely declared participation in a crime in the presence of judicial authorities, and these submissions had led to his arrest with or without an arrest warrant.

PART FIVE Interview and interrogation

CHAPTER ONE Summons for interview or interrogation

Summons for interview or interrogation

Article 145 – (1) An individual who shall be interviewed or interrogated shall be summoned by a summons letter; in this written document the reason of his being summoned shall be openly declared, and indicated that if he fails to appear, he will be subpoenaed.

Subpoena

Article 146 - (1) A subpoena may be issued for the suspect or accused, against whom there are sufficient grounds to issue an arrest warrant or an apprehension order, or who failed to appear, even though he

ğini veya suça katıldığını bildirerek gözaltına alınmasına veya tutuklanmasına neden olanlar.

BEŞİNCİ KİSIM İfade ve Sorğu

BİRİNCİ BÖLÜM İfade veya Sorğu İçin Çağrı

İfade veya sorğu için çağrı

Madde 145 – (1) İfadesi alınacak veya sorgusu yapılacak kişi davetiye ile çağrılır; çağrıma nedeni açıkça belirtilir; gelmezse zorla getirileceği yazılır.

Zorla getirme

Madde 146 – (1) Hakkında tutuklama kararı verilmesi veya yakalama emri düzenlenmesi için yeterli nedenler bulunan veya 145inci maddeye göre çağrıldığı halde gelmeyen şüpheli veya sanığın zorla getiril-

was summoned according to Article 145.

(2) The subpoena shall contain open identity of the suspect or accused and charged crime, also, if necessary, a description of the individual and the grounds for the subpoena.

(3) A copy of the subpoena shall be handed to the suspect or accused.

(4) The suspect or accused who has been asked to appear by a subpoenae order shall be arraigned immediately, if that is not possible, then within 24 hours, excepting travel time, before the judge, court, or public prosecutor, who ordered him to appear and shall be interrogated or interviewed.

(5) The subpoena shall start at a justifiable time for this purpose, and lasts until the end of the interrogation by the judge or the court, or the interview by the public prosecutor.

(6) In cases where a subpoena could not be served, the reason for the inability to serve shall be documented and signed collectively by a village or

mesine karar verilebilir.

(2) Zorla getirme kararı, şüpheli veya sanığın açıkça kim olduğunu, kendisiyle ilgili suçu, gerektiğinde eşkâlini ve zorla getirilmesi nedenlerini içerir.

(3) Zorla getirme kararının bir örneği şüpheli veya sanığa verilir.

(4) Zorla getirme kararı ile çağrılan şüpheli veya sanık derhal, olanak bulunmadığında yol süresi hariç en geç yirmidört saat içinde çağırılan hâkimin, mahkemenin veya Cumhuriyet savcısının önüne götürülür ve soruya çekilir veya ifadesi alınır.

(5) Zorla getirme, bunun için haklı görülecek bir zamanda başlar ve hâkim, mahkeme veya Cumhuriyet savcısı tarafından, soruya çekilmenin veya ifade almanın sonuna kadar devam eder.

(6) Zorla getirme kararının yerine getirilememesinin nedenleri, köy veya mahalle muhtarı ile kolluk görevlisinin birlikte imzalayacakları bir tutanakla saptanır.

(7) Çağrıya rağmen gelmeyen

district clerk and a member of the security forces.

(7) The witness, expert, victim and the claimant who failed to appear even though summoned, may also be subpoenaed.

CHAPTER TWO Procedure of interview or interrogation

The style of an interview or interrogation

Article 147 – (1) During the interview or interrogation of a suspect or an accused the following rules apply:

- a) The identity of the suspect or accused shall be established. The suspect or accused is obliged to provide correct answers to the questions related to his identity.
- b) The charges against him shall be explained.

c) He shall be notified of his right to appoint a defense counsel, and that he may utilize his legal help, and that the defense counsel shall be permitted to be present during the interview or interrogation. If he is not able to retain a defense counsel and he requests a defense counsel, a defense counsel shall be

tanık, bilirkişi, mağdur ve şikayetçi ile ilgili olarak da zorla getirme kararı verilebilir.

İKİNCİ BÖLÜM İfade ve Sorgu Usulü

İfade ve sorgunun tarzı

Madde 147 – (1) Şüphelinin veya sanığın ifadesinin alınmasında veya sorguya çekilmesinde aşağıdaki hususlara uyuşur:

- a) Şüpheli veya sanığın kimliği saptanır. Şüpheli veya sanık, kimliğine ilişkin soruları doğru olarak cevaplandırmakla yükümlüdür.
- b) Kendisine yüklenen suç anlatılır.

c) Müdafi seçme hakkının bulunduğu ve onun hukuki yardımından yararlanabileceği, müdafinin ifade veya sorgusunda hazır bulunabileceği, kendisine bildirilir. Müdafi seçecek durumda olmadığı ve bir müdafi yardımından faydalananmak istediği takdirde, kendisine ba-

appointed on his behalf by the Bar Association.

d) The situation of arrest without a warrant of an individual shall be immediately notified to one of the relatives of his choice, unless Article 95 provides otherwise.

e) He shall be told that he has the legal right to not give any explanation about the charged crime.

f) He shall be reminded that he may request the collection of exculpatory evidence and shall be given the opportunity to invalidate the existing grounds of suspicions against him and to put forward issues in his favor.

g) The individual who is interviewed or interrogated shall be asked about information of his personal and economical status.

h) During the recording of the interview or interrogation, technical means shall be utilized.

i) A record of an interview or interrogation shall be produced and these minutes shall contain the following issues;

1. The place and date of the conducted interview or interrogation,

ro tarafından bir müdafi görevlendirilir.

d) 95 inci madde hükmü saklı kalmak üzere, yakalanan kişinin yakınlarından istediği yakalandığı derhâl bildirilir.

e) Yüklenen suç hakkında açıklamada bulunmamasının kanunu hakkı olduğu söylenir.

f) Şüpheden kurtulması için somut delillerin toplanmasını isteyebileceği hatırlatılır ve kendisi aleyhine var olan şüphe nedenlerini ortadan kaldırmak ve lehine olan hususları ileri sürmek olanağı tanınır.

g) İfade verenin veya sorguya çekilenin kişisel ve ekonomik durumu hakkında bilgi alınır.

h) İfade ve sorgu işlemlerinin kaydında, teknik imkânlardan yararlanılır.

i) İfade veya sorgu bir tutanağa bağlanır. Bu tutanakta aşağıda belirtilen hususlar yer alır:

1. İfade alma veya sorguya çekme işleminin yapıldığı yer ve tarih.

2. İfade alma veya sorguya çekme sırasında hazır bulunan ki-

2. The name and function of the individuals present during the interview or interrogation, as well as the open identity of the individual who is being interviewed or interrogated,
3. Verification of whether the interactions listed above have been fulfilled during the interview or interrogation, if not, the grounds for non-compliance,
4. Verification that the contents of the minutes had been read by the individual interviewed or interrogated and his defense counsel who was present and then signed by them both.
5. If they refrain from signing, the grounds for not signing shall be noted.

Procedures forbidden during the interview and interrogation

Article 148 – (1) The submissions of the suspect or accused shall be stemming from his own free will. Any bodily or mental intervention that would impair the free will, such as misconduct, torture, administering medicines or drugs, exhausting, falsification, physical coercion or threatening, using certain equipment, is forbidden.

(2) Any advantage that would be

- şilerin isim ve sıfatları ile ifade veren veya soruya çekilen kişinin açık kimliği.
3. İfade almanın veya sorgunun yapılmasında yukarıdaki işlemlerin yerine getirilip getirilmediği, bu işlemler yerine getirilmemiş ise nedenleri.
4. Tutanak içeriğinin ifade veren veya soruya çekilen ile hazır olan müdafi tarafından okunduğu ve imzalarının alınması.
5. İmzadan çekinme hâlinde bunun nedenleri.

Ifade alma ve sorguda yasak usuller

Madde 148 – (1) Şüphelinin ve sanığın beyanı özgür iradesine dayanmalıdır. Bunu engelleyici nitelikte kötü davranışma, işkence, ilaç verme, yorma, aldatma, cebir veya tehdit bulunma, bazı araçları kullanma gibi bedensel veya ruhsal müdahaleler yapılamaz.

(2) Kanuna aykırı bir yarar vaat edilemez.

- against the law shall not be promised.
- (3) Submissions obtained through the forbidden procedures shall not be used as evidence, even if the individual had consented.
  - (4) Submissions obtained by the police, without the defense counsel being present, shall not be used as a basis for the judgment, unless this submission had been verified by the suspect or the accused in front of the judge or the court.
  - (5) In cases where there is a need for a subsequent interview of the suspect in relation with the same event, this interaction shall be conducted only by the public prosecutor.

PART SIX **Defense**

CHAPTER ONE **Selection, appointment, duties, and powers of the defense counsel**

Selection of the defense counsel by a suspect or accused

Article 149 – (1) The suspect or accused may benefit from advice of one or more defense **counsel**s at

ALTINCI KISIM **Savunma**

BİRİNCİ BÖLÜM **Müdafı Seçimi, Görevlendirilmesi, Görev ve Yetkileri**

Şüphelinin veya sanığın müdafı seçimi
Madde 149 – (1) Şüpheli veya sanık, soruşturma ve kovuşturanın her aşamasında bir veya

any stage during the investigation or prosecution; in cases where the suspect or accused has a legal representative, he may also choose a defense counsel on his behalf.

(2) In the investigation phase, during the interview, the maximum number of lawyers allowed to be present shall be three.

(3) The right of the lawyer to consult with the suspect or the accused, to be present during the interview or interrogation, and to provide legal assistance shall not be prevented, restricted at any stage of the investigation and prosecution phase.

Appointment of a defense counsel

Article 150 - (1) The suspect or the accused shall be asked to choose a defense counsel on his behalf. In cases where the suspect or accused declares that he is not able to choose a defense counsel, a defense counsel shall be appointed on his behalf, if he requests such.

(2) If the suspect or the accused who does not have a defense counsel is a child, or an individual, who is disabled to that extend that he can not make his

birden fazla müdafinin yardımından yararlanabilir; kanunî temsilcisi varsa, o da şüpheliye veya sanığa müdafî seçebilir.

(2) Soruşturma evresinde, ifade almada en çok üç avukat hazır bulunabilir.

(3) Soruşturma ve kovuşturma evrelerinin her aşamasında avukatın, şüpheli veya sanıkla görüşme, ifade alma veya soru süresince yanında olma ve hukuki yardımda bulunma hakkı engellenmez, kısıtlanamaz.

Müdafîin görevlendirilmesi

Madde 150 – (1) Şüpheli veya sanıktan kendisine bir müdafî seçmesi istenir. Şüpheli veya sanık, müdafî seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, istemi halinde bir müdafî görevlendirilir.

(2) Müdafii bulunmayan şüpheli veya sanık; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise, istemi aranmaksızın bir müdafî görevlendirilir.

own defense, or deaf or mute, then a defense counsel shall be appointed without his request.

(3) During the investigation or prosecution for crimes that carry a punishment of imprisonment at the lower level of more than five years, the provision of subparagraph two shall be applied.

(4) Other details of the obligatory defense counseling shall be regulated by an internal regulation, that shall be put in force after consulting the Turkish Union of Bar Associations.

Interaction in cases where the defense counsel does not fulfill his duty and ban on the defense counsel

Article 151 – (1) In cases where the defense counsel who has been appointed according to Article 150 does not appear to the main trial, or steps out of the main trial without considering the proper time or fails to fulfill his duties, then the judge or trial court shall make the necessary interactions to appoint another defense counsel immediately. In such an event, the court may interrupt or adjourn the main trial to a later date.

(2) If the new defense counsel

(3) Alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmada ikinci fikra hükmü uygulanır.

(4) Zorunlu müdafilikle ilgili diğer hususlar, Türkiye Barolar Birliği'nin görüşü alınarak çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Müdafî görevini yerine getirmediğinde yapılacak işlem ve müdafilik görevinden yasaklanma

Madde 151 – (1) 150 nci madde hükmüne göre görevlendirilen müdafî, duruşmada hazır bulunmaz veya vakitsiz olarak duruşmadan çekilir veya görevini yerine getirmekten kaçınrsa, hâkim veya mahkeme derhâl başka bir müdafî görevlendirilmesi için gerekli işlemi yapar. Bu durumda mahkeme oturuma ara verebileceği gibi oturumun ertelenmesine de karar verebilir.

explains that he had not been given enough time to prepare a defense, then the main trial must be adjourned.

(3) In cases where there is a pending prosecution because of crimes listed in this subparagraph against a lawyer who has been selected according Art. 149, or has been appointed according Art. 150, and who is defending or representing an individual who has been arrested with a warrant because of crimes, or has been convicted of crimes as listed in Art. 220 and 314 Turkish Criminal Code, or terrorism crimes, may be banned from acting as a defense counsel or as a representative of the arrestee or the convict.

(4) The court that is dealing with the prosecution against the defense counsel or representative shall make a decision related to the banning without any delay upon the motion of the public prosecutor. These decisions may be subject to opposition. If at the end of the opposition proceedings the decision on banning has been lifted, the lawyer shall go on performing his duties. The decision on banning from being a defense counsel shall be

(2) Eğer yeni müdafi savunmasını hazırlamak için yeterli zaman olmadığını açıklarsa oturum ertelenir.

(3) 149 uncu maddeye göre seçilen veya 150 nci maddeye göre görevlendirilen ve Türk Ceza Kanununun 220 ve 314 ün-cü maddesinde sayılan suçlar ile terör suçlarından tutuklu ve hükümlü olanların müdafilik veya vekillik görevini üstlenen avukat, hakkında bu fikrada sayılan suçlar nedeniyle kovuşturma açılması halinde tutuklu veya hükümlünün müdafilik veya vekilliğini üstlenmekten yasaklanabilir.

(4) Cumhuriyet savcısının yasaklamaya ilişkin talebi hakkında, müdafi veya vekil hakkında açılan kovuşturma yapıldığı mahkeme tarafından gecikmeksiz karar verilir. Bu kararlara karşı itiraz edilebilir. İtiraz sonucunda yasaklama kararının kaldırılması halinde avukat görevini devam ettirir. Müdafilik görevinden yasaklama kararı, kovuşturma konusu suyla sınırlı olmak üzere, bir yıl süre ile verilebilir. Ancak, kovuşturma niteliği itibarıyle

limited to the crime that is the subject of the prosecution and be effective for one year. However, according to the nature of the prosecution, these time limits may be extended for not more than six months, a maximum of two times. If at the end of the prosecution a judgement, that is not a conviction, has been rendered, the decision on banning shall be automatically lifted, without waiting until the judgment is made final.

(5) The decision on banning from the duty shall be notified to the Presidency of the related Bar Association, in order to achieve the appointment of a new defense counsel for the accused or convicted person.

(6) The defense counsel or the representative is not entitled to visit the individual at the jail or correctional facility, whom he is defending or representing for the duration of ban, even if the visit is related to different cases.

Defense, in cases where there is more than one suspect or accused

Article 152 – (1) In cases where there is more than one suspect or accused, and there is no conflict of interest, their defense may be

bu süreler altı aydan fazla olmamak üzere en fazla iki defa uzatılabilir. Kovuşturma sonunda mahkûmîyet dışında bir karar verilmesi halinde, kesinleşmesi beklenmeksiz yasaklama kararı kendiliğinden kalır.

(5) Görevden yasaklama kararı, tutuklu veya hükümlü ile yeni bir müdafi görevlendirilmesi için derhal ilgili baro başkanlığına bildirilir.

(6) Müdafi veya vekil görevden yasaklanmış bulunduğu sürece başka davalarla ilgili olsa bile müdafiliğini veya vekilliğini üstlendiği kişiyi ceza infaz kurumunda veya tutukevinde ziyaret edemez.

Şüpheli veya sanığın birden fazla olması hâlinde savunma

Madde 152 – (1) Yararları birbirine uygun olan birden fazla şüpheli veya sanığın savunması aynı müdafie verilebilir.

delegated to the same defense counsel.

The power of the defense counsel for discovery of the file

Article 153 - (1) The defense counsel may review the full contents of the file related to the investigation phase and may take a copy of his choice of documents, and is not obliged to pay any fees for such.

(2) The power of the defense counsel may be restricted, upon motion of the public prosecutor, by decision of the Justice of the Peace, if a review into the contents of the file, or copies taken, hinder the aim of the ongoing investigation.

(3) The records of the submissions provided by the individual or by suspect who was arrested without a warrant, as well as the written expert opinions and the records of other judicial proceedings, during which the above mentioned individuals who are entitled to be present, are exempted from provisions of the second paragraph.

(4) The defense counsel may review the full contents of the court files and all secured pieces of evidence, beginning with the

Müdafiin dosyayı inceleme yetkisi

Madde 153 - (1) Müdafi, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir.

(2) Müdafiin dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek alması, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, sulu ceza hâkiminin kararıyla bu yetkisi kısıtlanabilir.

(3) Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adlı işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında, ikinci fikra hükmü uygulanmaz.

(4) Müdafi, iddianamenin mahkeme tarafından kabul edildiği tarihten itibaren dosya içeriğini ve muhafaza altına alınmış delilleri inceleyebilir; bütün tutanak ve belgelerin ör-

date of approval of the indictment by the court; he may take copies of all the records and documents without any fee.

(5) The representative of the victim shall enjoy all the rights provided by this Article, also.

Interview with the defense counsel

Article 154 - (1) Any suspect or accused at any time shall have the right to an interview with a defense counsel in an environment where other individuals are unable to hear their conversation; a power of attorney is not required. Written correspondence by these individuals to their defense counsel are not subject to control.

The presence of the legal guardian or of the spouse during the main trial

Article 155 - (1) The legal representative of the accused shall be notified of the day and time of the main trial, and he shall be admitted to the main trial and may be heard upon his request.

(2) The provision of subparagraph one shall also apply to the spouse of the accused, without any notification.

neklerini harçsız olarak alabilir.

(5) Bu maddenin içerdiği hakkından suçtan zarar görenin vekili de yararlanır.

Müdafi ile görüşme

Madde 154 - (1) Şüpheli veya sanık, vekâletname aranmaksızın müdafii ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duymayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafii ile yazışmaları denetimle tâbi tutulamaz.

Kanunî temsilci veya eşin duruşmada hazır bulunması

Madde 155 - (1) Sanığın kanunî temsilcisine duruşma gün ve saati bildirilir ve duruşmaya kabul edilerek istemi üzerine dinlenebilir.

(2) Sanığın eşı hakkında da tebliğat yapılmaksızın birinci fikra hükmü uygulanır.

Procedure to be applied to the appointment of the defense counsel

Article 156 – (1) In cases where Article 150 applies; the defense counsel shall be appointed by the Bar Association;

- a) During the investigation phase, upon the request of the authority that conducts the interview or the judge who conducts the interrogation,
- b) During the prosecution phase, upon the request of the court.

(2) The defense counsel at the above - mentioned instances shall be appointed by the Bar Association, where the investigation or prosecution is pending.

(3) In cases where the suspect or accused subsequently chooses a defense counsel, the duty of the lawyer, who was formerly appointed by the Bar Association, shall be terminated.

Müdafinin görevlendirilmesinde usul

Madde 156 – (1) 150 nci maddede yazılı olan hallerde, müdafi;

- a) Soruşturma evresinde, ifadeyi alan merciin veya sorguyu yapan hâkimin istemi üzerine,
- b) Kovuşturma evresinde, mahkemenin istemi üzerine,

Baro tarafından görevlendirilir.

(2) Yukarıda belirtilen hallerde müdafi soruşturmanın veya kovuşturmanın yapıldığı yer barosunca görevlendirilir.

(3) Şüpheli veya sanığın kendisinin sonradan müdafi seçmesi halinde, baro tarafından görevlendirilen avukatın görevi sona erer.

**SECOND BOOK
Investigation**

**FIRST PART
Reporting of crimes and investigation**

**CHAPTER 1
The secrecy of investigation, reporting of crimes**

Secrecy of investigation

Article 157 - (1) Unless provided otherwise by the code and under the requirement to not harm the defense rights, procedural interactions during the investigation phase shall be kept as a secret.

Report of crimes and claim

Article 158 - (1) Report or claim related to the crime may be submitted to the office of the public prosecution, or the offices of the security forces.

(2) Report or claim submitted to the governor's office, or to the office of the administrative chief of district, or to the court, shall be sent to the office of the Chief Public Prosecutor.

(3) Where a crime that was committed in a foreign country is to be prosecuted in Turkey,

**İKİNCİ KİTAP
Soruşturma**

**BİRİNCİ KISIM
Suçlara İlişkin İhbarlar ve Soruşturma**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Soruşturanın Gizliliği,
Suçların İhbarı**

Soruşturanın gizliliği

Madde 157 – (1) Kanunun başka hükm koyduğu haller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemleri gizlidir.

İhbar ve şikayet

Madde 158 – (1) Suça ilişkin ihbar veya şikayet, Cumhuriyet Başsavcılığına veya kolluk makamlarına yapılabilir.

(2) Valilik veya kaymakamlığa ya da mahkemeye yapılan ihbar veya şikayet, ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

(3) Yurt dışında işlenip ülkede takibi gereken suçlar hakkında Türkiye'nin elçilik ve konsolosluklarına da ihbar veya şikayette bulunulabilir.

this may be reported or the claim may be submitted to Turkish ambassadors and consulates.

(4) Any report of a crime or a claim that has been submitted to the administration of the related office or establishment, alleging that a crime has been committed that is in connection with the performing of a public duty, shall be sent to the related Office of the Public Prosecution without any delay.

(5) The report of a crime or a claim may be declared in writing or orally, in order to produce a written document.

(6) In cases where, after the conducted investigation, the prosecution phase had started and at this stage it becomes evident that the crime requires a claim, the adjudication shall continue, unless the victim openly refrains from his right to claim.

Reporting of a suspicious death

Article 159 – (1) In cases where there are indications that support the suspicion that a person has died an unnatural death, or if the body/corps could not be identified, the officer of the security forces, the elected

(4) Bir kamu görevinin yürütülmesiyle bağlantılı olarak işlenen iddia edilen bir suç nedeniyle, ilgili kurum ve kuruluş idaresine yapılan ihbar veya şikayet, gecikmeksizin ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

(5) İhbar veya şikayet yazılı veya tutanağa geçirilmek üzere sözlü olarak yapılabilir.

(6) Yürüttülen soruşturma sonucunda kovuşturma evresine geldikten sonra suçun şikayeteye bağlı olduğunu anlaşılmazı halinde; mağdur açıkça şikayetten vazgeçmediği takdirde, yargılamaya devam olunur.

Şüpheli ölümün ihbarı

Madde 159 – (1) Bir ölümün doğal nedenlerden meydana gelmediği kuşkusunu doğuracak bir durumun varlığı veya ölüünün kimliğinin belirlenemesi halinde; kolluk görevlisi, köy muhtarı ya da sağlık veya

head of a village or the individuals empowered with health or burial issues, shall inform the office of the chief public prosecution immediately.

(2) Burial in cases that are regulated by subparagraph one shall be done only upon a written permission of the public prosecutor.

CHAPTER TWO

Interactions related to the investigation

Duty of public prosecutor informed of an offense

Article 160 - (1) As soon as the public prosecutor is informed of a fact that creates an impression that a crime has been committed, either through a report of crime or any other way, he shall immediately investigate the factual truth, in order to make a decision on whether to file public charges or not.

(2) In order to investigate the factual truth and to secure a fair trial, the public prosecutor is obliged, through the judicial security forces, who are under his command, to collect and secure evidence in favor and in disfavor of the suspect, and to protect the rights of the suspect.

cenaze işleriyle görevli kişiler, durumu derhâl Cumhuriyet Başsavcılığına bildirmekle yükümlüdürler.

(2) Birinci fikra kapsamına giren hallerde ölüün gömülmemesi ancak Cumhuriyet savcısı tarafından verilecek yazılı izne bağlıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Soruşturma İşlemleri

Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi

Madde 160 – (1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir surette bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.

(2) Cumhuriyet savcısı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adlı kolluk görevlileri marifetyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür.

Duties and powers of the public prosecutor

Article 161 - (1) The public prosecutor may conduct any kind of exploration either directly or through the judicial security forces under his command; in order to achieve the outcomes mentioned in the above Article, he may demand all kinds of information from all public servants. In cases where there is a need to make a judicial interaction outside of his judicial district in the course of his judicial duties, the Public prosecutor shall ask the public prosecutor at an other district to conduct that interaction.

(2) The members of the judicial security forces are obliged to notify immediately the incidences they have started to handle, the individuals who have been arrested without a warrant, and the initiated measures to the public prosecutor under whose command they perform their duties, and are obliged to execute all orders of this public prosecutor related to the administration of justice without any delay.

(3) The public prosecutor shall deliver the orders to the members of the judicial security forces in written form and in exigent cases orally. The oral

Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri

Madde 161 - (1) Cumhuriyet savcısı, doğrudan doğruya veya emrindeki adlı kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabilir; yukarıdaki maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebilir. Cumhuriyet savcısı, adlı görevi gereğince nezdinde görev yaptığı mahkemenin yargı çevresi dışında bir işlem yapmak ihtiyacı ortaya çıkınca, bu hususta o yer Cumhuriyet savcısından söz konusu işlemi yapmasını ister.

(2) Adlı kolluk görevlileri, el-koydukları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri emrinde çalışıkları Cumhuriyet savcısına derhâl bildirmek ve bu Cumhuriyet savcısının adliyeye ilişkin bütün emirlerini gecikmeksiz yerine getirmekle yükümlüdür.

(3) Cumhuriyet savcısı, adlı kolluk görevlilerine emirleri yazılı; acele hâllerde, sözlü olarak verir. Sözlü emir, en kısa sürede yazılı olarak da bildirilir.

order shall be notified in written form as well, within the shortest period possible.

(4) The other public employees are also obliged to supply the information and documents that are needed during a pending investigation to the requiring public prosecutor without any delay.

(5) Public employees who misuse or neglect their duties stemming from the statute, or duties required of them according to provisions in the statute, as well as superiors and officers of the security forces who misuse or neglect to execute the oral or written demands or orders of the public prosecutors, shall be prosecuted by the public prosecutors in a direct way. Governors and administrative chiefs of districts shall be subject to provisions of the Act on Adjudication of Civil Servants and Other Public Employees, dated 2 December 1999, No. 4483, and the highest degree superiors of the security forces shall be subject to the provisions of adjudication, which are applicable for judges while they are under adjudication for crimes related to their offices.

(6) In cases where the crime

(4) Diğer kamu görevlileri de, yürütülmekte olan soruşturma kapsamında ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri, talep eden Cumhuriyet savcısına vakit geçirmsiz temin etmekle yükümlüdür.

(5) Kanun tarafından kendilerine verilen veya kanun dairesinde kendilerinden istenen adliye ile ilgili görev veya işlerde kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kamu görevlileri ile Cumhuriyet savcılarının sözlü veya yazılı istem ve emirlerini yapmakta kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kolluk amır ve memurları hakkında Cumhuriyet savcılarca doğrudan doğruya soruşturma yapılır. Vali ve kaymakamlar hakkında 2.12.1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri, en üst dereceli kolluk amirleri hakkında ise, hâkimlerin görevlerinden dolayı tâbi oldukları yargılama usulü uygulanır.

(6) Ağır cezayı gerektiren suçüstü hâllerinde, bu Kanunun hükümleri uygulanmak koşuluyla, vali ve kaymakamların

requiring heavy imprisonment is detected in the act, under the requirement that the provisions of this Code be applied, the investigation of crimes committed for personal reasons by the administrative chief of district shall be conducted by the public prosecutor at that city, and investigation of crimes committed by the governor, by the chief public prosecutor at the nearest court district, applying the general provisions. The prosecution of the above mentioned crimes shall be conducted at the court that has subject matter jurisdiction where the investigation had been conducted.

Motion of the public prosecutor for a decision by the judge about the investigation

Article 162 – (1) In cases where the public prosecutor deems it necessary to conduct an interaction of investigation, which can only be conducted by a judge, the public prosecutor shall notify his motion to the Justice of the Peace, where the interaction shall be conducted. The Justice of the Peace shall render a decision conducting an inspection as to whether the requested interaction is legal or not, and shall act accordingly.

kişisel suçlarından dolayı hukularında genel hükümlere göre soruşturma yapılması kaymakamların mensup oldukları İl ve valilerin bulundukları ile en yakın İl Cumhuriyet başsavcısına aittir. Bu suçlarda kovuşturma yapmaya, soruşturmanın yapıldığı yerin görevli mahkemesi yetkilidir.

Soruşturmada Cumhuriyet savcısının hâkim kararı istemi

Madde 162 – (1) Cumhuriyet savcısı, ancak hâkim tarafından yapılabilecek olan bir soruşturma işlemine gerek görürse, istemlerini bu işlemin yapılacağı yerin sult ceza hâkimine bildirir. Sult ceza hâkimini istenilen işlem hakkında, kanuna uygun olup olmadığını inceleyerek karar verir ve gereğini yerine getirir.

Investigation conducted by the Justice of the Peace

Article 163 - (1) In cases where the offense is detected in the act, as well as where there is peril in delay, if the public prosecutor is out of reach or the event is broad and comprehensive and therefore would be beyond the scope of the duties of the public prosecutor, then the Justice of the Peace is also empowered to conduct all necessary interactions of investigation by its own motion.

(2) The superiors and officers of the security forces shall comply with the measures ordered by the Justice of the Peace and shall conduct the ordered investigations.

Judicial security forces and their duties

Article 164 - (1) "Judicial security forces" means the members of the security forces who conduct the interactions related to the investigation, which are indicated in the following Acts: Arts. 8, 9 and 12 of the Act on the Organisation of the Security Forces, dated 4.6.1937, No. 3201; Art. 7 of the Act on the Organisation, Duties and Powers of the Gendarmerie,

Soruşturanın sult ceza hâkimi tarafından yapılması

Madde 163 – (1) Suçüstü hâli ile gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, Cumhuriyet savcısına erişilemiyorsa veya olay genişliği itibarıyla Cumhuriyet savcısının iş gücünü aşyorsa, sult ceza hâkimi de bütün soruşturma işlemlerini yapabilir.

(2) Kolluk âmir ve memurları, sult ceza hâkimi tarafından emredilen tedbirleri alır ve araştırmaları yerine getirirler.

Adlı kolluk ve görevi

Madde 164 – (1) Adlı kolluk; 4.6.1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 8, 9 ve 12 nci maddeleri, 10.3.1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilatı, Görev ve Yetkileri Kanununun 7 nci maddesi, 2.7.1993 tarihli ve 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesi

dated 10.3.1983, No. 2803; Art. 8 of the Decree in Power of an Act on the Organisation and Duties of the State Secretary of Customs, dated 2.7.1993, No. 485; and Art. 4 of the Act on Command of Coast Security, dated 9.7.1982, No. 2692.

(2) The execution of the interactions related to the investigation shall be achieved according to the orders and directions of the public prosecutor, primarily by the judicial security forces. The members of the judicial security forces shall execute the orders of the public prosecutor, which are related to the judicial duties.

(3) Outside of the scope of judicial duties, the judicial security forces are under the command of their superiors.

Judicial duties of other units of security forces

Article 165 – (1) Other units of the security forces are also obliged to fulfill the duties of judicial security forces, if needed, or if the public prosecutor requests. In such cases, the provisions of this Code shall be applicable for the members of the security forces, because of their judicial duties.

ve 9.7.1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 4 üncü maddesinde belirtilen soruşturma işlemlerini yapan güvenlik görevlilerini ifade eder.

(2) Soruşturma işlemleri, Cumhuriyet savcısının emir ve talimatları doğrultusunda öncelikle adlı kolluğa yaptırılır. Adlı kolluk görevlileri, Cumhuriyet savcısının adlı görevlere ilişkin emirlerini yerine getirir.

(3) Adlı kolluk, adlı görevlerin haricindeki hizmetlerde, üstlerinin emrindedir.

Diğer kolluk birimlerinin adlı kolluk görevi

Madde 165 – (1) Gerektiğinde veya Cumhuriyet savcısının talebi halinde, diğer kolluk birimleri de adlı kolluk görevini yerine getirmekle yükümlüdür. Bu durumda, kolluk görevlileri hakkında, adlı görevleri dolayısıyla bu Kanun hükümleri uygulanır.

The power of making an evaluation report

Article 166 – (1) At the end of each year, the Chief public prosecutors shall prepare an evaluation report about the responsible persons at the judicial security forces at that location, and send it to their administrative superiors.

Code of practice

Article 167 – (1) The Ministry of Justice shall issue together with the Ministry of Interior a Code of Practice within six months after this Code becomes enforceable, regulations of the following issues: the qualifications of the members of judicial security forces and their education prior the office, as well as in-service education; their relations with other entities; the procedure of the preparation of the evaluation reports, appointing of them in different sections according to their specialization, and other like issues.

Not complying with the measures of the member of the judicial security forces at the scene of event

Article 168 – (1) The member of the judicial security forces, who has started the interactions related to his duty at the scene of

Değerlendirme raporu yetkisi

Madde 166 – (1) Cumhuriyet başsavcıları her yılın sonunda, o yerdeki adlı kolluğun sorumluları hakkında değerlendirme raporları düzenleyerek, mülki idare amirlerine gönderir.

Yönetmelik

Madde 167 – (1) Adlı kolluk görevlilerinin nitelikleri ve bunların hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimi, diğer hizmet birimleri ile ilişkileri, değerlendirme raporlarının düzenlenmesi, uzmanlık dallarına göre hangi bölgelerde çalıştırılacakları ve diğer hususlar; bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde Adalet ve İçişleri Bakanlıklarında müşterek olarak gerçekleştirilecek yönetmelikte belirlenir.

Adlı kolluğun olay yerinde aldığı tedbirlere uyulmaması halinde yetkisi

Madde 168 – (1) Olay yerinde görevine ait işlevlere başlayan adlı kolluk görevlisi, bunların yapılmasına engel olan veya

event, shall prevent the activities of the individuals who deliberately obstruct his duties, or who do not comply with the measures he issued within his power, until the completion of the interactions, and shall be entitled to use force if necessary.

Recording the interactions conducted during the investigation phase

Article 169 - (1) During the interview or interrogation of the suspect, hearing the witness or expert, or during a judicial inspection and bodily examination, the public prosecutor or the Justice of the Peace shall call in a court recorder. In urgent cases, any person may be called in, and sworn as court recorder.

(2) Any interaction of investigation shall be recorded. The record shall be signed by the member of the judicial security forces, the public prosecutor or the Justice of the Peace, as well as by the court recorder, who had been present.

(3) Where the lawyer was present during an interaction in his capacity as defense counsel or representative, his name and signature shall be taken in to the records as well.

yetkisi içinde aldığı tedbirlere aykırı davranışları, işçiler sonuçlanıncaya kadar ve gerektiğiinde zor kullanarak bundan men eder.

Soruşturma evresinde yapılan işlemlerin tutanağa bağlanması

Madde 169 - (1) Şüphelinin ifadesinin alınması veya sorusu, tanık ve bilirkişinin dinlenmesi veya bir keşif ve muayene sırasında Cumhuriyet savcısı veya sulh ceza hâkiminin yanında bir zabıt kâtibi bulunur. Acele hâllerde, yemin vermek koşuluyla, başka bir kimse, yazman olarak görevlendirilebilir.

(2) Her soruşturma işlemi tutanağa bağlanır. Tutanak, adlı kolluk görevlisi, Cumhuriyet savcısı veya sulh ceza hâkimi ile hazır bulunan zabıt kâtibi tarafından imza edilir.

(3) Müdafî veya vekil sıfatıyla hazır bulunduğu işlemlerle ilgili tutanakta avukatın isim ve imzasına da yer verilir.

(4) Tutanak, işlemin yapıldığı

(4) The record shall contain the place, time and names of the individuals, who were present during or were related to the interactions.

(5) The related parts of the record shall be read out to them, or be submitted to them for reading, in order to get the approval of individuals who were present during the interaction. This situation shall be recorded and signed by the related parties.

(6) In cases where there was a waiver of signature, the record shall indicate the grounds for this.

PART TWO

Filing a public prosecution

CHAPTER ONE

Filing a public prosecution

The duty of filing a public prosecution

Article 170 - (1) The duty to file a public prosecution rests with the public prosecutor.

(2) In cases where, at the end of the investigation phase, collected evidence constitute sufficient suspicion that a crime has been committed, then the public prosecutor shall prepare.

(3) The indictment, addressed to

yeri, zamanı ve işleme katılan veya ilgisi bulunan kimselerin isimlerini içerir.

(5) İşlemde hazır bulunan ilgili lerce onanmak üzere tutanağın kendilerini ilgilendiren kısımları okunur veya okumaları için kendilerine verilir. Bu husus tutanağa yazılarak ilgililere imza ettirilir.

(6) İmzadan kaçınma hâlinde nedenleri tutanağa geçirilir.

İKİNCİ KISIM

Kamu Davasının Açılması

BİRİNCİ BÖLÜM

Kamu Davasının Açılması

Kamu davasını açma görevi

Madde 170 - (1) Kamu davasını açma görevi, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilir.

(2) Soruşturma evresi sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturuyorsa; Cumhuriyet savcısı, bir iddianame düzenler.

the court that has subject matter jurisdiction and venue, shall contain:

- The identity of the suspect,
- His defense counsel,
- Identity of the murdered person, victim or the injured party,
- The representative or legal representative of the victim or the injured party,
- In cases, where there is no danger of disclosure, the identity of the informant,
- The identiy of the claimant,
- The date that the claim had been put forward,
- The crime charged and the related Articles of applicable Criminal Code,
- Place, date and the time period of the charged crime,
- Evidence of the offense,
- Explanation of whether the suspect is in detention or not, and if he is arrested with a warrant, the date he was taken into custody and the date of his arrest with a warrant, and their duration.

(4) The events that comprise the charged crime shall be explained

(3) Görevli ve yetkili mahkeme-ye hitaben düzenlenen iddi-anamede;

- Şüphelinin kimliği,
- Müdafii,
- Makbul, mağdur veya suçtan zarar görenin kimliği,
- Mağdurun veya suçtan zarar görenin vekili veya kanunî temsilcisi,
- Açıklanmasında sakınca bulunmaması halinde ihbarda bulunan kişinin kimliği,
- Şikayette bulunan kişinin kimliği,
- Şikâyetin yapıldığı tarih,
- Yüklenen suç ve uygulanma-sı gereken kanun maddeleri,
- Yüklenen suçun işlendiği yer, tarih ve zaman dilimi,
- Suçun delilleri,
- Şüphelinin tutuklu olup olmadığı; tutuklanmış ise, gözaltına alma ve tutuklama tarihle-ri ile bunların süreleri,
Gösterilir.

(4) İddianamede, yüklenen su-çu oluşturan olaylar, mevcut

in the indictment in accordance to their relationship to the present evidence.

(5) The conclusion section of the indictment shall include not only the issues that are disfavorable to the suspect, but also issues in his favor.

(6) At the conclusion section of the indictment, the following issues shall be clearly stated: which punishment and measure of security as foreseen by the related Law is being requested to be inflicted at the end of the adjudication; in cases where the crime has been committed within the activities of a legal entity, the measure of security to be imposed upon that legal entity.

The power of discretion in filing a public claim

Article 171 – (1) In cases where the requirements for the application of the provisions of “effective remorse, that lift the punishment as a personal ground”, or the provisions of personal impunity are present, the public prosecutor may render the decision that there is no ground for prosecution.

(2) Despite there being sufficient suspicion, the public prosecutor

delillerle ilişkilendirilerek açıklanır.

(5) İddianamenin sonuç kısmında, şüphelinin sadece aleyhine olan hususlar değil, lehine olan hususlar da ileri sürü-lür.

(6) İddianamenin sonuç kısmında, işlenen suç dolayısıyla ilgili kanunda öngörülen ceza ve güvenlik tedbirlerinden hangilerine hükmedilmesinin istediği; suçun tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ilgili tüzel kişi hakkında uygulanabilecek olan güvenlik tedbiri açıkça belirtilir.

Kamu davasını açmada takdir yetkisi

Madde 171 – (1) Cezayı kaldırın şahsî sebep olarak etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanmasını gerektiren koşulların ya da şahsî cezasızlık sebebinin varlığı halinde, Cumhuriyet savcısı kovuştur-maya yer olmadığı kararı verebilir.

(2) 253 üncü maddenin ondo-kuzuncu fikrası hükümleri sak-

may render “the decision on postponing of the filing of the public claim” for a duration of five years for crimes, that are investigated and prosecuted only upon a claim and carry an imprisonment punishment at the upper level of one year or less; the provisions of Article 253, subparagraph 19 are reserved. The individual who suffered from the crime may oppose this decision according to the provisions of Article 173.

- (3) All of the following requirements must have been fulfilled in order to be able to render “the decision on postponing of the filing of the public claim”; the provisions related to mediation are reserved:
  - a) The suspect must not have been convicted for an intended crime priorly with an imprisonment term,
  - b) The investigation that has been conducted must have revealed the belief that, in case of “postponing of the filing of the public prosecution”, the suspect shall refrain from committing further crimes,
  - c) In regard to the suspect and the public, the “postponing of the

li kalmak üzere, Cumhuriyet savcısı, soruşturulması ve ko-vuşturulması şikayeteye bağlı olup, üst sınırı bir yıl veya daha az süreli hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı, yeterli şüphenin varlığına rağmen, kamu davasının açılmasını beş yıl süreyle ertelenmesine karar verebilir. Suçtan zarar gören, bu karara 173 üncü madde hükümlerine göre itiraz edebilir.

(3) Kamu davasının açılmasını ertelenmesine karar verilebilmesi için, uzlaşmaya ilişkin hükümler saklı kalmak üzere;

- a) Şüphelinin daha önce kasıtlı bir suçtan dolayı hapis cezası ile mahkûm olmamış bulunması,
- b) Yapılan soruşturma, kamu davası açılmasının ertelenmesi halinde şüphelinin suç işlemekten çekineceği kanaatini vermesi,
- c) Kamu davası açılmasının ertelenmesinin, şüpheli ve toplum açısından kamu davası açılmasından daha yararlı olması,

“filing of the public prosecution” is more beneficial than would the filing of the public claim,

d) The damage of the victim or the public, which has been occurred through the committed crime has been recovered to the full extend by giving back the same object, by restoring to the circumstances as it was before the crime has been committed, or by paying the damages.

(4) In cases where no crime has been committed during the period of postponement, “decision on no ground for prosecution” shall be rendered. In cases where an intended crime has been committed during the period of postponement, the public claim shall be filed. During the period of postponement, time-limit prescription does not run.

(5) Decisions related to “the postponing of the filing of the public prosecution” shall be recorded in a specified data bank for this purpose. These recordings may only be utilized for the purpose mentioned in this Article, if it has been requested by the public prosecutor, judge, or the court, in relation to an investigation or prosecution.

d) Suçun işlenmesiyle mağdurun veya kamunun uğradığı zararın, aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesi,

koşullarının birlikte gerçekleşmesi gereklidir.

(4) Erteleme süresi içinde kasıtlı bir suç işlenmediği takdirde, kovuşturtmaya yer olmadığına karar verilir. Erteleme süresi içinde kasıtlı bir suç işlenmesi halinde kamu davası açılır. Erteleme süresince zamanaşımı işlemez.

(5) Kamu davasının açılmasını ertelenmesine ilişkin kararlar, bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Bu kayıtlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından istenmesi halinde, bu maddede belirtilen amaç için kullanılabilir.

CHAPTER TWO

“Decision on no ground for prosecution”, opposition to such and returning of the indictment

Decision on no ground for prosecution

Article 172 – (1) In cases where at the end of the investigation phase there is no evidence with sufficient gravity to justify the suspicion which is required to open a public claim, or there is no legal possibility of prosecution, then the public prosecutor shall render a “decision on no ground for prosecution”. This decision shall be notified to the and to the suspect who has been priorly interviewed or interrogated. The decision shall contain the right to oppose, time limit and authority of possible opposition.

(2) An official claim because of the same conduct may not be filed against a suspect for whom the “decision on no ground for prosecution” had been rendered, except if there is new evidence.

Opposition against the decision of the public prosecutor

Article 173 – (1) The victim of the crime may file a motion of opposition within 15 days of the notification of the “decision on no

İKİNCİ BÖLÜM

Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar, İtiraz ve İddianamenin İadesi

Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar

Madde 172 – (1) Cumhuriyet savcısı, soruşturma evresi sonunda, kamu davasının açılması için yeterli şüphe oluşturacak delil elde edilememesi veya kovuşturma olağının bulunmaması hâllerinde kovuşturmaya yer olmadığına karar verir. Bu karar, suçtan zarar gören ile önceden ifadesi alınmış veya soruya çekilmiş şüpheliye bildirilir. Kararda itiraz hakkı, süresi ve mercii gösterilir.

(2) Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildikten sonra yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılamaz.

Cumhuriyet savcısının kararına itiraz

Madde 173 – (1) Suçtan zarar gören, kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın kendisine

ground for prosecution”, with the president of the court of assizes, which is in the nearest location to the court of assizes to which the public prosecutor who rendered this decision is attached.

(2) The motion of opposition shall contain the explanation of events and evidence that would justify the opening of a public claim.

(3) If the president deems it necessary to broaden the investigation in order to render his decision, he may appoint a local Justice of the Peace giving him specific details; if at the end of the proceedings, sufficient grounds for opening a public claim were not discovered, the president shall deny the motion and give reasons for doing so, inflict the costs on the opposing party and shall send the file to the Public prosecutor. The public prosecutor shall notify the decision to the opposing party and to the suspect.

(4) If the president determines that the motion was justified, then the public prosecutor shall prepare an indictment and submit it to the court.

(5) In cases, where the public prosecutor had utilized the power of discretion on the issue

tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde, bu kararı veren Cumhuriyet savcısının yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesine en yakın ağır ceza mahkemesi başkanına itiraz edebilir.

(2) İtiraz dileğesinde, kamu davasının açılmasını gerektirebilecek olaylar ve deliller belirtilir.

(3) Başkan, kararını vermek için soruşturmanın genişletilmesine gerek görür ise bu hususu açıkça belirtmek suretiyle, o yer sulu ceza hâkimini görevlendirebilir; kamu davasının açılması için yeterli nedenler bulunmazsa, istemi gereklili olarak reddeder; itiraz edeni giderlere mahkûm eder ve dosyayı Cumhuriyet savcısına gönderir. Cumhuriyet savcısı, kararı itiraz edene ve şüpheliye bildirir.

(4) Başkan istemi yerinde bursa, Cumhuriyet savcısı iddianame düzenleyerek mahkemeve verir.

(5) Cumhuriyet savcısının kamu davasının açılması hususunda takdir yetkisini kul-

of not bringing a public claim, the provisions of this Article are not applicable.

(6) If the motion of opposition was denied and there is new evidence of the offense, the public prosecutor shall only be entitled to file an official claim, if the president of the court of assizes, who had rendered a decision upon this written application, shall rule on opening a new claim.

Return of indictment

Article 174 – (1) The trial court shall examine the whole document related to the investigation phase within fifteen days of the delivery of the indictment and investigation documents, and in cases where the following missing parts and errors are discovered, shall return the indictment with a decision thereof, describing them and returning it to the public prosecutors' office:

a) The indictment was produced in violation of the provisions of Article 170,

b) The indictment was produced without collecting evidence that would effect the proving the crime with certainty,

landığı hâllerde bu madde hükmü uygulanmaz.

(6) İtirazın reddedilmesi halinde; Cumhuriyet savcısının, yeni delil varlığı nedeniyle kamu davasını açabilmesi, önceden verilen dilekçe hakkında karar vermiş olan ağır ceza mahkemesi başkanının bu hususta karar vermesine bağlıdır.

İddianamenin iadesi

Madde 174 – (1) Mahkeme tarafından, iddianamenin ve soruşturma evrakının verildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde soruşturma evresine ilişkin bütün belgeler incelendikten sonra, eksik veya hatalı noktalardan belirtilmek suretiyle;

a) 170 inci maddeye aykırı olarak düzenlenen,

b) Suçun sübütuna etki edeceği mutlak sayılan mevcut bir delil toplanmadan düzenlenen,

c) Önödemeye veya uzlaşmaya tâbi olduğu soruşturma dosyasından açıkça anlaşılan işlerde önödeme veya uzlaşma usulü uygulanmaksızın düzenlenen,

c) The indictment was produced in crimes that are according to the file of investigation, clearly falling under the provisions of "the settlement of the case on the payment of the fine", or "mediation", without applying these mentioned procedures.

(2) The indictment shall not be returned because of the legal description of the crime.

(3) In cases where the indictment had not been returned the latest at the end of the time limit as indicated in subparagraph one, it shall be considered as accepted.

(4) After the indictment has been returned, the public prosecutor shall complete the missing points and correct the errors as shown in the decision and if there is no situation that requires the issuing of the decision on no ground for prosecution, he shall issue a new indictment and send it to the court. The indictment shall not be returned again based on reasons that had not been indicated in the first decision.

(5) Public prosecutor may file a motion of opposition against the decision to return the indictment.

İddianamenin Cumhuriyet Başsavcılığına iadesine karar verilir.

(2) Suçun hukukî nitelendirilmesi sebebiyle iddianame iade edilemez.

(3) En geç birinci fikrada belirtilen süre sonunda iade edilmeyen iddianame kabul edilmiş sayılır.

(4) Cumhuriyet savcısı, iddianamenin iadesi üzerine, kararda gösterilen eksiklikleri tamamlandıktan ve hatalı noktaları düzelttikten sonra, kovuşturmayla yer olmadığı kararı vermesini gerektiren bir durumun bulunmaması halinde, yeniden iddianame düzenleyerek dosyayı mahkemeye gönderir. İlk kararda belirtilmeyen sebeplerle dayanılarak yeniden iddianamenin iadesi yoluna gidilemez.

(5) İade kararına karşı Cumhuriyet savcısı itiraz edebilir.

BOOK THREE
Prosecution Phase

PART ONE
The running of the public claim

CHAPTER ONE
Preparation of the main trial

Admissibility of indictment and preparation of the main trial

Article 175 – (1) As soon as the indictment has been approved, the public claim shall be considered as filed and the phase of prosecution shall start.

(2) After the indictment has been approved, the court shall set a day for the main trial and summons the individuals who should be present during the main hearing.

Notification of the indictment to the accused and summoning of the accused

Article 176 – (1) The indictment and summons shall be notified to the accused all together.

(2) The summons that shall be notified to the accused who is not under arrest with a warrant, shall contain a notice stating that if he does not appear without an excuse, he shall be subpoenaed.

Kitabın Adı

ÜÇÜNCÜ KİTAP
Kovuşturma Evresi

BİRİNCİ KİSIM
Kamu Davasının Yürütlmesi

BİRİNCİ BÖLÜM
Duruşma Hazırlığı

İddianamenin kabulü ve duruşma hazırlığı

Madde 175 – (1) İddianamenin kabulüyle, kamu davası açılmış olur ve kovuşturma evresi başlar.

(2) Mahkeme, iddianamenin kabulünden sonra duruşma günü belirler ve duruşmada hazır bulunması gereken kişileri çağırır.

İddianamenin sanığa tebliğ ve sanığın çağrılmaması

Madde 176 – (1) İddianame, çağrı kâğıdı ile birlikte sanığa tebliğ olunur.

(2) Tutuklu olmayan sanığa tebliğ olunacak çağrı kâğıdı na mazereti olmaksızın gelmediğinde zorla getirileceği yazılırlar.

Jelani Jefferson Exum

(3) The accused under arrest with a warrant shall be summoned through notification of the date of the main trial. The accused shall be asked, whether he has any motion in order to make his defense during the main trial and told to mention them if there are any; his defense counsel shall also be summoned together with the accused. This interaction shall be conducted in the correctional facility and the arrestee shall be arraigned in front of the clerk of the facility or of a personnel who is appointed to do this duty; a record of this interaction shall be produced.

(4) According to the subparagraphs listed above, it is required that between the notification of the summons and trial day, there must be at least a period of one week.

Request by the suspect in order to collect defense evidence

Article 177 – (1) In cases where the accused requests to summon the witness or expert to appear in the main trial, or requests defense evidence to be collected, he shall submit his written application thereof, indicating the events they are related to, at least five days prior to the day of

(3) Tutuklu sanığın çağrılmaması duruşma gününün tebliği suretiyle yapılır. Sanıkta duruşmada kendisini savunmak için bir istemde bulunup bulunmayacağı ve bulunacaksız ne den ibaret olduğunu bildirmesi istenir; müdafii de sanıkla birlikte davet olunur. Bu işlem, tutuklunun bulunduğu ceza infaz kurumunda cezaevi kâtibi veya bu işle görevlendirilen personel yanına getirilerek tutanak tutulmak suretiyle yapıılır.

(4) Yukarıdaki fikralar gereğince, çağrı kâğıdının tebliğiyle duruşma günü arasında en az bir hafta süre bulunması gereklidir.

Sanığın savunma delillerinin toplanması istemi

Madde 177 – (1) Sanık, tanık veya bilirkişinin davetini veya savunma delillerinin toplanmasını istediğiinde, bunların ilişkin olduğu olayları göstermek suretiyle bu husustaki dilekçesini duruşma gününden en az beş gün önce mahkeme başkanına veya hâkimle verir.

the main hearing, with the president of the court, or the trial judge.

(2) The ruling about this written application shall be notified to him immediately.

(3) The approved requests of the accused shall also be notified to the public prosecutor.

Directly bringing the witness and expert whose summons was denied

Article 178 – (1) In cases where the president of the court or the trial judge denies the written application of summoning the witness or the expert shown by the accused or the intervening party, the accused or the intervening party may bring these individuals along to the main hearing. These individuals shall be heard at the main trial.

Notification of the names and addresses of summoned witnesses to the accused and to public prosecutor

Article 179 – (1) The accused shall give the names and addresses of the witnesses whom he is going to summons directly or bring them along with him to the main hearing to the

(2) Bu dilekçe üzerine verilecek karar, kendisine derhâl bildirilir.

(3) Sanığın kabul edilen istemeleri, Cumhuriyet savcısına da bildirilir.

Çağrılması reddedilen tanığın ve uzman kişinin doğrudan mahkemeye getirilmesi

Madde 178 – (1) Mahkeme başkanı veya hâkim, sanığın veya katılanın gösterdiği tanık veya uzman kişinin çağrılması hakkında dilekçeyi reddettiğinde, sanık veya katılan o kişileri mahkemeye getirebilir. Bu kişiler duruşmada dinlenir.

Çağrılan tanıkların ad ve adreslerinin sanığa ve Cumhuriyet savcısına bildirilmesi

Madde 179 – (1) Sanık, doğrudan doğruya davet ettireceği veya duruşma sırasında getireceği bilirkişi ve tanıkların ad ve adreslerini Cumhuriyet savcısına makul süre içinde bildirir.

public prosecutor in a timely manner.

(2) Also if the public prosecutor is going to summons other individuals either upon the decision of the president of the court or the trial judge, or by its own motion directly, he shall as well give the names and addresses of these individuals who are not named in the indictment, or who are beyond the witnesses and experts invited upon the request of the accused, in a timely manner to the accused.

Hearing of witnesses and experts through a delegated member of the court or the way of rogatory.

Article 180 – (1) In cases where a witness or an expert is not able to appear at the trial for a long time period, the duration of which is unknown beforehand, because of an illness, disability or because of another reason that cannot be overcome, then the court may rule that he shall be heard by a member of the court or by letter of the rogatory.

(2) This provision shall also apply in cases, where the witness and the expert are residing in a location outside of

(2) Cumhuriyet savcısı da, iddianamede gösterilen veya sanığın istemi üzerine davet edilen tanık ve bilirkişiler dışında gerek mahkeme başkanı veya hâkim kararıyla, gerek kendiliğinden başka kimseleri davet ettierecek ise bunların ad ve adreslerini sanığa yine makul süre içinde bildirir.

Tanık ve bilirkişinin naiple veya istinabe yoluyla dinlenmeleri

Madde 180 – (1) Hastalık veya malüllük veya giderilmesi olanağı bulunmayan başka bir nedenle bir tanık veya bilirkişinin uzun ve önceden bilinmeyen bir zaman için duruşmada hazır bulunmasının olanaklı bulunmayacağı anlaşılsa, mahkeme onun bir naiple veya istinabe yoluyla dinlenmesine karar verebilir.

(2) Bu hükmü, konutlarının yetkili mahkemenin yargı çevresi dışında bulunmasından dolayı

the jurisdiction of the competent court, and therefore it would be difficult to summon them.

(3) Within the borders of the metropolitan municipality, the trial court shall not rule on hearing the claimant, the intervening party, the accused, the defense counsel or the representative, witness and experts through an appointed member of the court, unless there is a necessity.

(4) If the appointed court is within the borders of the metropolitan municipality, than it shall conduct the necessary interactions within the borders of the metropolitan municipality without sending the files back, even if the related persons are not within his jurisdiction.

(5) If available, the witness or the expert shall be heard through a simultaneously vision and voice transmitting video-conference link. Principles and procedure of establishing the video-conference link and how to use this technology shall be regulated in an internal regulation.

getirilmesi zor olan tanık ve bilirkişinin dinlenmesinde de uygulanır.

(3) Davayı görmekte olan mahkeme, zorunluluk olmadıkça, büyükşehir belediye sınırları içerisinde bulunan şikayetçi, katılan, sanık, müdafi veya vekil, tanık ve bilirkişilerin istinabe yoluyla dinlenmesine karar veremez.

(4) İstinabe olunan mahkeme, büyükşehir belediye sınırları içerisinde ise, ilgililer kendi yargı çevresinde bulunmasa da büyükşehir belediye sınırları içerisinde yerine getirilmesi gereken istinabe evrakını geri çevirmeksizin gerektiğini yapar.

(5) Yukarıdaki fikralar içeriğine göre tanık veya bilirkişinin aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle dinlenebilmeleri olanağının varlığı hâlinde bu yöntem uygulanarak ifade alınır. Buna olanak verecek teknik donanımın kurulmasına ve kullanılmasına ilişkin esas ve usuller yönetmelikte gösterilir.

Notification of the day that the witness and accused shall be heard

Article 181 – (1) The day that was appointed to hear the witness or the experts shall be notified to the public prosecutor, to the victim, to his representative, to the accused and to the defense counsel. A copy of the record thereon shall be handed out to the public prosecutor and the defense counsel, who were present.

(2) In cases where a repeat judicial inspection and bodily examination are needed, the provisions of the above mentioned paragraph shall be applied.

(3) The accused who is under arrest with a warrant, may request to be present during such interactions that shall be conducted in the court where he is in detention only. However, in cases where the judge or the court deems it necessary, it can be ruled that also the suspect or accused who is under arrest with a warrant be present during such interactions.

Tanık ve bilirkişinin dinleneceği günün bildirilmesi

Madde 181 – (1) Tanık veya bilirkişilerin dinlenmesi için belirlenen gün, Cumhuriyet savcısına, suçtan zarar görene, vekiline, sanığa ve müdafiine bildirilir. Düzenlenen tutanağın örneği hazır bulunan Cumhuriyet savcısına ve müdafie verilir.

(2) Yeniden keşif ve muayeneye ihtiyaç duyulursa, yukarıdaki fikra hükümleri uygulanır.

(3) Tutuklu olan sanık, ancak tutuklu bulunduğu yer mahkemesinde yapılacak bu tür işerde hazır bulundurulmasını isteyebilir. Ancak, hâkim veya mahkeme tarafından zorunlu sayılan hâllerde tutuklu bulunan şüpheli veya sanığın da bu tür işerde hazır bulunmasına karar verilebilir.

CHAPTER TWO

Main hearing

Open trials

Article 182 – (1) Main hearing is open to the public.

(2) In cases, where it is strictly necessary in respect to public morale or public security, the court may rule that the main hearing be conducted partially or wholly closed to the public.

(3) The decision about exclusion of the public, which shall be furnished with reasons, as well as the judgment, shall be announced in the open main hearing.

Ban of using voice and vision recording devices

Article 183 – (1) Except the provisions of the fifth subparagraph of Article 180 and the fourth subparagraph of Article 196, it is forbidden to use in the justice building and after the main hearing has started within the court room, any device that makes a voice or vision recording and transmits it. This provision shall also apply during the other judicial interactions enacted within the judicial building and outside of the building.

İKİNCİ BÖLÜM

Duruşma

Duruşmanın açıklığı

Madde 182 – (1) Duruşma herkese açıktır.

(2) Genel ahlâkin veya kamu güvenliğinin kesin olarak gerekli olduğu hâllerde, duruşmanın bir kısmının veya tamamının kapalı yapılmasına mahkemece karar verilebilir.

(3) Duruşmanın kapalı yapılması konusundaki gerekçeli karar ile hükmü açık duruşmada açıklanır.

Ses ve görüntü alıcı aletlerin kullanılması yasağı

Madde 183 – (1) 180 inci maddenin beşinci fıkrası ile 196 ncı maddenin dördüncü fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, adliye binası içerisinde ve duruşma başladıkten sonra duruşma salonunda her türlü sesli veya görüntülü kayıt veya nakil olanağı sağlayan aletler kullanılamaz. Bu hükmü, adliye binası içerisinde ve dışındaki diğer adlı işlemlerin icrasında da uygulanır.

Decision about excluding the public

Article 184 – (1) The session of the main hearing, which shall be conducted upon the request of excluding the public in cases as listed in Article 182, shall be conducted closed to the public, upon request or by the court's own motion.

Mandatory closed main hearing

Article 185 – (1) Main hearing related to the accused who has not attained the age of 18 shall be conducted closed to the public; the judgment shall be announced in a closed session as well.

Recording the decision on a closed session and its grounds

Article 186 – (1) The decision on closing the main hearing to the public shall be taken into the records, together with its grounds.

The right to be present at a closed session

Article 187 – (1) The court may permit some individuals to be present during a main hearing that is closed to the public. In such cases, these individuals shall be warned about not

Açıklığın kaldırılması hakkında karar

Madde 184 – (1) 182 nci maddede gösterilen hâllerde, açıklığın kaldırılması istemine ilişkin olarak yapılacak duruşma, istem üzerine veya mahkemece uygun görülsürse kapalı yapılır.

Zorunlu kapalılık

Madde 185 – (1) Sanık, onsekiz yaşını doldurmamış ise duruşma kapalı yapılır; hükmü de kapalı duruşmada açıklanır.

Kapalılık kararının ve nedenlerinin yazılması

Madde 186 – (1) Açıklığın kaldırılması kararı, nedenleriyle birlikte tutanağa geçirilir.

Kapalı duruşmada bulunabilme

Madde 187 – (1) Kapalı duruşmada mahkeme, bazı kişilerin hazır bulunmasına izin verebilir. Bu hâlde adı geçenler, duruşmanın kapalı olmasını gerektiren hususları açıklamama-

revealing the issues that required the main hearing to be closed and this issue shall be taken into the records.

(2) The content of a closed main hearing shall not be disseminated by any means of the media.

(3) If the content of an open main hearing impair the national security or public morale or would jeopardize the respect, honor and rights of individuals or would influence individuals to commit crimes, then the court may put a ban on broadcasting such content, in order to prevent those harms and shall make this ruling adequately related to the whole or some parts of the contents of the main hearing and declare its decision in the open trial.

The individuals to be present at the main hearing

Article 188 – (1) During the main hearing, the presence of the judges who are going to render the judgment, and the public prosecutor, as well as the court recorder and in cases where the Statute accepts a mandatory defense counsel, the presence of the defense counsel, are required.

Duruşmada hazır bulunacaklar

Madde 188 – (1) Duruşmada, hükmeye katılacak hâkimler ve Cumhuriyet savcısı ile zabıt kâtibinin ve Kanunun zorunlu müdafiliği kabul ettiği hâllerde müdafiin hazır bulunması şarttır.

(2) Suhûl ceza mahkemelerinde yapılan duruşmalarda Cumhuriyet savcısı bulunmaz.

ları bakımından uyarılırlar ve bu husus tutanağa yazılır.

(2) Kapalı duruşmanın içeriği hiçbir iletişim aracıyla yayımlanamaz.

(3) Açık duruşmanın içeriği, millî güvenliğe veya genel ahlâka veya kişilerin saygınlık, onur ve haklarına dokunacak veya suç işlemeye kıskırtacak nitelikte ise; mahkeme, bunları önlemek amacıyla ile ve gerektiği ölçüde duruşmanın içeriğinin kısmen veya tamamen yayımlanmasını yasaklar ve kararını açık duruşmada açıklar.

(2) There shall be no public prosecutor present during a main hearing conducted at the Courts of the Peace in criminal matters.

(3) If the main hearing shall not be concluded in one single session, a spare member may be present during the hearings, who shall replace any member who would be unable to be present for any reason and participate in voting.

Participation of more than one public prosecutor and lawyer to the main hearing

Article 189 – (1) More than one public prosecutor and more than one lawyer may take part in the main hearing at the same time; they may also share the work.

Interruption

Article 190 – (1) The main hearing shall be conducted without interruption until the judgment is rendered. However, in necessary circumstances the main hearing may be interrupted in a way that permits that the trial may be conducted within a reasonable time.

(2) If the time limit prescribed in Article 176 is not observed, the

(3) Bir oturumda bitmeyecek davada, herhangi bir nedenle bulunamayacak üyenin yerine geçmek ve oya katılmak üzere yedek üye bulundurulabilir.

Birden çok Cumhuriyet savcısı ve avukatın duruşmaya katılması

Madde 189 – (1) Birden çok Cumhuriyet savcısı ve birden çok avukat aynı zamanda duruşmaya katılabilecekleri gibi aralarında işbölümü de yapabilirler.

Ara verme

Madde 190 – (1) Duruşmaya, ara verilmeksızın devam edilecek hâlde verilir. Ancak, zorunlu hâllerde davanın makul sürede sonuçlandırılması olanaklı kılacak surette duruşmaya ara verilebilir.

(2) 176 ncı maddede belirlenen süreye uyulmamış ise duruşmaya ara verilmesini istemeye

accused shall be reminded about his right of requesting the interruption of main hearing.

Beginning of the main hearing

Article 191 – (1) Through establishing whether the accused and his defense counsel are present, if the witnesses and experts who had been summoned have appeared, the main hearing shall start. The accused shall not be handcuffed at the main hearing. The presiding judge or trial judge declares the beginning of the main hearing through reading out the decision on the admissibility of the indictment.

(2) The witnesses shall be asked to leave the courtroom.

(3) In the main trial the following interactions shall be conducted in the listed order:

a) The open identity of the accused shall be determined and knowledge about his personal and economic situation shall be obtained from him,

b) The indictment or the document substituting the indictment shall be read,

c) The accused shall be notified of his legal right of silence related to the crime he is charged

hakkı olduğu sanığa hatırlatılır.

Duruşmanın başlaması

Madde 191 – (1) Sanığın ve müdafinin hazır bulunup bulunmadığı, çağrılmış tanık ve bilirkişilerin gelip gelmedikleri saptanarak duruşmaya başlanır. Sanık, duruşmaya bağısız olarak alınır. Mahkeme başkanı veya hâkim, duruşmanın başladığını, iddianamenin kabulü kararını okuyarak açıklar.

(2) Tanıklar duruşma salonundan dışarı çıkarılırlar.

(3) Duruşmada, sırasıyla;

a) Sanığın açık kimliği saptanır, kişisel ve ekonomik durumu hakkında kendisinden bilgi alınır,

b) İddianame veya iddianame yerine geçen belge okunur,

c) Sanığa, yüklenen suç hakkında açıklamada bulunmamasının kanunî hakkı olduğu ve 147 nci maddede belirtilen diğer hakları bildirilir,

d) Sanık açıklamada bulunma-

of, and of his other rights, which are listed in Article 147,

d) When the accused states that he is ready to give explanations, he shall be interrogated according to the rules.

Duty of presiding judge or trial judge

Article 192 – (1) Presiding judge or trial judge shall conducts the main hearing, interrogate the accused and provide for the presentation of evidence.

(2) If one of the related parties objects on the grounds that the presiding judge's order related to a measure concerning the administration of the main hearing is legally inadmissible, the court issues a ruling upon this point.

Failure of the accused to appear

Article 193 – (1) The main hearing shall not be conducted about the accused who fails to appear; the legal exceptions are reserved. If the accused fails to establish sufficient grounds for his absence, he shall be ordered to appear by subpoena.

(2) The main trial may be concluded in the absence of the accused, even if he has not been interrogated as to the merits of

ya hazır olduğunu bildirdiğinde, usulüne göre sorusu yapılr.

Başkan veya hâkimin görevi

Madde 192 – (1) Mahkeme başkanı veya hâkim, duruşmayı yönetir ve sanığı soruya çeker; delillerin ikame edilmesini sağlar.

(2) Duruşmada ilgili olanlardan biri duruşmanın yönetimine ilişkin olarak mahkeme başkanı tarafından emrolunan bir tedbirin hukucken kabul edilemeyeceğini öne sürerse mahkeme, bu hususta bir karar verir.

Sanığın duruşmada hazır bulunmaması

Madde 193 – (1) Kanunun ayrik tuttuğu hâller saklı kalmak üzere, hazır bulunmayan sanık hakkında duruşma yapılmaz. Gelmemesinin geçerli nedeni olmayan sanığın zorla getirilmesine karar verilir.

(2) Sanık hakkında, toplanan delillere göre mahkûmîyet dışında bir karar verilmesi gerekl

the case, if the collected evidence is sufficient to give a judgment other than conviction.

When the accused escapes from the courtroom

Article 194 – (1) The presence of the accused who appears at the court shall be secured during the main hearing and the court shall take necessary measures to prevent his escape.

(2) If the accused escapes or does not appear in the following hearing after the interruption, and if earlier he was interrogated about the case, and his presence is considered no longer necessary by the court, then the main hearing may be conducted in his absence.

Main hearing in the absence of accused

Article 195 – (1) If the crime requires as punishment a judicial fine or confiscation as a single punishment or in conjunction, then the main hearing shall be conducted, even if the accused fails to appear. In such cases, the summons sent to the accused shall include that the main hearing shall be conducted, even if he fails to appear.

tiği kamışına varılırsa, sorusu yapılmamış olsa da dava yokluğunda bitirilebilir

Saniğin mahkemeden uzaklaşması

Madde 194 – (1) Mahkemeye gelen saniğin duruşmanın devamı süresince hazır bulunması sağlanır ve savuşmasının önüne geçmek için mahkeme gereken tedbirleri alır.

(2) Sanık savuşur veya ara vermeyi izleyen oturuma gelmezse, önceden soruya çekilmiş ve artık hazır bulunmasına mahkemece gerek görülmeye, dava yokluğunda bitirilebilir.

Saniğin yokluğunda duruşma

Madde 195 – (1) Suç, yalnız veya birlikte adlı para cezasını veya müsadereyi gerektirmekte ise; sanık gelmese bile duruşma yapılabilir. Bu gibi hâllerde saniğa gönderilecek davetiyede gelmese de duruşmanın yapılacağı yazılır.

Accused exempted from the main hearing

Article 196 – (1) In cases where the accused, who has already been interrogated by the court, or his defense counsel, who has a power of attorney related to this case requests, the Court may exempt the accused from the obligation to be present during the main hearing.

(2) Except for the crimes that require imprisonment as lower level for five years and up, the accused may be interrogated by a judge in another court district. The day that is set for the interrogation shall be informed to public prosecutor, to the accused and to his defense counsel. There is no obligation for the public prosecutor and the defense counsel to be present during the interrogation. Before his interrogation, the accused shall be asked if he wishes to be interrogated in the competent court or not.

(3) The record of the interrogation shall be read during the main hearing.

(4) According to the contents of the above-mentioned paragraphs, if there is a

Saniğin duruşmadan bağısk tutulması

Madde 196 – (1) Mahkemece sorusu yapılmış olan sanık veya bu hususta sanık tarafından yetkili kılındığı hâllerde müdafii isterse, mahkeme saniği duruşmada hazır bulunmaktan bağısk tutabilir.

(2) Sanık, alt sınırı beş yıl ve daha fazla hapis cezasını gerektiren suçlar hariç olmak üzere, istinabe suretiyle soruya çekilebilir. Soru için belirlenen gün, Cumhuriyet savcısı ile sanık ve müdafiine bildirilir. Cumhuriyet savcısı ile müdafiin soru sırasında hazır bulunması zorunlu değildir. Sorusundan önce saniğa, ifadesini esas mahkemesi huzurunda vermek isteyip istemediği sorulur.

(3) Soru tutanağı duruşmada okunur.

(4) Yukarıdaki fikralar içeriğine göre saniğin aynı anda görsütlü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle sorusunun yapılabilmesi olanağının varlığı hâlinde bu yöntem uygulanarak soru yapılır.

possibility of broadcasting simultaneously vision and voice transmitting video conference, this technology shall be used for the interrogation of the accused.

(5) If as a result of some obligatory situations, such as illness or disciplinary measure or other necessary grounds, the arrested individual has been transferred to a hospital or to a jail, which is not in the same jurisdiction with the trial court, the court may decide, that the accused shall not be transferred to the main hearing for a hearing that the court deems the presence of the accused is not necessary, if the accused had been interrogated previously.

(6) If it is difficult to be present at the trial for the accused who is in a foreign country during the determined trial day, the trial may be conducted on an earlier date, or he can be interrogated by letter of rogatory.

Ability of the accused to send a defense counsel

Article 197 – (1) Even if the accused is not present, his defense counsel has the power to be present in all sessions of the main hearing.

(5) Hastalık veya disiplin önleme ya da zorunlu diğer nedenlerle yargılamanın yapıldığı yargı çevresi dışındaki bir hastahane veya tutukevine nakledilmiş olan sanığın, sorgusu yapılmış olmak koşuluyla, hazır bulunulmasına gerek görülmeyen oturumlar için getirilmemesine mahkemece karar verebilir.

(6) Yurt dışında bulunan sanığın, belirlenen duruşma tarihinde hazır bulunmasının zorluğu halinde, bu tarihten önce duruşma açılarak veya istinabe suretiyle sorgusu yapılabilir.

Sanığın müdafi gönderebilmesi

Madde 197 – (1) Sanık hazır bulunmasa da müdafii bütün oturumlarda hazır bulunmak yetkisine sahiptir.

Condition of reinstatement in cases of conducted trial in the absence of the accused

Article 198 – (1) If the main hearing had been conducted while the accused was absent, the accused may claim reinstatement of the decisions and interactions of the court, supported by lawful causes, within one week after he is notified, in order to abolish the results that have occurred because of the expiring time limitation.

(2) However, if the accused was not present during the main hearing because he was excused from the obligation to be present at the main hearing upon his request, or he had benefited from the privilege to be represented by a defense counsel, he shall not have the right to request reinstatement.

Subpoena of the accused

Article 199 – (1) The court may always decide that the accused be present during the main hearing and render a subpoena decision against the accused or an apprehension order at any time.

Sanık hazır bulunmaksızın yapılan duruşmada eski hâle getirme koşulu

Madde 198 – (1) Duruşma, sanık hazır bulunmaksızın yapılmışsa, mahkemenin karar ve işlemlerinin kendisine tebliği tarihinden itibaren bir hafta içinde, sürenin geçmesinden doğan sonuçları gidermek için sanık, kanunu nedenlere dayanarak, mahkemenin o karar ve işlemleri hakkında eski hâle getirme isteminde bulunabilir.

(2) Ancak, sanık kendi istemi üzerine duruşmadan bağışık tutulmuş veya müdafii aracılığıyla temsil edilmek yetkisini kullanmış olursa artık eski hâle getirme isteminde bulunamaz.

Sanığın zorla getirilebilmesi

Madde 199 – (1) Mahkeme, sanığın hazır bulunmasına ve zorla getirme kararı veya yakalama emriyle getirilmesine her zaman karar verebilir.

When an accused may be excluded from court during the interrogation

Article 200 – (1) If there is a fear that one of the accomplices of the accused or a witness would not tell the truth in presence of the accused, then the court may decide to exclude that particular accused from courtroom during the interrogation and hearing.

(2) When the accused is brought in again, the records shall be read out and, if necessary, the content of the records shall be explained.

Posing direct questions

Article 201 – (1) The public prosecutor, defense counsel or the lawyer who participates at the main hearing as a representative may ask direct questions to the accused, to the intervening party, to the witnesses, to experts, and to other summoned individuals, adhering to the rules of discipline at the main hearing. The accused and the intervening party may also direct questions with the help of the chief justice or judge. If there is an objection against the directed questions, then the president of the court

Sorgu sırasında sanığın mahkeme salonundan çıkarılabilirliği

Madde 200 – (1) Sanığın yüzüne karşı suç ortaklarından birinin veya bir tanığın gerçeği söylemeyeceğinden endişe edilirse, mahkeme, soru ve dinleme sırasında o sanığın mahkeme salonundan çıkarılmasına karar verebilir.

(2) Sanık tekrar getirildiğinde, tutanaklar okunur ve gerektiğinde içeriği anlatılır.

Doğrudan soru yönetme

Madde 201 – (1) Cumhuriyet savcısı, müdafi veya vekil sıfatıyla duruşmaya katılan avukat; sanığa, katılana, tanıklara, bilirkişilere ve duruşmaya çağrılmış diğer kişilere, duruşma disiplinine uygun olarak doğrudan soru yöneltebilirler. Sanık ve katılan da mahkeme başkanı veya hâkim aracılığı ile soru yöneltebilir. Yönetilen soruya itiraz edildiğinde sorunun yönetilmesinin gerekip gerekmediğine, mahkeme başkanı karar verir. Gerektiğinde ilgililer yeniden soru sorabilir.

renders a decision if the question may be asked or not. Related persons may re-ask questions, if necessary.

(2) The members of a court, that is functioning as a panel, are entitled to ask questions to the individuals who are mentioned in the subparagraph one.

Cases where the presence of an interpreter is required

Article 202 – (1) If the accused or victim of the offense does not speak enough Turkish in order to express himself, the essential points of the accusation and the defense shall be translated by an interpreter appointed by the court.

(2) The essential points of the accusation and the defense shall be explained to the accused or to the victim, who is handicapped, in a manner that they can understand them.

(3) The provisions of this article are also applicable at hearings of the suspect, victim and witnesses in the investigation phase. The interpreter shall be appointed by the judge or the public prosecutor at this phase.

(2) Heyet halinde görev yapan mahkemelerde, heyeti oluşturan hâkimler, birinci fikrada belirtilen kişilere soru sorabilir.

Tercüman bulundurulacak hâller

Madde 202 – (1) Sanık veya mağdur, meramını anlatabilecek ölçüde Türkçe bilmeyorsa; mahkeme tarafından atanın tercüman aracılığıyla duruşmadaki iddia ve savunmaya ilişkin esaslı noktalar tercüme edilir.

(2) Engelli olan sanığa veya mağdura, duruşmadaki iddia ve savunmaya ilişkin esaslı noktalar, anlayabilecekleri biçimde anlatılır.

(3) Bu madde hükümleri, soruşturma evresinde dinlenen şüpheli, mağdur veya tanıklar hakkında da uygulanır. Bu evrede tercüman, hâkim veya Cumhuriyet savcısı tarafından atanır.

THIRD CHAPTER**The order and discipline at the main hearing****The power of the judge or the presiding judge**

Article 203 – (1) The order at the main hearing shall be provided by the president of the court or judge.

(2) The president of the court or judge, without restricting his right of defense, shall order to exclude from the courtroom an individual who violates the order of the main hearing.

(3) If the person excluded from the courtroom resists or causes any confusion, he shall be arrested without warrant and, except for the lawyers, shall be put immediately in a discipline imprisonment for up to four days upon the decision of judge or court. However, disciplinary imprisonment is not applicable for children.

The exclusion of the accused

Article 204 – (1) The accused shall be excluded from the courtroom, if his behavior causes a danger of hampering the proper conducting of the main hearing. If the court deems the presence of the accused unnecessary after

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Duruşmanın Düzen ve Disiplini**Hâkim veya başkanın yetkisi**

Madde 203 – (1) Duruşmanın düzeni, mahkeme başkanı veya hâkim tarafından sağlanır.

(2) Mahkeme başkanı veya hâkim, duruşmanın düzenini bozan kişinin, savunma hakkının kullanılmasını engellememek koşuluyla salondan çıkarılmasını emreder.

(3) Kişi dışarı çıkarılması sırasında direnç gösterir veya karışıklıklara neden olursa yakalanır ve hâkim veya mahkeme tarafından, avukatlar hariç, verilecek bir kararla derhâl dört güne kadar disiplin hapsine konulabilir. Ancak çocuklar hakkında disiplin hapsi uygulanmaz.

Sanığın dışı çıkarılması

Madde 204 – (1) Davranışları nedeniyle, hazır bulunmasının duruşmanın düzenli olarak yürütülmesini tehlkiye sokacağı anlaşıldığından sanık, duruşma salonundan çıkarılır. Mahke-

considering the situation of the file in respect to defense rights, then it shall continue to conduct the main hearing and conclude the case in the absence of the accused. However, if the accused has no defense counsel, the court shall ask the Bar Association to appoint a defense counsel on his behalf. When it has been decided to let the accused into the courtroom again, the proceedings conducted in his absence shall be explained to him.

The interactions related to offenses committed during the trial

Article 205 – (1) If an individual commits a crime during the main trial, the court shall establish this fact, and produce a record about it and shall send the record to the authority that has jurisdiction; it is also entitled to render a decision on arrest with a warrant of the perpetrator, if it deems it as necessary.

CHAPTER FOUR
Submitting and evaluation of evidence**Presentation of evidence and its rejection**

Article 206 – (1) After the accused has been interrogated,

me, sanığın duruşmada hazır bulunmasını dosyanın durumuna göre savunması bakımından zorunlu görmezse, oturumu yokluğunda sürdürür ve bitirir. Ancak, sanığın müdafii yoksa, mahkeme barodan bir müdafî görevlendirilmesini ister. Oturma yeniden alınmasına karar verilen sanığa, yokluğunda yapılan işlemler açıklanır.

Duruşma sırasında işlenen suç hakkında işlem

Madde 205 – (1) Bir kimse, duruşma sırasında bir suç işlerse, mahkeme olayı tespit eder ve bu hususta düzenleyeceği tutanağı yetkili makama gönderir; gerek görürse failin tutuklanmasına da karar verebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Delillerin Ortaya Konulması ve Tartışılması**Delillerin ortaya konulması ve reddi**

Madde 206 – (1) Samığın soruya çekilmesinden sonra delille-

presentation of evidence shall start. However, the absence of the accused shall not bar the presentation of evidence, if he had been notified and did not come without an excuse. The accused who appears later, shall be informed about the presented evidence.

(2) The request of presentation of any evidence shall be denied in the below mentioned cases:

- a) If the evidence is unlawfully obtained,
- b) If the fact to be proven by the evidence is irrelevant with respect to the decision,
- c) If the request of presentation of evidence is made to delay the proceedings only.

(3) If there is a common consent of the public prosecutor, accused or his defense counsel, then hearing a witness, or presenting any other evidence may be omitted.

Late notification of the evidence and of the facts

Article 207 – (1) The motion of presentation of the evidence shall not be rejected on the ground of late notification of the evidence or of the facts to be proven.

rin ortaya konulmasına başlanır. Ancak, sanığın tebligata rağmen mazeretsiz olarak gelmemesi sebebiyle sorgusunun yapılamamış olması, delillerin ortaya konulmasına engel olmaz. Ortaya konulan deliller, sonradan gelen sanığa bildirilir.

(2) Ortaya konulması istenilen bir delil aşağıda yazılı hâllerde reddolunur:

- a) Delil, kanuna aykırı olarak elde edilmişse.
- b) Delil ile ispat edilmek istenilen olayın karara etkisi yoksa.
- c) İstem, sadece davayı uzatmak maksadıyla yapılmışsa.

(3) Cumhuriyet savcısı ile sanık veya müdafii birlikte rıza gösterirlerse, tanığın dinlenmesinden veya başka herhangi bir delilin ortaya konulmasından vazgeçilebilir.

Delil ve olayın geç bildirilmesi

Madde 207 – (1) Delilin ortaya konulması istemi, bunun veya ispat edilmek istenen olayın geç bildirilmiş olması nedeniyile reddedilemez.

When the witness leaves the courtroom

Article 208 – (1) The witnesses may leave the courtroom after being interviewed only with the permission of chief justice or judge.

Documents and records to be read mandatorily during the main hearing

Article 209 – (1) The records of interrogation of the accused conducted by a delegated member of the court or through the letter of rogatory, the records of hearing of the witness conducted by a delegated member of the court or through the letter of rogatory, as well as documents such as records of bodily examination and records related to the crime scene investigation that are to be used as evidence, and other written papers, excerpts from criminal records and personal status registers concerning the personal and economic state, shall be read during the main hearing.

(2) If there is an explicit request, documents containing personal data about the accused and the victim shall be read out in a closed trial session, upon the decision of the court.

Tanığın duruşma salonundan ayrılması

Madde 208 – (1) Tanıklar, dindendikten sonra ancak mahkeme başkanı veya hâkimin izniyle duruşma salonundan ayrılabılır.

Duruşmada okunması zorunlu belge ve tutanaklar

Madde 209 – (1) Naip veya istinabe yoluyla sorgusu yapılan sanığa ait sorğu tutanakları, naip veya istinabe yoluyla dinlenen tanığın ifade tutanakları ile muayene ve keşif tutanakları gibi delil olarak kullanılacak belgeler ve diğer yazılar, adlı sicil özetleri ve sanığın kişisel ve ekonomik durumuna ilişkin bilgilerin yer aldığı belgeler, duruşmada okunur.

(2) Sanığa veya mağdura ait kişisel verilerin yer aldığı belgelerin, açıkça istemeleri halinde, kapalı oturumda okunmasına mahkemece karar verilebilir.

Documents that are excluded from reading during the main hearing

Article 210 – (1) If the only evidence of the fact is just a witness testimony, this witness shall be definitely heard in the main hearing. Reading of the record or written explanation, which is produced during a previous hearing, shall not substitute a hearing.

(2) When a witness who has the right to refrain from testimony, refrains from testimony during the main hearing, the record of the previous statement shall not be read.

The documents, their reading during the main hearing suffice

Article 211 – (1) If;

a) A witness or accomplice of the accused is dead or mentally ill, or the place where he is staying can not be learned;

b) It is not possible for a witness or the accomplice of the accused to be present in the main hearing for an uncertain time because of an illness, a defect or any other difficulty, which can not be removed;

c) Taking into account the degree of his testimony, the presence of the witness during

Duruşmada okunmayacak belgeler

Madde 210 – (1) Olayın delili, bir tanığın açıklamalarından ibaret ise, bu tanık duruşmada mutlaka dinlenir. Daha önce yapılan dinleme sırasında düzenlenmiş tutanağın veya yazılı bir açıklamanın okunması dinleme yerine geçemez.

(2) Tanıkluktan çekinebilecek olan kişi, duruşmada tanıkluktan çekindiğinde, önceki ifadesine ilişkin tutanak okunamaz.

Duruşmada okunmasıyla yetinilebilecek belgeler

Madde 211 – (1) a) Tanık veya sanığın suç ortağı olmuş veya akıl hastalığına tutulmuş olur veya bulunduğu yer öğrenilemezse,

b) Tanık veya sanığın suç ortağının duruşmada hazır bulunması, hastalık, malülük veya giderilmesi olanağı bulunmayan başka bir nedenle belli olmayan bir süre için olanaklı değilse,

c) İfadesinin önem derecesi itibarıyla tanığın duruşmada ha-

the main hearing is not considered as necessary,

then, instead of hearing these individuals, the records that were produced during a previous hearing and documents written by them may be read out.

(2) The public prosecutor, the intervening party or his representative, the accused or his defense counsel may altogether consent about the reading of records that are not included in the documents mentioned in subparagraph one.

Reading of the previous statement of the witness

Article 212 – (1) If the witness says that he cannot remember one issue, then the related part in the record of his previous statement shall be read in order to help him to remember.

(2) If there is a contradiction between the statement in the main hearing of a witness and his previous statement, the previous statement shall be read, in order to help to solve the contradiction.

Reading of the previous statement of the accused

Article 213 – (1) If there is a contradiction, the statement of

zir bulunması gereklidir, yorsa,

Bu kişilerin dinlenmesi yerine, daha önce yapılan dinleme sırasında düzenlenmiş tutanaklar ile kendilerinin yazmış olduğu belgeler okunabilir.

(2) Cumhuriyet savcısı, katılan veya vekili, sanık veya müdafii birinci fikrada belirtilenlerin dışında kalan tutanakların okunmasına birlikte rıza gösterilebilirler.

Tanığın önceki ifadesinin okunması

Madde 212 – (1) Tanık, bir hulusu hatırlayamadığını söylese önceki ifadesini içeren tutanağın ilgili kısmı okunarak hatırlamasına yardım edilir.

(2) Tanığın duruşmadaki ifadeyle önceki ifadesi arasında çelişki bulunduğuunda, evvelce alınmış ifadesi okunarak çelişkinin giderilmesine çalışılır.

Sanığın önceki ifadesinin okunması

Madde 213 – (1) Aralarında çelişki bulunması halinde; sanık

the accused included in the record produced by the judge or the court, as well as his testimony taken by the public prosecutor, or minutes of the police interview where his defense counsel has been present, may be read during the main hearing.

The reading of report, document and other writings

Article 214 – (1) After an official document and other documents which include an explanation and an opinion, a report of a scientific examination, medical doctor reports, have been read out at the main hearing, the individuals who have signed the related document and other writings or report may be summoned in order to give an oral explanation if it is deemed necessary.

(2) If the explanation and the opinion or the report had been produced by a commission, the court may suggest to the commission to delegate one of its members to explain the views of the commission.

(3) The explanations related to scientific opinions shall be submitted according to the provisions of Article 68 of this Code.

gün, hâkim veya mahkeme huzurunda yaptığı açıklamalar ile Cumhuriyet savcısı tarafından alınan veya müdafinin hazır bulunduğu kolluk ifadesine ilişkin tutanaklar duruşmada okunabilir.

Rapor, belge ve diğer yazıların okunması

Madde 214 – (1) Bir açıklamayı ve görüşü içeren resmî belge ve diğer yazılar ve fennî muayene ve doktor raporlarının okunmasından sonra gerekli görülsünse belge ve diğer yazılar veya raporda imzası bulunanlar, açıklamada bulunmak üzere duruşmaya çağrılabilirler.

(2) Açıklama ve görüş veya rapor bir kurul tarafından verilmişse mahkeme, kurulun görüşünü açıklamak üzere görevi, üyelerden birine vermeyi kurala önerebilir.

(3) Bilimsel görüşlere ilişkin açıklama, bu Kanunun 68 inci madde hükümlerine göre yapılır.

Questions about opinion after the hearing and reading

Article 215 – (1) After the accomplice, the witness or the expert has been heard and after any document has been read, the intervening party or his representative, the public prosecutor, the accused and his defense counsel shall be asked, if they have something to say against these.

Discussion of evidence

Article 216 – (1) In the discussion regarding the evidence that has been presented, the permission to speak in the following order shall be granted to the intervening party or his representative, the public prosecutor, the accused and his defense counsel or his legal representative.

(2) The public prosecutor, the intervening party or his representative may respond to the explanations of the accused, his defense counsel or his legal representative; the accused and his defense counsel or his legal representative also may respond to the explanations of the public prosecutor and the intervening party or his representative.

Dinleme ve okumadan sonra diyeceğin sorulması

Madde 215 – (1) Suç ortağının, tanığın veya bilirkişinin dinlenmesinden ve herhangi bir belgenin okunmasından sonra bunlara karşı bir diyecekleri olup olmadığı katılına veya vekiline, Cumhuriyet savcısına, sanığa ve müdafine sorulur.

Delillerin tartışılması

Madde 216 – (1) Ortaya konulan delillerle ilgili tartışmada söz, sırasıyla katılına veya vekiline, Cumhuriyet savcısına, sanığa ve müdafine veya kanunî temsilcisine verilir.

(2) Cumhuriyet savcısı, katılan veya vekili, sanığın, müdafinin veya kanunî temsilcisinin açıklamalarına; sanık ve müdafii ya da kanunî temsilcisi de Cumhuriyet savcısının ve katılanın veya vekilinin açıklamalarına cevap verebilir.

(3) Hükümden önce son söz, hazır bulunan sanığa verilir.

(3) Before the judgment the accused who is present shall be granted to have the very last word.

The power of discretion in relation to evidence

Article 217 – (1) The judge shall only rely upon evidence that is presented at the main hearing and has been discussed in his presence while forming his judgment. This evidence is subject to free discretion of the conscious opinion of the judge.

(2) The charged crime may be proven by using all kinds of legally obtained evidence.

Additional power of criminal courts

Article 218 – (1) If the proving of the charged crime depends on solving a problem that falls under the jurisdiction of courts other than criminal courts, then the Criminal Court may render its decision related to this problem also by utilizing the rules of this Code. However, it may decide on suspending the main hearing in order to bring a lawsuit regarding this problem at the competent court, or in order to wait until a pending case is resolved.

(2) If during the prosecution

Delilleri takdir yetkisi

Madde 217 – (1) Hâkim, kararını ancak duruşmaya getirilmiş ve huzurunda tartışılmış delillere dayandırabilir. Bu deliller hâkimin vicdanî kanaatiyle serbestçe takdir edilir.

(2) Yüklenen suç, hukuka uygun bir şekilde elde edilmiş her türlü delille ispat edilebilir.

Ceza mahkemelerinin ek yetkisi

Madde 218 – (1) Yüklenen suçun ispatı, ceza mahkemelerinden başka bir mahkemenin görev alanına giren bir sorunun çözümüne bağlı ise; ceza mahkemesi bu sorunla ilgili olarak da bu Kanun hükümlerine göre karar verebilir. Ancak, bu sorunla ilgili olarak görevli mahkemedede dava açılması veya açılmış davanın sonuçlanması ile ilgili olarak bekletici sorun kararı verebilir.

(2) Kovaşurma evresinde mağ-

there is a problem about the determination of the age of the victim or the accused in respect to the criminal provisions, then the court shall solve this problem through using the procedure that is mentioned in the related Act, and shall render its judgment.

CHAPTER FIVE Recording the Main Hearing

Recording the Main Hearing

Article 219 – (1) A record shall be produced of the main hearing. The chief justice or the judge together with the court recorder shall sign the record. In cases where the interactions during the main hearing have been recorded by technical equipments, written court records shall be produced afterwards without loosing any time and be signed by the Chief justice or Judge together with the recording clerk.

(2) If the chief justice is excused, the most experienced member shall sign the record.

The heading of the record of the main hearing

Article 220 – (1) The heading of record of the main hearing shall contain the following:

dur veya sanığın yaşıının ceza hükümleri bakımından tespitiyle ilgili bir sorunla karşılaşması halinde; mahkeme, ilgili kanunda belirlenen usule göre bu sorunu çözerek hükmünü verir.

BEŞİNCİ BÖLÜM Duruşma Tutanağı

Duruşma tutanağı

Madde 219 – (1) Duruşma için tutanak tutulur. Tutanak, mahkeme başkanı veya hâkim ile zabıt kâtibi tarafından imzalanır. Duruşmada yapılan işlemlerin teknik araçlarla kayda alınması halinde, bu kayıtlar vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülerek mahkeme başkanı veya hâkim ile zabıt kâtibi tarafından imzalanır.

(2) Mahkeme başkanının mazcreti bulunursa tutanak, üyelein en kıdemlisi tarafından imzalanır.

Duruşma tutanağının başlığı

Madde 220 – (1) Duruşma tutanağının başlığında;

a) Duruşmanın yapıldığı mahkemenin adı,

- a) Name of the court where the main hearing was conducted;
- b) The dates of court sessions;
- c) The name and last name of the judge, public prosecutor and recording clerk.

Content of the record of the main hearing

Article 221 – (1) The record of the main hearing shall contain the following:

- a) The name and last name of the accused, his defense counsel, intervening party, his representative, his legal representative, expert, translator, the technical adviser who have been present in the sessions of the main hearing,
- b) The record of the main hearing shall contain all elements that reflect the course and the main outcomes of the main trial, and that the main principles of procedural law had been observed,
- c) Explanations of the accused,
- d) Witness testimony,
- e) Explanations of the expert and technical advisor,
- f) Documents and writings that have been read out or those that

- b) Oturum tarihleri,
- c) Hâkimin, Cumhuriyet savcısının ve zabıt kâtibinin adı ve soyadı,
- Belirtilir.

Duruşma tutanağının içeriği

Madde 221 – (1) Duruşma tutanağında;

- a) Oturumlara katılan sanığın, müdafii, katılanın, vekilinin, kanunî temsilcisinin, bilirkişinin, tercümanın, teknik danışmanın adı ve soyadı,
- b) Duruşmanın seyrini ve sonuçlarını yansitan ve yargılama usulünün bütün temel kurallarına uyulduğunu gösteren unsurlar,
- c) Sanık açıklamaları,
- d) Tanık ifadeleri,
- e) Bilirkişi ve teknik danışman açıklamaları,
- f) Okunan veya okunmasından vazgeçilen belge ve yazılar,
- g) İstemler, reddi halinde gereklesi,

- were decided to be not read out at the main hearing,
- g) Motions, and in case of their denial, reasons for denial,
- h) Rendered decisions,
- i) The judgment.

Probative value of the record of the main trial

Article 222 – (1) Whether the procedural rules and formalities were observed during the main hearing or not, may only be proven by the record of the trial. Against the record of the main hearing, there is only one possibility to attack, which is by the claim that the document was false.

PART TWO
Concluding of the public prosecution

CHAPTER ONE
Concluding of the main hearing and the judgment

Concluding of the main hearing and the judgment

Article 223 – (1) After the declaration that the main hearing is concluded, the judgment shall be produced. The following rulings are considered

- h) Verilen kararlar,
- i) Hüküm,
- Yer alır.

Duruşma tutanağının ispat gücü

Madde 222 – (1) Duruşmanın nasıl yapıldığı, kanunda belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yapılip yapılmadığı, ancak tutanakla ispat olunabilir. Tutanğa karşı yalnız sahtecilik iddiası yöneltilebilir.

İKİNCİ KISIM
Kamu Davasının Sona Ermesi

BİRİNCİ BÖLÜM
Duruşmanın Sona Ermesi ve Hüküm

Duruşmanın sona ermesi ve hükmü

Madde 223 – (1) Duruşmanın sona erdiği açıklanıktan sonra hükm verilir. Beraat, ceza verilmesine yer olmadığı,

as a judgment: "acquittal"; "no need to inflict punishment"; "conviction"; "judgment related to a measure of security"; "inadmissibility of the law suit"; and "dismissal of the case".

(2) A judgment related to "acquittal of the accused" shall be rendered in the following cases:

- a) If the charged conduct has not been defined as a crime in criminal laws;
- b) If it has been proven that the charged crime has not been committed by the accused;
- c) If the perpetrator had no intent or negligence regarding the charged crime;
- d) Although the charged crime had been committed by the accused, if there is a ground that makes the conduct legal;
- e) If it has not been proven that the charged crime had been committed by the accused.

(3) In following cases a judgment related to "no need to inflict punishment because there has been no guilt" shall be rendered:

- a) If there are the circumstances present such as minority, mental illness deafness and muteness, or any temporary circumstances related to the charged crime,

mahkûmiyet, güvenlik tedbirine hükmedilmesi, davanın reddi ve düşmesi kararı, hükümdür.

(2) Beraat kararı;

- a) Yüklenen fiilin kanunda suç olarak tanımlanmamış olması,
- b) Yüklenen suçun sanık tarafından işlenmediğinin sabit olması,
- c) Yüklenen suç açısından failin kast veya taksirinin bulunmaması,
- d) Yüklenen suçun sanık tarafından işlenmesine rağmen, olayda bir hukuka uygunluk nedeninin bulunması,
- e) Yüklenen suçun sanık tarafından işlendiğinin sabit olmasası,

Hallerinde verilir.

(3) Sanık hakkında;

- a) Yüklenen suçla bağlantılı olarak yaş küçüklüğü, aklı hastalığı veya sağır ve dilsizlik halii ya da geçici nedenlerin bulunması,
- b) Yüklenen suçun hukuka ay-

b) If the charged crime had been committed through the execution of an illegal, but binding order, or in cases of necessity or under the influence of force or threat,

- c) While acting during a legitimate self-defense, if the threshold had been violated by emotional stress, fear and haste,
- d) If there had been a mistake that lifts the guilt.

(4) In following cases, a judgment related to "no need to inflict punishment" shall be rendered although the committed conduct keeps on the quality of a crime:

- a) Effective remorse;
- b) The presence of a ground of personal exemption from punishment;
- c) Reciprocal insult;

d) In cases where the content of unjustice of the committed conduct was minor.

(5) In cases where it has been proven that the accused has committed the charged crime, the judgment of conviction shall be rendered.

(6) In cases where it has been proven that the accused has committed the charged crime,

kırı fakat bağlayıcı emrin yerine getirilmesi suretiyle veya zorunluluk hali ya da cebir veya tehdit etkisiyle işlenmesi,

c) Meşru savunmada sınırın hedefi, korku ve telaş nedeniyle aşılması,

d) Kusurluluğu ortadan kaldırın hataya düşülmesi,

Hallerinde, kusurunun bulunmaması dolayısıyla ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilir.

(4) İşlenen fiilin suç olma özelliğini devam ettirmesine rağmen;

- a) Etkin pişmanlık,
- b) Şahsi cezasızlık sebebinin varlığı,
- c) Karşılıklı hakaret,
- d) İşlenen fiilin haksızlık içeriğinin azlığı,

Dolayısıyla, faile ceza verilmesi hallerinde, ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilir.

(5) Yüklenen suçu işlediğinin sabit olması halinde, sanık hak-

instead of, or along with, the conviction to a certain punishment, the judgment related to the security measure shall be rendered.

(7) The cases, where there is a previously rendered judgment, or a pending case against the same accused because of the same conduct, the case will be declared inadmissible.

(8) If there are grounds that result in the “dismissal of the case” according to the Turkish Criminal Code, or the requirement of investigation or prosecution cannot be fulfilled, then the judgment on “dismissal of the case” shall be rendered. However, if the opening of the investigation or prosecution was dependent upon the fulfillment of some requirements, and it comes out that this requirement was not met yet, then a decision on the stay of the proceedings shall be rendered, in order to await the fulfillment. This decision may be subject to opposition.

(9) In cases where a decision of acquittal may be rendered promptly at that stage of the proceedings, a decision on the stay of the proceedings, “dismissal of the case” or a judgment related to “no need to

kında mahkûmiyet kararı verilir.

(6) Yüklenen suçu işlediğinin sabit olması halinde, belli bir cezaya mahkûmiyet yerine veya mahkûmiyetin yanı sıra güvenlik tedbirine hükmolunur.

(7) Aynı fiil nedeniyle, aynı sanık için önceden verilmiş bir hükmü veya açılmış bir dava varsa davanın reddine karar verilir.

(8) Türk Ceza Kanununda öngörülen düşme sebeplerinin varlığı ya da soruşturma veya kovuşturma şartının gerçekleşmeyeceğinin anlaşılması hallerinde, davanın düşmesine karar verilir. Ancak, soruşturmanın veya kovuşturanın yapılması şartla bağlı tutulmuş olup da şartın henüz gerçekleşmediği anlaşılsa; gerçekleşmesini beklemek üzere, durma kararı verilir. Bu karara itiraz edilebilir.

(9) Derhâl beraat kararı verilebilecek hâllerde durma, düşme veya ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilemez.

inflict punishment” must not be rendered.

(10) A decision related to non jurisdiction rendered towards a court outside of the regular court jurisdiction shall be regarded as a judgment in respect to the legal remedies.

Quorum of the votes at decisions and judgment.

Article 224 - (1) Decisions and judgments by the courts shall either be rendered unanimously or by a majority of votes.

(2) Dissenting opinion shall be included in the records; its reason shall be indicated in the records as well.

The subject matter of the judgment and power of discretion of the court while evaluating the crime

Article 225 - (1) The judgment shall only be rendered about the conduct in relation with the elements of the crime, and against its perpetrator that are written in the indictment.

(2) While evaluating the conduct, the court is not bound by the prosecution and the defense.

(10) Adlî yargı dışındaki bir yargı merciine yönelik görevsizlik kararı kanun yolu bakımından hükm sayılır.

Karar ve hükümlerde gerekli oy sayısı

Madde 224 - (1) Mahkemece karar ve hükümler oybirliği veya oyçokluğuyla verilir.

(2) Karşı oya tutanakta yer verilir; gerekçesi de tutanakta gösterilir.

Hüküm konusu ve suçu değerlendirirmede mahkemenin yetkisi

Madde 225 - (1) Hüküm, ancak iddianamede unsurları gösterilen suça ilişkin fili ve faili hakkında verilir.

(2) Mahkeme, fiilin nitelendirilmesinde iddia ve savunmalarla bağlı değildir.

CHAPTER TWO
Changes in the nature of the
crime

Changes in the nature of the
crime

Article 226 – (1) The accused shall not be convicted according to another provision of law that includes the crime the elements of which are written in the indictment, unless he had been priorly informed of the change of the legal definition of the crime, and had been put into a position to make his defense.

(2) If situations occur for the first time during the main hearing that would require the aggravation of the punishment, or would, in addition to the punishment, make a security measure applicable, then the same provision shall apply.

(3) In cases where an additional defense is necessary, the accused shall be given an additional time limit upon his motion.

(4) Written notifications mentioned in the above subparagraphs shall be made to the defense counsel, if there is any. The defense counsel shall enjoy the rights that are recognized for the accused, at the same extent.

İKİNCİ BÖLÜM
Suç Niteliğinde
Değişiklik

Suçun niteliğinin değişmesi

Madde 226 – (1) Sanık, suçun hukuki niteliğinin değişmesinden önce haber verilip de savunmasını yapabilecek bir hâlde bulundurulmadıkça, iddianamede kanunî unsurları gösterilen suçun değiştiği kanun hükmünden başkasıyla mahkûm edilemez.

(2) Cezanın artırılmasını veya cezaya ek olarak güvenlik tedbirlerinin uygulanmasını gerektirecek hâller, ilk defa duruşma sırasında ortaya çıktığında aynı hukum uygulanır.

(3) Ek savunma verilmesini gerektiren hâllerde istem üzerine sanığa ek savunmasını hazırlaması için süre verilir.

(4) Yukarıdaki fıklarda yazılı bildirimler, varsa müdafie yapılır. Müdafii sanığa tanınan haklardan onun gibi yararlanır.

CHAPTER THREE
Decision and judgment

Judges, who must be present at the deliberations

Article 227 – (1) During the deliberations, only those judges shall be present who are going to participate at the decision and the judgment.

(2) The president of the court may permit the candidate judges or lawyers, who are making their apprehension at his court, to be present during the deliberation.

Leading the deliberations

Article 228 – (1) The presiding judge shall lead the deliberations.

Collecting of the votes

Article 229 – (1) The presiding judge shall collect the votes separately, starting from the newest judge, and shall declare his vote as the last one.

(2) The presiding judge or the members of the court are not entitled to abstain from voting on any subject or problem, by stating being in the minority.

(3) In cases where the votes are split, then the most unfavorable vote against the accused shall be

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Karar ve Hüküm

Müzakereye katılacak hâkimler

Madde 227 – (1) Müzakerede ancak karara ve hükmeye katılacak hâkimler bulunur.

(2) Mahkeme başkanı, mahkemesinde staj yapmakta olan hâkim ve avukat adaylarının müzakere sırasında hazır bulunmalarına izin verebilir.

Müzakerenin yönetimi

Madde 228 – (1) Müzakereyi mahkeme başkanı yönetir.

Oyların toplanması

Madde 229 – (1) Mahkeme başkanı, kürdemsiz üyeden başlayarak oyları ayrı ayrı toplar ve en sonra kendi oyunu verir.

(2) Mahkeme başkanı ve üyenlerinden hiçbir herhangi bir konu veya sorun üzerinde azınlıkta kaldığını ileri sürebek oylamaya katılmaktan çekinmez.

(3) Oylar dağılrsa sanığın en çok aleyhine olan oy, çoğunluk meydana gelinceye kadar ken-

added to the vote, which is closest to this opinion, until the majority is achieved.

Issues to be shown in the reasons for the judgment

Article 230 – (1) The reasons for the judgment on the conviction of the accused shall contain the following issues:

- a) The opinions submitted during the prosecution and defense;
- b) The discussion and evaluation of evidence; the description of the evidence on which the judgment is based, and those that had been rejected; in this sense, evidence obtained by illegal methods that are included in the file shall be indicated separately and clearly;
- c) The reached opinion, the criminal conduct of the accused, that had been deemed as proven, and the definition of it; determining the punishment according to the order and principles which are defined in Articles 61 and 62 of the Turkish Penal Code, taking into consideration the motions that had been put forward; again, according to the provisions of Art. 53 and following Articles of the Turkish Penal Code

disine daha yakın olan oya eklenir.

Hükümün gerekçesinde gösterilmesi gereken hususlar

Madde 230 – (1) Mahkûmiyet hüküminin gerekçesinde aşağıdaki hususlar gösterilir:

- a) İddia ve savunmada ileri sürülen görüşler.
- b) Delillerin tartışılması ve değerlendirilmesi, hükmeye esas alınan ve reddedilen delillerin belirtilmesi; bu kapsamında dosya içerisinde bulunan ve hukuka aykırı yöntemlerle elde edilen delillerin ayrıca ve açıkça gösterilmesi.
- c) Ulaşılan kanaat, sanığın suç oluşturduğu sabit görülen fiili ve bunun nitelendirilmesi; bu hususta ileri sürülen istemleri de dikkate alarak, Türk Ceza Kanununun 61 ve 62 nci maddelerinde belirlenen sıra ve esaslara göre cezanın belirlenmesi; yine aynı Kanunun 53 ve devamı maddelerine göre, cezaya mahkûmiyet yerine veya cezanın yanı sıra uygulanacak güvenlik tedbirinin belirlenmesi.

determining the measure of the security instead of, or along with, the punishment.

d) Grounds for suspending the punishment, admonition of the imprisonment into a judicial fine or measure, or decisions on applying additional measures instead of them, or grounds for the approval or denial of such motions.

(2) The reasons for an acquittal shall contain an explanation thereof on which of the points that are indicated in Art. 223/2 the court's ruling is resting.

(3) The reasons for a judgment related to "no need to inflict punishment" shall contain an explanation thereof on which of the points that are indicated in Art. 223/3 and 4 the court's ruling is resting.

(4) In cases where a decision or a judgment has been rendered that is beyond the judgments mentioned in the above subparagraphs, then the grounds for this shall be included in the reasoning.

Pronouncement of the judgment and delaying the pronouncement of the judgment

Article 231 – (1) At the end of the

d) Cezanın ertelenmesine, hapis cezasının adlı para cezasına veya tedbirlerden birine çevrilmesine veya ek güvenlik tedbirlerinin uygulanmasına veya bu hususlara ilişkin istemlerin kabul veya reddine ait dayanaklar.

(2) Beraat hüküminin gerekçesinde, 223 üncü maddenin ikinci fikrasında belirtilen hallerden hangisine dayanıldığı gösterilmesi gereklidir.

(3) Ceza verilmesine yer olmadığına dair kararın gerekçesinde, 223 üncü maddenin üçüncü ve dördüncü fikralarında belirtilen hallerden hangisine dayanıldığı gösterilmesi gereklidir.

(4) Yukarıdaki fikralarda belirtilen hükümlerin dışında başka bir karar veya hükmün verilmesi hâlinde bunun nedenleri gerekçede gösterilir.

Hükümün açıklanması ve hükmün açıklanmasının geri bırakılması

Madde 231 – (1) Duruşma so-

main trial, the outcome of the judgment that has been taken into the records of the trial according to the rules as indicated in Article 232, shall be read out and the main outlines of the reasons shall be explained.

(2) To the accused who is present, additionally the legal remedies he may apply to, where to apply for them, and the time limits shall be notified.

(3) The accused who is acquitted shall be notified of ground of asking for compensation if there is any.

(4) The outcome of the judgment shall be listened to by everybody while standing.

(5) In cases where at the end of the adjudication conducted related to the crime charged to the accused, if he shall be punished with imprisonment of two years or less or a judicial fine, the court may decide to delay the pronouncement of the judgment. The provisions related to mediation are preserved. Delaying the pronouncement of the judgment means that the judgment that has been produced shall not have legal effect for the accused.

(6) In order to be able to render "the decision on delaying the

nunda, 232 nci maddede belirtilen esaslara göre duruşma tutanağına geçirilen hükmün fikrası okunarak gerekçesi ana çizgileriyle anlatılır.

(2) Hazır bulunan sanığa ayrıca başvurabileceği kanun yolları, mercii ve süresi bildirilir.

(3) Beraat eden sanığa, tazminat isteyebileceği bir hâl varsa bu da bildirilir.

(4) Hüküm fikrası herkes tarafından ayakta dinlenir.

(5) Sanığa yüklenen suçtan dolayı yapılan yargılama sonunda hükmolunan ceza, iki yıl veya daha az süreli hapis veya adlı para cezası ise; mahkemece, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilir. Uzlaşmaya ilişkin hükümler saklıdır. Hükmün açıklanmasının geri bırakılması, kurulan hükmün sanık hakkında bir hukuki sonuç doğurmamasını ifade eder.

(6) Hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilmesi için;

a) Sanığın daha önce kasıtlı bir

pronouncement of the judgment", the following requirements must have been fulfilled:

a) The accused must not have been convicted for an intended crime priorly,

b) Considering the characteristics of the personality of the accused and his behavior during the main trial, the court has to reach the belief that the accused shall not commit further crimes,

c) The damage to the victim or the public, due to the committed crime has been recovered to the full extent by giving back the same object, by restoring the circumstances as they were before the crime had been committed, or by paying the damages.

(7) In the judgment, of which the pronouncement has been delayed, the inflicted imprisonment term shall not be postponed, and in cases where the punishment is a short term imprisonment, it shall not be converted into the alternative sanctions.

(8) In cases where a decision on delaying the pronouncement of the judgment has been rendered, the accused shall be subject to a probation term for five years.

suçtan mahkûm olmamış bulunması,

b) Mahkemece, sanığın kişilik özellikleri ile duruşmadaki tutum ve davranışları göz önünde bulundurularak yeniden suç işlemeyeceği hususunda kanaate varılması,

c) Suçun işlenmesiyle mağdurun veya kamunun uğradığı zararın, aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesi,

gerekir.

(7) Açıklanması geri bırakılmasına karar verilen hükmde, mahkûm olunan hapis cezası ertelenemez ve kısa süreli olması halinde seçenek yaptırımlara çevrilemez.

(8) Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının verilmesi halinde sanık, beş yıl süreyle denetim süresine tabi tutulur. Bu süre içinde bir yıldan fazla olmamak üzere mahkemenin belirleyeceği süreyle, sanığın denetimli serbestlik tdbiri olarak;

a) Bir meslek veya sanat sahibi

The court may decide that the accused shall be subject to an obligation of probation, not exceeding one year:

a) In cases where he has no profession or skill, the court may decide that he shall take part in an education program in order for him to obtain a profession or a skill,

b) In cases where he has a profession or a skill, the court may decide that he shall work for a fee in a public institution or in a private place, under the supervision of another person who performs the same profession or skill,

c) The court may decide that he shall be prohibited from going to certain places, that he shall be obliged to visit certain places, or to fulfill another obligation which shall be determined by the discretion of the court.

During the period of probation, the time limit prescription of prosecution shall lapse.

(9) In cases, where the accused is not able to fulfill the requirement that is mentioned in subsection (c) of subparagraph 6 immediately, the court may decide as well that the pronouncement of the judgment

olmaması halinde, meslek veya sanat sahibi olmasını sağlamak amacıyla bir eğitim programına devam etmesine,

b) Bir meslek veya sanat sahibi olması halinde, bir kamu kurumunda veya özel olarak aynı meslek veya sanatı icra eden bir başkasının gözetimi altında ücret karşılığında çalıştırılmasına,

c) Belli yerlere gitmekten yasaklanması, belki yerlere devam etmek hususunda yükümlü kılınmasına ya da takdir edilecek başka yükümlülüğü yerine getirmesine,

karar verilebilir. Denetim süresi içinde dava zamanaşımı durur.

(9) Altıncı fikranın (c) bendinde belirtilen koşulu derhal yerine getiremediği takdirde; sanık hakkında mağdura veya kamuya verdiği zararı denetim süresince aylık taksitler halinde ödemek suretiyle tamamen gidermesi koşuluyla da hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilebilir.

(10) Denetim süresi içinde kas-

shall be delayed under the requirement that the accused pays the damages of the public or the victim in the full extent in monthly installments.

(10) In cases where there has been no intentional crime committed during the period of probation and the obligations related to the measures of controlled liberty, the judgment, of which the pronouncement had been delayed, shall be annulled, and the court shall render the decision on dismissing the case.

(11) In cases where the accused has committed a new intentional crime during the period of controlled liberty, or has violated the obligations related to the controlled liberty, the court shall pronounce the judgment. However, the court may evaluate the circumstances related to the accused who was not able to fulfill the obligations inflicted on him, and may decide that the portion of the punishment which may be determined up to the half of the original one shall not be executed, or if the requirements are present, to suspend the imprisonment, or to convert the punishments in the judgment into alternative sanctions, thus forming a new judgment.

ten yeni bir suç işlenmediği ve denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülükler uygundır. Davranıldığı takdirde, açıklanması geri bırakılan hükmü ortadan kaldırılarak, davanın düşmesi kararı verilir.

(11) Denetim süresi içinde kas ten yeni bir suç işlemesi veya denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülükler aykırı davranışları halinde, mahkeme hükmü açıklar. Ancak mahkeme, kendisine yüklenen yükümlülükleri yerine getiremeye sanığın durumunu değerlendirek; cezanın yarısına kadar belirleyeceği bir kısmının infaz edilmemesine ya da koşullarının varlığı halinde hükmü hapse cezasının ertelemesine veya seçenek yaptığı şartlara çevrilmesine karar verecek yeni bir mahkûmiyet hükmü kurabilir.

(12) Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararına itiraz edilebilir.

(13) Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı, bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Bu kayıtlar, ancak bir soruşturma

(12) The decision on delaying the pronouncement of the judgment may be subject to opposition.

(13) Decision related to “the delaying the pronouncement of the judgment” shall be recorded in a specified data bank for this purpose. These recordings may only be utilized for the purpose mentioned in this Article, if it has been requested by the public prosecutor, judge, or the court, in relation to an investigation or prosecution.

(14) The provisions of this Article related to the “the delaying the pronouncement of the judgment” shall not be applied for crimes that are mentioned in the “reform laws”, protected by the provisions of Article 174 of the Constitution.

The reasons for the judgment and issues to be included into the final judgment

Article 232 – (1) At the beginning of the judgment, it shall be noted that the judgment had been rendered “on behalf of the Turkish Nation”.

(2) The heading of the judgment shall contain:

a) The name of court that has rendered the judgment;

ma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından istenmesi halinde, bu maddede belirtilen amaç için kullanılabilir.

(14) Bu maddenin hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin hükümleri, Anayasanın 174 üncü maddesinde koruma altına alınan inkılâp kanunlarında yer alan suçlarla ilgili olarak uygulanmaz.

Hükümün gerekçesi ve hüküm fikrasının içereceği hususlar

Madde 232 – (1) Hükümün başında, “Türk Milleti adına” verildiği yazılır.

(2) Hükümün başında;

a) Hükümü veren mahkemenin adı;

b) Hükümü veren mahkeme başkanının ve üyelerinin veya hâ-

b) The name and last name of the presiding judge and the members of the court who rendered the judgment, or the judge, the public prosecutor and the court recorder, the intervening party, victim, his representative, his legal representative and his defense counsel, as well as the open identity of the accused,

c) Place, where the crime has been committed, date and time interval, except for judgment on acquittal,

d) Date when the accused was in police custody or in arrest with a warrant, and its duration as well as if he is still in detention or not.

(3) In cases where the reasons of the judgment had not been taken into the records completely, it shall be added into the files within fifteen days after the pronouncement of the judgment.

(4) Decisions and judgments shall be signed by the judges who had participated in the decisionmaking.

(5) If later on one of the judges is not able to sign, the presiding judge, or the most experienced judge who has participated in the decisionmaking shall note the reason for this under the judgment.

kimin, Cumhuriyet savcısının ve zabıt kâtibinin, katılanın, mağdurun, vekilinin, kanunî temsilcisinin ve müdafisi adı ve soyadı ile sanığın açık kimliği,

c) Beraat kararı dışında, suçun işlendiği yer, tarih ve zaman dilimi,

d) Sanığın gözaltında veya tutuklu kaldığı tarih ve süre ile halen tutuklu olup olmadığı,

Yazılır.

(3) Hükümün gerekçesi, tümüyle tutanağa geçirilmemişse açıklanmasından itibaren en geç onbeş gün içinde dava dosyasına konulur.

(4) Karar ve hükümler bunlara katılan hâkimler tarafından imzalanır.

(5) Hâkimlerden biri hükmü imza edemeyecek hâle gelirse, bunun nedeni mahkeme başkanı veya hâkimde bulunan hâkimlerin en kıdemlisi tarafından hükmün altına yazılır.

(6) Hüküm fikrasında, 223 üncü maddeye göre verilen kararın ne olduğunu, uygulanan

(6) The final judgment shall include; the type of decision that has been rendered according to Article 223; the applied provisions of the law; the quantity of the punishment; whether there is a right to appeal for legal remedies and to ask for compensation, and, if so, limits for application and where to apply shall be openly shown in a way that would not cause any hesitation.

(7) Copies and summaries of the judgments shall be signed by the president of the court or judge, as well as by the court recorder and shall be sealed.

BOOK FOUR Victim, claimant, individual liable for pecuniary compensation, intervening party

PART ONE The rights of the victim and the claimant

Summoning of the victim and the claimant

Article 233 - (1) The victim, as well as the claimant, shall be summoned by the public prosecutor or the presiding judge

kanun maddelerinin, verilen ceza miktarının, kanun yollarına başvurma ve tazminat isteme olanağının bulunup bulunmadığının, başvuru olanağı varsa süresi ve merciinin tereddüde yer vermeyecek şekilde açıkça gösterilmesi gereklidir.

(7) Hükümlerin nüshaları ve özetleri mahkeme başkanı veya hâkim ile zabıt kâtibi tarafından imzalanır ve mühürlenir.

DÖRDÜNCÜ KİTAP Mağdur, Şikâyetçi, Malen Sorumlu, Katılan

BİRİNCİ KISIM Suçun Mağduru ile Şikâyetçinin Hakları

Suçun mağduru ile şikâyetçinin çağırılması

Madde 233 - (1) Mağdur ile şikâyetçi, Cumhuriyet savcısı veya mahkeme başkanı veya hâkim tarafından çağrı kâğıdı ile çağırılıp dinlenir.

or the judge by sending a summons and shall be heard.

(2) In respect to the summons, rules pertaining to the witnesses shall apply.

The rights of the victim and the claimant

Article 234 - (1) The victim, as well as the claimant, shall have the following rights:

a) During the investigation phase:

1. A motion for evidence to be collected;

2. In cases where it would not jeopardize the secrecy and aim of the investigation, to demand from the public prosecutor copies of documents;

3. In cases of sexual assault and in crimes that carry imprisonment of five years at the lower level and less, if he has no representative, to demand the appointment of a lawyer on his behalf by the Bar Association;

4. In cases where it is in accordance with Article 153, ask his representative to review the documents of investigation and items that have been seized and taken under protection,

5. To utilize his right of opposition

(2) Bu hususta yapılacak çağrı bakımından tanıklara ilişkin hükümler uygulanır.

Mağdur ile şikâyetçinin hakları

Madde 234 - (1) Mağdur ile şikâyetçinin hakları şunlardır:

a) Soruşturma evresinde;

1. Delillerin toplanmasını isteme,

2. Soruşturmanın gizlilik ve amacını bozmamak koşuluyla Cumhuriyet savcısından belge örneği isteme,

3. Vekili bulunmaması halinde, cinsel saldırı suçu ile alt sınırlı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlarda, baro tarafından kendisine avukat görevlendirilmesini isteme,

4. 153 üncü maddeye uygun olmak koşuluyla vekili aracılığı ile soruşturma belgelerini ve elkonulan ve muhafazaya alınan eşyayı inceletme,

5. Cumhuriyet savcısının, kovuşturmayla yer olmadığı yönündeki kararına kanunda ya-

against the decision of the public prosecutor to not prosecute as laid down in the Code.

b) During the prosecution phase:

1. To be notified about the main trial,
2. The right to intervene in the public claim;
3. To demand copies from the records and documents via his representative,
4. To demand the witnesses to be summoned,
5. In cases of sexual assault and in crimes that carry imprisonment of five years at the lower level and less, if he has no representative, to demand the appointment of a lawyer on his behalf by the Bar Association,
6. Under the condition to have taken the position of intervening party in the lawsuit, to attack the decisions that end the lawsuit by legal remedies.

(2) In cases where the victim has not attained the age of 18, is deaf or dumb, or is handicapped so far that he cannot express himself, and has no representative, a representative shall be appointed on his behalf, without seeking his request.

(3) These rights shall be told and

zili usule göre itiraz hakkını kullanma.

b) Kovuşturma evresinde:

1. Duruşmadan haberdar edilme,
2. Kamu davasına katılma,
3. Tutanak ve belgelerden vekili aracılığı ile örnek isteme,
4. Tanıkların davetini isteme,
5. Vekili bulunmaması halinde, cinsel saldırı suçu ile alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlarda, baro tarafından kendisine avukat görevlendirilmesini isteme,
6. Davaya katılmış olma koşuluyla davayı sonuçlandıran kararlarla karşı kanun yollarına başvurma.

(2) Mağdur, onsekiz yaşını doldurmamış, sağır veya dilsiz ya da meramını ifade edemeyecek derecede malül olur ve bir vekili de bulunmazsa, istemi aranmaksızın bir vekil görevlendirilir.

(3) Bu haklar, suçun mağdurları ile şikayetçiye anlatılıp açıklanır ve bu husus tutanağa yazıılır.

explained to the victims of the crime, as well as to the complainant and this issue shall be taken into the records.

Non-compliance with the summons by the victim and the claimant

Article 235 – (1) The addresses of the victim, the complainant or the representative, which had been declared in their written applications or submissions that had been taken into the records, shall be regarded during the notifications.

(2) If the individual who was notified through a summons sent to this address does not appear, there shall be no renewed notification.

(3) If the notified address was wrong, insufficient or the change in the address not been notified and those were the reasons for failure, there shall be no further exploration conducted for the address.

(4) In cases where it is deemed necessary to take a submission from these individuals, the provision of subparagraph three shall not apply.

Mağdur ile şikayetçinin davete uymamaları

Madde 235 – (1) Mağdur, şikayetçi veya vekilinin, dilekçelerinde veya tutanağa geçirilmiş olan beyanlarında belirtikleri adresleri tebliğata esas alınır.

(2) Bu adrese çıkartılan çağrıya rağmen gelmeyen kimseye yeniden tebliğatta bulunulmaz.

(3) Belirtilen adresin yanlışlığı, eksikliği veya adres değişikliğinin bildirilmemesi nedeniyle tebliğat yapılamaması hallerinde adresin araştırılması gerekmek.

(4) Bu kimselerin beyanının alınması zorunlu görüldüğü hallerde üçüncü fikra uygulanmaz.

Hearing of the victim and the claimant

Article 236 – (1) In cases where the victim of the crime is heard as a witness, provisions related to the witness-stand shall apply, excluding the oath.

(2) A child or the victim who has suffered psychological damages from the committed crime, shall be heard only one time in relation to the investigation or prosecution of the committed crime. Cases which pose a necessity with respect to revealing the factual truth are exceptions.

(3) During the hearing as a witness of a child victim or other victim who has suffered psychological damages in relation to the committed crime, there shall be an expert present who has expertise in the fields of psychology, psychiatry, medicine or education. The provisions related to the court appointed experts shall be applicable to these individuals.

SECOND CHAPTER INTERVENING THE PUBLIC CLAIM

Intervening the public claim

Article 237 – (1) The victim, real persons and legal entities, who

Mağdur ile şikayetçinin dinlenmesi

Madde 236 – (1) Mağdurun tanık olarak dinlenmesi halinde, yemin hariç, tanıklığa ilişkin hükümler uygulanır.

(2) İşlenen suçun etkisiyle psikolojisi bozulmuş çocuk veya mağdur, bu suça ilişkin soruşturma veya kovuşturma da tanık olarak bir defa dinlenebilir. Maddî gerçeğin ortaya çıkarılması açısından zorunluluk arz eden haller saklıdır.

(3) Mağdur çocukların veya işlenen suçun etkisiyle psikolojisi bozulmuş olan diğer mağdurun tanık olarak dinlenmesi sırasında psikoloji, psikiyatri, tip veya eğitim alanında uzman bir kişi bulundurulur. Bunlar hakkında bilirkişilere ilişkin hükümler uygulanır.

İKİNCİ KISIM

Kamu Davasına Katılma

Kamu davasına katılma

Madde 237 – (1) Mağdur, suçtan zarar gören gerçek ve tüzel

have been damaged by the crime, as well as the individuals liable for pecuniary compensation, are entitled to intervene in the public prosecution during the prosecution phase at the court of the first instance at any stage, until the judgment has been rendered, announcing that they are putting forward their claim.

(2) It is not permitted to put forward a request for intervening in the public prosecution during the proceedings of legal remedies. However, if the request that has been put forward during the proceedings at the court of the first instance has been rejected, or if there was no decision rendered at that stage, this issue shall be decided, if there is an explicit request on this point at the application for the legal remedy.

The procedure of intervening

Article 238 – (1) Intervening shall be accomplished through giving a written application to the court after the public prosecution has been opened, or including the oral request of intervening in the records of the main trial.

(2) Upon a declaration explaining the claim during the main

kişiler ile malen sorumlu olanlar, ilk derece mahkemesindeki kovuşturma evresinin her aşamasında hükm verilinceye kadar şikayetçi olduklarını bildirerek kamu davasına katılabilirler.

(2) Kanun yolu muhakemesinde davaya katılma isteğinde bulunulamaz. Ancak, ilk derece mahkemesinde ileri sürülmüş reddolunan veya karara bağlanmayan katılma istekleri, kanun yolu başvurusunda açıkça belirtilmişse incelenip karara bağlanır.

Katılma usulü

Madde 238 – (1) Katılma, kamu davasının açılmasından sonra mahkemeye dilekçe verilmesi veya katılma istemini içeren sözlü başvurunun duruşma tutanağına geçirilmesi suretiyle olur.

(2) Duruşma sırasında şikayetçi

hearing, the individual who has been damaged by the crime shall be asked if he is willing to intervene the prosecution or not.

(3) After hearing the public prosecutor, the accused, and if there is a defense counsel, after hearing the defense counsel, a decision shall be rendered on whether the request of intervening the prosecution is suitable or not.

(4) In cases that are pending at the Court of the Peace, the opinion of the public prosecutor about the intervention to the prosecution shall not be asked.

The rights of the intervening party

Article 239 – (1) In cases where the victim or the individual who suffered damages from the crime has intervened the prosecution, a lawyer shall be appointed by the Bar Association in cases of sexual assault and in crimes that carry imprisonment of five years at the lower level and less, if he puts forward a request to the court.

(2) If the victim or the individual who suffered damages from the crime is a child, deaf or mute, or an individual who is mentally ill to the extent that he cannot make his own defense, then

belirten ifade üzerine, suçtan zarar görenden davaya katılmak isteyip istemediği sorulur.

(3) Cumhuriyet savcısının, sanık ve varsa müdafinin dinlenmesinden sonra davaya katılma istemini uygun olup olmadığına karar verilir.

(4) Suhlu ceza mahkemesinde açılmış olan davalarda katılma hususunda Cumhuriyet savcısının görüşü alınmaz.

Katılanın hakları

Madde 239 – (1) Mağdur veya suçtan zarar gören davaya katıldığından, cinsel saldırı suçu ile alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlarda, baro tarafından kendisine avukat görevlendirilmesini isteyebilir.

(2) Mağdur veya suçtan zarar görenin çocuk, sağır ve dilsiz veya kendisini savunamayacak derecede akıl hastası olması halinde avukat görevlendirilmesi için istem aranmaz.

request is not needed in order to appoint a lawyer.

The effect of intervening in the pending case

Article 240 – (1) Intervening does not stop the prosecution.

(2) The main hearing and other interactions related to the adjudication procedure, for which the date has already been set, shall be conducted at that date, even if the intervening party could not be summoned or could not be notified because of the lack of time.

Opposition against the decisions prior to the intervention

Article 241 – (1) Decisions that have been rendered prior to the intervention shall not be served to the intervening party.

(2) If the time limits foreseen to the public prosecutor for applying for legal remedies against these decisions expire, the intervening party also loses his right for application.

Legal remedy application by the intervening party

Article 242 – (1) The intervening party may apply for legal remedies without being depending upon the public prosecutor.

Katılmanın davaya etkisi

Madde 240 – (1) Katılma davayı durdurmaz.

(2) Tarihi belirlenmiş olan duruşma ve yargılama usulüne ilişkin diğer işlemler vaktin darlığından dolayı katılan kimse çağrılamayacak veya kendisine haber verilemeyecek olsa bile belirli gününde yapılır.

Katılmadan önceki kararlara itiraz

Madde 241 – (1) Katılmadan önce verilmiş olan kararlar katılana tebliğ edilmez.

(2) Bu kararlara karşı kanun yoluna başvurabilmesi için Cumhuriyet savcısı için öngörülen sürenin geçmesiyle katılan da başvuru hakkını kaybeder.

Katılanın kanun yoluna başvurması

Madde 242 – (1) Katilan, Cumhuriyet savcısına bağlı olmaksızın kanun yollarına başvurabilir.

(2) If the decision has been overturned upon the application of the intervening party, the public prosecutor shall pursue the case again.

Cases when the intervention becomes void

Article 243 – (1) If the intervening party gives up or dies, the intervention shall be void. The heirs may intervene in the case in order to pursue the rights of the intervening party.

BOOK FIVE Special Adjudication Procedures

PART ONE The adjudication of defaulters and fugitives, representation of legal entities during the investigation and prosecution, adjudication procedure for some crimes

CHAPTER ONE The adjudication of defaulters

The definition of defaulter and interactions that may be conducted

Article 244 – (1) The accused, whose whereabouts are not

(2) Karar, katılanın başvurusu üzerine bozulursa, Cumhuriyet savcısı işi yeniden takip eder.

Katulmanın hükümsüz kalması

Madde 243 – (1) Katulan, vazgeçerse veya ölüse katılma hükümsüz kalır. Mirasçılar, katılanın haklarını takip etmek üzere davaya katılabilirler.

BEŞİNCİ KİTAP Özel Yargılama Usulleri

BİRİNCİ KISIM Gaplerin ve Kaçakların Yargılanması, Tüzel Kişilerin Soruşturmadada ve Kovuşturmadada Temsili, Bazı Suçlara İlişkin Muhakeme Usul

BİRİNCİ BÖLÜM Gaplerin Yargılanması

Gaibin tanımı ve yapılabilecek işlemler

Madde 244 – (1) Bulunduğu yer bilinmeyen veya yurt dışında bulunup da yetkili mahke-

known, or who is outside of the country and cannot be brought in, or it is not appropriate to bring him before the competent court, shall be considered a defaulter.

(2) There shall be no main hearing opened against a defaulter; the court shall conduct necessary interactions with the aim of obtaining or protecting evidence.

(3) These interactions may also be conducted by the surrogate judge or by the rogatory court.

(4) During these interactions, the defense counsel of the accused or his legal representative or his spouse may be present. Should the occasion arise, the court shall ask the Bar Association to appoint a defense counsel.

Warning to the defaulter

Article 245 – (1) The defaulter whose address is not known, shall be cautioned by a suitable communication means about the requirement of his appearing at the court or declaring his address.

Assurance document to be issued to the accused

Article 246 – (1) The court may issue, in respect to the defaulter

me önüne getirilemeyen veya getirilmesi uygun bulunmayan samık gaip sayılır.

(2) Gaip hakkında duruşma açılmaz; mahkeme, delillerin ele geçirilmesi veya korunması amacıyla gerekli işlemleri yapar.

(3) Bu işlemler naip hâkim veya istinabe olunan mahkeme aracılığıyla da yapılabilir.

(4) Bu işlemler sırasında sanığın müdafii veya kanunî temsilcisi veya eşi hazır bulunabilir. Gerektiğinde, mahkemece barodan bir müdafî görevlendirilmesi istenir.

Gaibe ihtar

Madde 245 – (1) Adresi bilinmeyen gaibe, mahkeme önüne gelmesi veya adresini bildirmesi hususları uygun bir iletişim aracıyla ihtar edilir.

Sanığa verilecek güvence belgesi

Madde 246 – (1) Mahkeme, ga-

accused, an assurance document stating that if he appears at the main hearing, he shall be immune from arrest with a warrant; this assurance may be subject to conditions.

(2) In cases where the accused has been convicted by imprisonment, or makes some preparations to escape, or does not comply with the requirements of the assurance document, the assurance document shall be void.

CHAPTER TWO Adjudication of the fugitives

Definition of fugitive

Article 247 – (1) An individual who hides himself within the country in order to invalidate a pending prosecution against him, or is in a foreign country and for this reason the court cannot reach him, shall be called fugitive.

(2) In cases where an accused, against whom there is a pending prosecution because of crimes that are mentioned in Article 248, subparagraph 2, does not comply with the notification given by the competent court according to the procedural rules, and for this reason a

ip olan sanık hakkında duruşmaya gelmesi hâlinde tutuklanmayıcağı hususunda bir güvence belgesi verebilir ve bu güvence koşullara bağlanabilir.

(2) Sanık, hapis cezası ile mahkûm olur veya kaçmak hazırlığında bulunur veya güvence belgesinin bağlı olduğu koşullara uymazsa belgenin hükmü kalmaz.

İKİNCİ BÖLÜM Kaçakların Yargılanması

Kaçağın tanımı

Madde 247 – (1) Hakkındaki kovuşturma sonucuz kalmasını sağlamak amacıyla yurt içinde saklanan veya yabancı ülkede bulunan ve bu nedenle mahkeme tarafından kendisine ulaşamayan kişiye kaçak denir.

(2) Hakkında, 248 inci maddeinin ikinci fıkrasında belirtilen suçlardan dolayı kovuşturma başlatılmış olan sanığın, yetkili mahkemece usulüne göre yapılan tebligata uymamasından dolayı verilen zorla getirilme

subpoena has been rendered, that also cannot be enforced, then the court shall render the following decisions:

a) The court shall render a decision on advertising the invitation in a newspaper, which shall be posted at the door of the accused's domicile; in the advertisements shall be additionally explained, that if the accused does not appear within 15 days, the court may consider inflicting the measures mentioned in Article 248,

b) If the accused does not appear in 15 days, after a record has been produced that these interactions have been accomplished, the court shall decide that the accused is a fugitive.

(3) The prosecution may be conducted against the fugitive accused. However, if he has not been priorly interrogated by a judge, a judgment concerning his conviction shall not be rendered.

(4) In cases where the main hearing is conducted, if the fugitive accused has no defense counsel, the court shall ask the Bar Association to appoint a lawyer on his behalf.

kararı da yerine getirilemez ise, mahkeme;

a) Çağrının bir gazete ile sanığın bilinen konutunun kapısına asılmak suretiyle ilânına karar verir; yapılacak ilânlarda, onbeş gün içinde gelmediği takdirde 248 inci madde de gösterilen tedbirlere hükmidleileceğini ayrıca açıklar,

b) Bu işlemlerin yerine getirildiğinin bir tutanak ile saptanmasından itibaren onbeş gün içinde başvurmayan sanığın kaçak olduğuna karar verir.

(3) Kaçak sanık hakkında kovuşturma yapılabilir. Ancak, daha önce sorgusu yapılmamış ise, mahkûmiyet kararı verilemez.

(4) Duruşma yapılan hâllerde kaçak sanığın müdafii yoksa, mahkeme barodan bir avukat görevlendirilmesini ister.

Seizure in order to compell and certificate of guarantee

Article 248 – (1) With the aim of getting the fugitive accused to come to the main hearing, his belongings in Turkey and his rights and credits may be seized, proportional to the aim by a court decision and a procurator shall be appointed for their administration, if necessary. The decision on seizure and on appointing a procurator shall be notified to his defense counsel.

(2) The provision of subparagraph one is applicable for the following crimes:

- a) Crimes in the Turkish Penal Code:
  - 1. Genocide and crimes against humanity (Arts. 76, 77, 78);
  - 2. Smuggling migrants and human trafficking (Arts. 79, 80),
  - 3. Theft (Arts. 141, 142),
  - 4. Aggravated theft (Arts. 148, 149),
  - 5. Abuse of trust (Art. 155),
  - 6. Fraud (Arts. 157, 158),
  - 7. Fraudulent bankruptcy (Art. 161),
  - 8. Producing and trading of narcotic or stimulating substances (Art. 188),

Zorlama amaçlı elkoyma ve teminat belgesi

Madde 248 – (1) Kaçak sanığın duruşmaya gelmesini sağlamak amacıyla Türkiye'de bulunan mallarına, hak ve alacaklarına amaçla orantılı olarak mahkeme kararıyla elkonulabilir ve gerektiğinde idaresi için kayyım atanır. Elkoyma ve kayyım atama kararı müdafiine bildirilir.

(2) Birinci fikra hükmü;

- a) Türk Ceza Kanununda tanımlanan;
  - 1. Soykırım ve insanlığa karşı suçlar (madde 76, 77, 78),
  - 2. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80),
  - 3. Hırsızlık (madde 141, 142),
  - 4. Yağma (madde 148, 149),
  - 5. Güveni kötüye kullanma (madde 155),
  - 6. Dolandırıcılık (madde 157, 158),
  - 7. Hileli iflas (madde 161),
  - 8. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),

- 9. Forgery of money (Art. 197),
- 10. Forming an organization in order to commit crimes (Art. 220),
- 11. Embezzlement (Art. 247),
- 12. Bribery by force (Art. 250),
- 13. Bribery (Art. 252),
- 14. Cheating in public bids (Art. 235),
- 15. Fraud in fulfilling of obligations (Art. 236),
- 16. Crimes against state security (Arts. 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308),
- 17. Crimes of an armed organization (Art. 314), or supplying such organizations with arms (Art. 315),
- 18. Crimes against state secrets and spying (Arts. 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337),
  - b) Smuggling weapons as defined in the "Act on Firearms and Knives as well as Other Tools" (Art. 12),
  - c) Embezzlement as defined in the Banking Act (Art. 22/3 and 4),
  - d) Crimes as defined in the Combating Smuggling Act that carry imprisonment as punishment,
- 9. Parada sahtecilik (madde 197),
- 10. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (madde 220),
- 11. Zimmet (madde 247),
- 12. İrtikâp (madde 250),
- 13. Rüşvet (madde 252),
- 14. İhaleye fesat karıştırma (madde 235),
- 15. Edimin ifasına fesat karıştırma (madde 236),
- 16. Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar (madde 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308),
- 17. Silahlı örgüt (madde 314) veya bu örgütlerle silah sağlama (madde 315),
- 18. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337),
  - Suçları,
  - b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları,
  - c) Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu,
  - d) Kaçakçılıkla Mücadele Ka-

e) Crimes as defined in Arts. 68 and 74 of the Act on Protection of Cultural and Natural Values.

(3) Regarding the protection of seized property, rights and credits, provisions related to seizure shall be applicable. The court may decide that a summary of the decisions related to the measures shall be announced by a newspaper.

(4) In cases where the fugitive is apprehended, or comes by his own free will and surrenders, it shall be decided to lift the seizure.

(5) The justice of the Peace or the court may give a decision of arrest with a warrant according to the provisions of Art. 100 and the following articles in the absence of the fugitive.

(6) In cases where the court establishes that if the court rules on seizure, legal dependents under his care may fall into poverty, then the court shall give permission to the custodian to help those with an amount from the property holdings, proportional to their social standards, in order to secure their livelihood.

(7) The provision of Article 246

nununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar,

e) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üçüncü maddelerinde tanımlanan suçlar,

Hakkında uygulanır.

(3) Elkonulan mal, hak ve alacakların korunmasında, elkoymaya ilişkin hükümler uygulanır. Tedbirlerle ilişkin kararların özetinin bir gazetede ilânına mahkemece karar verilebilir.

(4) Kaçak yakalandığında veya kendiliğinden gelerek teslim olduğunda elkoymanın kaldırılmasına karar verilir.

(5) Kaçak hakkında 100 üçüncü ve sonraki maddeler gereğince, sülh ceza hâkimi veya mahkeme tarafından yokluğunda tutuklama kararı verilebilir.

(6) Mahkeme elkoymaya karar verdiğiinde, kaçağın yasal olarak bakmakla yükümlü bulunduğu yakınlarının alınan tedbirler nedeniyle yoksulluğa düşebileceklerini saptarsa, bunların geçimlerini sağlamak üzere, elkonulan mal varlığından sosyal durumları ile orantılı miktarda yardım bulunuşması konusunda kayyımıma izin verir.

shall also be applicable for fugitives.

(8) These decisions may be subject to opposition.

CHAPTER THREE

Representation of legal entities during the investigation and prosecution

Representation of a legal entity

Article 249 – (1) At the investigation and prosecution for crimes committed within the activities of a legal entity, the organ or the representative of the legal entity shall have the capacity of the party who is “in conjunction with the intervening party or the defense party” and shall be permitted to take the stand in the main hearing.

(2) In such cases, the organ or the representative of the legal entity shall utilize the rights furnished to the intervening party or to the accused by this Code.

(3) In cases where the accused has capacity of the organ or the representative of the legal entity at the same time, the provisions of subparagraph one shall not be applicable.

(7) 246 ncı madde hükmü kaçaklar hakkında da uygulanır.

(8) Bu kararlara karşı itiraz edilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tüzel Kişilerin Soruşturmadada ve Kovoşтурmadada Temsili

Tüzel kişinin temsili

Madde 249 – (1) Bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovoşтурmadada tüzel kişinin organ veya temsilcisi, katılan veya savunma makamı yanında yer alan sıfatıyla duruşmaya kabul edilir.

(2) Bu durumda, tüzel kişinin organ veya temsilcisi bu Kanunun katılana veya sanığa sağladığı haklardan yararlanır.

(3) Birinci fikra hükmü, sanığın aynı zamanda tüzel kişinin organ veya temsilcisi sıfatını taşıması hâlinde uygulanmaz.

CHAPTER FOUR
Adjudication procedure for
some crimes

Jurisdiction and determining the circuit of adjudication

Article 250 – (1) Cases filed because of the following crimes as mentioned in the Turkish Penal Code shall be tried by the Court of Assizes, which by the offer of the Ministry of Justice, shall be nominated by the High Council of Judges and Prosecutors and the circuit of adjudication of this Court of Assize shall encompass more than one province:

- a) Producing and trading with narcotic or stimulating substances committed within the activities of a criminal organization;
  - b) Crimes committed by using coercion and threat within an organization formed in order to obtain unjust economic gain;
  - c) Crimes as defined by the second book, section 4, chapters 4, 5, 6 and 7 (except for Articles 305, 318, 319, 323, 324, 325 and 332).
- (2) The High Council of Judges and Prosecutors shall decide upon the offer of the Ministry of

Kitabın Adı

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Bazı Suçlara İlişkin
Muhakeme

Görev ve yargı çevresinin belirlenmesi

Madde 250 – (1) Türk Ceza Kanununda yer alan;

- a) Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suç,
- b) Haksız ekonomik çıkar sağlamak amacıyla kurulmuş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde cebir ve tehdit uygulanarak işlenen suçlar,

c) İkinci Kitap Dördüncü Kısmının Dört, Beş, Altı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar (305, 318, 319, 323, 324, 325 ve 332 nci maddeler hariç),

Dolayısıyla açılan davalar; Adalet Bakanlığının teklifi üzere Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yargı çevresi birden çok ili kapsayacak şekilde belirlenecek illerde görevlendirilecek ağır ceza mahkemelerinde görülür.

(2) Gelen iş durumu göz önünde bulundurularak birinci fik-

Jelani Jefferson Exum

Justice to open more than one court of assizes at the same location, which shall have jurisdiction for crimes mentioned in subparagraph one, taking into consideration the numbers of the incoming cases. In such cases, the courts shall be numbered. Presidents and members of these courts shall not be appointed in other courts or shall not be charged with other duties by the Judicial Commission of the ordinary courts.

(3) The individuals who commit the crimes mentioned in the first subparagraph, shall be tried by the court of assizes that has been nominated by this Code, whatever their capacity and status as civil servant shall be. The provisions related to the individuals who are tried by the Court of Constitution and the Court of Cassation and provisions related to the jurisdiction of military courts, including the war time and martial law, are reserved.

Investigation

Article 251 – (1) The investigation of crimes, that are in the scope of Article 250 shall be conducted by the public prosecutors who have been

rada belirtilen suçlara bakmakla görevli olmak üzere, aynı yerde birden fazla ağır ceza mahkemesi kurulmasına, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca karar verilir. Bu hâlde, mahkemeler numaralandırılır. Bu mahkemelerin başkan ve üyeleri adlı yargı adalet komisyonuna, bu mahkemelerden başka mahkemelerde veya işlerde görevlendirilemez.

(3) Birinci fikrada belirtilen suçları işleyenler sıfat ve memuriyetleri ne olursa olsun bu Kanunla görevlendirilmiş ağır ceza mahkemelerinde yargılanır. Anayasa Mahkemesi ve Yargıtayın yargılacağı kişilere ilişkin hükümler ile savaş ve sıkı yönetim hâli dahil askerî mahkemelerin görevlerine ilişkin hükümler saklıdır.

Soruşturma

Madde 251 – (1) 250 nci madde kapsamına giren suçlarda soruşturma, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca bu suçların

entrusted with the task of investigation and prosecution of these crimes by the High Council of Judges and Prosecutors in propria persona. Even if these crimes had been committed during the duty or due to the duty, they shall be investigated by the public prosecutors directly. The public prosecutors shall not be appointed by the Office of the Chief Public Prosecutor to courts other than the courts of assizes that try crimes that are in the scope of Article 250, or shall not be entrusted with other tasks.

(2) During the investigation and prosecution of the crimes that are within the scope of Article 250, the public prosecutors may ask to render the decisions that must be given by a judge, if any, from the member of the court of assize who has been appointed by the High Council of Judges and Prosecutors; if not, from the competent judges of ordinary jurisdiction.

(3) In cases where the investigation makes it necessary, the investigation may be conducted while going to the crime scene or to the places where the evidence is located. If the crime has been committed

soruşturma ve kovuşturmasında görevlendirilen Cumhuriyet savcılarda bizzat yapılır. Bu suçlar görev sırasında veya görevden dolayı işlenmiş olsa bile Cumhuriyet savcılarda doğrudan soruşturma yapılır. Cumhuriyet savcıları, Cumhuriyet Başsavcılığınca 250 nci madde kapsamındaki suçlarla ilgili davalara bakan ağır ceza mahkemelerinden başka mahkemelerde veya işlerde görevlendirilemez.

(2) 250 nci madde kapsamına giren suçların soruşturması ve kovuşturması sırasında Cumhuriyet savcıları, hâkim tarafından verilmesi gereklilik kararları, varsa Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca bu işlerle görevlendirilen ağır ceza mahkemesi üyesinden, aksi halde yetkili adlı yargı hâkimlerinden isteyebilirler.

(3) Soruşturanın gereklilik olduğu hâllerde suç mahallî ile delillerin bulunduğu yerlere giderek soruşturma yapılabilir. Suç, ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yer dışında işlenmiş ise Cumhuriyet savcısı, suçun işlendiği yer Cumhuriyet savcı-

outside of the location where the court of assizes is located, the public prosecutor may request the public prosecutor at the crime scene to conduct the investigation.

(4) If the crime has been committed in a military quarter, the public prosecutor may ask the related office of the military prosecutor to conduct the investigation. The public prosecutors and offices of the military prosecutors who have been appointed to investigate according to the provisions of subparagraph three, shall conduct this investigation with priority and urgency.

(5) The period of 24 hours, which is mentioned in Article 91, subparagraph one; shall be applied as 48 hours for individuals who have been arrested without a warrant for crimes that are under the scope of Article 250. The time limit, which is determined as 4 days in Article 91, subparagraph 3, upon the request of the public prosecutor and with the decision of the judge, may be extended up to 7 days for persons who have been arrested without a warrant in zones, where state of emergency has been declared

sından soruşturanın yapılmasını isteyebilir.

(4) Suç askerî bir mahalde işlenmiş ise, Cumhuriyet savcısı ilgili askerî savcılıkta soruşturanın yapılmasını isteyebilir. Üçüncü fikrâya göre soruşturma yapmak üzere görevlendirilen Cumhuriyet savcıları ile askerî savcılıklar, bu soruşturmayı öncelikle ve ivedilikle yaparlar.

(5) 250 nci madde kapsamına giren suçlarda, yakalananlar için 91 inci maddenin birinci fıkrasındaki yirmidört saatlik süre kırksekiz saat olarak uygulanır. Anayasannın 120 nci maddesi gereğince olağanüstü hâl ilân edilen bölgelerde yakalanan kişiler hakkında 91 inci maddenin üçüncü fıkrasında dört gün olarak belirlenen süre, Cumhuriyet savcısının talebi ve hâkim kararıyla yedi güne kadar uzatılabilir. Hâkim, karar vermeden önce yakalanan veya tutuklanan kişiyi dinler.

(6) 250 nci madde kapsamına giren suçlarla ilgili soruşturma ve kovuşturmalarla kolluk; so-

according to the provisions of Art. 120 of the Constitution. The judge shall hear the person who has been arrested without or with the judge's order, before rendering a decision.

(6) During investigations or prosecutions related to crimes that are under the scope of Article 250, the security forces are obliged to bring and assure the presence of the suspect or the accused, the witness, the expert and the aggrieved person from the crime at the designated day, hour and place, upon the order of the court of assizes, or its president, the public prosecutor, surrogate judge, or rogatory judge.

(7) If, because of crimes that are specified in Art. 250 the investigation makes it necessary, the public prosecutors may request to temporarily utilize the buildings, appliances, material and manpower belonging to administrations with a general or a specified budget, public economic enterprises, special provincial administrations and municipalities.

(8) In cases where the request is addressed to the squads, headquarters and institutions of the Turkish Armed Forces, this

ruşturma ve kovuşturma sebebiyle şüpheli veya sanığı, tanığı, bilirkişiyi ve suçtan zarar gören şahsı, ağır ceza mahkemesi veya başkanının, Cumhuriyet savcısının, mahkeme naibinin veya istinabe olunan hâkimin emirleriyle belirtilen gün, saat ve yerde hazır bulunurdur.

(7) 250 nci maddede belirtilen suçlar nedeniyle Cumhuriyet savcısı, soruşturmanın gerekliliği kılmasında halinde geçici olarak, bu mahkemelerin yargı çevresi içindeki genel ve özel bütçeli idarelere, kamu iktisadi teşebbüslerine, il özel idarelerine ve belediyelere ait bina, araç, gereç ve personelden yararlanmak için istemde bulunabilirler.

(8) Türk Silahlı Kuvvetleri kıta, karargâh ve kurumlarından istemde bulunulması halinde istem, yetkili amirlikçe değerlendirilerek yerine getirilebilir.

request may be fulfilled upon the evaluation of the competent authority.

Prosecution

Article 252 – (1) The following provisions shall apply in court hearings of cases that are related to the crimes under the scope of Article 250:

- a) These crimes are considered amongst urgent matters and cases related those shall also be tried during the judiciary recess period.
- b) In cases where the number of the accused are very large and a portion of them are not involved in some sessions of the hearing of the court, the court may decide to conduct such sessions in their absence. However, if during the session conducted in their absence, a circumstance is revealed that affects them, the main points of spoken words and interactions, as well as affairs related to this, shall be notified to them in the following session.
- c) In order to secure the safety, the court may make a decision to conduct the hearing at another location.
- d) During these cases, a reasonable amount of time shall be granted to the public

Kovuşturma

Madde 252 – (1) 250 nci madde kapsamına giren suçlarla ilgili davalara ait duruşmalarda aşağıdaki hükümler uygulanır:

- a) Bu suçlar acele işlerden sayılır ve bunlarla ilgili davalara adlı tatilde de bakılır.
- b) Sanık sayısının çok fazla olması durumunda, sanıkların bir kısmının duruşmanın bazı oturumları ile ilgileri bulunmuyor ise duruşmanın bu oturumlarının, yokluklarında yapılmasına mahkemece karar verilebilir. Ancak, bu sanıkların yokluklarında yapılan oturumlarda kendilerini etkileyen bir hâl ortaya çıktığı takdirde buna ilişkin söz ve işlerin esaslı noktaları sonraki oturumlarda kendilerine bildirilir.
- c) Mahkeme, güvenliğin sağlanması bakımından duruşmanın başka bir yerde yapılmasına karar verebilir.
- d) Bu davalarda esas hakkındaki iddiasını bildirmek için Cumhuriyet savcısına, katılan

prosecutor, to the intervening party or to his representative in order to announce the charges on the merits; to the accused or to his defense counsel, in order to defend himself against the charges. This period may be prolonged on its own initiative in cases where otherwise the right of defense would be restricted.

e) The court may issue a press embargo for oral or written statements and for conduct that breach the order and discipline of the hearing in court, as well as for speech and conducts that constitute insult or defamation to the court, to the president or to anyone of the members, to the public prosecutor, to the defense counsel, to the clerk of the court or to the functionaries.

f) The president of the court shall expell the accused or his defense counsel who is breaching the order of the hearing in court from the hearing room for the rest of the hearing to be conducted that day. The court may decide to continue the hearing in court in the absence of them, if it is determined that they might continue their conduct that may significantly hinder the hearing in court during the next sessions, and their presence is

veya vekiline; iddialara karşı savunmasını yapmak için sanık veya müdafiine makul bir süre verilir. Bu süre, savunma hakkının sınırlanması anlamına geleceği durumlarda re'sen uzatılabilir.

e) Mahkeme, duruşmanın düzen ve disiplinini bozan sözlü veya yazılı beyan ve davranışlar ile mahkemeye, mahkeme başkanı veya üyelerden herhangi birine, Cumhuriyet savcısına, müdafie, tutanak kâtibine yahut görevlilere takrir veya hakaret oluşturan söz ve davranışlar hakkında yayım yasağı koyabilir.

f) Mahkeme başkanı, duruşmanın düzenini bozan sanığın veya müdafisi o günde oturumun tamamına çıkmamak üzere, duruşma salonundan çıkartır. Bunların, sonra gelen oturumda da duruşmayı önemli ölçüde aksatacak davranışlara devam edecekleri anlaşılsa ve hazır bulunmaları gerekliliğin rülmeyece, yokluklarında duruşmaya devam olunmasına mahkemece karar verilebilir. Bu karar, esasa ilişkin iddia ve savunmanın yapılmasına engel

not deemed necessary. This decision shall not be applied in a form that would hinder the subject matter prosecution and defense, and the accused shall be granted the permission to let himself be represented by another defense counsel. If the accused or his defense counsel insists on violating the order of the hearing in court in the following sessions, a decision may be rendered that they shall not attend the following sessions of the same case entirely, or attend part of the sessions. In cases where this provision is applied in respect to a defense counsel, a notice of this circumstance shall be given to the concerned Bar Association. Also in this case, the accused shall be granted a suitable time, in order to let him be represented by another defense counsel. If the defense counsel, for whom it has been decided that he shall not be admitted to parts or all of the sessions, had been appointed according to Article 41 of the Lawyers' Act, this circumstance shall also be notified to the authority that appointed him. When the accused or the defense counsel, who has been removed from the courtroom, has been

olacak biçimde uygulanamaz ve sanığın kendisini başka bir müdafi ile temsil ettirmesine izin verilir. Duruşma salonundan çıkartılan sanık veya müdafisi bundan sonraki oturumlarda da duruşmanın düzenini bozmakta ısrar etmeleri hâlinde, bir daha aynı dava ile ilgili oturumlarının tamamına veya bir kısmına katılmamalarına da karar verilebilir. Bu hükmü müdafi hakkında uygulandığı takdirde, durum ilgili baroya bildirilir. Bu halde de sanığın kendisini başka bir müdafi ile temsil ettirmesi için uygun bir süre verilir. Oturumların bir kısmına ya da tamamına katılmamasına karar verilen müdafi Avukatlık Kanununun 41inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince tayin edilmiş ise durum, kendisini tayin eden mercie de bildirilir. Duruşma salonundan çıkartılan sanık veya müdafisi tekrar duruşmaya alındıklarında, yokluklarında yapılan iş ve işlemlerin esash noktaları kendilerine bildirilir. Sanık ya da müdafii dilerse yokluklarındaki tutanak örnekleri kendilerine verilir.

admitted again, the essential points of the events and interactions conducted in their absence shall be notified to them. If the accused or his defense lawyer demands, a copy of the records produced at their absence shall be given to them. The accused or defense counsels, who had been removed from the courtroom, or for whom there has been a decision rendered that they shall not be allowed to take part at the sessions, may make their written defense within a period as determined by the court.

g) Article 6 of this Code shall not apply for the court of assizes, which try crimes that are under the scope of Article 250.

h) In cases where the notification has not been conducted to him personally, or to persons who may receive notification on his behalf, the notification may be achieved by press or by other masscommunication means, according to the urgency of the case.

(2) The maximum duration of the arrest with a warrant as foreseen by the Code shall be applied doubly in relation to the crimes mentioned in Article 250, subparagraph one, subsection (c).

Duruşma salonundan çıkartılan veya oturumlara katılmamalarına karar verilen sanık veya müdafiler mahkemeyin tayin edeceği süre içerisinde yazılı savunma verebilirler.

g) Bu Kanunun 6 ncı maddesi, 250 ncı madde kapsamına giren suçlara bakan ağır ceza mahkemeleri hakkında uygulanmaz.

h) Kendisine veya onun namına tebligat yapılacak kimselere tebligat yapılmaması hâllerinde, işin ivediliğine göre basın veya diğer kitle iletişim araçlarıyla tebligat yapılabilir.

(2) 250 ncı maddenin birinci fikrasının (c) bendinde öngörülen suçlar bakımından, Kanunda öngörülen tutuklama süresi iki kat olarak uygulanır.

PART TWO Mediation and Confiscation

CHAPTER ONE Mediation

Mediation

Article 253 – (1) There shall be an attempt to mediate between the suspect and the victim or the real or juridical person of private law, who has suffered damages from the crime for the following crimes:

- a) Crimes, that are investigated and prosecuted upon the claim;
- b) At the following crimes that are mentioned in the Turkish Penal Code with no regard to whether they require a claim or not:
  - 1. Intentional wounding (except for subparagraph 3, Art. 86 and Art. 88);
  - 2. Negligent wounding (Art. 89);
  - 3. Violation of tranquility of domicile (Art. 116);
  - 4. Kidnapping of a child and keeping him (Art. 234);
  - 5. Revealing the information or documents, that have the nature of commercial secrets, banking secrets or secrets of the customers (Article 239 except for subparagraph four).

İKİNCİ KISIM Uzlaşma ve Müsadere

BİRİNCİ BÖLÜM Uzlaşma

Uzlaşma

Madde 253 – (1) Aşağıdaki suçlarda, şüpheli ile mağdur veya suçtan zarar gören gerçek veya özel hukuk tüzel kişisinin uzlaştırılması girişiminde bulunulur:

- a) Soruşturulması ve kovuşturulması şikayeteye bağlı suçlar.
- b) Şikayette bağlı olup olmadıkna bakılmaksızın, Türk Ceza Kanununda yer alan;
- 1. Kasten yaralama (üçüncü fikra hariç, madde 86; madde 88),
- 2. Taksirle yaralama (madde 89),
- 3. Konut dokunululüğünün ihlali (madde 116),
- 4. Çocuğun kaçırılması ve alıkonulması (madde 234),
- 5. Ticari sırf bankacılık sırrı veya müşteri sırrı niteliğindeki bilgi veya belgelerin açıklan-

(2) Except for crimes, that are investigated and prosecuted upon a claim, for crimes that are included in other statutes, there must be a special provision in that statute in order to apply the way of mediation.

(3) In crimes that allow the application of the provisions of effective remorse and crimes against the sexual inviolability, the way of mediation is excluded, even if their investigation and prosecution is dependant upon a claim.

(4) In cases where the crime under investigation is depending on mediation, the public prosecutor, or upon his orders, the official of judicial security forces, shall propose mediation to the suspect and to the victim or to the person who has suffered damages from the crime. In cases where the suspect, the victim or the person who has suffered damages from the crime is not an adult, the proposal of mediation shall be made to their legal representative. The public prosecutor is also entitled to make the proposal of mediation by a notification furnished with an explanation or rogatory letter. In cases where the suspect, the victim or the person who has suffered damages from the crime

ması (dördüncü fıkra hariç, madde 239), suçları.

(2) Soruşturulması ve kovuşturulması şikayeteye bağlı olanlar hariç olmak üzere; diğer kanunlarda yer alan suçlarla ilgili olarak uzlaşturma yoluna gidilebilmesi için, kanunda açık hüküm bulunması gereklidir.

(3) Soruşturulması ve kovuşturulması şikayeteye bağlı olsa bile, etkin pişmanlık hükümlerine yer verilen suçlar ile cinsel dokunulmazlığı karşı suçlarında, uzlaşturma yoluna gidilemez.

(4) Soruşturma konusu suçun uzlaşmaya tâbi olması halinde, Cumhuriyet savcısı veya taliimatı üzerine adlı kolluk görevlisi, şüpheli ile mağdur veya suçtan zarar görene uzlaşturma teklifinde bulunur. Şüphelinin, mağdurun veya suçtan zarar görenin reşit olmaması halinde, uzlaşturma teklifi kanunî temsilcilerine yapılır. Cumhuriyet savcısı uzlaşturma teklifini açıklamalı tebligat veya istinabe yoluyla da yapabilir. Şüpheli,

does not notify his decision about the mediation within 3 days after the proposal of mediation, it shall be considered that he has refused the mediation.

(5) In cases where a proposal for mediation has been made, the nature and legal consequences of accepting or refusing the mediation shall be explained to that person.

(6) If the victim, the person who has suffered damages from the crime, the suspect or their legal representatives cannot be reached because he is not present at the address that has been declared to the official authorities, or is outside of the country or for any other ground, then the investigation shall be concluded without applying the way of mediation.

(7) In order to apply the way of mediation in crimes where more than one person has been victimized or has been damaged, it is required that all of the victims or persons who have suffered damages from the crime have accepted the mediation.

(8) The proposal of mediation, or the acceptance of mediation, does not hinder the collection of evidence of the crime that is under investigation nor the

mağdur veya suçtan zarar gören, kendisine uzlaşturma teklifinde bulunulduğundan itibaren üç gün içinde kararını bildirmediği takdirde, teklifi reddetmiş sayılır.

(5) Uzlaşturma teklifinde bulunulması halinde, kişiye uzlaştmanın mahiyeti ve uzlaşmayı kabul veya reddetmesinin hukuki sonuçları anlatılır.

(6) Resmî mercilere beyan edilmiş olup da soruşturma dosyasında yer alan adresde bulunmama veya yurt dışında olma ya da başka bir nedenle mağdura, suçtan zarar görene, şüpheliye veya bunların kanunî temsilcisine ulaşamaması halinde, uzlaşturma yoluna gitilmeksiz soruşturma sonuçlandırılır.

(7) Birden fazla kişinin mağduriyetine veya zarar görmesine sebebiyet veren bir suçtan dolayı uzlaşturma yoluna gidilebilmesi için, mağdur veya suçtan zarar görenlerin hepsinin uzlaşmayı kabul etmesi gereklidir.

(8) Uzlaşturma teklifinde bulunulması veya teklifin kabul

application of the measures of protection.

(9) In cases where the suspect and the victim or the person who has suffered damages from the crime has accepted the proposal of mediation, the public prosecutor is entitled to conduct the mediation himself, or may ask the Bar Association to appoint a lawyer as mediator, or may appoint a mediator from the list of persons who have obtained an education of law.

(10) The grounds of exclusion of the judge because of circumstances determined in this Code, shall also be considered while appointing the mediator.

(11) The appointed mediator shall be given a copy of each document included in the case file that are estimated appropriate by the public prosecutor. The public prosecutor shall caution the mediator about the requirement of complying with principles of the confidentiality of the investigation.

(12) The mediator shall conclude the interactions of mediation within 30 days the latest after he has received the copies of the documents included in the file of investigation. The public prosecutor may extend this

edilmesi, soruşturma konusu suça ilişkin delillerin toplanmasına ve koruma tedbirlerinin uygulanmasına engel değildir.

(9) Şüpheli ile mağdur veya suçtan zarar görenin uzlaşma teklifini kabul etmesi halinde, Cumhuriyet savcısı uzlaştırmayı kendisi gerçekleştirebileceği gibi, uzlaştırmacı olarak avukat görevlendirilmesini barodan isteyebilir veya hukuk öğrenimi görmüş kişiler arasından uzlaştırmacı görevlendirebilir.

(10) Bu Kanunda belirlenen hâkimin davaya bakamayacağı haller ile reddi sebepleri, uzlaştırmacı görevlendirilmesi ile ilgili olarak göz önünde bulunurulur.

(11) Görevlendirilen uzlaştırmacuya soruşturma dosyasında yer alan ve Cumhuriyet savcısınca uygun görülen belgelerin birer örneği verilir. Cumhuriyet savcısı uzlaştırmacuya, soruşturmanın gizliliği ilkesine uygun davranışla yükümlü olduğunu hatırlatır.

(12) Uzlaştırmacı, dosya için-

period for a maximum of 20 days.

(13) The mediation conferences shall be conducted confidentially. The suspect, the victim or the person who has suffered damages from the crime, the legal representative, the defense counsel or the representative may be present during the mediation conferences. In cases where the suspect, the victim or the person who has suffered damages from the crime or his legal representative, or representative does not attend the mediation conference personally, he shall be considered as if he has refused the mediation.

(14) The mediator is entitled to consult the public prosecutor about the procedure to follow during the mediation conferences; the public prosecutor may give directions to the mediator.

(15) At the end of the mediation conferences, the mediator shall produce a report and submit it to the public prosecutor, together with the copies of the documents that have been handed over to him. If the mediation occurs, the details of the kind of mediation agreement shall be clearly explained in the report that shall be furnished with the signatures of the parties.

(16) The suspect and the victim

deki belgelerin birer örneği kendisine verildikten itibaren en geç otuz gün içinde uzlaşturma işlemlerini sonuçlandırır. Cumhuriyet savcısı bu süreyi en çok yirmi gün daha uzatabilir.

(13) Uzlaşturma müzakereleri gizli olarak yürütülür. Uzlaşturma müzakerelerine şüpheli, mağdur, suçtan zarar gören, kanunî temsilci, müdafî ve vekil katılabilir. Şüpheli, mağdur veya suçtan zarar görenin kendisi veya kanunî temsilcisi ya da vekilinin müzakerelere katılmaktan imtina etmesi halinde, uzlaşmayı kabul etmemiş sayılır.

(14) Uzlaştırmacı, müzakereler sırasında izlenmesi gereken yöntemle ilgili olarak Cumhuriyet savcısıyla görüşebilir; Cumhuriyet savcısı, uzlaştırmacuya talimat verebilir.

(15) Uzlaşma müzakereleri sonunda uzlaştırmacı, bir rapor hazırlayarak kendisine verilen belge örnekleriyle birlikte Cumhuriyet savcısına verir. Uzlaşmanın gerçekleşmesi halinde, tarafların imzalarını da

or the person who has suffered damages from the crime may apply to the public prosecutor the latest until the date the indictment has been prepared, and produce the document that states that they have mediated their dispute, even if the proposal of mediation has been previously refused.

(17) If the public prosecutor establishes that the mediation has been achieved with the free will of the parties, and the subject of the contract is in conformity with law, then he shall put his seal and signature under the report or the document and keep it within the file of investigation.

(18) If the mediation ends without any positive result, the way of mediation shall not be applied again.

(19) If at the end of the mediation the suspect fulfills the object of the contract at once, the decision on no ground for prosecution shall be rendered. If fulfillment of the object of the contract has been postponed to a future date, or to installments, or has the nature of continuity, the decision on "postponing the filing of public prosecution" shall be rendered, without checking the

içeren raporda, ne surette uzlaşıldığı ayrıntılı olarak açıklanır.

(16) Uzlaşma teklifinin reddedilmesine rağmen, şüpheli ile mağdur veya suçtan zarar gören uzlaştıklarını gösteren belge ile en geç iddianamenin düzenlendiği tarihe kadar Cumhuriyet savcısına başvurarak uzlaştıklarını beyan edebilirler.

(17) Cumhuriyet savcısı, uzlaşmanın, tarafların özgür iradelebine dayandığını ve edimin hukuka uygun olduğunu belirlerse raporu veya belgeyi mühür ve imza altına alarak soruşturma dosyasında muhafaza eder.

(18) Uzlaştırmamanın sonucuz kalması halinde tekrar uzlaşturma yoluna gidilemez.

(19) Uzlaşma sonucunda şüphelinin edimini def'aten yerine getirmesi halinde, hakkında kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilir. Edimin yerine getirilmesinin ileri tarihe bırakılması, takside bağlanması veya sürekli arzetmesi halinde, 171inci maddedeki şartlar

requirements that are listed in Art. 171. During the duration of the postponement, the time limitation shall rest. If the necessities of mediation shall not be fulfilled after the decision of the "postponing the filing of public prosecution", the public prosecution shall be filed, without checking the requirements that are mentioned in Art. 171/4. In cases, where the mediation is achieved, no tort claim may be filed for the crime under prosecution; if there is a pending case, this case shall be considered as withdrawn. If the suspect does not fulfill the object of the contract, the report or the document of mediation shall be considered one of the documents that is listed in Art. 38 of the Act on Execution and Concurs, dated 9.6.1932, No. 2004.

(20) The assertions made during the mediation conferences shall not be used as evidence in any investigation and prosecution, or in any case.

(21) The time limitations of the prosecution and the duration of the case that is a requirement for prosecution shall not run from the date when the first mediation proposal has been made to the suspect, the victim

aranmaksızın, şüpheli hakkında kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararı verilir. Erteleme süresince zamanaşımı işlenmez. Kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararından sonra, uzlaşmanın gereklerinin yerine getirilmemesi halinde, 171inci maddenin dördüncü fıkrasındaki şart aranmaksızın, kamu davası açılır. Uzlaşmanın sağlanması halinde, soruşturma konusu suç nedeniyle tazminat davası açılamaz; açılmış olan davadan feragat edilmiş sayılır. Şüphelinin, edimini yerine getirmemesi halinde uzlaşma raporu veya belgesi, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 38inci maddesinde yazılı ilam məhiyətini haiz belgelerden sayılır.

(20) Uzlaştırmaya müzakereleri sırasında yapılan açıklamalar, herhangi bir soruşturma ve kovuşturmadada ya da davada delil olarak kullanılamaz.

(21) Şüpheli, mağdur veya suçtan zarar görenden birine ilk uzlaşma teklifinde bulunulduğu tarihten itibaren, uzlaştırmaya girişiminin sonucuz kıldığı ve

or the person who has suffered damages from the crime, the latest until the date when the initiative of mediation was unsuccessful, or until the date when the mediator prepares and submits his report to the public prosecutor.

(22) The fee of the mediator that is proportional to his work and expenses, shall be estimated and paid by the public prosecutor. The fee of the mediator and other expenses of mediation shall be considered as court expenses. In cases where the mediation is accomplished, these payments shall be compensated by the state treasury.

(23) Against the decisions rendered at the end of the mediation, the legal remedies which are foreseen in this Code are applicable.

(24) The details about the application of the mediation shall be regulated by an internal statute.

Mediation by the court

Article 254 – (1) In cases where it becomes evident after the public prosecution has been filed, that the crime under the prosecution is under the scope of the mediation, then the transactions

en geç, uzlaştırmacının raporu-nu düzenleyerek Cumhuriyet savcısına verdiği tarihe kadar dava zamanaşımı ile kovuşturma koşulu olan dava süresi iş-lemez.

(22) Uzlaştırmacıya Cumhuriyet savcısı tarafından çalışma ve masraflarıyla orantılı bir ücret takdir edilerek ödenir. Uzlaştırmacı ücreti ve diğer uzlaştırmacı giderleri, yargılama giderlerinden sayılır. Uzlaşmanın gerçekleşmesi halinde bu giderler Devlet Hazinesi tarafından karşılanır.

(23) Uzlaşma sonucunda verilecek kararlarla ilgili olarak bu Kanunda öngörülen kanun yollarına başvurulabilir.

(24) Uzlaştırmancı uygulanma-sına ilişkin hususlar, yönetme-likle düzenlenir.

Mahkeme tarafından uzlaştırmacı

Madde 254 – (1) Kamu dava-sı açıldıktan sonra kovuşturma konusu suçun uzlaşma kapsamında olduğunun anlaşılması halinde, uzlaştırmacı

of mediation shall be conducted by the court under the rules and procedures as specified in Art. 253.

(2) In cases where the mediation is materialized, the court shall decide to dismiss the case if the accused has fulfilled the performance in one single payment. If the fulfillment of the performance is delayed for a later date, or the payment is due on the installment plan, or has the nature of continuity, then the decision on delaying the pronouncement of the judgment shall be rendered, without checking the requirements in Art. 231. During the period of postponement, time limits do not run. In cases where, after the decision on delaying the pronouncement of the judgment has been rendered, the requirements of mediation are not fulfilled, the court shall announce the judgment, without checking the requirements that are mentioned in Art. 231/11.

Mediation in cases, where there is more than one perpetrator

Article 255 – (1) In crimes that are committed by more than one person, only the person who mediates shall draw benefit from

işlemleri 253 üncü maddede belirtilen esas ve usûle göre, mahkeme tarafından yapı-lır.

(2) Uzlaşma gerçekleştiği tak-dirde, mahkeme, uzlaşma so-nucunda sanığın edimini def'aten yerine getirmesi halinde, davanın düşmesine karar verir. Edimin yerine getirilme-sinin ileri tarihe bırakılması, takside bağlanması veya süreklilik arzetmesi halinde; sanık hakkında, 231 inci maddedeki şartlar aranmaksızın, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilir. Geri bırakma süresince zamanaşımı işlemez. Hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildikten sonra, uzlaşmanın gereklerinin yerine getirilmemesi halinde, mahkeme tarafından, 231 inci maddenin onbirinci fikrasında-ki şartlar aranmaksızın, hükm açıklanır.

Birden çok fail bulunması hâlinde uzlaşma

Madde 255 – (1) Aralarında iş-tirak ilişkisi olsun veya olma-sın birden çok kişi tarafından işlenen suçlarda, ancak uzla-

mediation, even if there is participation connection between them or not.

CHAPTER TWO Procedure of confiscation

Petition

Article 256 –(1) In cases where a decision on confiscation has to be rendered, and if there has not been a public claim filed, or if a public claim has been filed, but there has not been a decision rendered together with the subject matter, the public prosecutor, or the intervening party, may apply to the court that has jurisdiction to try the case that it renders a decision.

(2) If the public claim has been filed already, and there has been no decision rendered in connection with the main accusation on the issues of items or assets that ought to be returned, then the court shall decide to return those by its own motion, or upon the request of concerned persons.

Main hearing and decision

Article 257 –(1) Decisions, that are due to be rendered according to Art. 256, shall be

şan kişi uzlaşmadan yararlanır.

İKİNCİ BÖLÜM Müsadere Usulü

Başvuru

Madde 256 –(1) Müsadere kararları verilmesi gereken hâllerde, kamu davası açılmamış veya kamu davası açılmış olup da esasla beraber bir karar verilmemişse; karar verilmesi için, Cumhuriyet savcısı veya katılan, davayı görmeye yetkili mahkemeye başvurabilir.

(2) Kamu davası açılmış olup da iade edilmesi gereken eşya veya malvarlığı değerleri ile ilgili olarak esasla birlikte bir karar verilmemiş olması durumunda, mahkemece re'sen veya ilgililerin istemi üzerine bunların iadesine karar verilir.

Duruşma ve karar

Madde 257 –(1) 256 ncı maddeye göre verilmesi gereken kararlar, duruşmalı olarak verilir.

rendered during an oral hearing at the trial.

(2) The individuals who have rights on the items or other assets that is subject to confiscation or return, shall be summoned to the main trial also. These individuals may enjoy the rights of the accused.

(3) In case they fail to appear, the interaction shall not be suspended and rendering the judgment shall not be prevented.

Legal remedy

Article 258 –(1) The judgments to be rendered according to Article 256 can be subject to a motion of appeal on fact and law by the public prosecutor, the intervening party and by the individuals mentioned in Article 275.

Confiscation of items that are not contraband

Article 259 –(1) For the items that are not contraband and are only subject to confiscation, the decision of confiscation shall be rendered by the Justice of the Peace without conducting a main trial.

(2) Müsadere veya iade olunacak eşya veya diğer malvarlığı değerleri üzerinde hakkı olan kimseler de duruşmaya çağrılır. Bu kişiler, samığın sahip olduğu hakları kullanabilirler.

(3) Çağrıya uymamaları, işlemin ertelenmesine neden olmaz ve hükmün verilmesini engellemez.

Kanun yolu

Madde 258 –(1) 256 ncı maddeye göre verilecek hükümlere karşı Cumhuriyet savcısı, katılan ve 257 ncı maddede belirlenen kişiler için istinaf yolu açıktır.

Suç konusu olmayan eşyanın müsaderesi

Madde 259 –(1) Suç konusu olmayıp sadece müsadereye tâbi bulunan eşyanın müsaderesine sulh ceza hâkimî tarafından duruşma yapılmaksızın karar verilir.

BOOK SIX
Legal remedies

PART ONE
General provisions

Legal stand to file a motion of legal remedies

Article 260 – (1) The public prosecutor, suspect, accused and party who according to this Code has acquired the position of intervening party, as well as parties whose motion of intervening was not decided, was denied, or parties who were aggravated by the crime in that manner that the position of the intervening party would be possible may file a motion of legal remedies against the decisions of the judges and of the court.

(2) The public prosecutors at the Court of General Jurisdiction in Criminal Matters may file a motion against the Courts of Peace in Criminal Matters within the judicial district of the court; public prosecutors at the Court of Assizes, against the decisions of Courts of General Jurisdiction and Courts of the Peace in Criminal Matters in their judicial district; public prosecutors at the Regional

ALTINCI KİTAP
Kanun Yolları

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler

Kanun yollarına başvurma hakkı

Madde 260 – (1) Hâkim ve mahkeme kararlarına karşı Cumhuriyet savcısı, şüpheli, sanık ve bu Kanuna göre katılan sıfatını almış olanlar ile katılma isteği karara bağlanmamış, reddedilmiş veya katılan sıfatını alabilecek surette suçtan zarar görmüş bulunanlar için kanun yolları açıkları.

(2) Asliye ceza mahkemesinde bulunan Cumhuriyet savcısı, mahkemenin yargı çevresindeki sultuh ceza mahkemelerinin; ağır ceza mahkemelerinde bulunan Cumhuriyet savcısı, ağır ceza mahkemesinin yargı çevresindeki asliye ve sultuh ceza mahkemelerinin; bölge adliye mahkemesinde bulunan Cumhuriyet savcısı, bölge adliye mahkemelerinin kararlarına karşı kanun yollarına başvurabilirler.

Court of Appeal on Facts and Law, may file a motion against the decisions of the Regional Courts of Appeal on Facts and Law.

(3) The public prosecutor may also file motions of legal remedies in favor of the accused.

Legal stand of lawyer to file a motion

Article 261 – (1) The lawyer may file motions of legal remedies, under the condition that this would not contradict the open will of the individuals for whom he is the defense counsel, or representative.

Legal stand of the legal representative and the spouse to file a motion

Article 262 – (1) The legal representative and the spouse of the suspect or the accused may file a motion of legal remedy that is open to the suspect or the accused by their own motion within the time limit. Petitions by the mentioned individuals and the subsequent interactions are subject to the provisions that are applicable to the petition of the suspect or accused.

(3) Cumhuriyet savcısı, sanık lehine olarak da kanun yollarına başvurabilir.

Avukatın başvurma hakkı

Madde 261 – (1) Avukat, müdafiliğini veya vekilliğini üstlendiği kişilerin açık arzusuna aykırı olmamak koşuluyla kanun yollarına başvurabilir.

Yasal temsilcinin ve eşin başvurma hakkı

Madde 262 – (1) Şüpheli veya sanığın yasal temsilcisi ve eşi, şüpheli veya sanığa açık olan kanun yollarına süresi içinde kendiliklerinden başvurabilirler. Şüphelinin veya sanığın başvurusuna ilişkin hükümler, bunlar tarafından yapılacak başvuru ve onu izleyen işlemler için de geçerlidir.

Motion of legal remedies by the arrestee

Article 263 – (1) The suspect or the accused who is under arrest may file a motion of legal remedies by making a declaration to the clerk of the court, or to the warden of the prison or the jail, where he is in custody, or by making a written application.

(2) If the motion has been filed with the clerk of the court, the declaration or the written application on filing the legal remedies shall be registered into the respective book and subsequently a record verifying these issues shall be produced and a copy shall be handed out to the suspect or accused who is under arrest.

(3) If the written application was directed to the warden of the institution, interactions regulated in paragraph two shall be enacted and subsequently the minutes and the written application shall be immediately delivered to the related court. The clerk of the court shall register the application into the respective book.

(4) Any interaction done by the clerk of the court or the warden of the institution in accordance with paragraph two shall interrupt the periods of

Tutuklunun kanun yollarına başvurması

Madde 263 – (1) Tutuklu bulunan şüpheli veya sanık, zabıt kâtibine veya tutuklu bulunduğu ceza infaz kurumu ve tutukevi müdürlüğe beyanda bulunmak suretiyle veya bu hususta bir dilekçe vererek kanun yollarına başvurabilir.

(2) Zabit kâtibine başvuru hâlinde, kanun yollarına başvuru beyanı veya dilekçesi ilgili deftere kaydedildikten sonra bu hususları belirten bir tutanak düzenlenerek tutuklu bulunan şüpheli veya sanığa bir örneği verilir.

(3) Kurum müdürlüğe başvuru hâlinde ikinci fikra hükmüne göre işlem yapılarak, tutanak ve dilekçe derhâl ilgili mahkemeye gönderilir. Zabit kâtibi başvuruyu ilgili deftere kayder.

(4) Zabit kâtibi veya kurum müdürlüğü tarafından ikinci fikra hükmüne göre işlem yapıldığı zaman kanun yolları için bu Kanunda belirlenen süreler kesilmiş sayılır.

application set fourth in this Code in order to make an application for legal remedies.

Error in determining the applicable legal remedy

Article 264 – (1) In cases of an admissible motion, an error in determining the legal remedy or the authority shall not abolish the rights of the applicant.

(2) In such cases, the authority that received the application shall immediately send the petition to the authority that is competent and has the venue.

The scope of the outcome of petition made by the public prosecutor

Article 265 – (1) A decision about the motion of legal remedy against the accused by the public prosecutor, may be reversed in his favor or may be amended. If the public prosecutor had filed a motion in favor of the accused, the newly rendered judgment shall not contain heavier punishment than the punishment rendered in the former judgment.

Withdrawal of the petition and its effect

Article 266 – (1) A petition may be withdrawn after it has been filed until the authority has

Kanun yolunun belirlenmesinde yanılma

Madde 264 – (1) Kabul edilebilir bir başvuruda kanun yolunun veya merciin belirlenmesinde yanılma, başvuranın haklarını ortadan kaldırır.

(2) Bu hâlde başvurunun yapıldığı merci, başvuruyu derhâl görevli ve yetkili olan mercie gönderir.

Cumhuriyet savcısının başvuru sonucunun kapsamı

Madde 265 – (1) Cumhuriyet savcısı tarafından aleyhine kanun yoluna gidilen karar, sanık lehine bozulabilir veya değiştirilebilir. Cumhuriyet savcısı, kanun yoluna sanık lehine başvurduğunda, yeniden verilen hüküm önceki hükmde tayin edilmiş olan cezadan daha ağır bir cezayı içeremez.

Başvurudan vazgeçilmesi ve etkisi

Madde 266 – (1) Kanun yoluna başvurulduktan sonra bundan

decided upon this petition. However, if the petition has been filed in favor of the accused by the public prosecutor, the withdrawal requires his consent.

(2) The defense counsel or the representative is only entitled to withdraw the petition if there is a special authorization in the power of attorney.

(3) In cases, where there has been a petition of legal remedy filed in favor of the suspects or accused, for whom an appointment of defense counsel was conducted according to Article 150/2, or the petition of legal remedy has been withdrawn, if there is a contradiction between the declaration of the appointed defense counsel and the declaration of the suspect or accused, then the declaration of the defense counsel shall prevail.

PART TWO Ordinary legal remedies

CHAPTER ONE Opposition

Decisions, which are subject to a motion of opposition

Article 267 – (1) Decisions rendered by the judge, and if the code opens this remedy,

vazgeçilmesi, mercii tarafından karar verilinceye kadar geçerlidir. Ancak, Cumhuriyet savcısı tarafından sanık lehine yapılan başvurudan onun rızası olmaksızın vazgeçilemez.

(2) Müdafiin veya vekilin başvurudan vazgeçebilmesi, vekâletnameda bu hususta özel yetkili kılınmış olması koşuluna bağlıdır.

(3) 150 nci maddenin ikinci fikrasi uyarınca, kendisine müdafi atanın şüpheli veya sanıklar yararına kanun yoluna başvurulduğunda veya başvurulan kanun yolundan vazgeçildiğinde şüpheli veya sanık ile müdafiin iradesi çelişirse müdafiin iradesi geçerli sayılır.

İKİNCİ KISIM Olağan Kanun Yolları

BİRİNCİ BÖLÜM İtiraz

İtiraz olunabilecek kararlar

Madde 267 – (1) Hâkim kararları ile kanunun gösterdiği hâllerde, mahkeme kararları-

decisions rendered by the court may be subject to opposition.

The procedure of opposition and the inspection authorities

Article 268 – (1) If the Code did not regulate with a special regulation, opposition against the decision of a judge or a court shall be filed through rendering a written application or orally while the oral submission shall be taken into records with the authority that rendered the decision within seven days after the interested parties had learned about the decision, as ruled in Article 35. The president of the court or the judge shall approve the submission or the signature, which had been taken into the records. The provision of Article 263 is preserved.

(2) The judge or the court, whose decision had been subject to opposition, shall correct the decision, if he determines that the opposition is justified; otherwise shall send the application in at most three days, to the authority that has jurisdiction to make the inspection on the opposition.

(3) The competent authorities to inspect an opposition are listed below:

na karşı itiraz yoluna gidilebilir.

İtiraz usulü ve inceleme mercileri

Madde 268 – (1) Hâkim veya mahkeme kararına karşı itiraz, kanunun ayrıca hükm koymadığı hâllerde 35 inci maddeye göre ilgililerin kararı öğrendiği günden itibaren yedi gün içinde kararı veren mercie verilecek bir dilekçe veya tutanağa geçirilmek koşulu ile zabit kâtbine beyanda bulunmak suretiyle yapılır. Tutanakla tespit edilen beyanı ve imzayı mahkeme başkanı veya hâkim onaylar. 263 üncü madde hükmü saklıdır.

(2) Kararına itiraz edilen hâkim veya mahkeme, itirazı yerinde görürse kararını düzeltir; yerinde görmezse en çok üç gün içinde, itirazı incelemeye yetkili olan mercie gönderir.

(3) İtirazı incelemeye yetkili merciler aşağıda gösterilmiştir:

a) Sulh ceza hâkiminin kararlarına yapılan itirazların incelenmesi, yargı çevresinde bulun-

a) Oppositions to the decisions against the Judge of the Peace in Criminal Matters shall be investigated by the judge of the Court of General Jurisdiction in his district of jurisdiction.

b) In cases where the matters under the jurisdiction of the court of the Peace in Criminal Matters are tried by the Judge of General Jurisdiction in Criminal Matters, the authority of inspection on opposition shall rest with the President of the Court of Assizes.

(c)Opposition to the decisions against the Judge of General Jurisdiction in Criminal Matters shall be inspected by the Court of Assizes in his district of jurisdiction, and oppositions to the decisions rendered by this court and its president, if there is more than one chamber of the Court of Assizes at that location shall be inspected by the subsequent numbered chamber of the Court of Assizes, and, for the last numbered chamber, by the first chamber; if there is only one chamber of the Court of Assizes, by the nearest Court of Assizes.

(d)Oppositions to the decision of the member of the court, who was delegated to accomplish a

dukları asliye ceza mahkemesi hâkimine aittir.

b) Suhûl ceza işleri, asliye ceza hâkimî tarafından görülmüşse itirazı inceleme yetkisi ağır ceza işlerini gören mahkeme başkanına aittir.

c) Asliye ceza mahkemesi hâkimî tarafından verilen kararlara yapılacak itirazların incelenmesi, yargı çevresinde bulundukları ağır ceza mahkemesine ve bu mahkeme ile başkanı tarafından verilen kararlar hakkında itirazların incelenmesi, o yerde ağır ceza mahkemesinin birden çok dairesinin bulunması hâlinde, numara olarak kendisini izleyen daireye; son numaralı daire için birinci daireye; o yerde ağır ceza mahkemesinin tek dairesi varsa, en yakın ağır ceza mahkemesine aittir.

d) Naip hâkim kararlarına yapılacak itirazların incelenmesi, mensup oldukları ağır ceza mahkemesi başkanına, istinabe olunan mahkeme kararlarına karşı yukarıdaki bentlerde belirtilen esaslara göre bulundukları yerdeki mahkeme

certain interaction, shall be inspected by the president of the Court of Assizes, in the district of jurisdiction; oppositions to the decisions of the court that had been asked to perform an interaction by a letter of rogatory shall be inspected by the provisions in above mentioned numbers by the president or the court of their local jurisdiction.

(e)The oppositions to the decisions of the criminal chambers of the Regional Court of Appeal on Facts and Law and to decisions of the chambers of Court of Cassation, where the Court of Cassation has ruled as a court of first instance, shall be inspected as follow: decision of the member shall be inspected by the president of the chamber to which he is attached; the decisions of the president of the chamber and the decisions of the chamber shall be inspected by the subsequent numbered chamber; the decision of the last numbered chamber shall be inspected by the first criminal chamber.

The effect of the opposition on the execution of decision

Article 269 – (1) Filing a motion of opposition does not suspend the execution of the decision.

(2) However, the authority whose

başkanı veya mahkemeye aittir.

e) Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kararları ile Yargıtay ceza dairelerinin esas mahkeme olarak baktıkları davranışlarda verdikleri kararlara yapılan itirazlarda; üyenin kararını görevli olduğu dairenin başkanı, daire başkanı ile ceza dairesinin kararını numara itibarıyla izleyen ceza dairesi; son numaralı daire söz konusu ise birinci ceza dairesi inceler.

İtirazın kararın yerine getirilmesinde etkisi

Madde 269 – (1) İtiraz, kararın yerine getirilmesinin geri bırakılması sonucunu doğurmaz.

decision was subject to opposition, or the authority who is going to inspect the decision, may make a ruling on suspension.

Notification of the opposition to the public prosecutor and the opposite party and inspection and exploration

Article 270 – (1) The authority who is going to inspect the opposition may notify the opposition to the public prosecutor and to the opposing party in order to give an opportunity of a written argument. The authority may conduct inspection and exploration and may also give orders for those to be conducted, if it deems necessary.

Decision

Article 271 – (1) Except cases laid down in the Code, a decision upon the motion of opposition shall be rendered without conducting a main trial. However, if deemed necessary, the public prosecutor, and subsequently the defense counsel or the representative shall be heard.

(2) If the opposition is deemed justified, the authority shall also rule on the subject matter of the opposition.

(3) The decision shall be

(2) Ancak, kararına itiraz edilen makam veya kararı incelecek merci, geri bırakılmasına karar verebilir.

İtirazın Cumhuriyet savcısına ve karşı tarafa tebliği ile inceleme ve araştırma yapılması

Madde 270 – (1) İtirazı incelecek merci, yazı ile cevap verebilmesi için itirazı, Cumhuriyet savcısı ve karşı tarafa bildirebilir. Merci, inceleme ve araştırma yapabileceği gibi gerekli gördüğünde bunların yapılmasını da emredebilir.

Karar

Madde 271 – (1) Kanunda yazılı olan hâller saklı kalmak üzere, itiraz hakkında duruşma yapılmaksızın karar verilir. Ancak, gerekli görüldüğünde Cumhuriyet savcısı ve sonra müdafî veya vekil dinlenir.

(2) İtiraz yerinde görülürse merci, aynı zamanda itiraz konusu hakkında da karar verir.

rendered within the shortest possible period of time.

(4) Decisions rendered by the authority upon the opposition are final; however, if the authority renders arrest with a warrant decisions for the first time, these decisions may be subject to opposition.

CHAPTER TWO

Appeal on facts and law

Appeal on facts and law

Article 272 – (1) A motion of appeal on facts and law may be filed against the judgments rendered by the courts of first instance. However, judgments related to an imprisonment for fifteen years and more than that, shall be inspected by the Regional Court of Appeal on Facts and Law by its own motion.

(2) Decisions of the court that have been rendered prior to the judgment on which the judgment is being based, or decisions against which there is no other legal remedy foreseen by the Code, may also be attacked in connection with the judgment in the way of appeal on facts and law.

(3) However, the following judgments are exempted from the appeal on facts and law:

(3) Karar mümkün olan en kısa sürede verilir.

(4) Merciin, itiraz üzerine verdiği kararları kesindir; ancak ilk defa merci tarafından verilen tutuklama kararlarına karşı itiraz yoluna gidebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İstinaf

İstinaf

Madde 272 – (1) İlk derece mahkemelerinden verilen hükümlere karşı istinaf yoluna başvurulabilir. Ancak, onbeş yıl ve daha fazla hapis cezalarına ilişkin hükümler, bölge adliye mahkemesince re'sen incelenir.

(2) Hükümden önce verilip hükmeye esas teşkil eden veya başkaca kanun yolu öngörülmemiş olan mahkeme kararlarına karşı da hükmle birlikte istinaf yoluna başvurulabilir.

(3) Ancak;

a) Sonuç olarak belirlenen iki bin lira dahil adlı para ceza-

- a) Judgments recognizing final judicial fines up to two thousand Liras (two thousand included);
- b) Judgments of acquittal rendered for crimes that require a judicial fine not exceeding five hundred days as the upper level of the punishment;
- c) Judgments, for which the way of legal remedy had been closed by law.

Motion of appeal on facts and law and its time limit

Article 273 – (1) A motion of appeal on facts and law shall be lodged within seven days after the pronouncement of the judgment with a written application submitted to the court that rendered the judgment, or by making a declaration to the clerk of the court; this declaration shall be taken into the records and the record shall be approved by the judge. In respect to the accused who is under arrest with a warrant, the provisions of Article 263 shall apply.

(2) If the judgment had been pronounced in the absence of the individuals, who have the right to appeal on facts and law, the period starts running with the date of notification.

- sına mahkûmiyet hükümlerine,
- b) Üst sınırı beşyüz günü geçmeyen adlı para cezasını gerektiren suçlardan beraat hükümlerine,
- c) Kanunlarda kesin olduğu yazılı bulunan hükümlere,
Karşı istinaf yoluna başvurulamaz.

İstinaf istemi ve süresi

Madde 273 – (1) İstinaf istemi, hükmün açıklanmasından itibaren yedi gün içinde hükmü veren mahkemeye bir dilekçe verilmesi veya zabit kâtibine bir beyanda bulunulması suretiyle yapılır; beyan tutanağa geçirilir ve tutanak hâkime onaylaştırılır. Tutuklu sanık hakkında 263 üncü madde hükmü saklıdır.

(2) Hüküm, istinaf yoluna başvurma hakkı olanların yokluğunda açıklanmışsa, süre tebliğ tarihinden başlar.

(3) Asliye ceza mahkemelerinde bulunan Cumhuriyet savcılıarı, mahkemelerinin yargı çevresi içerisindeki sülh ceza mahkemelerinin; ağır ceza mahke-

(3) Public prosecutors attached to the Criminal Courts of General Jurisdiction may appeal on facts and law against the decisions of Court of Peace in Criminal Matters in their district of jurisdiction; public prosecutors attached to the Courts of Assizes, against judgments of Criminal Courts of General Jurisdiction, and Courts of the Peace in their district of jurisdiction; the above mentioned public prosecutors may file a motion of appeal on facts and law within seven days after the judgment arrived to the office of the public prosecution in that judicial district.

(4) If the accused and the individuals who had acquired the status of the intervening party according the provisions of this Code, as well as individuals who had filed a petition of intervention and their request was not ruled upon, was denied; or the individuals who had suffered damages that would justify the status of the intervening party, had not submitted the grounds of their application in the petition or in their declaration, this shall not prevent the inspection.

(5) The public prosecutor shall submit the grounds of filing a motion of appeal on fact and law

melerinde bulunan Cumhuriyet savcılıarı, mahkemelerinin yargı çevresi içerisindeki asliye ve sülh ceza mahkemelerinin hükümlerine karşı, kararın o yer Cumhuriyet Başsavcılığına geliş tarihinden itibaren yedi gün içinde istinaf yoluna başvurabilirler.

(4) Sanık ve bu Kanuna göre katılan sıfatını almış olanlar ile katılma isteği karara bağlanmadı, reddedilmiş veya katılan sıfatını alabilecek surette suçtan zarar görmüş bulunanların dilekçe veya beyanında, başvuruya ilişkin nedenlerin gösterilmemesi inceleme yapılmasına engel olmaz.

(5) Cumhuriyet savcısı, istinaf yoluna başvurma nedenlerini gerekçeleriyle birlikte yazılı isteminde açıkça gösterir. Bu istem ilgililere tebliğ edilir. İlgililer, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde bu hırsızlığı cevaplarını bildirebilirler.

together with the written motion, writing them clearly, together with the reasons. This motion shall be notified to the concerned individuals. The concerned individuals may submit their responses in this respect within seven days after the date of the notification.

Running of the period of appeal on facts and law during the period of restitution

Article 274 – (1) The accused is entitled to ask restitution against the judgments that have been rendered against him in his absence. During the period of restitution, the period of appeal on fact and law runs as well. If the accused files a motion on restitution, he must file a separate motion of appeal on facts and law. In such cases, interactions related to the motion of appeal on facts on law shall be suspended until a decision about the request of restitution has been rendered.

The effect of the petition of appeal on facts and law

Article 275 – (1) A petition of appeal on facts and law that has been submitted within the period of time, shall bar the finality of the judgment.

Eski hâle getirme süresi içinde istinaf süresinin işlemesi

Madde 274 – (1) Sanık, yokluğunda aleyhine verilen hükümlere karşı eski hâle getirme isteminde bulunabilir. Esaki hâle getirme süresi içinde de istinaf süresi işler. Sanığın eski hâle getirme isteminde bulunduğu hâllerde, ayrıca istinaf isteminde bulunması gereklidir. Bu hâlde istinaf istemi ile ilişkili işler, eski hâle getirme istemi hakkında karar verilinceye kadar ertelenir.

İstinaf başvurusunun etkisi

Madde 275 – (1) Süresi içinde yapılan istinaf başvurusu, hükmün kesinleşmesini engeller.
 (2) Hüküm, istinaf yoluna başvuran Cumhuriyet savcısı-

(2) If the judgment, including the reasons were not explained to the public prosecutor or to the parties who had filed the motion of appeal on facts and law, then the reasons shall be notified within seven days after obtaining the knowledge by the court, that the judgment has been attacked with a motion of appeal on facts and law.

Denial of the motion by the court that rendered the judgment

Article 276 – (1) The court that rendered the attacked judgment shall deny the motion with a decision, if the written application of the appeal on facts and law had been submitted after the expiring of the legal period, or the judgment is not open to the way of appeal on facts and law, or the party who filed the motion has no stand.

(2) The public prosecutor or the related individuals who filed a motion of appeal on facts and law may ask the Regional Court of Appeal on Facts and Law to rule on this issue within seven days after the notification of the decision on denial. In such cases, the file shall be sent to the Regional Court of Appeal on Facts and Law. However, this shall not

na veya ilgililere gerekçesiyile birlikte açıklanmamışsa; hükmeye karşı istinaf yoluna başvurulduğunun mahkemece öğrenilmesinden itibaren gerekçe, yedi gün içinde tebliğ edilir.

İstinaf istemini hükmü veren mahkemece reddi

Madde 276 – (1) İstinaf istemi, kanunî sürenin geçmesinden sonra veya aleyhine istinaf yoluna başvurulamayacak bir hükmeye karşı yapılmışsa ya da istinaf yoluna başvuranın buna hakkı yoksa, hükmü veren mahkeme bir kararla dilekçeyi reddeder.

(2) İstinaf başvurusunda bulunan Cumhuriyet savcısı veya ilgililer, ret kararının kendilerine tebliğinden itibaren yedi gün içinde bölge adliye mahkemesinden bu hususta bir karar vermesini isteyebilirler. Bu takdirde dosya bölge adliye mahkemesine gönderilir. Ancak, bu nedenle hükmün infazı ertelemeyecez.

be a ground for suspending the execution of the judgment.

Notification of the motion of appeal on facts and law and the response

Article 277 – (1) If the written application of appeal on facts and law shall not be rejected in accordance with Article 276 by the court which rendered the judgment, the written application of appeal on facts and law or a copy of the record about the declaration shall be notified to the opposite party. The opposite party may give his response in writing within seven days after the date of notification.

(2) If the opposite party is the accused, he may also give his response with a declaration, which shall be included in the record by the court recorder. After the response has been handed over or the fixed time limit for this purpose had expired, the file of the lawsuit shall be submitted by the office of the chief public prosecution, to the office of the chief public prosecution of the Regional Court of Appeal on Facts and Law, in order to be given to the Regional Court of Appeal on Facts and Law.

(3) The provisions of Articles 262 and 263 are reserved.

İstinaf istemini tebliğ ve cevabı

Madde 277 – (1) 276 nci maddeye göre hükmü veren mahkemece reddedilmeyen istinat dilekçesi veya beyana ilişkin tutanağın bir örneği karşı tarafa tebliğ olunur. Karşı taraf, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde yazılı olarak cevabı verebilir.

(2) Karşı taraf sanık ise, bir tutanağa bağlanmak üzere zabıt kâtibine yapılacak bir beyanla da cevabını verebilir. Cevap verildikten veya bunun için belirli süre bittikten sonra dava dosyası, bölge adliye mahkemesine sunulmak üzere, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

(3) 262 ve 263 üncü madde hükümleri saklıdır.

Duty of the public prosecutor at the Regional Court of Appeal on Facts and Law

Article 278 – (1) When the file of the lawsuit arrives to the office of the chief public prosecution of the Regional Court of Appeal on Facts and Law, this file shall be inspected, and be handed over to the criminal chamber of the Regional Court of Appeal on Facts and Law, together with the notification of the legal opinion that includes the written opinion and attached documents and evidence that are required to be given, if there are any, after the missing parts of the notification had been achieved, and after the documents and items of evidence, which are to be submitted, have been attached. The legal opinion, which has been prepared by the Office of the Chief Public Prosecution of the Regional Court of Appeal on Facts and Law, shall also be notified to the related individuals.

Pre-inspection of the file

Article 279 – (1) After the pre-inspection of the files:

- a) If it comes out that the Regional Court of Appeal on Facts and Law is lacking jurisdiction, then it shall decide

Bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet savcısının görevi

Madde 278 – (1) Dava dosyası, bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına geldiğinde incelenerek, varsa tebliğat eksikliklerinin giderilmesi sağlanıktan ve sunulması gereken belge ve deliller de eklenerek sona, yazılı düşünceyi içeren bir tebliğname ile birlikte bölge adliye mahkemesi ceza dairesine verilir. Bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenen tebliğname ilgililere de tebliğ olunur.

Dosya üzerinde ön inceleme

Madde 279 – (1) Dosya üzerinde yapılan ön inceleme sonunda;

- a) Bölge adliye mahkemesinin yetkili olmadığınnın anlaşılması hâlinde dosyanın yetkili bölge

to submit the file to the competent Regional Court of Appeal on Facts and Law,

b) If the Court determines that the petition to the Regional Court of Appeal on Facts and Law was not timely, the decision to be inspected is not one of the decisions, which is to be inspected by the Regional Court of Appeal on Facts and Law, the petitioner does not have the right to file this motion, then it shall decide on the denial of the petition of the appeal on facts and law.

The inspection at the Regional Court of Appeal on Facts and Law and prosecution

Article 280 – (1) The Regional Court of Appeal on Facts and Law shall render the following decisions, after inspecting the notification of the legal opinion of the Office of the Chief Public Prosecution and the evidence, which had been submitted together with the file:

a) If the court establishes that the judgment bears no illegality in respect to procedure or to merits of substantive law, that there is no missing evidence or the interactions were complete, that the evaluation in respect to the

adliye mahkemesine gönderilmesine,

b) Bölge adliye mahkemesine başvurunun süresi içinde yapılmadığının, incelenmesi istenen kararın bölge adliye mahkemesinde incelenebilecek kararlardan olmadığı, başvuranın buna hakkı bulunmadığının anlaşılması hâlinde istinat başvurusunun reddine,

Karar verilir.

Bölge adliye mahkemesinde inceleme ve kovuşturma

Madde 280 – (1) Bölge adliye mahkemesi, Cumhuriyet Başsavcılığının tebliğnamesini, dosyayı ve dosyayla birlikte sunulmuş olan delilleri inceledikten sonra;

a) İlk derece mahkemesinin kararında usule veya esasa ilişkin herhangi bir hukuka aykırılığın bulunmadığını, delillerde veya işlemlerde herhangi bir eksiklik olmadığını, ispat bakımından değerlendirmenin yerinde olduğunu saptadığında

proof is adequate, the court shall render a decision on denial of the petition of appeal on facts and law on the merits,

b) If the court establishes that there is a ground of illegality in the judgment of the court of the first instance as mentioned in Article 289, then the court shall render a decision to set aside the judgment and send the file to the court of first instance, the judgment of which has been set aside, or to a different court of first instance within his district of jurisdiction, which the court deems appropriate, in order to inspect the file again and to render a new judgment,

c) In other instances, the court shall render a decision to annul the judgment of the court of the first instance, to conduct a new trial, and to start with the preparations of the main hearing, after meeting all the necessary measures.

Preparation of the main hearing

Article 281 – (1) The president of the Regional Court of Appeal on Facts and Law or a member of the court appointed by him shall determine the day of the main hearing according to provisions of Article 175, makes the needed

istinat başvurusunun esastan reddine,

b) İlk derece mahkemesinin kararında 289 uncu maddede belirtilen bir hukuka aykırılık nedeninin bulunması hâlinde hükmün bozulmasına ve dosyanın yeniden incelenmek ve hükmolunmak üzere hükmü bozulan ilk derece mahkemesine veya kendi yargı çevresinde uygun görüceği diğer bir ilk derece mahkemesine gönderilmesine,

c) Diğer hâllerde, gerekli tedbirleri aldıktan sonra ilk derece mahkemesinin kararını kaldırarak davanın yeniden görülmesine ve duruşma hazırlığı işlemlerine başlanması,

Karar verir.

Duruşma hazırlığı

Madde 281 – (1) Duruşma hazırlığı aşamasında bölge adliye mahkemesi başkanı veya görevlendireceği üye, 175 inci madde hükümlerine uygun olarak duruşma gününü saptar;

calls. The summons to the accused shall include a declaration containing the wording that if he fails to appear to the main hearing of the lawsuit that shall be opened upon his petition, his case shall be denied.

(2) The court shall decide on hearing the witnesses, experts that are deemed necessary, and on conducting judicial inspection.

Exceptions

Article 282 – (1) When the main trial is opened, except the exceptions listed below, the provisions related to the preparation of the main hearing, main hearing and decision of this Code shall be applicable:

a) After the main hearing has started according to the provisions foreseen by this Code, the inspection-report of the member, who has been appointed shall be read.

b) The final judgment of the court of first instance, which is furnished with reasons shall be read as well.

c) The transcripts of the witnesses, which include the testimonies of the witnesses heard by the court of first instance, as well as the transcripts about the judicial inspections,

gerekli çağrıları yapar. Tutuk-suz sanığa yapılacak çağrıda kendi başvurusu üzerine açılacak davanın duruşmasına gelmediğinde davasının reddedileceği ayrıca bildirilir.

(2) Mahkemece, gerekli görülen tanıkların, bilirkişilerin dinlenilmesine ve keşfin yapılmasına karar verilir.

İstisnalar

Madde 282 – (1) Duruşma açıldığında aşağıda gösterilen istisnalar dışında bu Kanunun duruşma hazırlığı, duruşma ve karara ilişkin hükümleri uygulanır:

a) Duruşma, bu Kanunun öngördüğü genel hükümlere göre başladıkten sonra görevlendirilen üyenin inceleme raporu okunur.

b) İlk derece mahkemesinin gerekçeli hükmü de okunur.

c) İlk derece mahkemesinde dinlenilen tanıkların ifadelerini içeren tutanaklar ile keşif tutanakları, bilirkişi raporu, bölge adliye mahkemesi duruşma hazırlığı aşamasında toplanan delil ve belgeler, yapılmışsa ke-

experts reports, evidence and documents, which have been collected during the preparation phase of the main trial by the Regional Court of Appeal on Facts an Law, if it has been conducted any, the transcripts of the judicial inspection and submissions of the experts and reports shall be read.

d) Witnesses and experts, whose hearing at the main trial at the Regional Court of Appeal on Facts and Law are deemed necessary, shall be summoned.

Judgment to be rendered in cases where the petition was in favor of the accused

Article 283 – (1) If the petition of appeal on facts and law was in favor of the accused, the newly rendered judgment shall not contain a heavier sanction than the sanction determined by the former judgment.

Prohibition of insisting

Article 284 – (1) There shall be no insisting against the decisions and judgments rendered by the Regional Court of Appeal on Facts and Law; against those there is no legal remedy.

(2) Provisions related to opposition and appeal on law are reserved.

şif ve bilirkişi açıklamalarına ilişkin tutanak ve raporlar okunur.

d) Bölge adliye mahkemesi duruşmasında dinlenilmeleri gerekli görülen tanık ve bilirkişiler çağrılr.

Sanık lehine başvurma hâlinde verilecek hüküm

Madde 283 – (1) İstinaf yoluna sanık lehine başvurulmuşsa, yeniden verilen hüküm, önceki hükmle belirlenmiş olan ceza dan daha ağır olamaz.

Direnme yasağı

Madde 284 – (1) Bölge adliye mahkemesi karar ve hükümlerine karşı direnilemez; bunlara karşı herhangi bir kanun yolu na gidilemez.

(2) İtiraz ve temyize ilişkin hükmeler saklıdır.

Provisions related to appeal on law contained in special statute

Article 285 – (1) Except for the provision of Art. 18/4 of the Turkish Penal Code, other decisions and judgments rendered by the courts of first instance, that fall under the jurisdiction of the Regional Court of Appeal on Facts and Law related to lawsuits and other cases that are declared in their special statutes that they may be appealed on law, or that about them an application with the Court of Cassation may be put forward, are subject to an appeal on facts and law.

CHAPTER THREE
Appeal on Law

Appeal on law

Article 286 – (1) With the exception of reversal judgments, judgments rendered by Criminal Chambers of the Regional Court of Appeal on Facts and Law may be appealed on law.

(2) However, the following decisions are exempted from appeal on law:

a) Decisions of Regional Court of Appeal on Facts and Law that are related to the rejecting the merits of the application of

Özel kanunların temyize ilişkin hükümleri

Madde 285 – (1) Türk Ceza Kanununun 18 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükmü hariç; diğer kanunlarda temyiz edilebileceği veya haklarında Yargıtaya başvurulabileceği belirtilmiş olup da bölge adliye mahkemelerinin görev alanına giren dava ve işlere ilişkin ilk derece mahkemelerinin karar ve hükümlerine karşı istinat yolu na başvurulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Temyiz

Temyiz

Madde 286 – (1) Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin bozma dışında kalan hükümleri temyiz edilebilir.

(2) Ancak;

a) İlk derece mahkemelerinden verilen beş yıl veya daha az hapis cezaları ile miktarı ne olursa olsun adlı para cezalarına karşı istinat başvuru sunun esastan reddine dair

appeal on facts and law against the imprisonment penalties up to five years or less and decisions denying the merits of appeals on facts and law against any kind of judicial fines, rendered by the courts of first instance,

b) Decisions of Regional Court of Appeal on Facts and Law that do not increase the imprisonment penalties up to five years or less rendered by the courts of first instance,

c) All kinds of decisions of the Regional Court of Appeal on Facts and Law, that are related to the crimes that are within the jurisdiction of the Court of the Peace which have been rendered as the court of first instance,

d) Decisions of the Regional Court of Appeal on Facts and Law, which do not alter the nature of the crime in connection with the sentence rendered by the court of first instance, which require a judicial fine only,

e) Judgments rendered by the Regional Court of Appeal on Facts and Law, which do not alter the decision of the court of first instance in relation to confiscation or forfeiture or in relation to a judgment that deems it not necessary to rule so,

bölge adliye mahkemesi kararları,

b) İlk derece mahkemelerinden verilen beş yıl veya daha az hapis cezalarını artırmayan bölge adliye mahkemesi kararları,

c) Suhûr ceza mahkemesinin görevine giren suçlarla ilgili olarak ilk derece mahkemelerinden verilen hükümlere ilişkin her türlü bölge adliye mahkemesi kararları,

d) Adlı para cezasını gerektiren suçlarda ilk derece mahkemelerinden verilen hükümlere ilişkin suç niteliğini değiştirmeyen bölge adliye mahkemesi kararları,

e) Sadece eşya veya kazanç müsaderesine veya bunlara yer olmadığına ilişkin ilk derece mahkemesi kararlarını değiştirmeyen bölge adliye mahkemesi kararları,

f) On yıl veya daha az hapis cezasını veya adlı para cezasını gerektiren suçlardan, ilk derece mahkemesince verilen beraat kararları ile ilgili olarak bölge adliye mahkemesince verilen beraat kararları ile istinat

f) Where the judgment of the Regional Court of Appeal on Facts and Law was an acquittal on appeals on fact related to offenses that require imprisonment for ten years or less, or decisions of denial of motions for appeals of facts,

g) Where the decision of the court of first instance was related to striking a lawsuit, or a decision not to punish, or to a security measure, and the Regional Court of Appeal on Facts and Law has rendered a judgment in agreement with that to strike the lawsuit, or a decision not to punish, or to a security measure or about the inadmissibility of the petition for appeal on facts and law.

h) Decisions of the Regional Court of Appeal on Facts and Law that contain more than one sentencing and decision, as long as they stay within the limits of the above mentioned subsections.

Appealing the decisions rendered prior to the judgment

Article 287 – (1) Decisions given before the judgment, which form the basis for the judgment, or the decisions against which no other legal remedy had been foreseen, may be appealed together with the judgment.

başvurusunun esastan reddine dair kararları,

g) Davanın düşmesine, ceza verilmesine yer olmadığına, güvenlik tedbirine ilişkin ilk derece mahkemesi kararları ile ilgili olarak bölge adliye mahkemesince verilen davanın düşmesine, ceza verilmesine yer olmadığına, güvenlik tedbirine veya istinat başvurusunun reddine dair kararlar,

h) Yukarıdaki bentlerde yer alan sınırlar içinde kalmak koşuluyla aynı hükmüde, cezalar dan ve kararlardan birden fazlasını içeren bölge adliye mahkemesi kararları,

Temyiz edilemez.

Hükümden önceki kararlarınemyizi

Madde 287 – (1) Hükümden önce verilip hükme esas teşkil eden veya başkaca kanun yolu öngörülmemiş olan mahkeme kararları da hükmle beraberemyiz olunabilir.

Ground for appeal on law

Article 288 – (1) An appeal on law may be filed only on the grounds that the judgment has violated the law.

(2) The non application, or erroneous application of a legal rule is a violation of the law.

The absolute violation of the law

Article 289 – (1) Although it may not be mentioned in the written application or declaration of appeal on law, the following points are considered absolute violations of the law:

a) Failure to convene the court in accordance with the provisions of law;

b) If a judge, who is by law prohibited from participation in the duty of judgeship, had participated in the process of the decision-making;

c) Concurrence of a judge in passing judgment, although challenged, due to a substantial doubt, and although such a challenge is accepted, or concurrence of a challenged judge in passing judgment by way of unlawful rejection of the challenge;

Temyiz nedeni

Madde 288 – (1) Temyiz, ancak hükmün hukuka aykırı olması nedenine dayanır.

(2) Bir hukuk kuralının uygulanmaması veya yanlış uygulanması hukuka aykırılıktır.

Hukuka kesin aykırılık hâlleri

Madde 289 – (1) Temyiz dileğesi veya beyanında gösterilmiş olmasa da aşağıda yazılı hâllerde hukuka kesin aykırılık var sayılır:

a) Mahkemenin kanuna uygun olarak teşkük etmemiş olmasına.

b) Hâkimlik görevini yapmaktan kanun gereğince yasaklı hâkimin hükme katılması.

c) Geçerli şüphe nedeniyle hakkında ret istemi öne sürülmüş olup da bu istem kabul olunduğu hâlde hâkimin hükme katılması veya bu istemin kanuna aykırı olarak reddedilip hâkimin hükme katılması.

d) Mahkemenin kanuna aykırı olarak davaya bakmaya ken-

- d) When, in violation of law, the court finds itself competent from the point of jurisdiction or venue to hear a prosecution;
- e) Conducting the hearing in the absence of the public prosecutor or of individuals whose presence is required by law;
- f) Violation of the principles of open trial in a judgment passed as a result of an oral hearing;
- g) If the judgment does not include reasons according to the Article 230;
- h) The restriction of the right to defense by the decision of the court on points, that are relevant to the judgment;
- i) In cases where the judgment is based on the evidence obtained with illegal methods.

Violation of rules, that are in favor of the accused

Article 290 – (1) Violation of the rules in favor of the accused do not give the public prosecutor the right to ask to reverse the judgment.

Motion of appeal and the time limit

Article 291 – (1) A motion of

- dini görevli veya yetkili görme-si.
- e) Cumhuriyet savcısı veya du-ruşmada kanunen mutlaka ha-zır bulunması gereken diğer ki-şilerin yokluğunda duruşma yapılması.
- f) Duruşmalı olarak verilen hü-kümde açıklık kuralının ihlal edilmesi.
- g) Hükümün 230 uncu madde gereğince gerekçeyi içermeme-si.
- h) Hüküm için önemli olan hu-suslarda mahkeme kararı ile savunma hakkının sınırlanmış olması.
- i) Hüküm hukuka aykırı yön-temlerle elde edilen delile da-yanması.

Sarığın yararına olan kurallara aykırılık

Madde 290 – (1) Sarığın yararına olan hukuk kurallarına ay-kırılık, sanık aleyhine hükmün bozdurulması için Cumhuriyet savcısına bir hak vermez.

Temyiz istemi ve süresi

Madde 291 – (1) Temyiz istemi,

appeal on law must be filed within seven days after the pronouncement of judgment by either submitting a written application to the court, or by making a declaration to the registration clerk and having him prepare the necessary documents; the declaration shall be included in the records and be approved by the judge. The provision of Article 263 related to the accused under arrest with a warrant has precedence.

(2) If the judgment has been pronounced in the absence of the individuals who have the right to appeal on law, the period for appeal begins to run by the date of the notification.

Running of the period of appeal during the period of restitution

Article 292 – (1) For judgments not in favor of the accused, pronounced in his absence, in connection with the motion for restitution, the provisions of Article 274 shall apply.

The effect of the petition of appeal on law

Article 293 – (1) A petition of appeal on law, filed within the foreseen period, prevents the judgment from becoming final.

(2) If the judgment and its

hükümün açıklanmasından iti-baren yedi gün içinde hükmü veren mahkemeye bir dilekçe verilmesi veya zabıt kâtipine bir beyanda bulunulması suretiyle yapılır; beyan tutanağa geçirilir ve tutanak hâkime onay-lattırılır. Tutuklu bulunan sa-nık hakkında 263 üncü madde hükmü saklıdır.

(2) Hüküm, temyiz yoluna baş-vurma hakkı olanların yokluğunda açıklanmışsa, süre tebliğ tarihinden başlar.

Eski hâle getirme süresi içinde temyiz süresinin işlemesi

Madde 292 – (1) Sanığın aleh-hine, yokluğunda verilen hü-kümlerde eski hâle getirme istemiyle ilgili olarak 274 üncü madde hükümleri uygulanır.

Temyiz başvurusunun etkisi

Madde 293 – (1) Süresi içinde yapılan temyiz başvurusu, hükmün kesinleşmesini engeller.

(2) Hüküm, temyiz eden Cumhuriyet savcısına veya ilgililere

motives have not been explained to the appealing public prosecutor or the related parties, the motives shall be notified within seven days, after the Regional Court of Appeal on Facts and Law has knowledge of the appeal on law.

Petition of appeal on law and the points it will contain

Article 294 – (1) Whoever files a motion of appeal on law, that party must indicate in his petition on what ground he requests the judgment to be reversed.

(2) Ground for an appeal can only be the legal aspect of a judgment.

Motives for an appeal on law

Article 295 – (1) If in the petition for appeal on law or in the declaration the grounds of appeal on law were not declared, the appealing party shall submit, within seven days, starting from the expiration of the period, that had been set in order to submit a written application of appeal on law, or within seven days starting from the notification of the decision of the judgment, that contains the motives, an additional written application to the Regional Court of Appeal on Facts and Law shall be submitted.

gerekçesiyle birlikte açıklanmamışsa; hükmün temyiz edildiğinin bölge adliye mahkeme-since öğrenilmesinden itibaren gerekçe, yedi gün içinde tebliğ edilir.

Temyiz başvurusunun içeriği

Madde 294 – (1) Temyiz eden, hükmün neden dolayı bozulmasını istedğini temyiz başvurusunda göstermek zorundadır.

(2) Temyiz sebebi, ancak hükmün hukukî yönüne ilişkin olabilir.

Temyiz gerekçesi

Madde 295 – (1) Temyiz başvurusunda temyiz nedenleri gösterilmemişse temyiz başvurusu için belirlenen sürenin bitmesinden veya gerekçeli kararın tebliğinden itibaren yedi gün içinde hükmü temyiz olunan bölge adliye mahkemesine bu nedenleri içeren bir ek dilekçe verilir. Cumhuriyet savcısı temyiz dilekçesinde, temyiz isteğinin sanığın yararına veya aleyhine olduğunu açıkça belirtir.

The public prosecutor shall openly state in his written application of appeal, whether the appeal had been put forward in favor or against the accused.

(2) If the appeal on law is filed by the accused, the additional written application shall be signed by the accused or by his defense counsel before it has been submitted.

(3) If the accused does not have a defense counsel, he may declare his grounds for appeal on law to the registration clerk, which shall be taken into record; and this record must be approved by the judge. With respect to the legal representative of the accused and his spouse, the provisions of Article 262 and about the accused under arrest, of Article 263 have precedence.

Denial of a motion of appeal on law by the court, that rendered the decision from the point of inadmissibility

Article 296 – (1) The Regional Court of Appeal on Facts and Law or the court of the first instance, whose judgment had been appealed on law, shall rule on denial of the motion of appeal on law, if the motion had been submitted after the expiration of

(2) Temyiz, sanık tarafından yapılmış ise, ek dilekçe kendisi veya müdafii tarafından imza edilerek verilir.

(3) Müdafii yoksa sanık, tutanağa bağlanmak üzere zabit kâtibine yapacağı bir beyanla gerekçesini açıklayabilir; tutanak hâkimle onaylatılır. Sanığın yasal temsilcisi ve eşi hakkında 262 nci madde, tutuklu sanık hakkında ise 263 üncü madde hükümleri saklıdır.

Temyiz isteminin kabule değer sayılmamasından dolayı hükmü veren mahkemece reddi

Madde 296 – (1) Temyiz istemi, kanunî sürenin geçmesinden sonra yapılmış veya temyiz edilemeyecek bir hükmü temyiz edilmiş veya temyiz edenin buna hakkı yoksa, hükmü temyiz olunan bölge adliye veya ilk derece mahkemesi bir

the legal duration, or if a judgment that cannot be appealed had been appealed, or if the party who makes the appeal had no standing.

(2) The party who makes the appeal on law may request from the Court of Cassation, within seven days after the notification of the order of denial, a ruling on this issue. In this case, the file shall be sent to the Court of Cassation. However, the execution of the judgment shall not be postponed on this ground.

Notification and answer of written application of appeal and duties of Office of Chief Prosecutor at the Court of Cassation

Article 297 – (1) A copy of the written application of appeal on law or the appellate brief regarding the appellate request, which the Regional Court of Appeal on Facts and Law has not rejected under the provisions of Article 296, shall be issued to the opposing party. The opposing party may submit the written answer within seven days starting with the date of notification.

(2) After the answer has been submitted, or the time limit for an answer has expired, the file pertaining to the case shall be forwarded by the Office of

karar ile temyiz istemini reddeder.

(2) Temyiz eden, ret kararının kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde Yargıtaydan bu hususta bir karar vermesini isteyebilir. Bu takdirde dosya Yargıtaya gönderilir. Ancak, bu nedenden dolayı hükmün infazı ertelenemez.

Temyiz dilekçesinin tebliği ve cevabı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının görevi

Madde 297 – (1) 296 ncı maddeye göre hükmü veren bölge adliye mahkemesince reddedilmeyen temyiz istemine ilişkin dilekçesinin bir örneği karşı tarafa tebliğ olunur. Karşı taraf, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde yazılı olarak cevabını verebilir.

(2) Cevap verildikten veya bunun için belirli süre bittiğinden sonra dava dosyası, bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Yargı-

Public Prosecution at the Regional Court of Appeal on Facts and Law, to the Office of the Chief Public Prosecution at the Court of Cassation.

(3) The legal opinion prepared by the Office of Chief Public Prosecution at the Court of Cassation, if the parties file a motion of appeal on law, or if it contains views that may result in an unfavorable outcome shall be notified to the accused or his defense counsel, as well as the intervening party or their representatives, by the related chamber. The related party may respond in writing within one week after the notification.

(4) The notifications to be conducted according to paragraph three shall be valid, if the notifications are made to the addresses that is included in the file.

(5) The provisions of Article 262 and 263 shall have precedence.

Rejection of the motion of appeal on law by the Court of Cassation

Article 298 – (1) If the Court of Cassation determines that the petition on appeal on law has not been submitted in time, that the judgment cannot be appealed on

tay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

(3) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenen tebliğname, hükmü temyiz etmeleri veya aleyhlerine sonuç doğurabilecek görüş içermesi hâlinde samık veya müdafii ile katılan veya vekillerine ilgili dairesinde tebliğ olunur. İlgili taraf tebliğden itibaren bir hafta içinde yazılı olarak cevap verebilir.

(4) Üçüncü fikra uyarınca yapılacak tebliğatlar, ilgililerin dava dosyasından belirlenen son adreslerine yapılmasıyla geçerli olur.

(5) 262 ve 263 üçüncü madde hükümleri saklıdır.

Temyiz isteminin reddi

Madde 298 – (1) Yargıtay, süresi içinde temyiz başvurusunda bulunulmadığını, hükmün temyiz edilemez olduğunu, temyiz edenin buna hakkı olmadığını ya da temyiz dilekçesinin tem-

law, that the individual appealing does not have standing, or that the appellate written application does not include the grounds for appeal on law, the motion for appeal on law shall be rejected.

Inspection conducted through a main hearing

Article 299 – (1) The Court of Cassation conducts its inspections pertaining to judgments of crimes requiring imprisonment sentences for 10 years or more, by conducting a hearing either upon the request made in the petition of appeal on law of the accused or the intervening party or on its own motion. The day of the main hearing shall be notified to the accused, to the intervening party, to the defense counsel and to the representative. The accused has the right to be present at the main hearing or may also be represented by his defense counsel.

(2) If the accused is under arrest with a warrant, he cannot request to be present at the main hearing.

The procedure during the main hearing

Article 300 – (1) Before the main hearing, the report prepared by the member of the court appointed for this mission or by

yiz sebeplerini içermediğini saptarsa, temyiz istemini reddeder.

Duruşmalı inceleme

Madde 299 – (1) On yıl veya daha fazla hapis cezasına ilişkin hükümlerde, Yargıtay, incelemlerini sanığın veya katılanın temyiz başvurusundaki istemi üzerine veya re'sen duruşma yoluyla yapar. Duruşma gününden sanığa, katılana, müdafi ve vekile haber verilir. Sanık, duruşmada hazır bulunabileceği gibi, kendisini bir müdafi ile temsil ettirebilir.

(2) Sanık, tutuklu ise duruşmaya katılmak isteminde bulunamaz.

Duruşmada usul

Madde 300 – (1) Duruşmadan önce görevlendirilen üye veya tetkik hâkimi tarafından hazırlanan rapor üyelere açıklanır.

the examination judge, shall be explained to the members. The members themselves shall examine the file additionally. The hearing shall start after these issues have been established.

(2) During the main hearing, the Chief Public Prosecutor at the Court of Cassation or the public prosecutor from the Court of Cassation he appointed on his behalf, the accused, his defense counsel, the intervening party and his representative, shall present their claims and defenses. The party who made the motion for appeal on law shall speak first. In any case, the accused shall have the last word.

Points to be reviewed by the Court of Cassation

Article 301 – (1) The Court of Cassation shall only inspect the points indicated in the appellate petition and, if the appellate request is based on omissions regarding procedures, the facts declared in the appellate petition explaining them.

Rejection of the appellate motion on the merits, or reversal of judgment

Article 302 – (1) If the findings of the Court of Cassation about the judgment of the Regional

nir. Üyeler, ayrıca bizzat dosyayı incelerler. Bu hususlar gerçekleştirildikten sonra duruşma açılır.

(2) Duruşmada Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı veya yerine görevlendirdiği Yargıtay Cumhuriyet savcısı, sanık, müdafii, katilan ve vekili iddia ve savunmalarını açıkla. Temyizi istemiş olan tarafa önce söz verilir. Her hâlde son söz sanığındır.

Temyizde incelenecek hususlar

Madde 301 – (1) Yargıtay, yalnız temyiz başvurusunda belirtilen hususlar ile temyiz istemi usule ilişkin noksanlardan kaynaklanmışsa, temyiz başvurusunda bunu belirten olaylar hakkında incelemeler yapar.

Temyiz isteminin esastan reddi veya hükmün bozulması

Madde 302 – (1) Bölge adliye mahkemesinin temyiz olunan hükmünün Yargıtayca hukuka

Court of Appeal on Facts and Law are in accordance with the law, it shall be decided that the motion of appeal on law shall be rejected on the merits of substantive grounds.

(2) The Court of Cassation reverses the contested judgment on the basis of violations of law effecting the judgment that are pointed out in the appellate petition. Reasons for reversal shall be given separately in the written judgment.

(3) If the judgment is reversed because of the reasons shown in the appellate written application, even if they were not declared in the appellate written application, all other findings regarding the violations of law shall be shown in the written judgment.

(4) If the violation of law causing the judgment to be reversed stems from legal interactions that are regarded as the basis of the judgment, they also shall be reversed.

(5) Provisions of Article 289 shall have precedence.

Circumstances in which the Court of Cassation decides on the merits of the case and the correction of the violation of law Article 303 – (1) If the judgment

uygun bulunması hâlinde temyiz isteminin esastan reddine karar verilir.

(2) Yargıtay, temyiz edilen hükmü, temyiz başvurusunda gösterilen, hükmü etkileyebilecek nitelikteki hukuka aykırılıklar nedeniyle bozar. Bozma sebepleri ilâmda ayrı ayrı gösterilir.

(3) Hüküm, temyiz dilekçesinde gösterilen sebeplerle bozulduğunda, dilekçede açıklanmış olmasa bile saptanan bütün diğer hukuka aykırılık hâlleri de ilâmda gösterilir.

(4) Hükmün bozulmasına neden olan hukuka aykırılık, bu hükmeye esas olarak saptanan işlemlerden kaynaklanmış ise, bunlar da aynı zamanda bozulur.

(5) 289 uncu madde hükümleri saklıdır.

Yargıtayca davanın esasına hükmedilecek hâller, hukuka aykırılığın düzeltmesi

Madde 303 – (1) Hükme esas olarak saptanan olaylara uyu-

was reversed because of a violation of law applied to the facts had been determined as the basis of the judgment, the Court of Cassation shall rule on the merit of the case and also shall correct the violations of law in the judgment in the following cases:

a) If a decision for an acquittal or for dismissal of the case or for a fixed punishment with no certain minimum or maximum limits is necessary and there is no need to conduct further investigation in order to reveal facts;

b) If the Court of Cassation concurs with the view of the Office of the Chief Prosecution at the Court of Cassation to apply the minimum degree of punishment prescribed by law;

c) If only the number of the Article of the provision has been written incorrectly, even though the nature, the characteristics, and the punishment of the crime determined in court has been shown correctly;

d) If in situations where the law, which went into effect after the judgment, reduced the punishment and, in the determination of the courts, the punishment of the accused, the reason for the increase was not

lanmasında hukuka aykırılıktan dolayı hükm bozulmuş ise, aşağıdaki hâllerde Yargıtay davanın esasına hükmedebileceği gibi hükmdeki hukuka aykırılığı da düzeltbilir:

a) Olayın daha ziyade aydınlanması gerekmenden beraate veya davanın düşmesine ya da alt ve üst sınırı olmayan sabit bir cezaya hükmelenmesi gerekirse.

b) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının iddiasına uygun olarak sanığa kanunda yazılı cezannın en alt derecesini uygulamayı uygun görürse.

c) Mahkemece sabit görülen suçun unsurları, niteliği ve cezası hükmde doğru gösterilmiş olduğu hâlde sadece kanunun madde numarası yanlış yazılmış ise.

d) Hükümden sonra yürürlüğe giren kanun, suçun cezasını azaltmış ve mahkemece sanığa verilecek cezanın belirlenmesinde artırma sebebi kabul edilmemiş veya yeni bir kanun ile fiil suç olmaktan çıkarılmış ise birinci hâlde daha az bir cezannın hükmelenmesi ve ikinci

accepted, or according to a new law the act is no longer considered a crime, a reduced sentence of the crime in the first situation, and no punishment at all in the second situation, shall be required;

e) If no, or a wrong, deduction has been made in determining the punishment, which shall be determined according to the date of birth and the date of the crime that were established openly;

f) If a material error has been made in determining the duration or the amount of the punishment, which shall be given at the end of increasing or decreasing of the punishment;

g) If the sentencing was for less or for more because of non consideration of the lining of Article 61 of the Turkish Penal Code;

h) If there is a violation of the Act on Levies, or a violation of the provisions related to the costs of the adjudication and a violation of the fee tarif of the lawyer, which is prepared according to the Act on Lawyers.

The authority to which the decision of the Court of Cassation shall be referred

Article 304 – (1) The file

hâlde hiç ceza hükmolunması gerekirse.

e) Samığın açıkça saptanmış olan doğum ve suç tarihlerine göre verilecek cezanın belirlenmesinde gerekli indirim yapılmamış veya yanlış indirim yapılmış ise.

f) Artırma veya indirim sonucunda verilecek ceza süresi veya miktarının belirlenmesinde maddî hata yapılmış ise.

g) Türk Ceza Kanununun 61inci maddesindeki sıralamanın gözetilmemesi yüzünden eksik veya fazla ceza verilmiş ise.

h) Harçlar Kanunu ile yargılama giderlerine ilişkin hükümlere ve Avukatlık Kanununa göre düzenlenen ücret tarifesine aykırılık mevcutsa.

Yargıtay kararının gönderileceği merci

Madde 304 – (1) Yargıtayca 302

regarding the decisions given according to paragraph one of Article 302 or Article 303 shall be forwarded by the Court of Cassation to the Office of Chief Public Prosecutor at the Court of Cassation, in order to be sent to the Regional Court of Appeal on Facts and Law, that has given the judgment. The Regional Court of Appeal on Facts and Law shall give the file within seven days from the date of the file's arrival from the Court of Cassation to the office of Chief Public Prosecutor of the Regional Court of Appeal on Facts and Law, in order to be forwarded to the court of the first instance in charge for necessary interactions.

(2) Except in cases of Article 303, the Court of Cassation shall forward the file to the Regional Court of Appeal on Facts and Law whose judgment had been reversed, or to another Regional Court of Appeal on Facts and Law, to be reviewed and to be decided again.

(3) If the judgment was reversed because the court, in violation of the law, considered itself having jurisdiction or venue, the Court of Cassation shall forward the file at the same time to the court that has jurisdiction or venue.

nci maddenin birinci fıkrası veya 303 üçüncü madde uyarınca verilen kararlara ilişkin dosya, hükmü veren bölge adliye mahkemesine gönderilmesi için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına verilir. Bölge adliye mahkemesi, dosyayı Yargıtaydan geldiği tarihten itibaren yedi gün içinde gereğinin yapılması için ilgili ilk derece mahkemesine gönderilmek üzere bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına verir.

(2) Yargıtay, dosyayı 303 üçüncü maddede belirtilenlerin dışında kalan hâllerde yeniden incelemek ve hükmü verilmek üzere hükmü bozulan bölge adliye mahkemesine veya diğer bir bölge adliye mahkemesine gönderir.

(3) Hüküm, mahkemenin hukuka aykırı olarak kendisini görevli veya yetkili görmesinden dolayı bozulmuşsa, Yargıtay aynı zamanda dosyayı görevli veya yetkili mahkemeye gönderir.

(4) İlk derece mahkemesi tarafından doğrudan temyiz yolu açık bulunan hükümlerle ilgili

(4) The file shall be given to the Office of the Chief Public Prosecutor at the Court of Cassation, in order to be sent to the court of the first instance that has rendered the judgment, if the decision is related to a judgment of the court of the first instance that can be appealed on law directly.

Pronouncement of judgment at the Court of Cassation

Article 305 – (1) The judgment shall be pronounced in accordance with the provisions of Article 231. If there is no possibility of doing so, the ruling shall be made within seven days from the ending of the hearing.

Effect of the reversed judgment on other accused

Article 306 – (1) If the judgment has been reversed in favor of the accused, and if these factors are also applicable to the other accused who have not put forward a motion for appeal on law, they also shall benefit from the reversal of judgment as if they had filed a motion for appeal on law.

Procedures of the court that shall rehear the case

Article 307 – (1) The Regional Court of Appeal on Facts and

olarak verilen karara ilişkin dosya, hükmü veren ilk derece mahkemesine gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına verilir.

Yargıtayda hükmün açıklanması

Madde 305 – (1) Hüküm, 231 inci madde gereğince açıklanır. Buna olanak bulunmadığı takdirde duruşmanın bitiminden itibaren yedi gün içinde karar verilir.

Hükmün bozulmasının diğer sanıklara etkisi

Madde 306 – (1) Hüküm, sanık lehine bozulmuşsa ve bu hussusların temyiz isteminde bulunmamış olan diğer sanıklara da uygulanması olanağı varsa, bu sanıklar da temyiz isteminde bulunmuşcasına hükmün bozulmasından yararlanırlar.

Davaya yeniden bakacak mahkemenin işlemleri

Madde 307 – (1) Yargıtaydan verilen bozma kararı üzerine

Law or the court of the first instance, that is going to retry the case upon to the decision of reversal of the Court of Cassation, shall ask the related individuals their responses regarding the reversal.

(2) Even if the notification to the addresses shown in the file of the accused, his defense counsel, the intervening party and his representative was not possible, or even if the notification was achieved but their responses against the reversal could not be taken because they did not show up to the main hearing, then the main hearing shall continue and the case shall be concluded in their absence. However, if the punishment to be inflicted on the accused is more severe than it was in the reversed judgment, then they must be heard at any case.

(3) The Regional Court of Appeal on Facts and Law or the court of the first instance has the right to insist on its former judgment, if the Court of Cassation decides to reverse. However, the decisions rendered by the Penal General Assembly of the Court of Cassation upon insisting, shall be final.

(4) If the motion of appeal on law was filed only by the accused, or

davaya yeniden bakacak bölge adliye veya ilk derece mahkemesi, ilgililere bozmaya karşı diyeceklerini sorar.

(2) Sanık, müdafii, katılan ve vekilinin dosyada varolan adreslerine de davetiye tebliğ olunamaması veya davetiye tebliğ olunmasına rağmen duruşmaya gelmemeleri nedeniyle bozmaya karşı beyanları saptanmamış olsa da duruşmaya devam edilerek dava yokluklarında bitirilebilir. Ancak, sanık hakkında verilecek ceza, bozmaya konu olan cezadan daha ağır ise, her hâlde dinlenmesi gereklidir.

(3) Yargıtaydan verilen bozma kararına bölge adliye veya ilk derece mahkemesinin direnme hakkı vardır. Ancak, direnme üzerine Yargıtay Ceza Genel Kurulunca verilen kararlara karşı direnilemez.

(4) Hüküm yalnız sanık tarafından veya onun lehine Cumhuriyet savcısı veya 262 nci maddede gösterilen kimselerce temyiz edilmişse, yeniden verilen hükmü, önceki hükmle

by the Office of Public Prosecution on his favor, or by individuals mentioned in Article 262, then the punishment included in the new judgment cannot be more severe than the previous judgment.

PART THREE Extraordinary legal remedies

CHAPTER ONE The power of opposition by the Chief Public Prosecutor at the Court of Cassation

The power of opposition by the Chief Public Prosecutor at the Court of Cassation

Article 308 – (1) Against the decision of one of the penal chambers of the Court of Cassation, the Chief Public Prosecutor at the Court of Cassation is entitled to file a motion of opposition with the General Assembly of the Court of Cassation in Criminal Matters by its own motion or upon request, within thirty days after the date that the final judgment has been handed over to him. There is no time limit in case of opposition in favor of the accused.

belirlenmiş olan cezadan daha ağır olamaz.

ÜÇÜNCÜ KISIM Olağanüstü Kanun Yolları

BİRİNCİ BÖLÜM Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının İtiraz Yetkisi

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının itiraz yetkisi

Madde 308 – (1) Yargıtay ceza dairelerinden birinin kararına karşı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, re'sen veya istem üzerine, ilâmîn kendisine verildiği tarihten itibaren otuz gün içinde Ceza Genel Kuruluna itiraz edebilir. Sanığın lehine itirazda süre aranmaz.

CHAPTER TWO Reversal in favor of the administration of justice

Reversal in favor of the administration of justice

Article 309 – (1) The Office of the Ministry of Justice shall request a reversal of a decision or a judgment by the Court of Cassation, if it learns, that there is an illegality in a decision or a judgment, that had been made final without being inspected by an appeal on facts and law, or an appeal on law only; the request shall be submitted to the Chief Public Prosecutor's Office at the Court of Cassation and the legal grounds shall be mentioned in the request.

(2) The Chief Public Prosecutor at the Court of Cassation shall write down these grounds as they had been submitted to him without altering, and submit his writing, which includes a motion for reversal about the decision or judgment, to the related penal chamber of the Court of Cassation.

(3) The penal chamber of the Court of Cassation shall reverse the decision or judgment in benefit of the administration of justice, if the submitted

İKİNCİ BÖLÜM Kanun Yararına Bozma

Kanun yararına bozma

Madde 309 – (1) Hâkim veya mahkeme tarafından verilen ve istinâf veya temyiz incelemeden geçmeksiz kesinleşen karar veya hükmüde hukuka aykırılık bulunduğu öğrenen Adalet Bakanlığı, o karar veya hükmün Yargıtayca bozulması istemini, yasal nedenlerini belirterek Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı olarak bildirir.

(2) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, bu nedenleri aynen yazarak karar veya hükmün bozulması istemini içeren yazısını Yargıtayı ilgili ceza dairesine verir.

(3) Yargıtayı ceza dairesi ileri sürülen nedenleri yerinde görürse, karar veya hükmü kanun yararına bozar.

(4) Bozma nedenleri:

a) 223 üçüncü maddede tanımlanan ve davanın esasını çözmeleyen bir karara ilişkin ise, kararı veren hâkim veya mahkeme, gerekli inceleme ve araştırma

grounds are justified according to his opinion.

(4) If the grounds of reversal are:

a) One of the reasons as described in Article 223, and which does not solve the essence of the dispute, then the judge or the court, that rendered the decision shall make the required inspection and exploration and consequently shall render a new decision;

b) Related to the procedural interactions that are connected to the aspects of the judgment of conviction, that do not solve the essence of the dispute, or interactions, that had lifted or restricted the rights of the defense, then the judge or the court shall rule adequately and render a judgment according the outcome of the new trial. This judgment shall not be heavier in punishment, when compared to the punishment set out in the former judgment;

c) On the points that are solving the essence of the dispute, but are related to the judgments, except the conviction judgment, this shall bring no unfavorable outcomes and shall not require a new adjudication.

d) Those that require the reversal of the punishment of the convict,

sonucunda yeniden karar verir.

b) Mahkûmiyete ilişkin hükmün, davanın esasını çözmemeyen yönüne veya savunma hakkını kaldırma veya kısıtlama sonucunu doğuran usul işlemlerine ilişkin ise, kararı veren hâkim veya mahkemece yeniden yapılacak yargılama sonucuna göre gereken hükmü verilir. Bu hükmü, önceki hükmle belirlenmiş olan cezadan daha ağır olamaz.

c) Davanın esasını çözüp de mahkûmiyet dışındaki hükümlere ilişkin ise, aleyhte sonuç doğurmaz ve yeniden yargılama hayatı gerektirmez.

d) Hükümlünün cezasının kaldırılmasını gerektiriyorsa cezanın kaldırılmasına, daha hafif bir cezanın verilmesini gerektiriyorsa bu hafif cezaya Yargıtay ceza dairesi doğrudan hükmeder.

(5) Bu madde uyarınca verilen bozma kararına karşı direnilemez.

or require inflicting a lighter punishment, then the Chamber of the Court of Cassation shall directly rule on either lifting the punishment, or on the lenient punishment.

(5) In cases where a judgment on reversal had been rendered under the provisions of this Article, there shall be no right to insist on reversal.

Petition of the chief public prosecutor at the Court of Cassation in favor of the administration of justice

Article 310 – (1) The Chief Public Prosecutor at the Court of Cassation is also entitled to file a motion of appeal on law in favor of the criminal justice system by his own motion only in cases as shown in Article 309, subparagraph four, subtitle (d).

(2) If the Office of the Ministry of Justice appealed in accordance with Article 309, this power may not subsequently be exercised by the Chief Public Prosecutor at the Court of Cassation.

CHAPTER THREE
New trial

Grounds for a new trial in favor of the convicted individual

Article 311 – (1) A lawsuit that

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının kanun yararına başvurması

Madde 310 – (1) 309 uncu maddede belirtilen yetki, aynı maddenin dördüncü fıkrasının (d) bendindeki hâllere özgü olmak üzere ve kanun yararına olarak re'sen Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından da kullanılabilir.

(2) 309 uncu madde gereğince Adalet Bakanlığı tarafından başvurulduğunda bu yetki, artık Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından kullanılmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Yargılanmanın Yenilenmesi

Hükümlü lehine yargılanmanın yenilenmesi nedenleri

Madde 311 – (1) Kesinleşen bir

has been concluded with a final judgment shall be tried again in favor of the convicted individual through the way of a new trial, under the following circumstances:

- a) If any document used in the main hearing and which had an effect on the judgment, is fraudulent;
- b) If it is discovered that any witness or expert who has been heard under oath has testified or used his vote deliberately or negligently against the convicted individual, contrary to the facts, in a way that affected the judgment,
- c) Except fault caused by the convicted individual personally, while performing his duty, if any of the judges who participated in the judgment had been in fault in executing his duties, in such a manner that would require a criminal prosecution or a conviction with a punishment;
- d) If the judgment of the criminal court was based upon a judgment given by a civil court, and this judgment was reversed by another judgment which became final;
- e) If new facts or new evidence have been produced, which

hükümle sonuçlanmış bir dava, aşağıda yazılı hâllerde hükümlü lehine olarak yargılamanın yenilenmesi yoluyla tekrar görülür:

- a) Duruşmada kullanılan ve hükmü etkileyen bir belgenin sahteliği anlaşılırsa.
- b) Yemin verilerek dinlenmiş olan bir tanık veya bilirkişinin hükmü etkileyecek biçimde hükümlü aleyhine kasıt veya ihmal ile gerçek dışı tanıklıkta bulunduğu veya oy verdiği anlaşılırsa.
- c) Hükme katılmış olan hâkimlerden biri, hükümlünün neden olduğu kusur dışında, aleyhine ceza kovuşturmasını veya bir ceza ile mahkûmiyetini gerektirecek biçimde görevlerini yapmadı kusur etmiş ise.
- d) Ceza hükmü hukuk mahkemesinin bir hükmüne dayandırılmış olup da bu hüküm kesinleşmiş diğer bir hüküm ile ortadan kaldırılmış ise.
- e) Yeni olaylar veya yeni deliller ortaya konulup da bunlar yalnız başına veya önceden sunulan delillerle birlikte göz

when taken in to consideration solely or together with the evidence previously submitted, are of the nature that require the acquittal of the accused or the conviction of the accused because of a provision of the Criminal Code that require a lighter punishment;

f) If a final judgment of the European Court of Human Rights has established that the criminal judgment is violating the Convention on Protecting the Human Rights or its Protocols. In such cases, a motion for a new trial may be filed within one year after the date of the final judgment of the European Court of Human Rights.

(2) The provisions of paragraph one, subsection (f) shall be applicable for petitions related to the final judgments of the European Court of Human Rights that have been final by the date of 4 February 2003, and to those judgments that are rendered upon individual applications submitted to the European Court of Human Rights after 4 February 2003.

Postponement or stay of execution

Article 312 – (1) A motion for a

önüne alındıklarında sanığın beraatini veya daha hafif bir cezayı içeren kanun hükmünün uygulanması ile mahkûm edilmesini gerektirecek nitelikte olursa.

f) Ceza hükmünün, İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmenin veya eki protokollerin ihlâli suretiyle verildiğinin ve hükmün bu aykırılığa dayandığının, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kesinleşmiş kararıyla tespit edilmiş olması. Bu hâlde yargılamanın yenilenmesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararının kesinleştiği tarihten itibaren bir yıl içinde istenebilir.

(2) Birinci fikranın (f) bendi hükümleri, 4.2.2003 tarihinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kesinleşmiş kararları ile, 4.2.2003 tarihinden sonra Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvurular üzerinde verilecek kararlar hakkında uygulanır.

İnfazın geri bırakılması veya durdurulması

Madde 312 – (1) Yargılamanın

new trial does not hinder the execution of the judgment. However, the court may rule on the postponement or stay of execution of the judgment.

Cases, which do not bar a new trial

Article 313 – (1) The execution of the judgment or the death of the convicted individual does not bar a motion for a new trial.

(2) The spouse of the deceased, his ascendants, descendants, his siblings are entitled to file a motion of a new trial.

(3) If there are no such individuals as listed in the second paragraph, the Minister of Justice is also entitled to file a motion for a new trial.

The grounds for a new trial against the interests of the accused or the convict

Article 314 – (1) A lawsuit, that has concluded with a judgment that has become final may be retried against the interests of the accused or the convicted individual by way of a new trial, as in the below listed cases:

a) If a document, that had been submitted in favor of the accused or the convicted individual during the main

yenilenmesi istemi hükmün infazını ertelemez. Ancak mahkeme, infazın geri bırakılmasına veya durdurulmasına karar verebilir.

Yargılamanın yenilenmesine engel olmayan hâller

Madde 313 – (1) Hükmün infaz edilmiş olması veya hükümlünün ölümü, yargılamanın yenilenmesi istemine engel olmaz.

(2) Ölenin eşi, üstsoyu, altsoyu, kardeşleri yargılamanın yenilenmesi isteminde bulunabilirler.

(3) İkinci fikrada sayılan kişilerin yokluğu hâlinde, Adalet Bakanı da yargılamanın yenilenmesi isteminde bulunabilir.

Sanık veya hükümlünün aleyhine yargılamanın yenilenmesi nedenleri

Madde 314 – (1) Kesinleşen bir hükmle sonuçlanmış olan bir dava aşağıda yazılı hâllerde sanık veya hükümlünün aleyhine olarak yargılamanın yenilenmesi yolu ile tekrar görülür:

a) Duruşmada sanığın veya hükümlünün lehine ileri sürülen ve hükmeye etkili olan bir belgenin sahteliği anlaşılsa.

hearing and had been effective on the outcome of the judgment, is fraudulent.

b) If any of the judges who had participated in the decision-making had been in fault in favor of the accused or the convicted individual, while performing his duty, which qualifies a criminal prosecution or a conviction;

c) If the accused had made a reliable confession in front of a judge, in relation to the crime, after he has been acquitted.

Cases, that makes a motion for a new trial inadmissible

Article 315 – (1) A new trial for the changing of punishment is inadmissible, if the change is to be made within the limits of the same Article of the Criminal Code.

(2) If there is any other possibility, that would cure the error, the way of a new trial shall not be admissible.

Conditions for admissibility of motions of a new trial that is based on a crime

Article 316 – (1) A motion for a new trial, supported by an allegation of crime, shall only be

b) Hükme katılmış olan hâkimlerden biri, aleyhine ceza kovuşturmasını veya bir ceza ile mahkûmiyetini gerektirecek nitelikte olarak görevlerini yapmada sanık veya hükümlü lehine kusur etmiş ise.

c) Sanık beraat ettikten sonra suçla ilgili olarak hâkim önde güvenilebilir nitelikte ikrarda bulunmuşsa.

Yargılamanın yenilenmesinin kabul edilmeyeceği hâl

Madde 315 – (1) Kanunun aynı maddesinde yer almış sınır içinde olmak üzere cezanın değiştirilmesi amacıyla yargılamanın yenilenmesi kabul edilemez.

(2) Hatanın giderilebilmesini sağlayacak başka bir yol varsa, yargılamanın yenilenmesi yoluna gidilemez.

Bir suça dayanan yenileme istemlerinin kabulü koşulları

Madde 316 – (1) Bir suç iddiasına dayandırılan yenileme istemi, ancak bu fiilden dolayı

admissible if there has been rendered a judgment of conviction because of this conduct, or, if a criminal prosecution could not be initiated or conducted because of a reason other than the fact that strong evidence supporting a conviction could not be obtained. This Article shall not be applicable in cases as regulated in Article 311, subparagraph one, subsection (e).

Provisions applicable to the motion of a new trial

Article 317 – (1) General provisions that are applicable to motions of legal remedies shall also be applicable to the motion for a new trial.

(2) The motion for a new trial shall include the legal grounds, as well as supporting evidence thereof.

Decision on admissibility or inadmissibility of the motion for a new trial and deciding authority

Article 318 – (1) The motion for a new trial shall be submitted to the court which rendered the judgment. This court shall rule on the admissibility of the motion.

kesinleşmiş bir mahkûmiyet hükmü verilmiş veya mahkûmiyeti gerektirecek nitelikte kuvvetli delil bulunmaması dışında bir nedenle ceza soruşturmasına başlanamamış veya sürdürülememişse kabul edilebilir. Bu madde, 311 inci maddenin birinci fikrasının (e) bendinde yazılı hâlde uygulanmaz.

Yenileme istemi hakkında uygulanacak hükümler

Madde 317 – (1) Kanun yollarına başvurma hakkındaki genel hükümler, yargılamanın yenilenmesi istemi hakkında da uygulanır.

(2) Yargılamanın yenilenmesi istemi, bunun yasal nedenleri ile dayandığı delilleri içerir.

Yenileme isteminin kabule değer olup olmadığı kararı ve mercii

Madde 318 – (1) Yargılamanın yenilenmesi istemi, hükmü veren mahkemeye sunulur. Bu mahkeme, istemin kabule değer olup olmadığına karar verir.

(2) Also in cases where the Court of Cassation directly rules on the grounds of Article 303, the application shall be submitted to the court that had rendered the decision.

(3) Decision on the admissibility or inadmissibility of the motion for a new trial shall be rendered without conducting a main hearing.

Grounds of inadmissibility of the motion for a new trial, and interactions to be conducted, if admissible

Article 319 – (1) If the motion for a new trial is not made in accordance with the procedures set forth by the statute, or if no legal ground for justification for a new trial has been submitted, or no supporting evidence had been produced, then the motion shall be denied as inadmissible.

(2) Otherwise, the motion for a new trial shall be notified to the public prosecutor and the interested party, in order to submit their answers, if any, within seven days.

(3) The decisions rendered on the basis of this Article may be subject to a motion of opposition.

(2) 303 üncü madde gereğince Yargıtayın doğrudan hükm kurdugu hâllerde de hükmü vermiş olan mahkemeye başvurulur.

(3) Yargılamanın yenilenmesi isteminin kabule değer olup olmadığına dair olan karar, duruşma yapılmaksızın verilir.

Yenileme isteminin kabule değer görülmemesi nedenleri ve kabulü hâlinde yapılacak işlem

Madde 319 – (1) Yargılamanın yenilenmesi istemi, kanunda belirlenen şekilde yapılmamış veya yargılamanın yenilenmesini gerektirecek yasal hiçbir neden gösterilmemiş veya bu nü doğrulayacak deliller açıklanmamış ise, bu istem kabule değer görülmeyerek reddedilir.

(2) Aksi hâlde yargılamanın yenilenmesi istemi, bir diyeceği varsa yedi gün içinde bildirmek üzere Cumhuriyet savcısı ve ilgili tarafa tebliğ olunur.

(3) Bu madde gereğince verilen kararlara itiraz edilebilir.

Collection of evidence

Article 320 – (1) If the court declares that the motion for a new trial is admissible, then it may delegate a member of the court who was delegated to accomplish a certain interaction, or a court that had been asked to perform an interaction by a letter of rogatory, for collection of evidence; the court is also entitled to fulfill these issues on its own.

(2) During the collection of evidence by the court or by a member of the court who was delegated to accomplish a certain interaction, or a court that had been asked to perform an interaction by a letter of rogatory, rules related to investigation shall apply.

(3) After collection of the evidence is completed, the public prosecutor and the individual against whom there is a pending judgment, shall be invited to submit their opinions and considerations within seven days.

Denying the motion of a new trial on the grounds of having no merits, otherwise sustaining the motion

Article 321 – (1) If the grounds submitted in the motion for a

Delillerin toplanması

Madde 320 – (1) Mahkeme, yargılamanın yenilenmesi istemi yerinde bulursa delillerin toplanması için bir naip hâkimî veya istinabe olunan mahkemeyi görevlendirebileceği gibi; kendisi de bu hususları yerine getirebilir.

(2) Delillerin mahkemece veya naip hâkim tarafından veya istinabe suretiyle toplanması sırasında, soruşturmayla ilişkin hükümler uygulanır.

(3) Delillerin toplanması bittikten sonra Cumhuriyet savcısı ve hakkında hükmün kurulmuş olan kişiden yedi günlük süre içinde görüş ve düşüncelerini bildirmeleri istenir.

Yenileme isteminin esassız olmasından dolayı reddi, aksi takdirde kabulü

Madde 321 – (1) Yargılamanın yenilenmesi isteminde ileri sü-

new trial are not justified sufficiently, or in cases which are laid down in Article 311, subparagraph (1), subtitles (a) and (b), as well as in Article 314, subparagraph (1), subtitle (a), it comes out that, according to the situation of the given case, the submitted grounds had no influence on the outcome of the previously rendered judgment, then the motion for a new trial shall be denied, without conducting a main hearing, being of no legal basis.

(2) Otherwise, the court shall give a decision on granting a new trial and opening a main hearing.

(3) Decisions given according to this Article may be subject to a motion of opposition.

Inspection of the motion for a new trial without conducting a main hearing

Article 322 – (1) If the convicted individual is dead, the court shall not conduct a new main trial and shall decide after collecting all the necessary evidence on the acquittal of the convict, or shall deny the motion for a new trial.

(2) In other cases, the court shall

rulen iddialar, yeterli derecede doğrulanmaz veya 311 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile 314 üçüncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yazılı hâllerde işin durumuna göre bunların önce verilmiş olan hükmeye hiçbir etkisi olmadığı anlaşılsa, yargılamanın yenilenmesi istemi esassız olması nedeniyle duruşma yapılmaksızın reddedilir.

(2) Aksi hâlde mahkeme, yargılamanın yenilenmesine ve duruşmanın açılmasına karar verir.

(3) Bu madde gereğince verilen kararlarla karşı itiraz yoluna gitilebilir.

Duruşma yapılmaksızın yenileme isteminin incelenmesi

Madde 322 – (1) Hükümlü ölmüşse mahkeme yeniden duruşma yapmaksızın gerekli delilleri topladıktan sonra hükümlünün beraatine veya yargılamanın yenilenmesi istemini reddine karar verir.

(2) Diğer hâllerde de mahkeme, bu hususta yeterli delil varsa

also rule immediately after obtaining the positive view of the public prosecutor on the acquittal of the convict, without conducting a main hearing, if there is sufficient evidence.

(3) The court shall annul the previous judgments at the same time, while ruling on acquittal.

(4) In cases where the individual who filed the motion for a new trial requests so, the decision on the annulment of the previous judgment may be published in the Official Gazette, as well as in other newspapers under the courts discretion, and the costs of the publication may be inflicted on the state treasury.

Judgment to be rendered at the end of the renewed main hearing

Article 323 - (1) At the conclusion of the main hearing that shall be conducted again, the court shall either approve the previous judgment, or annul the judgment and render a new decision on the lawsuit.

(2) If the motion for a new trial had been filed in favor of the convict, the new judgment shall not contain any heavier punishment than the

Cumhuriyet savcısının uygun görüşünü aldıktan sonra duruşma yapmaksızın hükümlünün derhâl beraatine karar verir.

(3) Mahkeme beraat kararı ile beraber önceki hükmün ortadan kaldırılmasını da karar altına alır.

(4) Yargilamanın yenilenmesi isteminde bulunan kimse isterse, gideri Devlet Hazinesine ait olmak üzere önceki hükmün iptaline ilişkin karar Resmî Gazete ile ilân olunacağı gibi mahkemenin takdirine göre diğer gazetelerle de ilân edilebilir.

Yeniden duruşma sonucunda verilecek hüküm

Madde 323 - (1) Yeniden yapılacak duruşma sonucunda mahkeme, önceki hükmü onaylar veya hükmün iptali ile dava hakkında yeniden hüküm verir.

(2) Yargilamanın yenilenmesi istemi hükümlünün lehine olarak yapılmışsa, yeniden verilecek hüküm önceki hükmle belirlenmiş olan cezadan daha ağır bir cezayı içermeyez.

punishment inflicted by the previous judgment.

(3) In cases where, at the end of the motion for a new trial, a judgment concerning an acquittal, or a judgment stating that there is no ground for punishing, has been rendered, the material and emotional damages suffered by the person, which have occurred because of the partial or full execution of the previous conviction, shall be recovered according the provisions of Articles 141 – 144 of this Code.

BOOK SEVEN Court expenses and various provisions

PART ONE Court expenses

Court expenses

Article 324 - (1) Court expenses are levies and fees of the lawyers, that shall be paid according to their schedule: all kinds of expenses paid by the state treasury in order to run the trial in the investigation and prosecution phases; payments made by the parties.

(2) Judgment and decision shall contain provisions about who is

(3) Yargilamanın yenilenmesi sonucunda beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararının verilmesi halinde, önceki mahkûmiyet kararının tamamen veya kısmen infaz edilmesi dolayısıyla kişinin uğradığı maddî ve manevî zararlar bu Kanunun 141 ilâ 144 üçüncü maddeleri hükümlerine göre tazmin edilir.

YEDİNCİ KİTAP Yargılama Giderleri ve Çeşitli Hükümler

BİRİNCİ KISIM Yargılama Giderleri

Yargılama giderleri

Madde 324 - (1) Harçlar ve târifesine göre ödemesi gereken avukatlık ücretleri ile soruşturma ve kovuşturma evrelerinde yargılamanın yürütülmesi amacıyla Devlet Hazinesinden yapılan her türlü harcamalar ve taraflarca yapılan ödemeler yargılama giderleridir.

going to pay the court expenses.
 (3) The president of the court or the judge shall determine the amount of the court expenses, as well as the amount of money that one party should pay to the other.

(4) Decisions related to court expenses due to be paid to the state shall be collected according to the provisions of the Act On Levies; decisions related to the collection of individual rights shall be executed under the provisions of Law Of Execution and Bankruptcy dated 9 June 1932, No. 2004.

(5) The expenses paid to an interpreter who has been appointed for a suspect, accused, victim or witness who does not speak Turkish, or who is a handicapped person, are not considered in the category of court expenses, and such expenses shall be borne by the state treasury.

Liability of the accused

Article 325 – (1) If the accused is being sentenced to a punishment or measure of security, all court expenses shall be paid by him.

(2) In cases of delaying the

(2) Hüküm ve kararda yargılama giderlerinin kimlere yükleteceği gösterilir.

(3) Giderlerin miktarı ile iki taraftan birinin diğerine ödemesi gereken paranın miktarını mahkeme başkanı veya hâkim belirler.

(4) Devlete ait yargılama giderlerine ilişkin kararlar, Harçlar Kanunu hükümlerine göre; kişisel haklara ilişkin kararlar, 9.6.1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu hükümlerine göre yerine getirilir.

(5) Türkçe bilmeyen ya da engelli olan şüpheli, sanık, mağdur veya tanık için görevlendirilen tercümanın giderleri, yargılama gideri sayılmaz ve bu giderler Devlet Hazinesince karşılanır.

Saniğin yükümlülüğü

Madde 325 – (1) Cezaya veya güvenlik tedbirine mahkûm edilmesi hâlinde, bütün yargılama giderleri saniğa yüklenir.

(2) Hükümün açıklanmasının ge-

pronouncement of the judgment and postponement of sentencing, the provisions of first paragraph shall apply also.

(3) If, during the various phases of the trial, the investigation or interaction caused some court expenses, but the end outcome was in favor of the accused, the court may decide to subscribe these costs to the state treasury in part or in whole, if it considers that such court expenses being the accused's responsibility would be unfair.

(4) If the accused dies before the judgment becomes final, his heirs are not liable for the payment of the court expenses.

Court expenses in cases of connected prosecutions

Article 326 – (1) If an individual who had been prosecuted for more than one crime, has been convicted for a part of this offense, he shall not be liable for paying the court expenses stemming from the main hearing of the crimes for which he is acquitted.

(2) Individuals who were convicted as being accomplices to the same crime, shall be responsible for court expenses separately.

ri bırakılması ve cezanın erteleñmesi hallerinde de birinci fikra hükmü uygulanır.

(3) Yargılamanın değişik evrelerinde yapılan araştırma veya işlemler nedeniyle giderler meydana gelmiş olup da, sonuç sanık lehine ortaya çıkmış ise, bu giderlerin saniğa yüklenmesinin hakkaniyete aykırı olacağı anlaşıldığında mahkeme, bunların kısmen veya tamamen Devlet Hazinesine yüklenmesine karar verir.

(4) Hüküm kesinleşmeden sanık ölüse, mirasçular giderleri ödemekle yükümlü tutulmazlar.

Bağlantılı davalarda giderler

Madde 326 – (1) Birden çok suçtan dolayı aleyhinde kovuşturma yapılmış olan kimse, bunların bir kısmından mahkûm olmuş ise, beraat ettiği suçların duruşmasının gerektirdiği giderleri ödemekle yükümlü değildir.

(2) İşbirlik halinde işlenmiş bir suç nedeniyle mahkûm edilmiş olanlara, sebebiyet verdikleri yargılama giderleri ayrı ayrı yükletilir.

Court expenses in cases of acquittal or no ground for punishment

Article 327 – (1) The individual, who shall be acquitted or a decision on no ground for punishment has been rendered, shall only be responsible for the court expenses caused by his own negligence.

(2) The expenses, which the acquitted person had previously been obliged to pay, shall be born by the state treasury.

Court expenses in cases of counter actions of libel

Article 328 – (1) In cases of counter actions of libel, if the punishment for one party or for both parties was suspended this does not exclude a decision on covering the court expenses for one of them or for both parties.

Court expenses in cases of aspersion of crime and malicious prosecution

Article 329 – (1) An individual, upon determination of aspersion of crime, or malicious prosecution, shall pay the court expenses stemming from this.

Beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilmesi hâlinde gider

Madde 327 – (1) Hakkında beraat veya ceza verilmesine yer olmadığına karar verilen kişi, sadece kendi kusurundan ileri gelen giderleri ödemeye mahkûm edilir.

(2) Bu kişinin önceden ödemek zorunda kaldığı giderler, Devlet Hazinesince üstlenilir.

Karşılıklı hakaret hâllerinde gider

Madde 328 – (1) Karşılıklı hakaret hâllerinde taraflardan biri veya her ikisi hakkında ceza verilmesine yer olmadığı kararının verilmesi; bunlardan birinin veya her ikisinin giderleri karşılamaya mahkûm edilmesine engel olmaz.

Suç uydurma ve iftira gibi hâllerde gider

Madde 329 – (1) Suç uydurup iftirada bulunduğu sabit olan kimse, bu nedenle yapılmış giderleri ödemeye mahkûm edilir.

Court expenses resulting from petition of legal remedies

Article 330 – (1) The party who files a petition of any kind of a legal remedy, shall be responsible for paying the court expenses stemming from his withdrawal, or expenses stemming from denial of the petition. If the public prosecutor has filed a petition, the state treasury shall be liable for the expenses that would be paid by the accused.

(2) In cases where the motion of the applicant for a legal remedy was partly accepted, the court shall divide the court expenses according to its discretion.

(3) The same provision shall be applicable to court expenses resulting from a motion of a new trial that concluded by a judgment rendered after opening a main hearing that is final.

(4) The court expenses, which are the consequence of a motion for restitution, shall be born by the applicant, unless they are caused by a baseless opposition of the opponent party.

Kanun yollarına başvuru sonucunda gider

Madde 330 – (1) Kanun yollarından birine başvuran taraf, bu başvurusunu geri almasından veya başvurunun reddedilmesinden ileri gelen giderleri öder. Kanun yollarına başvuran Cumhuriyet savcısı ise, sanığın ödemek zorunda bulunduğu giderler Devlet Hazinesine yükletilir.

(2) Kanun yoluna başvuranın istemi kısmen kabul olunmuş ise, mahkeme uygun gördüğü şekilde giderleri bölüştür.

(3) Kesinleşmiş bir hükmü ile sonuçlanan bir duruşma hakkındaki yargılamanın yenilenmesi isteminden ileri gelen giderler hakkında da aynı hükmü geçerlidir.

(4) Eski hâle getirme isteminden doğan giderler, hasım tarafının esassız karşı koymasından meydana gelmiş değilse, bu istemi ileri sürene yükletilir.

PART TWO
Various provisions

Judicial vacation

Article 331 – (1) Authorities and courts, that deal with criminal matters shall take a vacation each year from August 1 until September 5.

(2) The High Council for Judges and Public Prosecutors shall specify which investigations and prosecutions related to the arrestees and subject matters are going to be considered as urgent during the vacation period.

(3) During the vacation period, the Regional Court of Appeal on Facts and Law and the Court of Cassation shall only review matters related to arrests or matters tried under the Act on Adjudication of the Crimes Detected in the Act.

(4) Time limitations, that fall to the vacation period, shall not run. These time limitations shall be considered as extended for three days after the vacation is terminated.

Asking for information

Article 332 – (1) The request for the the information, given in a written form by the public prosecutor, the judge, or the

İKİNCİ KISIM
Çeşitli Hükümler

Adlı tatil

Madde 331 – (1) Ceza işlerini gören makam ve mahkemeler her yıl ağustosun birinden eylülün beşine kadar tatil olunur.

(2) Soruşturma ile tutuklu işlerle ilişkin kovuşturmaların ve ivedi sayılıacak diğer hususların tatil süresi içinde ne suretle yerine getirileceği, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir.

(3) Tatil süresince bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtay, yalnız tutuklu hükümlere ilişkin veya Meşhud Suçların Mahkeme Usulü Kanunu gereğince görülen işlerin incelemelerini yapar.

(4) Adlı tatil rastlayan süreler işlemez. Bu süreler tatilin bittiği günden itibaren üç gün uzatılmış sayılır.

Bilgi isteme

Madde 332 – (1) Suçların soruşturma ve kovuşturması sırasında Cumhuriyet savcısı, hâ-

court during a pending investigation or prosecution, a response must be given within 10 days. If it is not possible to comply with the inquiry within this period, the ground for that and when the response shall be delivered the latest shall be informed within the same period.

(2) The writing that asks for the information shall also contain the caution with a statement about the provision of the previous subparagraph, and of non-compliance would mean the violation of Art. 257 of the Turkish Penal Code. In such cases, except for parliamentary immunities, the investigation regarding persons for whom the opening a public case requires an authorization or a decision, shall be investigated directly.

Internal regulation

Article 333 – (1) Internal regulations that are foreseen by this Code, shall be prepared and put in force by the Ministry of Justice by asking the advice of the related Ministry, if there is no exception.

kim veya mahkeme tarafından yazılı olarak istenilen bilgiler on gün içinde cevap verilmesi zorunludur. Eğer bu süre içinde istenen bilgilerin verilmesi imkânsız ise, sebebi ve en geç hangi tarihte cevap verilebileceği aynı süre içinde bildirilir.

(2) Bilgi istenen yazda yukarıdaki fikra hükmü ile buna aykırı hareket etmenin Türk Ceza Kanununun 257 nci maddesine aykırılık oluşturabileceği yazılır. Bu durumda haklarında kamu davasının açılması, izin veya karar alınmasına bağlı bulunan kişiler hakkında, yasama dokunulmazlığı saklı kalmak üzere, doğrudan soruşturma yapılır.

Yönetmelik

Madde 333 – (1) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler, aksine huküm bulunmadıkça, ilgili bakanlıkların görüşü alınarak Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılır.

Enforceability

Article 334 – (1) This Code shall become enforceable on June 1, 2005.

Execution

Article 335 – (1) The Board of Ministers shall execute the provisions of this Code.

Yürürlük

Madde 334 – (1) Bu Kanun, 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 335 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.